

РЕНСОМ РІГГЗ

ПТАШИНІ ЗБОРИ

ВІД АВТОРА БЕСТСЕЛЕРА

ДІМ ДИВНИХ

ДІТЕЙ

УДК 821.111(73)

P49

Жодну з частин цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Перекладено за виданням:

Riggs R. The Conference of the Birds : The Fifth Novel of Miss Peregrine's Peculiar Children / Ransom Riggs. — Dutton Books, 2020. — 336 p.

Переклад з англійської *Vіри Кучменко*

Печатка на с. 36, 37, 38, 111, 119, 121
та обкладинка © Chad Michael Studio, 2018

Обережно! Ненормативна лексика!

ISBN 978-617-12-7967-4 (PDF)
ISBN 978-0-7352-3150-4 (англ.)

© Ransom Riggs, 2020
© Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2020
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2020

Ви ж бо, чиє життя триває у великих містах чи поміж
мирних шляхів, не завжди певні, що друзі пройдуть
заради вас крізь вогонь. Рівнини інакші — тут ваш друг
матиме нагоду продемонструвати свою відвагу.

Вільям Ф. «Баффало Білл» Коді

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Ми опинилися в самісінькій сраці китайського кварталу — глухому коридорі рибного базару, що блимав тьмяно-зеленим світлом та був ущент заставлений акваріумами з крабами. Під прискіпливими поглядами тисяч чужих очей присіли навпочіпки в «калюжі» темряви, що її створила світлоїжка. Головорізи Ліо були зовсім близько — і вони неабияк лютували. З боку торговища повсякчас чулися скрики, там щось гнівно трошили — шукаючи нас, покидьки просто-таки роздирали усе на шмаття.

— Прошу, не треба, — заплакала якась старенька, — я нікого не бачила...

Ми надто пізно зрозуміли, що з коридору немає виходу, а отже, опинилися в пастці, присівши коло водостоку у вузесенькому проході між штабелями приречених ракоподібних; десятки їхніх акваріумів утворювали височезні похилі башти, що майже торкалися стелі. Між грюкотом, вигуками й нашим різким панічним диханням вчувався невпинний ритм крабових клішень, що його відбивали об скло, — це скидалося на оркестр зламаних друкарських машинок, чиє торохтіння вгризалось в мій череп.

Принаймні цей ритм приховує звуки нашого дихання. Мабуть, цього буде досить, якщо неприродна темрява, яку породила Нур, не розсіється, а чоловіки, чий важкі кроки чулися дедалі ближче, не придивлятимуться до хиткої порожнечі з нестабільними краями, своєрідного «пробілу» в повітрі — настільки неправильно, що його неможливо було не помітити, якщо хтось таки зупинить на ньому свій погляд. Нур сформувала цей простір, провівши рукою в повітрі довкола нас обох — темрява пробуджувалася й розливалася, тоді як світло збиралося на кінчиках її пальців, мов мерехтлива глазур для святкового торта. Вона запхала його

до рота, і якусь мить сяяння пробивалося крізь її щоки та горло, доки Нур його не проковтнула.

Їхньою метою була саме Нур, однак вони радо б схопили і мене — хіба щоб застрелити. Звісно, ці мерзотники вже знайшли Ейча у його квартирі — мертвого та без очей, бо ж їх видер із очниць його власний порожняк. Того-таки дня, але трохи раніше, Ейчеві з порожняком вдалося визволити Нур із петлі Ліо, завдавши шкоди кільком його головорізам. Імовірно, це ще можна було б пробачити, однак те, що Ліо Бернама, очільника клану П'яти Районів, принизили, було неприпустимо. Відособлену дивну, на яку він заявив свої права, забрали з його власного будинку — центру влади в самісінькому серці імперії дивних, що охоплювала більшу частину східного регіону Сполучених Штатів. Якби вони дізналися, що я допомагаю Нур утекти, це підписало б мій смертний вирок із більшою вірогідністю, аніж будь-що інше.

Покидьки Ліо вже були поряд і горлали ще голосніше. Нур немовби прикипіла до своєї темряви, випрямляючи її краї між вказівним і великим пальцем, коли та починала розтікатися, та заповнюючи середину, коли та стоншувалася.

Мені страшенно кортіло зазирнути їй в обличчя. Прочитати емоції. Я хотів знати, про що вона думає, як узагалі тримається. Було важко уявити, що хтось настільки новий для цього світу зможе витримати усі його халепи і не зламатися. Протягом кількох останніх днів Нур переслідували звичайні з вертольотами і дротиками-транквілізаторами, її викрав дивний гіпнотизер, аби продати з аукціону... а щойно опинившись на волі, дівчина потрапила до лап головорізів із банди Ліо Бернама. Вона цілісніськими днями сиділа в камері у штаб-квартирі Ліо, а під час визволення та великої втечі з Ейчем отримала дозу сонного порошку — і все це аби прокинутися в його квартирі й побачити свого рятівника мертвим на підлозі. Жахливий шок, внаслідок якого з неї вирвався конусоподібний видих концентрованого світла — велетенська вогняна куля, що мало не знесла мені голову.

Коли Нур трохи оговталася, я розповів їй дещо з того, що почув від Ейча, перш ніж той відійшов у інший світ: залишилася тільки одна мисливиця на порожняків, жінка на ім'я Ві, до

якої я мав доправити дівчину, аби та її захистила. Єдиними підказками щодо ймовірного місцезнаходження цієї жінки були обривки карти зі стінного сейфа Ейча та безладні пояснення його колишнього порожняка — моторошного Хорейшію.

Однак я ще не встиг розповісти Нур про те, чому Ейч настільки відчайдушно боровся, аби їй допомогти, чому підключив до цього процесу мене й моїх друзів та зрештою загинув, намагаючись вивряти дівчину з рук Ліо. Я не сказав їй і про пророцтво — часу на розмови майже не було, бо ж відтоді, як я почув голоси його головорізів у коридорі коло квартири Ейча, ми тільки те й робили, що намагалися врятувати власні шкури. Понад те, я гадав, що то буде занадто, що ще дуже рано, зважаючи на все, що вже сталося.

«Одна з сімох, чий прихід було передречено... визволителів Дивосвіту... настання нової, небезпечної доби...» — усе це скидалося на маячню якогось божевільного служителя культу. Після всіх вимог, що їх висунув Дивосвіт до здатності Нур вірити в неможливе, не кажучи вже про її здоровий глузд, я хвилювався, що це змусить її тікати світ за очі. Будь-яка звичайна людина вже давно накивала би п'ятами.

Звісно, Нур Прадеш була ким завгодно, але не звичайною. Дівчина була дивною — і до того ж мала залізний хребет.

Тієї ж миті Нур нахилила до мене голову й прошепотіла:

— Тож коли ми звідси виберемося... який план? Куди поїдемо?

— Маємо покинути Нью-Йорк, — мовив я.

— У який спосіб? — почулося після короткої паузи.

— Не знаю. Потягом? Чи автобусом? — насправді я ще не встиг продумати варіанти.

— О, — кинула Нур із дещицею розчарування у голосі. — А ти не можеш витягти нас звідси за допомогою якоїсь магії? Скажімо, отих твоїх часопортальних штучок?

— Насправді це так не працює... Гм, гадаю, деякі з них таки могли б допомогти, — я перебирав у пам'яті зв'язки з Панконтурконом, — але нам доведеться попошукати.

— А як щодо друзів? У тебе ж є... люди?

Від цього запитання в мене стисло в грудях.

— Вони й гадки не мають, що я тут, — зауважив я. А трохи поміркувавши, додав: — А якби й знали...

Я помітив, як важко опустилися плечі дівчини.

— Не хвилюйся, я щось придумаю, — пообіцяв я.

У будь-якій іншій ситуації мій план був би простий: знайти друзів. Якби ж то я тільки міг! Вони знали б, що робити, адже, відколи я потрапив до цього світу, завжди залишалися моєю скелею, опорою, без якої я нагадував корабель без якоря. Однак Ейч наполегливо застерігав мене від того, щоб доправити Нур до імбрин, і в будь-якому разі я вже не був певен, що ще *маю* друзів, — принаймні не так, як це було раніше. Те, що зробив Ейч, і те, що роблю зараз я, імовірно, знищить усі шанси імбрин на те, аби припинити ворожнечу між кланами. Не було жодних сумнівів і в тому, що все це добряче підірвало довіру моїх друзів — їй було завдано непоправної шкоди.

Отож, ми могли покладатися виключно на себе. А тому план був простий і водночас примітивний: біжи якнайшвидше, що-сили міркуй і мрій, щоб тобі пощастило.

А якщо ми не зможемо швидко втікати? Або ж не трапиться щасливий збіг обставин? Гадаю, тоді в мене не буде шансу розповісти Нур про пророцтво — і вона проживе своє життя, хай яким довгим чи коротким воно виявиться, не відаючи, чому ж на неї полювали.

Неподалік почувся гучний тріск — головорізи Ліо знову щось кричали. Вони от-от мали на нас натрапити.

— Я маю дещо тобі розповісти, — прошепотів я.

— А це не почекає?

Авжеж, то був найгірший час, але водночас він міг бути і єдиною можливістю.

— Ти маєш про це дізнатися — на випадок, якщо нам доведеться розділитися... чи трапиться щось інше.

— Гаразд, — зітхнула Нур, — я слухаю.

— Імовірно, це прозвучить смішно, тож, перш ніж я викладу всю історію, хочу, аби ти знала, що я це усвідомляю. Перед смертю Ейч розповів мені про пророцтво.

Десь зовсім поряд якийсь чоловік почав голосно сперечатися з покидьками Ліо кантонською¹, вони ж волали у відповідь

¹ Діалект китайської мови. (Тут і далі прим. перекл.)

англійською. Почувся голосний ляпас, а тоді скрик і нерозбірливі погрози. Ми з Нур закликали на місці.

— Ззаду! — прокричав один із хлопців Ліо.

— Воно стосується тебе, — я не припинив шепотіти, і мої губи майже торкалися її вуха.

Нур затремтіла, і краї темряви довкола нас сколихнулися.

— Розкажи мені, — видихнула дівчина.

Цієї миті з-за рогу вигулькнули головорізи Ліо. Вони дісталися нашого коридору, тож час було вичерпано.

Чоловіки рушили коридором у наш бік, волочачи за собою якогось бідолашного торговця. Промені їхніх ліхтариків танцювали по стінах, відбиваючись від скляних боків резервуарів із крабами. Я не наважувався підняти голову з остраху, що це може зруйнувати межі темряви, яку створила Нур. Напружився, подумки готуючись до нерівного поєдинку. На півдорозі вони раптом спинилися.

— Тут ніц нема, крім акваріумів, — буркнув один із головорізів.

— Хто з нею був? — запитав другий.

— Хлопець, якийсь юнак, я не знаю... — почулося у відповідь.

Ще один ляпас — і чоловік, якого вони тримали попід руки, застогнав від болю.

— Відпусти його, Боверсе. Він нічо' не знає.

Торговця грубо штовхнули, він упав на підлогу, а тоді рвучко піднявся й побіг геть.

— Забагато часу ми тут просрали, — зауважив перший головоріз, — дівка, мабуть, уже далеко. Втекла разом із тими виродками, що її забрали.

— Мо', вони знайшли вхід до петлі Фун Ва, як гадаєш? — почувся голос третього.

— Може бути, — відповів перший. — Візьму Мельніца і Джейкобса та перевірю. Боверсе, на тобі повна зачистка цієї діри.

Я порахував їхні голоси — тепер їх було четверо чи п'ятеро. Один із них — Боверс — пройшов просто повз нас, і його кобура зі стволом промайнула на рівні наших очей. Я зиркнув утору, не піднімаючи голови, й побачив опасистого чолові'ягу в темному костюмі.

— Ліо нам кишки випустить, якщо не знайдемо її, — пробурмотів Боверс.

— Притарабанимо того мертвого витвора, — зауважив другий чоловік, — хоч шерсті жмут, як то кажуть.

Від подиву я напружився і нашорошив вуха. *Мертвого витвора?*

— Він уже був дохлий, коли ми його знайшли, — кинув Боверс.

— Ліо про це знати не обов'язково, — зареготав перший співрозмовник.

— Я б усе віддав, аби вбити ту тварюку самотужки, — зауважив Боверс.

Він дістався глухого кута праворуч від нас, розвернувся і знову рушив у нашому напрямку. Світло ліхтарика ковзнуло над нами і зупинилося на акваріумі позаду моєї голови.

— Можеш піти і копнути його труп, якщо це тобі допоможе, — кинув третій головоріз.

— Не-є. А от ту дівку я б не проти копнути, — прогарчав Боверс. — І не тільки копнути. — Рухаючись до решти покидьків, він додав: — Ви ж бачили, як вона допомогла тому витвору?

— Вона просто дика. Кращого, мо', і не бачила, — зауважив перший головоріз.

— Точно — просто дика! — підхопив другий. — Ніяк не второпаю, навіщо ми змарнували на неї стільки часу? Щоб поповнити наш клан ще однією особливою дивною?

— Бо Ліо не пробачає і не забуває, — зауважив перший.

Я відчув, що Нур вигнулася, мов у корчах, а тоді зробила глибокий вдих, намагаючись заспокоїтися.

— Дайте мені побути з нею наодинці в кімнаті, — проревів Боверс, — і я продемонструю, яка вона особлива.

Він підійшов простісінько до нашого сховку, а тоді поволі пішов по колу, освітлюючи ліхтариком стіни й підлогу. Я сфокусував свій погляд на кобурі головоріза. Промінь світла перестрибнув на резервуар ліворуч, а тоді зупинився на нас. Світло завмерло за кілька дюймів¹ від наших носів, не в змозі проникати темряву Нур.

¹ Один дюйм дорівнює 2,54 см.

Я затримав подих і подумки молив, щоб ніщо, включно з нашим волоссям, не видало нас, перетнувши межі темної плями. На обличчі Боверса з'явився кислий вираз — він немовби намагався щось зрозуміти.

— Боверсе! — загорлав хтось із коридору.

Чоловік розвернувся, однак не відвів промінь ліхтарика від місця, де ми ховалися.

— Коли закінчиш тут, зустрінемося назовні. Після Фуна ми прочешемо три квартали по периметру.

— І вилови кілька жирних крабів! — гукнув перший головоріз. — Повернемося з обідом, то, може, й настрої у Ліо поліпшиться.

Світло ліхтарика знову гулькнуло до резервуара.

— Навіть не знаю, як люди їдять цих створінь, — пробурмотів сам до себе Боверс. — Морські павуки та й годі.

Решта головорізів уже забралися з приміщення, тож ми залишилися з «шісткою». Він стояв за кілька футів¹ від нас та незадоволено кривився перед акваріумом із крабами. А тоді зняв піджак і заходився закачувати рукави. Все, що ми мали робити, це чекати, і за кілька хвилин...

Зненацька Нур вхопила мене за руку. Дівчина сильно тремтіла. Спершу мені здалося, що вона трохи «розкисла» через стрес, та, коли Нур зробила три швидкі й короткі вдихи, до мене дійшло: вона щосили намагалася не чхнути.

«Будь ласка, — одними губами вимовив я, хоч і розумів, що вона мене не бачить, — *не треба*».

Тим часом головоріз обережно запхав руку до найближчого резервуара. М'ясиста рука Боверса намацала краба, тоді як сам він булькав щось собі під носа, немовби стримуючи блювоту.

Нур напружилася, і я чув, як вона скрегоче зубами, намагаючись втриматися від чхання. Головоріз заволав і висмикнув руку з резервуара. Почулася брудна лайка, і Боверс замахав рукою в повітрі — до одного з його пальців причепився товстезний блакитний краб.

¹ Один фут дорівнює 30,48 см.

А тоді підвелася Нур.

— Агов, гівнюче, — мовила вона.

Чоловік різко крутнувся в наш бік, та, перш ніж він встиг вимовити бодай слово, Нур чхнула.

То був потужний вибуховий удар: усе світло, що його проковтнула світлоїжка, вилетіло назовні нестримною хвилею, заляпавши протилежну стіну, підлогу й обличчя головоріза яскраво-зеленими бризками та немовби загорнувши його в кулю мерехтливого саява. Воно було не досить яскравим, аби завдати покидьку шкоди чи спалити його, однак цього вистачило, аби він на якусь мить завмер, здивовано округливши свого рота у формі літери «О».

Невелика темна порожнеча, що стала нашим прихистком, миттю зникла. Чоловік заволав, і ми, мов зачаровані, закликали на місці: я сидів навпочіпки, Нур стояла поряд, прикриваючи рукою ніс та рот, а головоріз здійняв руку, з якої й досі теліпався краб. А тоді я підхопився на ноги і закляття розвіялося. Покидьок сіпнувся, щоб заблокувати нам шлях, і вільною рукою потягнувся до свого пістолета.

Я налетів на нього, перш ніж він встиг ним скористатися. Головоріз упав на підлогу разом зі мною, і ми почали боротися за пістолет. Боверс добряче заїхав ліктем мені в обличчя, і мене пронизав гострий біль. Десь ззаду з'явилася Нур, яка гепнула покидька по руці знайденим металевим прутом. Однак мерзотник, здавалося, і вухом не повів. Він вперся долонями в мої груди та відкинув мене убік.

Я побіг до Нур, щоб відштовхнути її від Боверса, а коли опинився поряд із нею, чоловік зробив два постріли. Почувся неймовірний звук — то був навіть не постріл, а швидше звуковий вибух. Перша куля зрикошетила від стіни, а друга потрапила в стінку резервуара поряд із головорізом. Якусь мить скляний акваріум залишався цілим, а вже наступної розлетівся на друзки, на підлогу висипалися краби й линула вода. А потім сила-силенна резервуарів, що стояли на ньому, посипалися по обидва його боки і вперед коридором. Акваріум, що підпирав стелю, вибухнув, ударившись об колону резервуарів біля протилежної стіни; решта скляних гігантів полетіли просто на Боверса.

У кожному з них, як на мене, було не менш ніж сто галонів¹ води, а всі разом вони, либонь, важили із добру тонну, бо за кілька секунд головоріз був геть пошматований і наполовину притоплений. Тим часом почалася справжня ланцюгова реакція — майже всі резервуари гепалися на підлогу, потужно вибухаючи грюкотом і склом; сильна хвиля смердючої води звільнила з полону всіх своїх ракоподібних в'язнів та нестримно помчала коридором, збивши нас обох з ніг.

Ми кашляли й захлиналися — вода була огидна. Я поглянув на Боверса й скривився — його лице, пошматоване смугами, тьмяно сяяло зеленавим світлом. Тіло, обліплене крабами, видавалося живим, та, як не подивись, головоріз був мертвісінький. Я рвучко розвернувся й почав продиратися крізь уламки до Нур, яку змило аж у кінець коридору.

— Ти як? — поцікавився, допомагаючи їй підвестися й перевіряючи, чи немає порізів. Дівчина оглянула себе у тьмяному світлі.

— Здається, кінцівки на місці. А твої?

— Аналогічно, — мовив я. — Краще б нам звідси забратися — скоро сюди прибудуть інші.

— Не дивно, цей вибух, мабуть, чули і в Нью-Джерсі.

Ми взялися за руки, щоб твердо стояти на ногах, і щодуху помчали до виходу з приміщення, над яким блимала й дзижчала неоновна вивіска у вигляді краба. Та не встигли здолати й десяти футів, як почули важкі кроки — хтось голосно тупотів у нашому напрямку. Ми залякли на місці — двоє, а може, й більше людей стрімголов мчали до нас. Звісно, вони нас почули.

— Ходімо! — сказала Нур і потягла мене вперед.

— Ні, — відповів я, впершись ногами в підлогу. — Вони надто близько.

Головорізи могли з'явитися будь-якої миті, а коридор попереду був надто довгий та ще й захаращений зламаними резервуарами. Втекти вчасно нам просто не вдасться.

— Доведеться знову заховатися, — зауважив я.

¹ Один галон дорівнює 3,785 л (США) або 4,546 л (Велика Британія).

— Ні, маємо *битися*, — мовила Нур, збираючи в долоні все світло, якого, втім, було замало.

Інстинктивно я теж цього хотів, однак розумів, що подібний крок виявиться хибним.

— Якщо розпочнемо бійку, вони стрілятимуть, а я не можу допустити, щоб тебе застрелили. Ліпше вийду до них і скажу, що ти втекла деінде...

— До дідька! Так не буде! — рішуче похитала головою Нур. Навіть у темряві я бачив, як виблискують її очі. Дівчина дозволила крихітній кулі світла розчинитися в повітрі і вхопила два видовжені уламки скла, виставивши їх уперед, мов ножі.

— Битимемося разом або здаємося, — мовила вона.

— Тоді до бою, — розпачливо зітхнув я. Ми присіли, тримаючи скляні «ножі» перед собою. Кроки ставали дедалі гучнішими — переслідувачі були настільки близько, що ми чули їхній важкий віддих. Ще мить — і вони дісталися нашого сховку.

В кінці коридору з'явився перший бігун — його силует чітко вирізнявся на фоні неоновної вивіски. Досить огрядний, з широкими плечима... він видавався знайомим, хоч мені й не вдалося одразу його впізнати.

— Пане Джейкобе? — пролунав знайомий голос. — Це ви?

Обличчя цієї людини осіяло мерехтливе світло — і я побачив сильне квадратне підборіддя та добрі очі. На мить мені здалося, що я марю.

— Бронвін? — я не йняв віри своїм очам.

— Це *таки* ви! — скрикнула вона, і на її обличчі розпливлася широка усмішка. Вона помчала до мене, пробираючись крізь уламки розбитого скла, і я кинув свого скляного «ножа» на підлогу — саме вчасно, бо наступної миті опинився в міцних обіймах Бронвін і мені перехопило подих.

— А це панянка Нур? — запитала вона, глипаючи на дівчину через моє плече.

— Привіт, — трохи ошелешено озвалася та.

— Тож вам усе вдалося! — мовила Бронвін. — Яка ж я рада!

— Що ти тут робиш? — спромігся проповістити я.

— Те саме ми мали б запитати і в тебе! — пролунав іще один знайомий голос. Коли Бронвін випустила мене з обіймів,

я побачив Г'ю, який ішов назустріч. — Трясця, та що тут трапилося?

Спершу Бронвін, тепер Г'ю. В мене голова йшла обертом. Поставивши мене на підлогу, Бронвін мовила:

— Не переймайся, Г'ю, з ним усе гаразд. Ондечки панянка Нур.

— Привіт, — повторила Нур, а тоді похапцем додала: — За нами, типу, полюють четверо мерзотників з дробовиками, тож...

— Двох я добряче гепнула по головах, — мовила Бронвін, піднявши вгору два пальці.

— А мої бджоли відігнали ще двох, — докинув Г'ю.

— Вони повернуться — і в значно більшому складі, — зауважив я.

— Тож і не варто тут тирлуватися, згодні? — мовила Бронвін, піднявши з підлоги досить важкий на вигляд металевий прут.

* * *

Підземний ринок морепродуктів виявився заплутаним лабіринтом, однак ми досить спритно кружляли його звивистими відгалуженнями й закутками; кожна з наших пар щосили намагалася пригадати, як ми сюди потрапили та який саме напис китайською означає «вихід». Тут було тісно, однак ринок розкинувся на великій території, напханій ящиками і столами, що їх розділяли брезентові полотна; над головами звисали цілі гнізда небезпечних на вигляд дротів та оголених лампочок. Нещодавно тут товклося чимало людей, проте покидьки Ліо розігнали їх усіх.

— Намагайтеся не відставати! — гукнула Бронвін через плече.

Ми ковзнули за нею під стіл, на якому звивалися живі восьминоги, а тоді побігли через коридорчик, заставлений коробками з рибою, під якою парувалася сухий лід. Звернувши ліворуч у прохід, що зринув за рогом, побачили двох посіпак Ліо — один із них розпластався на підлозі, а інший присів поряд, намагаючись привести його до тями слабкими ляпасами. Бронвін навіть не збиралася гальмувати — мерзотник спантеличено підняв голову, тільки щоб отримати добрячий удар ногою, після чого повалився на землю поряд із першим головорізом.

— Перепршую! — гукнула вона, а замість відповіді ми почули кілька вигуків із віддаленої частини ринку — нас помітили

ще двоє хлопців Ліо, які вже бігли в нашому напрямку. Ми різко розвернулися й помчали вузькими сходами, а тоді виштовхалися через двері назовні — після тривалого перебування в темряві нас ненадовго осліпило сонячне світло. Не встигли ми й оком кліпнути, як опинилися на жвавій вулиці — це було сьогоднішня, година пік. Автомобілі, перехожі, вуличні торговці неслися повз нас запаморочливим вихором.

Невимушена втеча — то справжнє мистецтво. Нелегко втікати від чогось, що може тебе вбити, і водночас не привертати до себе уваги. Ми зробили вигляд, що вийшли на абсолютно безневинну післяобідню пробіжку; щоправда, двоє бігунів змогли до нитки, а двоє мали на собі одяг дев'ятнадцятого століття — і всі четверо повсякчас нервово зиркали в кожний завулок та озиралися назад. Та, певно, ми не досягли особливого успіху, бо на нас витріщалися значно більше, аніж того вимагав би вигляд двох змоглих і двох дивно вдягнених підлітків — надто в Нью-Йорку, де диваки населяють більшість міських тротуарів.

Ми забували про обережність, перебігаючи вулицю, не зважали на червоне світло та знаки «ПЕРЕХІД ЗАБОРОНЕНО», прокладали собі шлях повз автомобілі, аж доки не утворювалися затори, а іноді просто мчали вперед, мов божевільні, тоді як водії щосили сигналізували й намагалися уникнути зіткнення. Ми воліли потрапити під колеса автомобіля, аби тільки нас не відтарабанили назад — до петлі Ліо. Його відморозки наступали нам на п'яти, причепившись, мов гідка застуда; вони переслідували нас засипаними гравієм доріжками китайського кварталу, вуличками сусіднього італійського району, де вешталися туристи, а тоді мало не схопили нас на середній смузі гамірної Г'юстон-стрит. Їх було легко помітити завдяки старомодним костюмам. Зрештою, коли я вже почав міркувати, як довго ще зможу отак бігти, Нур раптом пришвидшилася, наздогнала Бронвін і потягнула її за ріг.

Ми з Г'ю помчали за ними, і невдовзі Нур знову штовхнула Бронвін убік — цього разу до дверей, здавалося б, випадкової крамнички. То була крихітна й тісна бodega¹, де продавали пиво й сухі закуски.

¹ Винний погріб (*исп.*), корчма.

Її власник щось нам крикнув, і цієї ж миті ми побачили, як двоє посіпак Ліо промчали повз двері «наливайки». Нур потягла нас за собою у вузький прохід, а тоді на склад — ми промчали повз здивованого працівника, який саме вийшов перекурити, і через хиткі металеві двері вивалилися на вуличку, захарашену смітте-вими баками.

Скидалося на те, що нам таки вдалося відірватися — принай-мні ненадовго, і ми дозволили собі зупинитися, щоб перевести подих. Бронвін анітрішки не спітніла, тоді як ми з Нур і Г'ю до-бряче засапалися.

— Швидко кумекаєш, — вражено мовила Бронвін.

— Ага, — підтакнув Г'ю, — майстерна робота.

— Дякую, — мовила Нур. — Це вже не перше подібне «родео».

— Тут ми поки що в безпеці — бодай на якусь мить, — мовив Г'ю, намагаючись відновити дихання. — Нехай вони думають, що ми вже далеко. Трохи почекаємо, а тоді рушимо далі.

— Мабуть, я маю поцікавитися, куди ви нас ведете, — зауважив я.

— Я теж хотіла б це знати, — вигнула брівку Нур.

— Назад до Акра, — відповів Г'ю. — Найближчий вхід до пет-лі не надто приємне місце, але до нього рукою подати...

Я не міг відвести очей від своїх друзів. Якась частинка мене підсвідомо хвилювалася, що я вже ніколи не побачу їх знову. А якщо й побачу, то вони поводитимуться, мов незнайомці.

Зненацька Г'ю стис долоню в кулак та добряче зарядив мені у плече.

— Ой! А це за що?

— Чому ти *не сказав* нам, що плануєш божевільну рятувальну місію?

Нур тільки здивовано на нас глипала.

— Я *намагався*, — мовив я.

— Не надто успішно! — зауважила Бронвін.

— Гм, але ж були значні натяки з мого боку, — захищався я. — Та я зрозумів, що ніхто не хотів мені допомагати.

Здавалося, Г'ю знову шалено бажав мене ляснути.

— Може й так, але ми *допомогли б!*

— Ми б ніколи не дозволили тобі робити подібні речі само-тужки, — у голосі Бронвін чи не вперше вчувалася злість на мою

адресу. — Ми мало не збожеволіли від хвилювання, коли помітили, що тебе нема! — Вона повернулася до Нур і похитала головою: — Ще вчора цей навіжений хлопчина лежав у ліжку хворий... Ми гадали, що вночі його хтось викрав!

— Правду кажучи, я не був певен, що ви перейматиметеся моїм зникненням, — мовив я.

— Джейкобе! — очі Бронвін розширилися. — І це після всього, що ми пережили? Мені боляче чути твої слова.

— Казав тобі, що він ще та тонкошкіра цяця, — похитав головою Г'ю. — Господи, чуваче, та ж треба довіряти старим друзям!

— Вибачте, — смиренно промимрив я.

— Я серйозно, друже. *Справді.*

— Кажеш, немає друзів? — прошепотіла Нур, нахилившись до мене.

— Навіть не знаю, що сказати, — зненацька моє серце переповнилося почуттями, витіснивши з мозку всі слова. — Я дійсно радий вас бачити.

— А ми тебе, — мовила Бронвін. Я знову потрапив у її обійми; цього разу обійматися підійшов і Г'ю.

Саме тоді в кінці вулички пролунав постріл, ми наполохано відсахнулися одне від одного й побачили, що до нас прямують двоє чоловіків у костюмах. Відірвалися, авжеж.

— За мною! — гукнула Нур. — Спробуємо позбутися їх у метро.

* * *

Я здолав сходи, що вели до метро, перестрибуючи по три сходинки за раз, а Г'ю з'їхав униз металевим поруччям. У переповненому вестибюлі нам довелося продиратися крізь натовпи пасажирів, яких у годину пік тут не бракувало.

— Робіть, як я! — крикнула Нур, перестрибуючи турнікет, і ми зробили те саме.

Опинившись на платформі, наша компанія чимдуж помчала вперед. Я озирнувся й помітив посіпак Ліо — чоловіки були ще далеко, але невпинно нас переслідували. Раптом Нур зупинилася, сперлася долонею на підлогу та стрибнула на колію,

крикнувши, щоб ми бігли за нею. Вона щось прокричала про третю рейку¹, однак зненацька її голос потонув у станційному оголошенні.

Вибору не було, тож нам довелося бігти за нею.

— Ви ж там загинете! — загукав хтось із пасажирів, і подумки я теж схилився до такої думки, однак зараз цей крок вабив мене значно більше, аніж його альтернатива.

Ми гуртом помчали через чотири колії, спотикаючись на непомітних ямах та темних рейках, і мені сяйнула думка: звісно ж, Нур робить це не вперше, вона знає місто як свої п'ять пальців, і в того, кого так важко впіймати, має бути великий досвід втеч. Цікаво, з якої причини й від чого вона тікала раніше? Помітивши наближення потяга, я дуже сподівався, що ще матиму нагоду її розпитати.

Потяг був уже зовсім близько, і, коли ми з Г'ю перетнули останню колію, протяг і шум, що він їх здійснював, на мить посилилися. Бронвін і Нур зтягли нас на протилежну платформу, тоді як залізне чудовисько промчало повз, заверещавши гальмами, мов якась пекельна тварюка.

За кілька секунд він вивергнув із себе пасажирів — на мить мені здалося, що на платформі опинилося не менше тисячі людей. Утім, зрештою ми змогли прокласти шлях до вагона, де присіли навпочіпки, аби нас ніхто не побачив. Двері напівпорожнього вагона зачинилися.

— Дідько, — раптом стривожилася Бронвін, — сподіваюся, цей потяг іде в потрібному напрямку...

Нур поцікавилася, куди ми прямуємо, і, почувши відповідь, підняла брови:

— Дивний збіг обставин. Це ж наступна зупинка.

Неймовірно, але факт: з нас усіх Нур найменше розуміла, що відбувається, але її впевненість і спокій вже перетворилися на нашу рушійну силу.

Після гучного оголошення потяг від'їхав від станції.

— Як ви мене знайшли? — запитав я в Бронвін та Г'ю.

¹ Третя, або контактна, рейка підводить струм до потяга.

— Емма здогадалася, на що ти можеш зважитися, а надто після всіх твоїх балачок про неї, — з цими словами Г'ю кивнув на Нур і додав: — До речі, радий нарешті нормально познайомитися. Мене звати Г'ю... — він потягнувся до Нур і потиснув їй руку.

— Після цього тебе було досить легко знайти, — докинула Бронвін. — О, нам і собака став у пригоді. Пам'ятаєш Едісона? Я мовчки кивнув.

— Шаронові братчики з Панконтуркону відстежили тебе до Нью-Йорка, а Едісонів ніс відшукав твої сліди, що вели до того базару, — мовив Г'ю. — Та далі він іти не міг.

«Боже, благослови цього малого пса», — подумав я. Скільки разів він ризикував своїм життям, аби нас врятувати? Я вже давно збився з ліку.

— Там тебе вже було легко знайти, — зауважила Бронвін. — Ми йшли на крики.

— Вас відрядила сюди пані Сапсан?

— Ні, — відповів Г'ю, — вона про це нічого не знає.

— Зараз, імовірно, вже знає, — сказала Бронвін. — Їй напрочуд добре вдається дізнаватися про всілякі речі.

— Ми вирішили, що, якщо підуть більш ніж двоє, це поверне забагато уваги.

— Тож тягнули соломинки, — втрутилася Бронвін. — Ми з Г'ю перемогли, — вона глипнула на нього: — Як гадаєш, пані С на нас сердитиметься?

Г'ю енергійно закивав.

— Та вона просто кипітиме! Але й пишатиметься — зважаючи на те, що ми приведемо його додому неушкодженим.

— Додому? — перепитала Нур. — А де це?

— Це петля в Лондоні кінця дев'ятнадцятого століття, яку називають Диявольським Акром, — відповів Г'ю. — У будь-якому разі зараз це місце найбільш схоже на наш дім.

— Звучить... чудово, — насупила брови Нур.

— Звісно, в нього є чимало недоліків, але й певного шарму не бракує. Як не крути, це краще, ніж жити на валізах.

Обличчям Нур промайнула тінь сумніву.

— Тож це місце для таких людей, як ви?

— Для таких людей, як *ми*, — зауважив я.

Я не побачив жодної реакції — а може, вона добре її приховала, однак помітив, що в очах Нур промайнув вогник. Імовірно, в неї почала вимальовуватися якась думка щодо нас.

— Там ти будеш у безпеці, — сказала Бронвін. — Жодних бандитів з дробовиками... жодних вертольотів...

Я вже хотів було з нею погодитися, як раптом згадав застереження Ейча щодо імбрин, а також те, що мені сказала пані Сапсан під час нашої останньої розмови, — вони стосувалися необхідності певних жертв заради спільного блага. І однією з них була Нур.

— Як щодо всіх тих речей, які, за словами Ейча, ми маємо зробити? — запитала в мене Нур.

Вона трохи стишила голос, бо не була певна, чи знали про це Бронвін і Г'ю, — та й чи варто їм було про це знати.

— Яких *іще речей*? — миттю поцікавився Г'ю.

— Перед смертю Ейч розповів мені дещо про Нур і її переслідувачів та сказав, що ми маємо розшукати жінку на ім'я Ві. Буцімто тільки їй відома інформація про дещо важливе, і це стосується усієї справи.

— Ві? Це часом не та мисливиця на порожняків, яку навчав твій дід? — запитала Бронвін.

Уперше ім'я Ві зринуло, коли Бронвін перебувала в петлі лозоходців. Звісно, вона його запам'ятала.

— Саме так, — відповів я. — А тоді Ейч... власне, його порожняк показав нам карту та розповів, як її знайти...

— Його *порожняк*? — охнула Бронвін.

Я витягнув з кишені фрагмент паперової карти, щоб показати друзям.

— На той час він уже не був порожняком, бо перетворювався на дещо інше.

— Тобто на витвора? — втрутився Г'ю. — Це єдине, на що може *перетворитися* порожняк.

Я помітив, що Нур кинула на мене спантеличений погляд.

— Ти ж казав, що витвори — то наші вороги?

— Так і є, — відповів я, — але Ейч *дружив* саме з цим порожняком...

— Відчуття нереальності виключно зростає, — зауважила Нур.

— Знаю. Ось чому я гадаю, що нам варто піти з ними до Диявольського Акра. Нам потрібна допомога, а всі знайомі дивні, яким я довіряю, живуть там.

Чи довірятимуть вони мені знову та чи захочуть допомогти після всього, через що я змусив їх пройти? То вже інше запитання. Я мусив спробувати, мені потрібні були друзі. До біса Ейча з його пересторогами!

Якщо з якихось політичних міркувань пані Сапсан справді здатна віддати врятовану нами дівчину в лапи її переслідувачів, це не та імбринна, яку я знаю. А як не зможу захистити Нур у петлі, де живуть мої численні друзі, що вже й казати про мандрівку дикими просторами Дивної Америки?

— Наш Мілард — експерт з картографії, — зауважила Бронвін.

— А Горацій пророк, — докинув я, — принаймні за сумісництвом.

— Авжеж, — очі Нур ковзнули на моє обличчя, — ти ж мені не розповів до кінця про...

Пророцтво. Я волів би поспілкуватися з Нур сам на сам, без зайвих вух. Скидалося на те, що нам уже не загрожувала небезпека.

— Це може зачекати, — мовив я.

Після цих слів я відчув на собі зацікавлені погляди Бронвін та Г'ю.

— Гаразд, як скажеш, — кинула Нур, однак у її голосі чи не вперше вчувалася нетерплячість.

Потяг почав гальмувати — він майже прибув до потрібної станції.

* * *

Ми вибігли з метро і знову опинилися на залитій сонцем вулиці. Нур стишила крок, щоб Бронвін могла зорієнтуватися.

— Вже недалеко, — пообіцяла та і повела нас навскоси через чотири транспортні смуги. Звідусіль чулися сигнали автомобілів.

Ми пробігли баскетбольним майданчиком, на якому саме тривала гра, а тоді досить убогою зеленою зоною, де височіла пара старих багатоповерхівок. З кожним кварталом околиці дедалі гіршали, кидаючись в очі своєю пошарпаністю та іржею,

і зрештою ми опинилися у затінку велетенської цегляної будівлі у риштуванні, оточеної по колу обшитим брезентом парканом із дротяної сітки.

Бронвін зупинилася і потягнула брезент до себе, оголивши діру в паркані. Ми з Нур обмінялися сповненими вагання поглядами. Тим часом Бронвін та Г'ю махнули нам, щоб ми не відставали, і зникли в тому отворі. За мить Г'ю вистромив із нього голову:

— То ви йдете, чи як?

На якусь мить Нур заплющила очі, неначе боролася з думкою на кшталт: «Що я, в біса, роблю?», а тоді рішуче полізла в діру. Імовірно, вона мені не повірила б, але подібна боротьба часто зринала і в моєму житті. Так чи інак, але відтоді, як я вирушив до Уельсу, щоб вистежити привидів зі старих світлин, мій внутрішній голос щоденно волав: «Що ти, в біса, робиш?» Щоправда, мені вже вдавалося його вимикати і він значно стихився. Але позбутися його назавжди так і не вдалося.

По той бік паркану розкинувся інший світ — у будь-якому разі значно похмуріший і сумніший. Здавалося, що з кожним кроком ми розгортали саван мерця. Будівлю було зведено дуже давно, і вже багато років вона поступово руйнувалася. Стоячи в заростях трави, я дозволив собі зробити глибокий вдих і осягнути побачене: десять поверхів у висоту, завширшки з квартал, усі вітражні вікна розтроснені, цегляні стіни вкриті струпами й прожилками мертвих виноградних лоз. Головні сходи вели до дверей, обрамлених вигадливими кованими завитками. Над ними виднілися слова «ПСИХІАТРИЧНА ЛІКАРНЯ», викарбувані на важезній мармуровій плиті.

— Як доречно, — пошепки зауважила Нур. — Я відчуваю, що божеволію.

— Зовсім ні, — мовив я. Насправді я давно чекав, коли пазл нарешті почне складатися, а до неї прийде усвідомлення. — Я розумію, що саме так ти й почуваєшся, але здоровий глузд ти не втратиш. Обіцяю.

Тим часом Бронвін із Г'ю відірвалися на двадцять футів уперед та нетерпляче махали, щоб ми поквапилися. Нур унікала мого погляду.

— Мене накачали наркотиками. Я наїлася «поганих» грибів. Це кома, усе це мені сниться, — вона потерла долонями обличчя. — Що заведено має більший сенс, аніж...

— Я не можу довести, що це не сон, — зауважив я, — але чудово розумію, через що тобі доводиться проходити.

Бронвін саме бігла до нас, гукаючи одними губами: «Швидше, швидше, швидше!» Позаду торохнув паркан і хтось голосно вилаявся. Інший голос зауважив: «Я знаю, тут десь має бути вхід», і його супутник ствердно буркнув щось у відповідь. Авжеж, то були двоє посіпак Ліо — увесь цей час вони наступали нам на п'яти.

Якщо Нур і міркувала про інші варіанти розвитку подій, торохотіння металевої огорожі змусило її про це забути. Разом із Бронвін і Г'ю ми здолали зарості високої трави і щодуху помчали сходами нагору. Гуртом пробігли повз знаки, що розпливалися перед очима, — утім, я встиг помітити написи «БУДІВЛЯ В АВАРІЙНОМУ СТАНІ» і «ВХІД ЗАБОРОНЕНО!» — та нарешті дісталися входу. Скидалося на те, що колись він був забитий дошками, однак тепер у ньому зяяла діра. Уламки деревини та погнуті цвяхи вгризалися в нас, мов хижі зуби, тоді як ми наполегливо продиралися через отвір до місця, що, імовірно, навіки нас поховає.

* * *

Будівля була така темна й захаращена сміттям, що нам не вдавалося бігти без того, аби не наштовхнутися на якусь гостру перешкоду чи провалитися в діру в підлозі. Намагаючись не відставати від Бронвін і Г'ю, ми практично повзли боком, мов ті краби, роблячи довгі й рвучкі кроки та виставляючи руки перед собою. Вочевидь, для моїх друзів це місце було знайомим. Наші переслідувачі вже були на підвір'ї — вони пробралися через паркан та бігли сходами нагору. Бронвін заблокувала вхід, через який ми потрапили до будівлі, закривши діру старим холодильником, що стояв поряд із нею. Скидалося на те, що він опинився там саме з цією метою, однак ми чудово усвідомлювали, що надовго це мерзотників Ліо не затримає.

Нарешті ми натрапили на велику кімнату, брудні вікна якої були наполовину забиті дошками, але пропускали трохи світла, тож можна було розгледіти бодай щось. Нам довелося про-

биратися вперед, обходячи зотлілі інвалідні візки та жаскі купи іржавого медичного начиння; під ногами хлюпала отруйна на вигляд вода — це мілководе «море» розливалося від однієї стіни до іншої. Нур щось мугикала собі під носа, а коли помітила мій погляд, то одразу припинила.

— Це через нерви, — пояснила вона.

Я перестрибнув через невелике провалля в підлозі і простягнув їй руку.

— Чого б то тобі нервувати? — мовив я, вичавивши з себе безтурботну усмішку.

Нур вхопила мене за руку і стрибнула вперед. Їй було не до сміху.

— Прошу, скажи, що звідси є вихід.

— Тут є дещо ліпше, ніж просто вихід, — кинув через плече Г'ю. — Двері Панконтуркону.

Перш ніж Нур встигла щось відповісти, ми почули настільки зловісний і неприродний звук, що мене аж дрижаки вхопили: різкий нескладний акорд того, що віддалено скидалося на музику. Обігнувши купу розмоклих жовтих матраців, ми побачили його джерело — розтрочене піаніно. То була вертикальна модель, що перекинулася навзак і лежала на підлозі, затуляючи єдиний вихід із кімнати, що вів до коридору з безліччю дверей. Хтось поприбивав довкола нього вирвані нутрощі інструменту — важкі струни їжачилися перед нами, мов лісові хаші з металевого волосся, яке стояло сторч. Щоб вибратися з кімнати, ми мали б перелізти через піаніно, а тоді протиснутися поміж його струнами. Комусь це вже вдалося, зважаючи на жахливий акорд, що ми його тільки-но почули, а це означало, що «хтось» щойно покинув приміщення або ж досі перебував у ньому разом із нами.

А тоді позаду перекинутого дитячого інкубатора виріс темний силует.

— А, це ви, — мовив він. Його обличчя вкривав килим волосся — такого щільного, що його радше можна було назвати хутром. Ми помітили перекошену посмішку — авжеж, то був Догфейс.

— Так швидко повернулися? — звернувся він до Бронвін і Г'ю.

— Так, але залишитися не можемо, — відповіла Бронвін.

— Маємо вибратися звідси просто зараз, — докинув Г'ю.

Догфейс притулювся спиною до піаніно.

— Плата за вихід дві сотні.

— Ти ж казав, що то ціна за подорож туди й назад! — роздратовано вигукнув Г'ю.

— Мабуть, ви щось недочули. Коли я розповідав про наші ціни, скидалося на те, що ви дуже вже поспішали...

Десь віддалік пролунав вигук, а тоді почувся скрегіт металу, що терся об камінь. Головорізи почали відсовувати холодильник. Догфейс нашорошено повернув голову в той бік і запитав:

— Що там таке? Сподіваюся, ви не втрапили в якусь халепу?

— Саме так! — із роздратуванням у голосі вигукнув я. — Нас переслідують.

— О, ні, — зацокав язиком Догфейс. — Тоді це коштуватиме трохи дорожче. Нам-бо доведеться їх обманути, прикрити вас... То це посіпаки Ліо? Здається, вони розлючені.

— Гаразд, — мовила Бронвін, — чого б це не коштувало...

Нам дуже кортіло просто усунути його з нашого шляху, та ми знали, що Догфейс — якщо, звісно, схоче, може завдати нам нескінченних клопотів.

— П'ять сотень, — мовив він.

Почувся ще один скреготливий звук — цього разу довший, аніж попередній. Головорізи швидко просувалися.

— Маю тільки чотири сотні, — сказав Г'ю, порпаючись у кишнях.

— Це погано, — зауважив Догфейс та вже розвернувся було, щоб іти геть.

— Ми заплатимо завтра! — вигукнула Бронвін.

— Завтра це коштуватиме сімсот, — із цими словами Догфейс повернувся до нас спиною.

Зненацька пролунав гучний гуркіт, немовби щось розлетілося на шматки. Імовірно, наші переслідувачі увірвалися до будівлі.

— Гаразд! Домовилися! — вигукнув Г'ю, і разом із цими словами з його губи злетіла знервована бджола.

— То не гайте часу, бо мені не хотілося б показувати їм ваші маленькі таємні дверцята.

Мої друзі були змушені віддати йому всі свої гроші. Догфейс рахував їх нестерпно довго й прискіпливо, після чого нарешті

запхав банкноти до кишені. Він видерся на піаніно, потягнув за важіль всередині нього, а тоді тихенько прослизнув поміж мовчазними струнами. Ми рушили за ним, а коли дісталися проти-лежного боку, Догфейс повернув важіль на місце. Я здогадався, що піаніно було чимось на кшталт сигналізації.

Догфейс повів нас за собою, і ми побігли довгим коридором, адже тепер, коли він нарешті припинив нас шантажувати, його крок значно пришвидшився. Та, попри це, коридор видавався нескінченним. На шляху нам трапилася купка дивних, що вири-нули з якихось дверей та рушили за нами. Вони мали надто не-звичний вигляд навіть за стандартами дивних, і коли Нур їх угле-діла, то аж рвучко втягнула в себе повітря. Жінка без ніг (а може, вони були невидимі?) неначе пливла за нами на повітряній по-душці, а поли її довгого жакета хилиталися над порожнечою.

— Ох, любонько, ми тобі ніц не зробимо, — мовила вона м'яким і мелодійним голосом. — Ліпше будьмо друзями.

— Не знаю, як щодо *друзів*, — форкнула дівчинка, яка принай-мні наполовину була бородавником¹, бо ж на її обличчі випина-лися два ікла та добряче рило, — як добре заплатите, то й не во-рогуватимемо.

А тоді до них приєдналася ще одна безнога пані — вочевидь, вона не вміла пересуватися в повітрі, тож рухалася вперед вели-кими стрибками, відштовхуючись від підлоги руками. Легко, мов та кицька, вона стрибнула на руки дівчинки-бородавниці, яка, здавалося, тільки того й чекала. Тепер я міг ліпше її роздивитися: жінці бракувало не тільки ніг, але й стегон, талії та половини тулуба. Її тіло, як і чорна атласна кофтинка, завершувалося чіткою обрізаною лінією біля пупка.

— Хетті-Половинка, — відрекомендувалася вона, махнувши нам рукою. — То хто з вас славнозвісна «дика»?

— Не називай її так, — гаркнув у відповідь хлопчик-підліток із величезним чиряком, що пульсував на його шиї. — Це при-низливо.

— Гаразд, нехай буде «відособлена».

¹ Бородавник африканський нагадує дику свиню з великою і плескатою голо-вою, на якій симетрично розташовуються шість бородавок.

— І такою вона теж уже не є, — зауважив Догфейс. — Їй довелося швидко вчитися.

— Не надто швидко, зважаючи на її вигляд, — засміявшись, фокнула дівчинка-бородавниця.

Я помітив, як Нур міцно стиснула щелепи — скидалося на те, що вона змушувала себе рухатися вперед виключно завдяки силі волі.

— Оці-от допитливі душі — то недоторкані, — мовив Догфейс. Він розвернувся і трохи подався назад, мов той екскурсовод. — Ті, кого не приймає до себе жодний клан.

— Занадто дивні, аби видатися нормальними, — мовила Хетті.

— Найжахливіші, найпотворніші, найогидніші дивні з-поміж усіх! — гордо зауважив хлопець з чиряком.

— Я не думаю, що ви огидні, — сказала Бронвін.

— Негайно заberi свої слова назад! — заявила дівчинка-бородавниця.

Тим часом Догфейс крутнувся, мов у танці, і прослизнув у прочинені двері.

— А ось і наша святая святих. Чи то пак двері, що до неї ведуть.

Увійшовши за ним до кімнати, ми з Нур завмерли на місці. Посередині стояв операційний стіл, а на задній стіні виднівся з десяток крихітних дверцят вбудованих морозильних камер. Кімната виявилася не просто глухим кутом, а моргом цієї лікарні.

— Усе гаразд, — м'яко, але наполегливо мовила Бронвін до Нур, — це нас не вб'є.

— О, дідько, ні-і, — сказала Нур, відступаючи назад, — я *нізащо* не ховатимуся в одній із цих шток.

— Ми не ховатимемося, — зауважив Г'ю, — а *подорожуватимемо*.

— Їй це не подобається, — мовила дівчинка-бородавниця, — вона боїться!

Недоторкані захихотіли, скупчившись біля виходу. Нур уже встигла вибігти з кімнати й перетнула коридор, щоб дістатися відчинених дверей навпроти — імовірно, то був єдиний можливий варіант, що його варто було перевірити, перш ніж повертатися назад шляхом, який ми здолали.

Бронвін та Г'ю хотіли кинутися за нею, але я їх зупинив.

— Дозвольте мені поговорити з нею, — мовив я.

Переконати когось залізти до морозильної камери моргу — то нелегка справа, і байдуже, дивний він чи ні. А особливо складно вмовити того, хто почувається у цьому світі абсолютним новачком. Мене й самого подібна перспектива не надто вже вабила. Тож я перетнув коридор і опинився в протилежній кімнаті поряд із Нур. Там стояло голе металеве ліжко, підсвічене самотнім сонячним променем, що пробивався крізь загратоване вікно. По кутках кімната була захаращена непотрібними особистими речами, що, либонь, колись належали пацієнтам, які жили і померли у цьому закладі. Валізи, черевики...

Тим часом Нур схвильовано роззиралася навсідч.

— Присягаюся, я бачила тут двері... Коли ми пробігали повз...

— Звідси немає іншого виходу, — зауважив я. А тоді зрозумів, про що вона, і всередині наче щось обірвалося.

— Ти про це?

Дівчина озирнулася, а коли зрозуміла, *що* перед нею, мені здалося, що вона от-от заплаче. То була частина муралу на стіні — «обманка», намальовані двері. Тієї миті ми почули, як бренькає піаніно — раз, другий, третій... Бандити Ліо почали продиратися крізь отвір.

— У нас є вибір, — сказав я, — або ми...

Та вона не слухала. Нур повністю зосередилася на загратованому вікні та сонячному промені, що крізь нього пробивався. Утім, я не вгавав:

— Або ми лишаємося тут і чекаємо, доки вони вже *точно* нас знайдуть...

Нур провела руками в повітрі, однак її пальці залишили в ньому тільки тонесенькі цівки темряви, яку майже миттєво поглинуло світло. Я вже таке бачив: деякі вміння дивних працюють, мов м'язи, тож можуть «розтягнутися» або геть виснажитися, ну а дехто не може діяти за умов тиску. Раптом Нур повернулася до мене.

— Або я маю тобі довіритися, — докинула вона.

— Так, — сказав я, бажаючи цього кожною клітиною свого тіла. — Мені і зграйці диваків.

Посіпаки Ліо вже щодуху мчали коридором, обшукуючи кімнати та торсаючи зачинені двері.

— Це абсурд, — похитала головою дівчина. Наші погляди зустрілися, і вона, здається, щось для себе вирішила. — Я не мала б тобі довіряти. Але чомусь вірю.

Їй уже довелося змиритися з купою абсурдних речей. Якщо докинути на шальку терезів ще дешицю — хіба то багато, зважаючи на можливість урятуватися?

Бронвін та Г'ю чекали на нас біля дверей, і в їхніх очах плескалася паніка.

— Готові? — запитав Г'ю.

— Краще б вони були готові, — втрутився Доґфейс. — До речі, якщо нам доведеться ogrіти когось із них ломакою, з вас тисяча.

— Або ж пані Пубелька може стерти їм пам'ять за дві, — запропонував хлопець із пульсуючим чиряком на шії.

Чоловіки помітили нас, коли ми перетинали коридор. Я не озирався, однак чув їхні крики і гучне тупотіння. Недоторканих мов вітром звіяло — поза сумнівом, вони не хотіли конфліктувати чи ворогувати з посіпаками Ліо без нагальної потреби.

Дверцята одного з нижніх холодильників моргу вже були відчинені. Коло них стояв Г'ю — помітивши нас, він привернув нашу увагу вигуком, а тоді махнув рукою і пірнув у отвір.

Ми підбігли до відчиненої морозильної камери й витріщилися на темне провалля, що зяяло перед нами. То був не просто холодильник для мертвого тіла, а, швидше, вузький нескінченний тунель. Голос Г'ю луною відбивався від його стінок десь глибоко внизу і швидко віддалявся:

— Ого-го-гооооооо!

Я пропустив Нур уперед.

— Це маячня, я повна дурепа, це така дурня, — якусь мить белькотіла дівчина, після чого нарешті оговталася, глибоко вдихнула, зібралася з духом і полізла в отвір головою вперед. Нур пролізла вже майже наполовину, але раптом трохи застрягла, тож я взявся за її ноги й трохи підштовхнув — крихітний холодильник у стіні моргу миттю її проковтнув.

Я наполог, щоб Бронвін була наступною, а тоді настала й моя черга. Змусити себе залізти в ту діру було значно важче, аніж я уявляв, зважаючи на те, що саме мені вдалося вмовити Нур це зробити. Запхатися в холодильник для трупів було геть непри-

родно, тож моєму раціональному мозку, який чудово усвідомлював, що жаскі й темні тунелеподібні місцини часто перетворювалися на ідеальні входи до петель, знадобилося кілька секунд особливих зусиль, аби здолати природні інстинкти, що аж волали: «Не треба, тебе зжеруть зомбаки, ні-і-і!» Тим часом розлючені головорізи вже увірвалися до кімнати, і це добряче мені допомогло: перш ніж вони встигли до мене підбігти, я вже ковзнув до тунелю та почав звиватися вузеньким проходом так швидко, як тільки міг.

Чиясь рука схопила мене за ногу, але мені вдалося її відкинути. Я почув звуки боротьби, а тоді приглушене «гун!» — і один із бандитів скрикнув. Озираючись, побачив, що посіпака Ліо гепнувся на підлогу — за ним стояла дівчинка-бородавниця із дерев'яною ломакою в руці. Я чув, як десь попереду, крекчучи, по-пластунськи повзе Нур, віддаляючись у суцільну чорноту. Зробив ривок — і ковзнув тунелем без особливих зусиль. Він був чимось змащений та розташовувався під невеликим кутом; через кілька футів я вже був під владою поступального руху¹. В моїй уяві цей процес нагадував народження — тільки він був швидший і водночас розтягнений у просторі. Зненацька Нур скрикнула. Я відчув, як щось потягнуло мене вперед із неабиякою силою — то була не рука, а якась безтілесна сила, що міцно вчепилася за кожну частину мого тіла, подібно до гравітації. А ще я відчув, як у венах загусає кров, а шлунок немовби згортається у вузол — авжеж, це було так знайомо.

Ми переміщувалися.

¹ Рух, при якому всі точки тіла або системи матеріальних точок переміщуються паралельними траєкторіями.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ

Ми вивалилися з невеликої комірчини в довгий коридор Бентамового Панконтуркону, підлогу якого вистеляв червоний килим. Бронвін саме намагалася зібрати себе до купи, коли ми нагодилися, тоді як Г'ю вже чекав на нас із нетерплячим виглядом.

— Я вже було подумав, що ви вирішили до нас не приєднуватися! — мовив він, а Бронвін тим часом без жодних зусиль підняла нас із Нур на ноги.

— Як гадаєш, вони за нами прийдуть? — запитав я, нервово глипаючи на двері.

— Жодних шансів, — мовила Бронвін. — Недоторкані люблять, коли їм платять.

— Як ти? — тихо запитав я в Нур, повернувшись до неї.

— Усе гаразд, — швидко відповіла вона, немовби трохи засоромившись. — Вибачте, що геть злетіла з катушок... — вона зверталася до нас трьох, оглядаючи коридор, оббитий м'яким плюшем. — Це місце однозначно краще ніж попереднє.

Г'ю почав було говорити, що нам треба рухатися далі, однак Нур його перебила.

— Я маю дещо сказати, перш ніж ми кудись підемо чи знову когось зустрінемо, — із цими словами дівчина поглянула на нас. — Дякую всім за допомогу. Я безмежно вам вдячна.

— Та нема за що, — трохи легковажно відгукнувся Г'ю.

— Я серйозно, — спохмурніла Нур.

— Ми теж, — мовила Бронвін.

— Можеш подякувати нам, коли повернемося додому, — сказав Г'ю. — Ходіть, бо нас можуть помітити Шаронові братчики, а вони почнуть сипати запитаннями, на які нам ліпше не відповідати.

— Маєш рацію, — підтакнула Бронвін.

Збившись до купи, ми стрімко закрокували коридором. Це відгалуження Панконтуркону було відносно малолюдним, та, коли ми повернули за одним рогом, а тоді знов і знов, народу побільшало. Дивні, чий одяг демонстрував найрізноманітніші епохи та стилі, виринали з дверей, що вели до цієї петлі, або ж навпаки — пірнали в них. Коло одних дверей утворився піщаний занос, з інших завивав і плювався дощем вітер — хтось підставив у щілину цеглину, аби вони не зачинялися. Люди вишикувалися вздовж стін, очікуючи, доки їхні подорожні документи перевірять і затвердять печаткою бюрократа, що стояли за невеликими столами; відлуння численних голосів і кроків та шелест паперів перетворювали це місце на залізничну станцію у вечірню годину пік.

Очі Нур спантеличено розширилися — вона розгублено роззиралася навсібіч. Я почув, як Бронвін спробувала тихо пояснити, що відбувається довкола, поклавши руку на спину дівчини.

— Кожні з цих дверей ведуть до іншої петлі чи то пак контуру... Це місце називають Панконтурконом, його створив напрочуд розумний брат пані Сапсан — Бентам... після чого його захопив їхній брат Коул — справжнє уособлення зла і наш найгірший ворог...

— Насправді виявилось, що це навіть на користь, — втрутився Г'ю. — Диявольський Акр — петля, в якій ми перебуваємо зараз, — раніше був в'язницею для дивних злочинців... а згодом перетворився на місце, де коїлося суцільне беззаконня, і витвори, з якими ми ворогували, організували тут свої штаб-квартири...

— Доки Джейкоб не допоміг нам їх здолати та не прикінчив їхнього лідера, — гордовито мовила Бронвін.

Від самої лише згадки про Коула по моїх руках пробігли мурахи.

— Він не зовсім *мертвий*, — заперечив я.

— Хай так, — мовив Г'ю, — однак стався колапс часової петлі, тож тепер він у пастці, з якої ніколи, за жоднісіньких умов не вибереться, а це, фактично, одне й те саме.

— Що ж до витворів — то вони всі мертві або ж сидять за ґратами, — докинула Бронвін. — А оскільки вони зруйнували більшість наших контурів, багатьом дивним не було куди податися, тож ми змушені були перебраться сюди.

— Сподіваємося, це тимчасово, — зауважив Г'ю, — бо імбрини намагаються відновити контури, які було втрачено.

Нур мала дуже ошелешений вигляд, тож я сказав:

— Може, проведемо цю лекцію з історії трохи згодом?

Ми саме проходили повз довгу низку вікон, і Нур повсякчас витріщалася на те, що відкривалося нашим очам. То був Диявольський Акр у всіх відтінках насичено-жовтої днини — подібним кольором він завдячував інтенсивно забрудненому повітрю. Будівлі, що вже дихали на ладан, зеленаво-чорна річка Смердючка, що аж кишіла зміями, одвічна імла Кіптявої вулиці, а за всім цим вимальовувався старий Лондон із його павутинням високих шпилів та сірих будівель, що немовби занурювалися у велетенський казан із сажею індустріальної ери.

— Господи, — майже прошепотіла Нур, ідучи поряд зі мною.

— Це Лондон кінця дев'ятнадцятого століття. В тебе знов зринуло оте відчуття?

— Це не-може-бути-правдою, — мовила вона, вповільнивши крок, щоб визирнути у прочинене вікно та провести пальцем по його виступу. Ми трохи пришвидшилися, аби не відставати від гурту, і Нур підняла палець. Він був чорний від сажі. — Але це реальність, — приголомшено мовила дівчина.

— Так і є, — погодився я.

— Тобі взагалі вдається до цього звикнути? — поцікавилася Нур, нахилившись до мене.

— Потроху з кожним днем, — замислено мовив я. Спробував пригадати, як важко було сприймати цей світ як щось реальне — причому донедавна. — У мене й зараз трапляються миті, коли я роззираюся навсібіч, а голова просто йде обертом. Немовби я й досі перебуваю в полоні...

— Нічного жахиття?

— Я хотів сказати «сну».

Вона кивнула, немовби погоджуючись з моїми словами, і я відчув, як між нами промайнула іскорка спільного усвідомлення: темряви, яка була для нас обох абсолютно зрозумілою, і тоненької золотавої ниточки дива й надії, що впліталася в канву цього нового світу. «Є дещо більше. Всесвіт — це значно більше, аніж ти годен уявити», — ось що вона нам повідала.

А тоді я краєм ока помітив іще один згусток темряви й відчув, як моїм тілом пробігли дрижаки.

— Отож, ти живий, — почувся слизький шепіт, — маю зауважити, мене це тішить.

Я повернувся й побачив перед собою стіну із чорних шат — то був Шарон, він височів за нами, мов та башта. Нур притислася спиною до вікна, однак на її обличчі не промайнуло ані іскорки страху. Побачивши, що відбувається, Г'ю та Бронвін непомітно промайнули до стенда з інформацією про одяг, що його слід носити в петлі.

— То як, познайомиш мене з панночкою?.. — поцікавився човняр.

— Шароне, знайомся, це...

— Нур, — втрутилася дівчина, простягнувши долоню, — а ви?

— Просто скромний човняр, дуже приємно, — у чорнющому проваллі його каптура зблиснула посмішка, а довгі білі пальці оповили світло-брунатні пальчики Нур. Я помітив, що вона ледве стрималася, щоб не здригнутися. Потиснувши їй руку, човняр повернувся до мене: — Ти не з'явився на нашу зустріч. Це мене добряче розчарувало.

— Мав справи, — зауважив я, — може, поговоримо про це трохи згодом?

— Звісно, — з підкресленою догідливістю мовив той, — не смію вас затримувати.

Ми притьмом рушили далі й невдовзі побачили Г'ю та Бронвін, які чекали на нас біля сходового майданчика.

— Чого *він* від вас хотів? — запитав Г'ю.

— Гадки не маю, — збрехав я, і ми помчали сходами вниз.

* * *

Вулиці Диявольського Акра кишіли дивними, і сьогодні тут немовби демонстрували найбільш незвичні й подеколи тривожні контрасти, притаманні цій місцині. Ми пройшли повз імбрину, яка навчала гурт юних дивних відновлювати зруйновану будівлю за допомогою їхніх унікальних талантів. Згодом нам трапився рудоволосий хлопчак, який силою думки піднімав

у повітрі штабель деревини, а за ним двоє дівчат — вони перетворювали купу каміння на гравій, перемелюючи велетенські каменюки зубами. Ми проминули й братчиків Шарона — співочих споруджувачів шибениць — розмахуючи молотками в повітрі, вони вели за собою купку жалюгідних витворів, чії ноги скували кайданками; за ними простувала імбрина в оточенні десяти дивних міцної статури, призначених для охорони. Нур озирнулася, спостерігаючи за незвичною кавалькадою, а ті тим часом виспівували на всю горлянку:

Напередодні до повішання
Навідався кат до крадія
І каже: ось поки ти трохи живіший,
Попереджу про щось тебе я.

— То вони?..

— Авжеж, — мовив я.

— І всі тут...

Наші погляди на мить зустрілися.

— Так. Як і ми.

Дівчина приголомшено похитала головою, а тоді її очі раптом здивовано розширилися і вона задерла голову. Я озирнувся і побачив неймовірно високого чоловіка — похитуючись, він прямував бруківкою просто до нас. Його зріст становив щонайменше п'ятнадцять футів, а ще один-два фути додавав високий циліндр. Я б не зміг дотягнутися до кишені його квітчастих штанів заввишки із добрий намет, навіть якби здійняв руки вгору й щосили підстрибнув. Коли чолов'яга підійшов ближче, Г'ю привітався з ним і поцікавився:

— Здоров, Хав'єре, як там підготовка до вистави?

Високий чоловік різко зупинився й замахав руками: щоб втримати рівновагу й не гепнутися додолу, йому довелося прихилитися до даху будівлі. А тоді він нахилився до Г'ю:

— Вибачте, я вас не помітив, — гучно мовив чолов'яга. — На жаль, під час підготовки зринули проблеми. Деяким учасникам трупи довелося залагоджувати справи, пов'язані з відбудовуванням петель, тож натомість ми ставитимемо «Трав'яний звіринець». Просто зараз у Зеленому театрі триває репетиція...

Рукою, яка, на диво, мала порівняно нормальний розмір, він зробив жест у бік клаптика замуленої трави через дорогу (в Диявольському Акрі ця місцина найбільше скидалася на парк), де розгулювала трупа акторів-початківців у гротескних костюмах тварин — вони повторювали свої репліки під керівництвом міс Гракл.

Нур витріщилася на них, доки ми проходили повз, завороже-на цим видовищем, аж раптом Г'ю копнув камінці в себе під ногами і пробурмотів:

— Погано! Я так хотів дати настанови акторові, який мене зображатиме.

Нур повернулася до мене з ледь помітною усмішкою:

— То вони готують виставу про вас?

Я відчув, як по шиї розливається гаряча хвиля збентеження.

— Ем-м, так, одна з імбрин має театральну трупу... нічого особливого... — я зневажливо махнув рукою й почав пильно дивитися вперед, сподіваючись знайти якийсь швидкий спосіб відволікти її та змінити тему.

— О, не треба бути таким скромним, — зауважив Г'ю. — Це ціла вистава про те, як Джейкоб допоміг урятувати всіх нас від витворів та запроторив Коула до міжпросторового пекла.

— Це велика честь! — вигукнула Бронвін, широко всміхнувшись. — Джейкоб тут дуже відомий...

— Ого, ви тільки гляньте! — скрикнув я, сподіваючись, що Нур не почула останню частину фрази Бронвін. Крутнувшись, я вказав на невеличкий натовп людей на Пай-сквер. Скидалося на те, що там тривало якесь змагання між двома дивними.

— Це змагання з піднімання дверей! — мовила Бронвін, чию увагу мені таки вдалося успішно відволікти. — Я хотіла було взяти участь, але спершу треба трохи потренуватися...

— Годі вже повзти, мов ті черепахи, — форкнув Г'ю, однак Бронвін уповільнила крок, щоб подивитися, і ми зробили те саме.

Якісь люди — а їх було не менш ніж із десятеро — стояли на дверях, що їх поклали на козли для розпилювання деревини, а один із учасників, досить високий і сильний юнак, розмістився навпроти літньої пані. На вигляд вона не була досить мускуляста, однак злостивий вираз на її обличчі, здавалося, міг і воду заморозити.

— Це Сандіна, — зауважила Бронвін, — і вона неймовірна. Тим часом невеликий натовп почав скандувати ім'я жінки: — Сан-ді-на! Сан-ді-на!

Ставши на коліна під дверима, жінка підперла їх своїми широкими плечима, а тоді поступово, зі стогоном, звелася на ноги. Гурт людей, що стояв над нею, захитався й вибухнув вигуками й оплесками.

Аплодувала й Бронвін — і навіть Нур дозволила собі підбадьорливий вигук, а на її обличчі з'явився страшенно здивований і зачарований вираз.

Подив. Не жах. Не огида. І тоді я подумав, що вона зможе стати тут своєю.

Раптом я усвідомив, що й гадки не маю, куди саме ми прямуємо. Бронвін та Г'ю казали щось про наш «дім», та востаннє, коли я цим цікавився, наші друзі жили в заплутаних гуртожитках, що розміщувалися на нижньому рівні Панконтуркону. Коли ж ми ступили на пішохідний місток через річку Смердючку, я нарешті спитав, куди ми все-таки прямуємо.

— Доки ти був у костоправа, пані Сапсан перевезла нас із Бентамового будинку, — пояснив Г'ю, — подалі від надміру цікавих особистостей, які тільки й нашорошували вуха. Обережно з цією дошкою, вона геть не тримається!

Він перестрибнув через дошку, що полетіла вниз та хлюпнула у чорну воду, здійнявши бризки. Нур легко здолала ту діру, а в мене трохи запаморочилося в голові, коли довелося витягнути ногу та змусити себе переступити через те провалля.

Нарешті ми дісталися протилежного боку, а тоді пішли вздовж берега Смердючки, аж доки не наблизилися до хиткого старого будиночка. Усім своїм виглядом він заперечував будь-які закони гравітації й архітектури: його нижня частина була наполовину вужча, ніж верхня (немовби він стояв на голові), а другий та третій поверхи, що розтягнулися вшир над порожнечою, підтримував ліс тонких дерев'яних ходулъ та милиць, що простягалися аж до землі. Знизу будівля була досить скромною — така собі халупа, тоді як другий поверх мав великі вікна й різьблені колони, а третій увінчувався чимось на кшталт недобудованого округлого купола — його частини звисали вниз

під непрямыми кутами, поцятковані плямами, що їх залишили по собі час та брак догляду.

— Гніздечко не найгарніше, — визнала Бронвін, — але принаймні воно наше!

Саме в цю мить я почув високий знайомий голосок, який кликав мене на ім'я: повернувши голову, я побачив Оливку, яка випливла з-за купола на даху. Вона тримала в руках відро та ганчірку, а її талію оповивала міцна мотузка.

— Джейкоб! — скрикнула вона. — Це Джейкоб!

Оливка у захваті помахала мені рукою, а я помахав їй у відповідь, бо був неймовірно радий її бачити й відчув неабияке полегшення у зв'язку з таким теплим прийомом.

Від хвилювання Оливка випустила з рук своє відро, і воно приземлилося на частину даху, приховану від наших очей, після чого почувся ще один здивований вигук — щоправда, я не зрозумів, хто то був. А тоді вхідні двері рвучко відчинилися перед нами — так сильно, що одна з завіс відлетіла вбік — *дзень!* До нас вибігла Емма.

— Тільки поглянь, кого ми знайшли! — урочисто мовила Бронвін.

Емма зупинилася за кілька футів від того місця, де я стояв, і оглянула мене з голови до п'ят. На ній був грубий робочий одяг синього кольору та важкі чорні черевики. Її щоки розчервонилися під шаром бруду, і вона важко відсапувалася, немовби щойно пробігла кілька поверхів сходами. Дівчина мала шалений вигляд, і її обличчя демонструвало складну гаму емоцій: радість і водночас злість, образа й полегшення.

— Навіть не знаю, що робити: дати тобі ляпаса чи обійняти?

— Може, почнемо з обіймів? — усміхнувся я.

— Ти повний дурбелік, ти нас до всирачки злякав!

Підбігши до мене, вона оповила руками мою шию.

— Та невже? — мовив я, вдаючи з себе невинного баранця.

— Однієї миті ти весь поранений лежиш у ліжку, а наступної вже десь завіявся — і жодному з нас анічирк! *Звісно*, злякав!

Я зітхнув і сказав, що мені дуже шкода.

— Мені теж, — прошепотіла Емма, притулившись чолом до моєї шиї, а за мить різко відсахнулася, немовби згадавши,

що більше їй так чинити не слід. Перш ніж поцікавитися, за що вона вибачається, я відчув іще один поштовх — на нас налетів іще хтось. Опустивши очі, помітив рукави пурпурового оксамитового смокінга, що міцно стисли мене в обіймах.

— Чудово, ой, як же *чудово*, що ти повернувся живий і здоровий! — мовив Мілард. — Та, може, ліпше, возз'єднуватися деінде, а не на очах у всієї вулиці?

Він почав підштовхувати нас до будинку. Усім гуртом ми по-сунули крізь похилі двері; я глипнув через плече, шукаючи очима Нур, однак побачив тільки сяючі усмішки Бронвін та Г'ю. За мить я опинився у затишній кімнатці з низькою стелею — то було щось на кшталт вітальні-кухні-хліва (зважаючи на курчат, які попискували в одному кутку, та розсипане по підлозі сіно), і до неї один за одним збіглися всі мої друзі. Мене не випускали з обіймів, зчинився голосний і щасливий гамір, бо ж усі говорили одночасно.

— Джейкобе, Джейкобе, ти *повернувся*! — скрикнула Оливка, глухо тупцяючи скрипучими сходами — так швидко, як це могли дозволити її свинцеві черевики.

— І ти *живий*! — заверещав Горацій, підстрибуючи й розмахуючи в повітрі високим шовковим капелюхом.

— Звісно! — мовив я. — Я ж не збирався на вірну смерть.

— Ти ж не міг знати напевне! — сказав Горацій. — На жаль, і я теж, бо останнім часом мені геть нічого не сниться.

— Америка — то огидне, небезпечне місце, — зауважив Мілард, не відлипаючи від мого боку. — І що ти собі тільки думав — отак піти, нічого не сказавши?

— Він гадав, що нам до нього байдуже, — мовила Бронвін із неабиякою недовірою в голосі.

Почувши це, Емма здійняла руки вгору.

— О, заради птахів, Джейкобе, ти взагалі нас знаєш?

— Я вже й так завдав вам чималих клопотів з імбринами, — спробував пояснити я, — і все те, що ми одне одному наговорили...

— Якщо чесно, вже й не згадаю.

На диво, спогади стерлися й у мене, згадалося лише відчуття, що зринуло після тих розмов: образа і злість на друзів, які стали на бік пані Сапсан.

— Люди часто говорять неприємні речі, коли засмучені, — форкнув Г'ю, — однак це зовсім не означає, що їм байдуже, житимеш ти або ж помреш.

— Ми одна сім'я, — докинула Оливка, узявшись за боки й пильно вдивляючись мені у вічі, — хіба ти не знав?

Щось промайнуло її маленьким личком, змусивши її спохмурніти, і я відчув, як тану від цього виразу.

— Воу-воу-воу, мої друзі були зі мною такими жорстокими! — плаксиво загукав Єнох, спускаючись сходами з відром, у якому хлюпала вода. — Пограюся в героя, зроблю все самотин, а потім потраплю в таку халепу, що мою сраку доведеться рятувати! *Нехай знають!*

— Я теж радий тебе бачити.

— Авжеж, ідеться про одного з нас. Завдяки тобі нам довелося два дні копати палаючий гній та прочищати каналізаційні стоки, — із цими словами він проштовхнувся повз мене, щоб вилити на вулицю вміст відра — якусь рідину з грудочками. Зробивши це, Єнох потер загиджене чоло ще бруднішою рукою. — Може, вони й готові тобі пробачити, але ти завинив мені, Портмане.

— Справедливо, — мовив я.

Він простягнув мені руку, з якої скрапувало.

— З поверненням.

— Дякую, — я потис йому руку, намагаючись не звертати уваги на бруд.

— То як щодо місії з порятунку дівчиська? Припускаю, то був повний провал, зважаючи на те, що її ніде не видно...

— Нур? — я стривожено роззиринувся навсібіч.

— Та вона ж щойно була тут! — мовила Бронвін.

Мене охопила паніка, аж раптом почулося: «Я тут!» — і я побачив, як Нур виступила з темної плями, якої не було в кімнаті, коли ми увійшли. Слабке сяйво поволі рухалося її горлянкою вниз. Я полегшено видихнув — навіть не встиг усвідомити, що затамував подих.

— А це вражає, — кинув Мілард.

— Тобі не потрібно ховатися, — зауважила Оливка, — ми не кусаємося.

— Я не ховалася, — сказала Нур, — просто відчула, що вам, друзі, потрібно якусь хвилину побути самим, ось і все.

Я підійшов до неї, почуваючись винним, що досі ні з ким її не познайомив.

— Дехто вже знає цю дівчину, а хто ні, то знайомтеся — Нур Прадеш. Нур, це всі наші.

— Усім привіт! — вона помахала всім присутнім.

Коли всі гуртом кинулися її вітати, Нур, здавалося, була абсолютно спокійною. Геть інша людина, порівняно з тією, яка мало не відмовилася залазити до морозильної камери моргу недоторканих.

— Вітаємо в Диявольському Акрі, — мовив Горацій, супроводжуючи свої слова манірним рукостисканням. — Сподіваюся, він не видасться вам *надто* огидним.

— Поки що він досить-таки неймовірний, — сказала Нур.

— Маю надію, що ти залишишся тут із нами, — втрутився Г'ю, — бо ж після всього, що тобі довелося пережити, ти заслуговуєш на відпочинок.

— Рада нарешті познайомитися особисто, — сказала Оливка, — всі тільки про тебе й говорили... власне, здебільшого кричали...

Я поплескав її по плечу і трохи підштовхнув вперед:

— Гаразд, Оливко, дуже дякую.

Емма трохи насупилася й обійняла Нур, однак ці обійми здавалися силуваними.

— Те, що ми говорили раніше, зовсім не означає, що ми не раді тебе бачити. Насправді ми дуже раді.

— Згоден, згоден! — гукнув Мілард.

Перш ніж простягнути Нур руку, Єнох витер долоню об штани:

— Радий знову зустрітися. Тішить, що цього разу Джейкоб не налажав — принаймні не більше, ніж доти...

— Він молодець, — сказала Нур. — Він і той старий чоловік... — згадавши наші пригоди, дівчина здригнулася.

— А що сталося? — запитала Емма.

Нур зиркнула на мене, а тоді знов перевела очі на Емму.

— Він помер, — хрипко мовила вона.

— Ейч визволив Нур із петлі Ліо, — докинув я, — його підстрілили, однак старий тримався, доки не доправив Нур до себе додому. Там я їх і знайшов.

Я сказав це так швидко й невимушено, що почувався безсердечним, але факти були саме такі.

— Мені дуже прикро це чути, — мовив Мілард. — Я ніколи з ним не зустрічався, та будь-який побратим Ейба є, безсумнівно, хорошою людиною.

— Господи, бідолашний Ейч, — не втрималася Емма. Вона була єдиною з усього гурту, хто мав змогу з ним познайомитися, і її сповнений суму погляд немовби промовляв до мене: «Поговоримо про це пізніше».

— Я завдячую йому своєю свободою, — тихо зауважила Нур. Здавалося, більше нам не було чого сказати.

На якусь мить запала коротка й незручна тиша, яку перервав Мілард:

— Хай там як, але я радий, що ти вирвалася з лап того жахливого Ліо Бернама.

— Я теж, — мовила Нур, — він був... — вона поволі похитала головою, не в змозі дібрати відповідні слова.

— Вони тобі нічого не заподіяли? — запитала Бронвін.

— Ні. Ставили купу запитань і заявили, що я приєднуюся до лав їхньої армії, а тоді запроторили мене до кімнати, де й зачинили на два дні. Але нічого поганого не зробили.

— Дякувати Богу принаймні за це, — зауважив я.

— Воно було того варте, Джейкобе? Отак ризикувати заради неї? — почувся тоненький голосок.

Я обернувся й побачив Клер, яка дивилася на мене, стоячи в дверях; кислий вираз на обличчі дівчинки добряче контрастував із її жовтими гумовими чобітками й капелюшком.

— Клер, це грубо з твого боку, — мовила Оливка.

— А ось і ні, це *Джейкоб* повівся грубо, не послухавши пані Сапсан — попри те що це могло спричинити *війну*, якій імбрини *щосили* намагалися запобігти!

— То як, вийшло? — запитав я.

— Що вийшло?

— Спричинити війну?

Клер стисла кулаки, а її обличчя набуло найбільш сердитого виразу, на який вона тільки могла спромогтися.

— Йдеться зовсім не про це.

— Ваші з Ейчем дії насправді не призвели до бурхливого розгортання війни, — на сходовому майданчику з'явилася пані Сапсан — у своїй чорній сукні з цупкої тканини та з високою зачіскою вона мала просто-таки вражаючий вигляд. — У будь-якому разі поки що — хоч через вас ми опинилися на межі.

Директорка неквапно спустилася сходами й одразу попрямувала до Нур.

— Отже, це славнозвісна панянка Прадеш, — спокійно зауважила вона й простягнула дівчині долоню для швидкого рукостискання. — Я Альма Сапсан, і я керую цими часом геть невгамовними дітьми.

На обличчі Нур з'явилася ледь помітна крива усмішка, немовби пані Сапсан видалася їй трохи кумедною.

— Дуже приємно, — мовила дівчина. — Джейкоб ані словом не обмовився про війну.

— Авжеж, ні, — із цими словами пані Сапсан повернулася до мене, — я й уявити таке собі не можу.

Я відчув, як мої щокі заливає гарячий рум'янець.

— Пані Сапсан, я розумію, що ви гніваєтеся, але я мав допомогти Нур.

Відчуваючи на собі погляди Нур та решти друзів, я не відводив своїх очей від імбрини. Пані Сапсан утримувала мій погляд трохи довше, а тоді рвучко розвернулася, попростувала до дверей і відчинила їх. За ними ми побачили крихітну вітальню.

— Пане Портман, нам треба обговорити кілька моментів. Панянку Прадеш, останні кілька днів для вас були виснажливими, і я певна, що ви не відмовитеся від можливості відпочити й освіжитися. Бронвін, Еммо, будь ласка, допоможіть нашій гості розміститися.

Нур кинула на мене питальний погляд — щось на кшталт «Що тут, у біса, відбувається?» — і я швидко труснув головою у відповідь, сподіваючись, що вона сприйме мій жест як спробу запевнити її, що «все гаразд». Тоді пані Сапсан провела мене до кімнати й зачинила за собою двері.

Підлогу кімнати вистеляли товсті хутряні килими, а єдиними меблями в приміщенні були подушки, звалені купою на підлозі. Пані Сапсан підійшла до помутнілого вікна й дивилася крізь нього, здавалося, цілу вічність.

— Я мала б здогадатися, що ти таке утнеш, — мовила вона. — Авжеж, це виключно моя провина, бо я залишила тебе самого, без жодної охорони, — із цими словами пані Сапсан скрушно похитала головою. — Твій дід вчинив би так само.

— Я хочу вибачитися за всі клопоти, що їх вам завдав, — сказав я. — Але не маю наміру вибачитися за...

— З клопотами можна впоратися, — перервала мене вона, — чого не скажеш про перспективу втратити тебе. Із цим ми не впоралися б.

Я вже готовий був сперечатися й виголосити палку промову про те, що спонукало мене вирушити на допомогу Ейчеві, який рятував Нур від Ліо Бернама, однак пані Сапсан захопила мене зненацька.

— То ви... не гніваєтеся на мене?

— О, ні, я просто лютую. Та я вже давно навчилася контролювати свої емоції, — вона повернулася обличчям до мене, і я побачив, що її очі наповнилися слізьми. — Добре, що ви повернулися, пане Портман. Ніколи більше такого не робіть.

Я кивнув, ковтаючи власні сльози. Пані Сапсан кахикнула, прочищаючи горло, розпрямила плечі й опанувала себе.

— Гаразд, годі. Тепер ти сядеш і про все мені розповіси. Якщо не помиляюся, ми зупинилися на тому, що ти *мав* це зробити.

Тієї ж миті в двері голосно постукали. Не дочекавшись відповіді, хтось відчинив їх — і до кімнати увійшла Нур. Побачивши її, пані Сапсан спохмурилася.

— Перепрошую, панянько Прадеш, у нас тут особиста розмова. Джейкоб має дещо мені розповісти.

— Нам із ним теж треба дещо обговорити, — Нур увіп'ялася в мене поглядом. — Оце пророцтво — тоді з твоїх слів я зрозуміла, що справа невідкладна.

— Яке пророцтво? — різко зреагувала пані Сапсан.

— Вочевидь, воно пов'язане зі мною, — мовила Нур, — тож вибачте, але я не хочу, аби хтось почув про це, перш ніж дізнаюся я.

Обличчя пані Сапсан набуло здивованого й водночас враженого вигляду.

— Чудово тебе розумію. Гадаю, краще тобі до нас приєднатися, — із цими словами вона вказала на одну з подушок на підлозі кімнати.

* * *

Ми зручно вместилися на цих «стільцях». Пані Сапсан мала величний вигляд навіть сидючи на підлозі — вона рівно тримала спину, а долоні губилися в чорних складках її сукні. Я розповів їм про пророцтво — принаймні те, що про нього чув, і те, що передувало цій розповіді. Поділився й кількома деталями, про які директорка й гадки не мала, — зокрема про те, як мені вдалося вислизнути з Панконтуркону й розшукати Ейча в Нью-Йорку, і про те, яке видовище відкрилося мені в його помешканні: непорушна Нур під дією сонного порошку лежала на канапі, а Ейч, отримавши смертельне поранення, вже не міг підвестися з підлоги. І тільки після цього я повідав їм його останні слова. Якби ж то я занотував їх, доки вони були свіжими в моїй пам'яті... з того часу стільки всього трапилося, що я почав плутатися в цих спогадах.

— Ейч розповів про існування пророцтва, яке провістило твоє народження, — сказав я, не відводячи очей від Нур. — Мовляв, ти «одна з сімох», які стануть «визволителями Дивосвіту».

Дівчина глипала на мене, неначе я зненацька заговорив грецькою.

— І що *це* має означати?

— Не знаю, — відповів я, з надією глянувши на пані Сапсан. Вона ж видавалася незворушною.

— Це все, чи є щось іще? — поцікавилася директорка.

Ствердно кивнувши, я вів далі:

— Він сказав, що настає «нова й небезпечна доба», і, гадаю, оті семеро мають нас із неї «визволяти». А ще додав, що ті чоловіки полювали на Нур саме через пророцтво.

— Ти про тих диваків, які переслідували мене у школі? — запитала Нур

— Так. І тих, що прибули за нами на вертольоті до того будівельного майданчика, а потім підстрілили Бронвін снадійною стрілою.

— Гм-м, — з дещицею сумніву гмикнула пані Сапсан.

— Що скажеш? — звернувся я до Нур.

Вона здивовано підняла брови:

— І це все? Вся історія?

— Вкрай мало ймовірно, — мовила пані Сапсан, — скидається на те, що Ейч дещо перефразував, намагаючись донести до вас основну інформацію, перш ніж стече кров'ю.

— Але що все це зрештою означає? — поцікавилася Нур. — Бронвін сказала, що ви знаєтеся на всьому.

— Загалом так. Однак незрозумілі пророцтва — то не моя компетенція.

Утім, на них добре знався Горацій, тож із дозволу Нур ми покликали його до кімнати й усе розповіли. Він вислухав нас із неабияким захопленням, а тоді, потираючи рукою гладеньке підборіддя, зауважив:

— «Семеро визволителів Дивосвіту»... Щось напрочуд знайоме, однак знадобиться більше інформації. Він сказав, хто був пророком? Чи звідки взагалі взялося це пророцтво?

Я щосили намагався згадати бодай щось.

— Він згадав про... — точне слово вислизало з моїх думок, — ...про *Апокрифей*? Апокритон?

— Цікаво, — закивав Горацій, — скидається на певний текст. Я, звісно, про нього не чув, однак від цього вже можна відштовхнутися.

— Тож це все? — запитала пані Сапсан. — Ейч перефразував кілька рядків пророцтва й одразу помер?

— Ні, — заперечно похитав головою я, — останнім було прохання забрати Нур і вирушити на пошуки жінки на ім'я Ві.

— Що?

Ми обернулися й побачили Емму, яка зазірала до кімнати, запхавши голову в злегка прочинені двері. Вона похапцем прикрила рота долонею, зніжковівши через цей вибух емоцій, а тоді опанувала себе й увійшла до кімнати.

— Перепрошую, але ми всі слухали вашу розмову.

Двері відчинилися ширше, відкривши нашим очам увесь гурт моїх друзів. Пані Сапсан роздратовано зітхнула.

— Гаразд, заходьте вже, — мовила вона. — Вибач, Нур, однак між нами справді немає жодних таємниць, і я відчуваю, що це може стосуватися всіх нас.

Нур стенула плечима:

— Якщо хтось може пояснити мені, що, в дідька, все це означає, я напишу це на рекламному щиті.

— «Визволителька Дивосвіту», еге? — кинув Єнох. — Звучить досить круто.

Коли він вмовстився поряд зі мною, я добряче штовхнув його ліктем під ребра, пробурмотівши: «Не чіпай її».

— Це не моя ідея, — зауважила Нур, — як на мене, звучить як повна *хрін*.

— Але ж, судячи з усього, Ейч у це вірив, — мовив Мілард, чий пурпуровий смокінг невпинно походжав кімнатою, — бо ж інакше не ризикував би своїм життям, щоб урятувати Нур. І не підключив би Джейкоба й решту наших до її пошуків.

— Тож ти саме казав про ту... жінку, — звернулася до мене Нур.

— Авжеж, Ві. За словами Ейча, вона остання з живих мисливців на порожняків. У шістдесятих її особисто навчав мій дід, і про неї є чимало згадок у щоденниках, де він описував свої місії.

— Лозоходці пригадували, що зустрічалися з нею, і то не раз, — зауважила Бронвін. — Скидалося на те, що вона неабияк їх вразила.

Емму аж викручувало від занепокоєння, яке вона марно намагалася приховати. Тим часом пані Сапсан дістала з кишені сукні маленьку люльку й попросила Емму підпалити її, а тоді глибоко затягнулася й випустила з рота невеличку хмаринку зеленого диму.

— Як на мене, дуже дивно, що він порадив тобі звернутися по допомогу до іншого мисливця на порожняків, а не до імбрини, — мовила вона.

«А не до мене».

— Дуже дивно, — підтакнула Клер.

— Мабуть, він гадав, що нам може допомогти тільки Ві, — зауважив я, — але не пояснив чому.

Директорка кивнула й видихнула ще одну хмарку диму.

— Ми з Ейчем завжди ставилися одне до одного з неабиякою повагою, однак наші підходи до певних справ часом кардинально різнилися. Імовірно, йому просто було спокійніше відправити вас під захист одного зі своїх побратимів, а не мене.

— Або ж він гадав, що ви не знайомі з усіма деталями цієї ситуації, — припустив Мілард.

— Чи ж пророцтва, — докинув Гораций, і пані Сапсан глипнула на нього з дещицею роздратування.

Звісно, я знав, що Ейч не довіряв імбринам на сто відсотків, хоч і ніколи не зізнавався чому. Утім, я не був готовий ділитися подібною інформацією з усіма присутніми.

— Він залишив карту, щоб ми змогли розшукати Ві, — сказала Нур.

— Карту? — Мілард крутнувся, щоб зазирнути в обличчя дівчини. — Розкажи детальніше.

— Перед смертю Ейч наказав своєму порожняку Хорейшію дати нам клаптик карти, що його зберігав у стінному сейфі, — пояснив я. — А потім дозволив йому з'їсти свої очі, — почувши це, кілька моїх друзів застогнали від огиди, — і таким чином, вочевидь, порожняк зжер душу дивного. Вже за кілька хвилин він почав перетворюватися на... навіть не знаю, мабуть, таки витвора... чи це була така собі зародкова стадія...

— Саме тоді я й прокинулася, — втрутилася Нур, — а Хорейшію дещо сказав... і це скидалося на підказку.

— А потім він вистрибнув з вікна, — мовив я.

— Я можу побачити цю карту? — поцікавилася пані Сапсан.

Я простягнув їй клопоть паперу. Мілардів смокінг зігнувся над плечем директорки, яка тим часом розгладжувала папір на коліні. У кімнаті запала тиша.

— Цей фрагмент мало про що каже, — озвався за кілька секунд Мілард, — це крихітна деталь значно більшого документа, що здебільшого є топографічним.

— Підказка Хорейшію дуже скидалася на сітку координат, — мовив я.

— Це, звісно, стало би нам у пригоді, якби ми мали цілу карту, — зауважив Мілард, — чи якби на ній були бодай якісь назви — міста, шляхи, озера...

— Власне, вони були. Здається, їх хтось стер, — мовила пані Сапсан, схилившись над клаптем паперу й притиснувши до ока збільшувальне скло.

— Овва — і знов дива, — кинув Мілард. — То ти казав, що колишній порожняк щось вам пробелькотів... і що саме?

— Сказав, що ми знайдемо її в петлі. Ейч називав її «Великим Вітром», а Хорейшію зауважив, що вона розташована «в серці урагану».

— Це про щось говорить бодай комусь із вас? — звернулася до всіх присутніх Нур.

— Здається, йдеться про ураган або ж циклон, довкола якого утворили петлю, — припустив Г'ю.

— Мабуть, що так, — підтакнув Мілард.

— Це ж який божевільний імбрині спало на думку створити таку петлю? — мовила Оливка.

— Тій, яка геть не хоче, щоб до неї припхалися непрохані гості, — сказала Емма, і пані Сапсан кивнула на знак згоди.

— Вам щось відомо про таке місце? — поцікавилася Емма в директорки.

— На жаль, ні, — спохмурніла пані Сапсан. — Імовірно, воно заховане десь в Америці. Але знову-таки, це не в моїй компетенції.

— Та, поза сумнівом, в чийсь компетенції воно таки має бути, — мовив на це Мілард. — Панно Прадеш, не впадайте у відчай, ми з цим розберемося. Можна я це позичу? — коли він узяв клопоть до рук, той злетів у повітря. Я зиркнув на Нур і помітив, що вона схвально кивнула.

— Гаразд, бери, — погодився я.

— Якщо мені не вдасться її розшифрувати, б'юся об заклад, це зможе зробити хтось інший із тутешніх мешканців.

— Дуже сподіваюся, — сказала Нур, — а коли підеш розпитувати, візьми мене з собою.

— Звісно, — мовив Мілард із неабияким задоволенням у голосі.

— А я допоможу вам дізнатися більше про пророцтво, — докинув Горацій.

— Вам би поспілкуватися з пані Шилодзьобкою, — зауважила директорка, — колись я була її ученицею і пам'ятаю, що вона завжди мала особливий інтерес до лунатизму, ворожіння й автоматичного письма. Під її егідою цілком можуть бути і пророчі тексти.

— Фантастична ідея! — вигукнув Горацій, і його очі схвилювано зблиснули. Він нахилив голову вбік і запитально поглянув на пані Сапсан: — Було б добре, якби мене на кілька днів звільнили від обов'язків, пов'язаних із прибиранням...

— Гаразд, — зітхнула директорка, — у такому разі й ти, Міларде, можеш бути вільним від будь-якої роботи.

— Справедливістю тут і не пахне! — плаксиво мовила Клер.

— Певен, що і я стану вам у пригоді, — хитро всміхнувся Єнох. — Чом би не організувати інтерв'ю з Ейчем, який нещодавно покинув цей світ?

Я згадав мертвого чоловіка в контейнері з льодом, якого Єнох допоміг нам допитати у Кернгольмі, і аж здригнувся.

— Дякую, Єноху, але ні. Я б ніколи так із ним не вчинив.

— Гаразд, придумаю щось інше, — стелав плечима той.

Усі тихо перемовлялися між собою, аж раптом Нур підвелася й кашлянула, прочищаючи горло.

— Я просто хотіла вам подякувати, — мовила вона. — Я новенька, тож не знаю, чи подібні речі трапляються тут часто... усі ці пророцтва, викрадення, загадкові карти...

— Не дуже часто, — кинула Бронвін, — протягом останніх шістдесяти років майже нічого не траплялося.

— Тоді... дякую, — трохи недоладно повторила Нур. Коли вона знову сіла на своє місце, її щоки горіли.

— Друг Джейкоба — це наш друг, — зауважив Г'ю. — А до друзів ми ставимоса саме так.

Усі присутні підтримали його слова схвальними вигуками. Зненацька я відчув себе дуже зворушеним і вдячним за те, що маю таких друзів.

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ

За якусь мить пані Сапсан оголосила, що вже час вечеряти, а ми, мовляв, досі не продемонстрували Нур нашу гостинність, тож це був чудовий шанс виправитися. Ми промчали будинком усім натовпом і піднялися хиткими сходами до їдальні, де стояв довжелезний стіл, збитий із грубих дощок. На ньому вже розмістилися різнокаліберні горнята й тарілки, а з кількох вікон відкривався вид на забруднену річку й напіврозвалені будинки на протилежному березі. Сонце, що вже сідало, підсвічувало краєвид бурштиновим сяйвом, і це було гарно — ну, майже.

Нам із Нур нарешті випала нагода освіжитися. Під тьмяним дзеркалом у сусідній кімнаті знайшлися миска й великий глек із водою, тож ми змогли похлюпати собі на обличчя і трохи змити бруд. Але зовсім трохи.

Коли ми повернулися, Нур сіла поряд зі мною. Емма тим часом запалювала кінчиком пальця свічки, а Горацій контролював, щоб їжі вистачило всім — її накладали в тарілки великим ополоником із гігантського чорного казана, що висів у каміні.

— Сподіваюся, ви любите рагу, — мовив він, ставлячи перед Нур миску зі стравою, що аж парувала. — Їжа в Диявольському Акрі просто чудова, надто якщо вам подобається рагу на сніданок, обід і вечерю.

— Зараз я що завгодно з'їла б, — сказала Нур, — просто вмираю з голоду!

— Оце по-нашому!

За столом потекла невимушена розмова, і невдовзі кімнату наповнили тихий гомін та цокання ложок. Тут було дуже затишно, зважаючи на те, де саме ми перебували. Та й не дивно, адже одним із талантів пані Сапсан було перетворювати отакі негостинні закутки на затишні місцини.

— А що ти робила у звичайному житті? — запитала Оливка із повним ротом їжі.

— Здебільшого ходила до школи, — відповіла Нур. — До речі, те, що ти говориш про це в минулому часі, досить цікаво...

— Невдовзі твоє життя дуже зміниться, — зауважила пані Сапсан.

— Вже змінилося. Його геть не впізнати, порівняно з тим, чим я жила ще тиждень тому. Однак це не означає, що мені хотілося б усе повернути.

— Так і є, — втрутився Мілард, ткнувши виделкою з їжею в бік дівчини, — дуже важко терпіти звичайне життя, якщо бодай трохи пожив як дивний.

— Повір мені, я намагався, — докинув я.

— Ти хоч колись сумуєш за нормальним життям? — глянула на мене Нур.

— Анітрохи, — відповів я. І це було майже серйозно.

— А в тебе є мама з татом, які за тобою сумуватимуть? — не вгавала Оливка. Вона завжди запитувала про батьків — гадаю, сумувала за своїми значно більше, ніж будь-хто інший, хоч і давно вже їх пережила.

— У мене були прийомні батьки, — сказала Нур, — а рідних я ніколи не бачила. Гадаю, Фартфейс і Тіна не заливатимуться слізьми, якщо я не повернусь додому.

Слово «*фартфейс*¹» супроводжувалося кількома цікавими поглядами, та, вочевидь, мої друзі припустили, що це дивакують сучасне ім'я, тож ніхто нічого не сказав.

— Тобі подобається бути дивною? — запитала Бронвін.

Нур ще не встигла донести до рота ані шматочка, однак це її, здавалося, зовсім не хвилювало.

— Доки я не розуміла, що зі мною коїться, було досить страшно. Та я вже починаю пристосовуватися.

— Уже? А в петлі недоторканих...

— Просто я маю пунктик щодо певних видів обмеженого простору, — мовила дівчина, — а ці, типу, двері... відчуття було хоч у петлю лізь, — вона гірко похитала головою.

¹ Кумедна гра слів: *англ.* fart — пердіти, face — обличчя.

— Хоч у петлю лізь? — вигукнула Бронвін, весело зареготавши й заплескавши в долоні. — Чудово!

— Годі вже цих «петельних» каламбурів, — застогнав Єнох, — хоч навмисних, хоч випадкових.

— Вибач, — пробурмотіла Нур, скориставшись цією «перервою», аби нарешті кинути щось собі до рота, — я не навмисно.

Горацій підвівся з-за столу й оголосив, що настав час для десерту, після чого вирушив до кухні й виніс звідти великий торт.

— Де він узався? — вигукнула Бронвін. — Ти приховував від нас таку красу!

— Беріг для особливої нагоди, — мовив той, — гадаю, зараз це більш ніж доречно.

Перший шматок дістався Нур, та, перш ніж вона встигла ним поласувати, Горацій запитав:

— А коли ти усвідомила, що відрізняєшся від інших?

— Я почувалася такою все своє життя, — мовила Нур із ледь помітною усмішкою, — однак зрозуміла, що можу робити *оце* лише кілька місяців тому. Із цими словами дівчина помахала рукою над вогником свічки, вхопилася за сяйво двома пальцями й кинула собі до рота. А тоді дмухнула довгим сяйливим струменем, крихітні часточки якого, подібно до пилу, знову осіли на верхівці свічки.

— Як гарно! — не втрималася Оливка, а всі присутні почали охати й аплодувати.

— А в тебе є звичайні друзі? — поцікавився Горацій.

— Одна подруга. Гадаю, я люблю її через те, що вона не зовсім звичайна.

— Що нового в Ліллі? — запитав Мілард, не втримавшись від тужливого зітхання.

— Востаннє ми бачили її разом із тобою, тож...

— О, — присоромлено мовив він, — звісно. Сподіваюся, з нею все добре.

Емма, яка сиділа за столом незвично тихо, раптом поцікавилася:

— А в тебе є хлопець?

— Еммо! — вражено вигукнув Мілард. — Не напосідай!

Вона почервоніла і втупилася у свій торт.

— Усе гаразд, — розсміялася Нур, — ні, в мене немає хлопця.

— Народе, я гадаю, ми маємо дати їй можливість хоч щось з'їсти, — мовив я, невідь-чому збентежений словами Емми.

Пані Сапсан, яка кілька хвилин про щось тихо собі міркувала, раптом дзеленькнула келихом, привертаючи увагу всього товариства.

— Завтра я маю відбутися на мирні перемовини, — мовила вона, — завдяки імбринам ця делікатна справа зрушила з місця й здолала вже добру половину шляху... Нагадаю, вони тривають із лідерами трьох американських кланів, — із цими словами вона кинула серйозний погляд на Нур, — а загроза війни між ними щодня зростає. Я певна, що нахабна витівка Ейча і твоє зникнення виключно ускладнили ситуацію.

— Упс, — тихо мовила Нур.

— Звісно, твоєї провини тут немає. Та доведеться стримувати небезпеку й заспокоювати тих, чиїм его завдали удару. Звісно, якщо взагалі вдасться зібрати їх за столом для перемовин.

— Усі називають мирні переговори «Пташиними зборами», — прошепотіла Бронвін, нахилившись до Нур.

— Справді? А чому? — здивувалася та.

— Мабуть, тому що імбрини можуть перетворюватися на птахів? — багатозначно округлила брови Бронвін.

— Це правда? — Нур із подивом глипнула на пані Сапсан.

— Я й досі не розумію, через що здійнявся увесь цей галас, — втрутився Єнох. — Гаразд, американці підуть одне на одного війною — ну то й що? Чому це має нас непокоїти?

Пані Сапсан завмерла, а тоді відклала ложку вбік.

— Страшенно не люблю повторювати одне й те саме, але, як я вже зауважувала, війна — це...

— Вірус, — підхопив Г'ю.

— Що «не визнає кордонів», — докинула Емма, немовби цитуючи цю фразу з підручника.

Пані Сапсан важко піднялася зі свого стільця і підійшла до вікна. Ми відчули, що от-от вислухаємо цілу лекцію.

— Звісно, американці не є нашим пріоритетом, — мовила директорка. — Ми, імбрини, найбільше дбаємо про відбудову суспільства дивних — зокрема контурів і нашого способу життя.

Однак хаос, що ним супроводжується будь-яке протистояння, стане нам на заваді. Бо війна — це *таки* вірус. Бачу, ви не зовсім розумієте, що це означає... У цьому немає вашої провини, адже ніхто з вас ще не був свідком війни між угрупованнями дивних, на відміну від багатьох імбрин.

Директорка відвернулася й почала вдивлятися в Акр із його одвічним димом, що набув королівського пурпурового відтінку.

— Найстаріші з-поміж нас пам'ятають нищівну італійську війну 1325 року. Два угруповання дивних повстали одне проти одного, і битва точилася не тільки в межах фізичних кордонів, але й у часових. Бої тривали в петлях і з усією своєю запеклістю проривалися в реальний час. Тоді полягло немало дивних, а ще *тисячі* звичайних. Ціле місто спалили на попіл! Стерли з обличчя землі! — директорка повернулася до нас і провела долонею в повітрі, немовби демонструючи масштаби руйни. — Чимало звичайних стали свідками цієї боротьби, бо її неможливо було стримати. А тоді спалахнув погром проти нашого виду, кривава різанина, в якій загинуло ще більше дивних... і зрештою їм довелося покинути північ Італії на ціле століття. Знадобилося чимало зусиль, щоб усе відновити — довелося стерти пам'ять цілим містам, узятися їх відбудовувати... Ми навіть залучили дивних науковців — одним із них був Перплексус Аномалус, — щоб відновити нормальні підручники з історії, де ця кривава бійня не називалася б Війною виродків, бо саме під такою назвою її знали цілі покоління. Врешті-решт Перплексусу та його колегам вдалося вписати її в історію як Війну за дубове відро¹. І до сьогодні люди вірять у те, що тисячі загиблих боролися саме за нього.

— Звичайні такі дурні, — зауважив Єнох.

— Не такі дурні, як були колись, — мовила пані Сапсан. — Те зіткнення сталося сімсот років тому. Якщо сутичка між дивними розпочнеться зараз — і то по-справжньому, — її практично неможливо буде приховати. Вона вихлюпнеться в реальний світ, де її фільмуватимуть і поширюватимуть по всій планеті, а ми

¹ Протистояння тривало в середньовічній Італії між містами-державами Болоньєю та Моденою у 1325 році. Воно справді спалахнуло через вкрадене дубове відро. Під час цієї «війни» загинуло близько 2000 осіб.

станемо вразливими, бо ж наше життя перетвориться на руїну й суцільні прокльони. Уявіть жах звичайних людей, що спостерігають за битвою між сильними дивними, — та вони одразу подумують, що настає кінець світу!

— «Нова й небезпечна доба», — похмуро й замислено мовив Горацій.

— Але ж хіба американці про все це не знають? — запитала Емма. — Хіба не розуміють, що може трапитися?

— Принаймні стверджують, що знають, — мовила пані Сапсан, — і навсібіч присягаються, що суворо дотримуватимуться різних конвенцій про ведення війни, які вимагають від дивних воювати виключно в минулому або в межах петель. Однак війни важко контролювати, а вони, як на мене, не надто переймаються можливими наслідками такого протистояння.

— Це нагадує росіян та американців у часи так званої холодної війни, — зауважив Мілард. — Осліплені взаємною недовірою... Геть нечутливі до небезпек через постійні конфлікти...

— Обіцяю, що наші обідні розмови не завжди будуть такими депресивними, — прошепотіла Оливка до Нур, яка сиділа навпроти неї.

— А що, як це і є «небезпечна доба», про яку йдеться у пророцтві? — мовив я. — Може воно передрікає війну між дивними?

— Цілком можливо, — зауважив Горацій.

— Тоді війни, мабуть, не уникнути, — мовив Г'ю.

— А оце вже ні, — сказала пані Сапсан, — я відмовляюся з цим погоджуватися.

— Пророцтва не зажди доленосні, — вів далі Горацій. — Подеколи вони просто попереджають про події, що можуть статися — або, *імовірно*, стануться, — якщо ти нічого не робитимеш, аби змінити їхній хід.

— Сподіваюся, це пророцтво насправді *нічого* не означає, — нещасним голосом мовила Оливка, — усе це звучить просто жахливо.

— Авжеж, особисто мене визволяти не потрібно — дякую, але ні, — докинула Клер.

— Я теж не хочу, щоб мені довелося когось визволяти, — сказала Нур. — Хоча в пророцтві сказано, що я одна з семи, тож

теоретично самотужки мені це робити не доведеться... але хто ж ті шестеро?

Горацій розвів руками:

— Ще одна загадка. Передайте, будь ласка, сіль.

Оливка сховала обличчя в долонях і заквилила:

— *Прошу*, поговорімо про щось приємне — бодай хвилинку!

Емма потягнулася і скуйовдила їй волосся.

— Вибач, дорогенька. Мене турбує ще один момент. Оте таємне товариство, яке хоче дотягтися своїми лапами до Нур. Хто вони такі?

— Я теж не проти дізнатися, — сказала Нур.

— А хіба відповідь не очевидна? — поцікавився Мілард.

Я здивовано повернувся до нього.

— Ні, а має бути?

Мілард клацнув невидимими пальцями:

— Це *витвори*.

— Але ж Ейч наголошував на тому, що це звичайні люди.

— А панна Енні з петлі лозоходців згадувала про якесь таємне товариство американських звичайних, що існує ще з часів работоргівлі, — зауважила Бронвін.

Почувши це, я усвідомив, як часто недооцінював здатність Бронвін звертати увагу на найменші дрібниці.

— Я теж там був, — втрутився Мілард, — і не маю жодного сумніву, що колись подібне товариство таки існувало. Однак маю дуже великі сумніви, що якісь звичайні мають досить засобів для того, щоб створити для нас подібну загрозу. Ми надто довго ховалися в контурах.

— Повністю підтримую, — сказала пані Сапсан.

— Під час нашої останньої розмови ви зауважили, що це могли зробити представники іншого клану, а не витвори, — мовив я.

— Усе змінилося, — зауважила директорка. — Віднедавна спостерігається бурхливий сплеск їхньої активності. Тільки за останні кілька днів було зафіксовано чимало випадків.

— Йдеться про напади? — запитав Горацій, чиє обличчя раптом пополютніло.

— Ще ні, однак вони переміщуються. І все це на території Америки.

— Я гадала, що після того, як Бібліотеку Душ було зруйновано, вижила тільки невеличка купка цих тварюк, — мовила Емма.

Пані Сапсан неквапно обходила стіл по колу, і на її обличчі танцювали відблиски полум'я десятка свічок.

— Так і є. Однак навіть купка витворів може завдати величезних клопотів. До того ж в Америці вони можуть мати кількох сплячих агентів, які тільки й чекають потрібного сигналу. Загалом ми нічого не знаємо напевне.

— То про яку кількість взагалі йдеться? — запитала Нур. — Крім переслідувачів у школі й команди з вертольоту, було ще чимало...

— Можливо, не *всі* вони є витворами, — припустила Бронвін. — Скажімо, поповнили свої лави найманцями зі звичайних... або ж у певний спосіб оволоділи їхньою свідомістю...

— Гадаю, тільки витвори могли наважитися на таке зухвале викрадення, — втрутився Мілард, — а тоді облаштувати все так, ніби за це відповідає хтось інший — звичайні чи інший американський клан.

— Зрештою це майстри маскуванню й ошуканства, — мовила пані Сапсан. — Персіваль Мурнау особисто створив «Відділ заплутування слідів».

Вона назвала це ім'я так, ніби я мав його знати.

— Хто це? — запитав я.

Директорка зупинилася за моїм стільцем і подивилася на мене.

— Мурнау — це... власне, він був правою рукою Коула. Це він розробляв стратегії численних нальотів, під час яких було зруйновано багато наших контурів... а загиблих було ще більше. На щастя, ми спіймали його того ж дня, коли Бібліотеку Душ стерли з лиця землі, і тепер він має чимало вільного часу, очікуючи на суд у нашої в'язниці.

— Це жажливий чоловік, — мовила Бронвін, чий голос аж затремтів від огиди. — Один із моїх обов'язків — це охороняти його камеру. Він жере все, що в неї заповзає, — жуків, пацюків... Навіть інші витвори до нього не підходять.

— От дякую, тепер *мій* апетит як вітром звіяло, — кинув виделку Горацій.

— То якщо це були витвори, чого вони від мене хотіли? — спитала Нур.

— Певно, вони теж знають про пророцтво, — зауважив Горацій. — Повір, інакше вони не завдавали б собі клопотів, ганяючись за тобою.

— Але ж вони знайшли її багато місяців тому, — мовив Мілард, — і могли схопити будь-якої миті. Однак чекали.

— Чого? — запитав я.

— Імовірно, того, що по неї прийде ще хтось.

— Гадаєш, вони використовували мене як наживку? — очі Нур шоковано розширилися.

— Не *просто* як наживку, — мовив Мілард. — Ти була їм потрібна, однак вони хотіли захопити ще когось, тож були готові терпляче чекати, доки це вдасться зробити.

— І кого ж? — запитав я. — Ейча?

— Можливо. Або Ві.

— Або *вас*, пане Портмане, — зауважила директорка. Вона зронила це, коли я саме проковтнув останній шматочок свого торта. — Гадаю, ви з панною Прадеш маєте бути дуже обережні. Припускаю, що хтось хоче, аби до його лап потрапили ви обоє.

* * *

Повечерявши, ми всі піднялися нагору, щоб вклатися спати. Третій поверх скидався на лабіринт із кролячих нірок — невеличкі кімнатки з'єднувалися між собою зигзагоподібними коридорчиками та займали весь верхній поверх будівлі, поділяючись на «дівчачу» й «хлопчачу» половини.

Через виснаження очі Нур почервоніли, і я був певен, що виглядаю так само втомлено. Нам заледве ставало сили, щоб не падати з ніг.

— Спатимеш зі мною і Горацієм, — сказав мені Г'ю.

— А ти можеш лягти в моє ліжко, — запропонувала Оливка Нур.

— О ні, я не можу. Спатиму на підлозі.

— Не переймайся, — зауважила Оливка, — я все одно зазвичай сплю на стелі.

— Зручності досить елементарні, зважаючи на те, що їх узагалі нема, — зауважив Г'ю. Він вказав на відро наприкінці коридору. — Це туалет, — а тоді повернувся й кивнув на ще одне відро у проти-

лежному кінці: — А це чиста кип'ячена вода для пиття. Глядіть не переплутайте.

Коли на поверсі з'явилася пані Сапсан із засвіченим ліхтарем, друзі розійшлися, залишивши нас із Нур. Директорка вже перевдяглася в нічну сорочку з довгими рукавами та розпустила волосся — воно вільно падало їй на спину.

— Уранці ми не побачимося, — із жалем у голосі мовила вона, — однак нас розділятимуть тільки одні двері Панконтуркону. Якщо вам треба буде зі мною зв'язатися, ви завжди можете відправити в петлю для зборів посланця.

— Якби ж то вам не треба було туди вирушати, — сказав я, — ваша допомога стала би нам у пригоді.

— Якби йшлося про щось не таке важливе, я б лишилася тут. Та зараз на мені лежить величезна відповідальність, тож я покину будинок до світанку, — із цими словами директорка повернулася до Нур і всміхнулася: — Я дуже рада, що ви з нами, панно Прадеш. Сподіваюся, ви почуваетесь тут як удома. І, хоч обставини вашого прибуття важко назвати ідеальними, я все одно тішуся, що ви до нас приєдналися.

— Дякую, — щиро мовила Нур, — я теж рада бути тут.

Пані Сапсан нахилилася й розцілувала Нур в обидві щоки — я бачив подібне тільки тоді, коли вона прощалася з імбринами або почесними гостями.

— Хай буде з вами птах, — мовила вона й рушила коридором.

— Завтра спробуємо максимально зануритися у справу, — зауважив я. — Якщо стосовно пророцтва є ще якась інформація, ми її з'ясуємо. А Мілард допоможе нам розшифрувати карту, — я затримав свій погляд на Нур, — це дуже важливо для всіх нас.

— Дякую, — кивнула дівчина, виснажено зітхнувши. Я відчув, як мене кольнуло співчуття до неї й зокрема до того, як вона почувалася.

— Ти як? — запитав я. — І досі відчуваєш, що втрачаєш здоровий глузд?

— Мабуть, воно й незле, що в мене досі не було вільної хвилини, аби про все подумати. Зараз я ніби пливу за течією. Знаєш, про що мій мозок намагається мені нагадати кожної вільної миті?.. Що за два дні контрольна з алгебри і мені треба готуватися до неї.

Ми обоє розсміялися.

— Припускаю, що це трохи похитне твій середній бал. Вибач.

— Та все гаразд. Усе довкола таке дивне й бентежне... здебільшого жаске й геть заплутане... та попри всю цю «неправильність» я почуваюся насправді *добре*.

— Ти це серйозно?

Нур стишила голос до шепоту:

— Відчуття таке, ніби я вперше за довгий час... не самотня. Наші погляди зустрілися, і я взяв її руку у свої долоні.

— Ти не самотня, в тебе є ми, — мовив я.

Дівчина вдячно всміхнулася й обійняла мене. Я відчув, що в моїх грудях зринуло щось незначне, але напрочуд потужне. А тоді нахилив голову і притулився губами до її волосся. Це був майже поцілунок. Відтак ми побажали одне одному на добраніч.

* * *

Мені знову наснився старий сон. Той самий, що так часто переслідував мене після загибелі мого діда. Ніч його смерті... я щосили продираюся крізь колючі зарості за його будинком, вигукуючи дідове ім'я. І, як завжди, натрапляю на нього надто пізно. Скривавлений, він лежить на землі з дірою в грудях; одне око вирване. Я підбігаю до діда, і він намагається говорити зі мною. Зазвичай у таких снах йому це вдається — і він каже те саме, що й тоді: «Знайди птаха. У петлі». Та цього разу він бурмоче щось тільки польською і я нічого не розумію. Раптом я чую тріск гілок і дивлюся туди, все ще стоячи на колінах біля діда. Там чудовисько, воно в Ейбовій крові і махає своїми жахливими товстими язиками в повітрі. У нього обличчя Хорейшію. Я чую гортанне порожнякове гарчання, що його легко розумію:

— *Він іде*.

* * *

Звук потужного вибуху вирвав мене з пазурів сну. Різко сівши на ліжку, я побачив, що Г'ю та Горацій вже були на ногах — вони товклися біля вікна, намагаючись розгледіти, що сталося.

— Що сталося? — крикнув я, виплутуючись із простирادل.

— Щось погане, — констатував Г'ю.

Я приєднався до них біля вікна. Надворі світало, десь удалині завивали сирени, а звідусіль лунали панічні вигуки. Мешканці інших будинків відкривали вікна й визирали на вулицю, намагаючись зрозуміти, що коїться.

До кімнати увірвалася Бронвін зі скуйовдженим після сну волоссям.

— Що трапилося? — запитала вона. — Де пані С?

Емма випхалася поперед неї й загукала:

— Усі до вітальні! Термінова перекличка! Хутко!

Уже за хвилину ми зібралися разом — усі, за винятком пані Сапсан, яка вирушила на пташині збори ще до світання. В Акрі щось трапилося — напад, вибух *або що*, — однак ми не знали напевне, що саме.

Із вікон можна було почути гучномовець — хтось походжав вулицею й авторитетно твердив: «Залишайтеся в будинках! Не виходьте, доки не отримаєте подальші інструкції!»

— А як же пані Сапсан? — стрепенулася Оливка. — Що, як із нею щось трапилося?

— Я можу з'ясувати, що й до чого, — мовив Мілард. — Я невидимий.

— Я теж можу, — підхопила Нур. Вона згребла перед собою все світло й ступила в темну пляму. — Дозволь і мені допомогти.

— Я ціную твою пропозицію, однак мені краще працюється на самоті.

— Не варто ризикувати, — мовила Емма, — пані С може про себе подбати!

— Як і я, — зауважив Мілард. — Що б там не коїлося, будьте певні: усю правду нам ніхто не розкаже. Якщо хочете дізнатися те, що тут варто знати, треба з'ясовувати самотужки, — із цими словами він скинув із себе нічну сорочку, і вона купою впала на підлогу. Емма спробувала його схопити.

— Міларде, негайно повернися!

Однак той уже ковзнув геть. В очікуванні ми невпинно міряли вітальню кроками, нервово про щось теревенячи. Нур мугикала собі під носа, схрестивши руки на грудях. Оливка оповила свій стан мотузкою й вибралася з вікна третього поверху, намагаючись злетіти якомога вище й розгледіти, що коїться в Акрі.

— Бачу кіптяву, що здіймається з боку Кіптявої вулиці, — мовила вона, коли за кілька хвилин ми затягли її назад.

— Кіптява на Кіптявій, — передражнив її Єнох, — тому й вулиця Кіптява, що на ній є кіптява.

— Ну гаразд, я побачила *незвично велику* кількість диму, що здіймається з Кіптявої вулиці, — уточнила Оливка, надягаючи свої свинцеві черевики. — Темного, чорнющого диму.

— Це ж там, де ще лишилися рештки табору витворів, — стривожено мовила Бронвін, — і в'язниця, в якій утримують тих, кого нам вдалося спіймати.

— Це погано? — поцікавилася Нур, притулившись до мене.

— Скидається на те, — відповів я.

— Ну, звісно. Щойно я десь опиняюся, як усе йде шкереберть, — вона стиснула губи й перевела погляд на вікно. — Подеколи мені здається, що я просто приношу всім невдачі.

Я вже почав було говорити, що це сміховинно, аж раптом повернувся Мілард — його босі ноги залопотіли сходами, а тоді увірвалися до кімнати. Ми гуртом скупчилися довкола нього.

— Які новини? — поцікавилася Емма, однак відповіді ми не почули — перш ніж вичавити з себе бодай слово, Міларду треба було відсапатися.

Гадаю, він просто влігся на підлогу і, жадібно ковтаючи повітря, нарешті заговорив:

— Це... *витвори*.

— О ні! — ледь чутно мовила Бронвін, немовби ці два слова щойно підтвердили її найгірші побоювання.

— Що з ними таке? — запитав Єнох, навдивовижу переляканим голосом.

— Вони... вирвалися... з в'язниці... і втекли.

— *Усі?* — поцікавився я.

— Четверо, — Мілард нарешті сів і витер чоло першою-ліпшою річчю, що трапилася йому під руку. То була чиясь загублена шкарпетка. Горацій приніс йому склянку води, і той пожадливо її випив, а тоді взявся гарячково розповідати всю історію. Виявляється, витвори вбили дивного, який їх охороняв. «Дякувати птахам, то була не твоя зміна», — мовив Мілард до Бронвін. Після цього їм вдалося пробити діру в стіні в'язниці — таку, щоб

через неї можна було проповзти, не привертаючи уваги, а потім вони прокралися до Панконтуркону й утекли. Вони заклали бомбу в коридорі Панконтуркону — саме її вибух підняв нас з ліжок.

— А пані Сапсан? — поцікавився я.

— Незадовго до цієї веремії вона вирушила на збори через Панконтуркон, — пояснив Мілард, — це підтвердив один із Шаронових братчиків.

— Дякувати небесам, — мовила Оливка.

— Треба рушати за нею, — сказала Емма, — вона має про це дізнатися.

— А оце досить проблемно, — зауважив Мілард.

— Це ще чому?

— Бо витвори забрали з собою порожняка, який підживлював Панконтуркон, тож тепер уся машина в неробочому стані.

З'явилось відчуття, що з кімнати викачали все повітря, — ця звістка приголомшила нас усіх.

— Що? — вигукнув я. — *Як це сталося?*

— Ну, витвори з порожняками завжди були природними союзниками...

— Я не про те. Як їм вдалося скористатися Панконтурконом для втечі, якщо вони викрали джерело його живлення — власне, порожняка?

— Напевно, у дротах живлення ще залишалося трохи резервної енергії і для втечі її було досить.

Я відчув, як всередині мене все опускається.

— І що це означає? — запитала Нур.

— Це означає, що ми тут трохи застрягли, — мовив Мілард.

— А пані Сапсан застрягла на пташиних зборах разом із кількома іншими імбринами, — плаксиво мовила Клер.

Тієї самої миті хтось голосно забарабанив у вікно — то було досить незвично, бо ж ми перебували на третьому поверсі. Емма підбігла до нього, щоб відкрити, і я почув, як вона сказала: «Так?» А вже за мить повернулася з дивним виразом на обличчі й зауважила:

— Джейкобе, це до тебе.

Я визирнув назовні й побачив суворого молодика, який стояв на даху другого поверху.

— Джейкоб Портман? — уточнив він.

— Хто ви?

— Улісс Кричлі, — відрекомендувався той. — Я працюю на пані Дрізд у Міністерстві в Справах Часу. Вона хоче тебе бачити, і то негайно.

— З якого приводу? — поцікавився я.

Улісс непевно махнув рукою на дим, що здіймався з протилежного боку Акра та ставав дедалі помітнішим.

— З приводу сутички, — із цими словами він спокійнісінько ступив із даху й полетів униз удвічі повільніше, аніж можна було очікувати.

— Краще б тобі туди сходити, — наполегливо мовила Емма, — і я піду з тобою.

— Я теж! — одноголосно вигукнули Єнох і Мілард, після чого останній звернувся до Бронвін:

— Ти не могла б мене понести? Щось я геть виснажений.

Бронвін звеліла йому вдягнути сорочку й штани і тільки тоді погодилася підняти. А я саме згадав Нур, пророцтво і все, що ми планували сьогодні зробити.

— Мені дуже шкода, — мовив я, повернувшись до неї, — сьогодні ми мали займатися виключно...

Махнувши рукою, дівчина перервала мій словесний потік і зауважила:

— Усе гаразд, мабуть, це справді щось серйозне. До речі, я теж піду з вами.

— Якщо ти так наполягаєш... — усміхнувся я. — А тоді повернувся до вікна й прокричав Уліссу: — Ми скористаємося сходами!

Усі інші побажали нам удачі, і ми пішли.

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ

Дар Улісса Кричлі заперечував закони гравітації подібно до Оливчиного, хоч його неприродна підйимальна сила не була настільки потужною й небезпечною, щоби він ризикував неконтрольовано злетіти в небо. Цей молодик швидше нагадував прискорену версію космонавта, який блукає місячною поверхнею, — кожен його маленький крок дорівнював трьом-чотирьом нашим. Отож, ми рушили за ним вулицями Диявольського Акра. Дорогою нам повсякчас траплялися натовпи стривожених дивних, які похмуро дивилися на дим, що здіймався в небо. Час від часу хтось бурмотів слово «витвір», і, попри те що ніхто не знав, що саме трапилося, усі розуміли, що нічого доброго чекати не варто. Вони прорвали нашу оборону. Ми не здолали ворогів до кінця, хоч і сподівалися на це.

Перетинаючи Кіптяву вулицю, ми помітили костоправа Рефеєла з помічником — з похмурими обличчями вони несли ноші. Ми поштиво зупинилися трохи віддалік, щоб дочекатися, доки вони пройдуть повз.

— *Цікаво, хто там,* — прошепотів Єнох, — *сподіваюся, якийсь поганець.*

— Я чув розмову інших вартових, — тихо мовив Мілард, — гадаю, це Меліна Менон, телекінетичка.

— А, шкода, — зауважив Єнох, — вона була трохи божевільна, але загалом мені подобалася.

— Май хоч якусь повагу! — зашипіла на нього Емма.

— Це справжня героїня, — мовила Бронвін, і я помітив, як вона витирає сльози.

Із розлому посеред вулиці вирвався струмінь диму; сумна процесія зникла з поля зору, і ми рушили далі. Я й гадки не мав, куди нас веде Улісс, доки не побачив Бентамів будинок. Звісно,

ми йшли до Панконтуркону. Внаслідок вибуху скло в деяких вікнах верхнього поверху розлетілося на друзки. Зовні зібрався невеличкий натовп — усі стояли за периметром огорожувальної стрічки. Скидалося на те, що з будівлі всіх евакуювали. Журналіст Фаріш Обвело вже був на місці й опитував присутніх, несамовито занотовуючи щось у свій записник.

Перед входом Улісс на мить зупинився й поглянув на стіну будівлі, немовби волів піднятися просто злетівши вгору, а тоді озирнувся й зітхнув:

— Ходіште, землекоди.

Ми попростували за ним і побачили перед собою сходи. Та не встигли до них дістатися, як назустріч нам вийшов Шарон, простягаючи перед собою довжелезні руки.

— Юний Портман і його друзі! — голосно прогуркотів він. — Ліпше пізно, ніж ніколи.

Його гігантська фігура заблокувала нам шлях до сходів.

— Я веду їх до пані Дрізд, — роздратовано мовив Улісс.

— Вона почекає, — кинув на те Шарон, зневажливо махнувши рукою. А тоді відсторонив молодика і повів нас за собою в суміжний коридор.

— Агов! — вигукнув Мілард. — У Джейкоба є важлива справа з пані...

— У нас одна справа! — голосно гаркнув Шарон, і Мілард був змушений замовчати.

Ми спустилися у підвал (Улісс теж похмуро брів за нами), проминули кілька приміщень з купою обладнання — востаннє, коли мені випадала нагода їх бачити, вони гуділи й наповнювали повітря нескінченним шумом, але зараз тут панувала тиша. Тоді ми поспіхом перетнули кімнату, в якій я доти не бував, — всуціль напхану всіляким обладнанням для телеграфного і радіозв'язку. Кілька людей у навушниках сиділи разом, демонструючи глибоку зосередженість, а в кутку я помітив чолов'ягу, який сидів звівши коліна до купи — на ньому був смокінг, обмотаний радіодротою, а з верхівки капелюха стирчала антена. З електронної коробочки, що висіла на його шиї, лунало гучне і дзвінке завивання. (А може, джерелом того звуку був сам чоловік?)

— Він моніторить секретні канали зв'язку для витворів, — зауважив Шарон.

Улісс нервово закашлявся:

— Нічого подібного! Не зважайте на все це, ви нічого не бачили!

Він поспіхом виштовхав нас із кімнати, бурмочучи щось собі під носа. Нарешті ми дісталися серця Бентамової машини — кімнати, де панували шестерні й клапани, а ще численні труби, котрі розповзалися стінами і стелею, мов ті кишки, однак зрештою сполучувалися в одному місці — на даху великого чавунного ящика в кутку. Він був завбільшки з телефонну будку і мав таку саму форму, проте в ньому не було вікон, і ми помітили позначку «ЧІПАТИ ЗАБОРОНЕНО».

— Я хотів, аби ви спершу побачили, що вони накоїли, — мовив Шарон, указуючи на ящик. Звісно, то був акумуляторний відсік. Велетенський замок від його дверей лежав на підлозі розтрощений.

Шарон відчинив двері, і ми побачили, що відсік порожній. Шкіряні паски розтягнулися й стерлися від тривалих намагань порожняка вирватися з пастки, а стіни забризкало чорним — ці плями міг бачити тільки я, і то були порожнякові сльози.

— Як бачиш, твого маленького дружки тут нема, — мовив Шарон.

— Він не був моїм *другом*, — зауважив я, раптом відчувши, як мене охоплює відчуття провини. Авжеж, порожняки були чудовиськами, однак вони могли відчувати біль і страх, і перед моїми очима зринула чітка картина того, як жалібно він завив, коли потрапив у пастку, а двері зачинилися.

— Менше з тим, — мовив Шарон, — він уже далеко, а інших у нас немає. Подорожі неможливі, і здійснення будь-яких місій повністю припинене.

— І? Чого ви хочете від мене?

— Гадаю, ви могли б дістати нам іще одного? — мовив хтось високим голосом за нашими спинами.

Ми обернулися й побачили сувору на вигляд жінку, одягнену в усе чорне, яка згорбилася біля входу. Між очима в неї утворився якийсь дивний нарід.

— Пані Дрізд, — мовив Улісс і поштиво вклонився.

Я ж не йняв віри своїм вухам:

— Ви хочете, аби я... дістав *іще* одного?

Вона вимушено всміхнулася, і її обличчя трохи пом'якло.

— Якщо це не завдасть вам великого клопоту?

— Вибачте, — пробелькотів я, насилу добираючи слова, — але я й гадки не маю, де його можна було б знайти...

— О, — усмішка пані Дрізд зів'яла, — це погано.

Тим часом Емма виступила вперед і заявила:

— Пані Дрізд, з усією повагою, але Джейкоб мало не попрощався з життям, добуваючи попереднього порожняка. Просити його про це несправедливо...

— Авжеж, ні, — махнула рукою імбрина, — ти маєш рацію, це несправедливо. Гаразд, — вона кольнула Емму проникливим поглядом, — хто ви, власне, така?

— Емма Блум, — випросталася дівчина.

Пані Дрізд кивнула:

— Авжеж-авжеж, із виводку Альми Сапсан... — її погляд заковзав обличчями моїх друзів. — Я чула, що ви досить скандальна штучка... А ви, мабуть, та сама *la Lumiere*¹, — мовила вона до Нур і закліпала очима, немовби не могла добре її розгледіти.

— Вас підводять очі, пані? — запитав Улісс.

— Боюся, що так. Трапляються дні, коли від них немає жодної користі. Та я завжди можу покластися на номер три... Прокинься, ледащо! — вона поплескала долонею по наросту на чолі, той розкрився і явив нам величезне очне яблуко в кільці червоних повік.

— А це ще *що*? — не втрималася Бронвін — і аж заклякла від власної нетактовності.

— Моє третє око — і, на щастя для мене, цей зір досі гострий, мов той цвях, — обидва ока молочного відтінку дивилися прямо на Нур, а велике в центрі чола витріщилося на мене. — У будь-якому разі, мабуть, не варто перейматися порожняком. Ці тварюки — справжній головний біль, а прибирати за ними — то суцільний жах. Утім, ми вже працюємо над запасним варіантом, бо завжди підозрювали, що «порожнякова батарейка» довго не протримається. Тож упродовж останніх кількох місяців активно розроблялася альтернатива.

¹ Світло (франц.).

Тепер усі три ока вичікувально дивилися на Шарона.

— Мадам, імовірно, доведеться ще трохи зачекати, перш ніж вводити цей варіант в експлуатацію, — мовив Шарон. — Він ще не зовсім готовий.

— Знадобиться щонайбільше кілька днів, — зауважила пані Дрізд, чий голос, як і усмішка, почав ламатися від напруження. — Ходіте, Портмане, я хочу ще дещо з вами обговорити, — із цими словами вона кинула погляд на моїх друзів, — *сам-на-сам*.

Доки ми піднімалися сходами на перший поверх Панконтуркону, пані Дрізд невпинно сипала фразами з шотландським акцентом, які подеколи було складно розшифрувати. Вона стисло розповіла про все, що трапилося (дякувати Міларду, я вже здебільшого був у курсі), тримаючи мене за руку гачкуватою рукою — немовби побоюючись, що я відразу накиваю п'ятами, щойно вона мене відпустить. Коли ми дісталися сходового майданчика другого поверху, мені в носа вдарив гіркий сморід від горілого килима. На півдорозі по коридору я побачив, де саме вибухнула бомба, — стіни й підлога почорніли, а півдюжини дверей, що вели до контурів, були розрощені й зірвані з завіс. Ми побачили ще одну імбрину, яка спілкувалася з дівчиною в чорному костюмі й фартуху в тон — аналогічне вбрання мав і Улісс, бо це була уніформа співробітників Міністерства в Справах Часу. У зоні вибуху, над якою й досі здіймався дим, метушилися різні дорослі — вони збирали уламки в мішки й робили необхідні вимірювання. Як не крути, то було місце злочину.

— Знаєш, Портмане, насправді я не очікувала, що ти підеш і зловиш нам іще одного порожняка. То був просто жарт, розумієш? — вона винувато всміхнулася, немовби натякнувши, щоб я не ділився подробицями її дивного прохання із пані Сапсан.

— Звісно, — мовив я, усміхаючись у відповідь, — *я нікому про це не скажу*.

— Хвилиночку, — мовила пані Дрізд і підійшла до іншої імбрини — високої чорношкірої пані у піджаку з широкими лацканами та плетеній краватці.

Я вдаю, ніби не помічаю, як вони глипають на мене під час розмови. Натомість розвернувся і заходився вивчати петельні двері поряд із собою — їх геть покрутило поміж одвірків. Латунна табличка була добряче подряпана, однак текст іще можна було розібрати: *вулкан Ясур, острів Танна, Нові Гебриди, січень 1799 року*.

Я зацікавлено штовхнув двері ногою, вони прочинилися, і я побачив спальню — типове видовище для більшості порталів Панконтуркону — три стіни, підлога і стеля. Попри напис на латунній табличці, четверта стіна, якої бракувало, не вела до вулкану на якомусь тропічному острові — на її місці була порожнеча.

— Вибач, що змусила тебе чекати, — пані Дрізд повернулася до мене в супроводі іншої імбрини, — це пані Бабакс, моя співголова Міністерства в Справах Часу.

Обличчя її супутниці розпливлося в неземній усмішці, і вона простягнула мені руку.

— Неймовірно тішуся нашому знайомству, Джейкобе, — мовила імбрина з м'яким англійським акцентом. — Вранці ми послали по тебе гінця, бо ти чи не єдина наша надія. — Її погляд був пильний і непохитний, і я відчув, як у грудях наростає напруження — подібне відчуття зринало щоразу, як хтось очікував від мене геройських учинків.

— Ми не знаємо про наміри витворів-утікачів, — мовила пані Дрізд, — але маємо виловити їх, доки вони не завдали шкоди ще комусь, — її третє око швидко закліпало.

— Ми вже втратили одне дивне дитя, — зауважила пані Бабакс. — Подібне не має трапитися знову.

— Я з вами, — сказав я, — чим я можу допомогти?

— Ми знаємо, що витвори прихопили з собою порожняка, — сказала пані Дрізд. — Через те вони ще небезпечніші, та водночас... — із цими словами вона нахилила голову й виразно підняла свої густі брови.

— Ми можемо вистежити їх завдяки мені, — закінчив я.

— Саме так, — усміхнулася імбрина.

— Твої таланти тут можуть виявитися безцінними, — докинула пані Бабакс.

— Радю допоможу чим зможу.

— О, не варто так легко на це приставати! — різко мовила пані Бабакс, піднявши палець. — Я хочу, щоб ти знав, на що погоджуєшся.

Почувши це, пані Дрізд спохмурніла, та друга імбринна вела далі:

— Це не просто звичайні витвори, а найгірші з-поміж усіх, що нам траплялися. Небезпечні, підступні й порочні. Ти чув про Персівалю Мурнау?

— Того, що був головним помічником Коула?

— Авжеж, — підхопила пані Бабакс, — він і трое його м'ясників. Це ж бо вони відповідальні за щонайменше половину всіх руйнувань і погромів, яких ми зазнали від витворів упродовж останніх років.

— Якби ми ознайомили тебе з повним переліком їхніх злочинів, у тебе волосся стало б дибки, — мовила пані Дрізд.

— Не маю сумніву, що вони просто жахливі, — зауважив я, — та мені випадало бачити й дещо гірше.

Напруження в грудях почало поступово зникати. Подеколи я забував, хто я і чого вже встиг досягнути.

— Авжеж, самого Коула, — мовила пані Дрізд з дещицею благоговіння в голосі, — і цілу армію його витворів, — вона підморгнула мені й додала: — Це єдина причина, що спонукала мене попросити тебе сам-знаєш-про-що.

— Однак тоді пан Портман командував цілою армією порожняків, за допомогою яких можна було протистояти витворам, — кинула пані Бабакс, — та зненацька порожняки як вид опинилися під загрозою зникнення...

— Гадаю, я можу з цим упоратися, — мовив я. — Я досить добре знаю порожняка, якого вони забрали, тож, гадаю, це стане в пригоді.

— Це саме те, що я сподівалася від тебе почути, — з усією серйозністю кивнула пані Бабакс.

— Щойно ми полагодимо цю клятву й хитромудру Панконтурконську штукенцію, чекай на заклик до дії, — сказала пані Дрізд.

* * *

Пані Дрізд повела мене до виходу, знову вчепившись у мою руку — тепер я усвідомив, що цей жест був покликаний заспо-

коїти швидше її, а не мене. Я перетворився на ниточку надії, тож, тримаючись за мене, імбрина немовби переконувала себе в тому, що я справжній.

Я залишив друзів у нутрощах Панконтуркону і тепер гадав, де вони можуть бути. Поцікавився в пані Дрізд, та вона непевно махнула рукою, вказуючи на кінець вестибюля, який ми саме поспіхом перетинали, і його великі двері, обабіч яких стояли двоє міцних охоронців.

— *Мені допомагають старійшини*, — пробурмотіла вона. — *Вони всі тут.*

Натовп перед будівлею розрісся до велетенських розмірів. До Панконтуркону посходилися дивні з усіх куточків Акра, і всі вони потребували відповідей. Тож, щойно ми з пані Дрізд вийшли на вулицю, зчинився галас. Попереду всіх стояв Фаріш Обвело з іще одним репортером. Велике око в центрі чола Фаріша витріщилося на третє око пані Дрізд, а другий репортер тим часом змальовував нас із нею такими різкими рухами, що його рука неначе розпливалася в повітрі.

— Мадам, чи можете ви сказати, як саме витворам вдалося втекти? — прокричав Фаріш.

— Наше розслідування ще триває, — мовила пані Дрізд.

— Чи можна вважати надійною в'язницю, що ви її збудували? — виткнувся вперед інший репортер. — Це може повторитися знову?

— Так, вона напрочуд надійна. До того ж ми подвоїли охорону і, доки ми з вами тут теревенимо, триває зміцнення її стін. Будь-те певні, решта витворів нікуди не втечуть!

— Гадаєте, їм допомогли? — поцікавився Фаріш.

— *Допомогли?* — вона кинула на нього зів'ялий погляд.

— Як із усім цим пов'язаний Джейкоб Портман? — спробував зайти з іншого боку репортер.

Я відчув, як моє обличчя заливає гаряча хвиля.

— Жодних коментарів! — гаркнула пані Дрізд.

— Як гадаєте, ситуація в Америці могла настільки заволодіти вашою увагою, що ви втратили здатність залагоджувати тутешні справи?

У пані Бабакс відвисла щелепа — імбрина була шокована таким нахабним запитанням.

Тим часом за нами вже бовванів Шарон — спиною я вже відчував його холод — і зрештою він прогримів потужним басом: «ТИХО!» Галас у натовпі поступово зменшився до нерозбірливого бурмотіння.

— Вже зовсім скоро імбрини врегулюють цю кризу! Вам нададуть усю інформацію! А просто зараз ми маємо ОЧИСТИТИ ЦЮ ТЕРИТОРІЮ!

Імовірно, для бажаного результату вистачило б і його потужного голосу, та поява з-за рогу Шаронових братчиків — теслярів, що споруджували шибениці, — значно пришвидшила процес, і натовп почав поступово розсмоктуватися.

— Тримайся якнайдалі від тих стерв'ятників, — порадила пані Дрізд і співчутливо стисла мою руку, перш ніж знову зникнути в будівлі. Я помітив, як Нур махає мені з поріділого натовпу, сидючи на плечах Бронвін, рушив до них і побачив Емму, Єноха й Горація, який, вочевидь, дістався сюди через увесь Акр самотужки.

— Ну? То чого хотіла стара панна Дрізд? — запитав Єнох.

— Це ж треба бути такою нахабною, щоби просити тебе дістати ще одного порожняка, — скипіла Емма, — наче ти якийсь хлопець на побігеньках, яким за потреби можна пожертвувати!

Раптом я помітив, що за мною зацікавлено спостерігає Фаріш.

— Джейкобе! Кілька запитань! — вигукнув він.

— Поговорімо деінде, — пробурмотів я до друзів, ведучи їх геть. Останнє, чого я зараз потребував, то це потрапити на сторінки «Макрейкера».

— Ти жодного разу не згадував, що такий популярний, — кинула на мене грайливий погляд Нур.

— Місцева знаменитість, — гордо зауважила Емма.

— Людина тижня, — пробурмотів Єнох.

— Ти вже казав це *минулого* тижня, — злостиво посміхнулася Бронвін.

Ми рушили Гнійною вулицею, проминули бойню, що її перетворили на готель зі сніданками, і паб «Висохла голова», а коли відчули, що вже відірвалися від «цікавих вух» на досить безпечну відстань, я розповів друзям про прохання імбрин.

— То ти збираєшся це зробити? — запитав Горацій.

— Звісно, — відповів я, — бо ж якщо витвори щось планують, ми маємо знати, що саме.

— Знаючи їх, можна сказати, що вони планували це «щось» уже давно, — зауважила Емма, — а зараз просто спостерігаємо ефект доміно.

— Вони хотіли вирватися з в'язниці — цього прагне будь-який в'язень, — мовив Єнох. — Це зовсім не означає, що витвори мають якісь зловісні плани.

— Зловісні плани в них завжди наготові, — зауважив Мілард. Якоїсь миті він, певно, скинув із себе одяг, тож я майже забув про його присутність.

Єнох на це зневажливо пхекнув, а тоді поглянув на Нур і додав:

— А як щодо неї?

— Це ти про що? — запитав я.

— Авжеж, про що це ти? — зиркнула на нього Нур.

— Знаєш, Портмане, я гадав, що ти хочеш їй допомогти.

— Так і є, — мовив я.

— То як ти збираєшся це зробити, якщо ганятимешся за витворами-втікачами?

— Робитиму і те, і інше...

— Я можу про себе подбати, — раптом втрутилася Нур, — зі мною все буде гаразд.

— Та невже? — саркастично мовив Єнох. — А що ти робитимеш, як на тебе нападе ведмегрим?

— Що?

— Отож-бо й воно! — підморгнув він мені. Обличчя Нур скам'яніло.

— Ведмегрим ніколи не нападе на дивну дитину подібну до нас, — втрутилася Бронвін. — Вони полюють тільки на...

— Дякую, Бронвін, ми в курсі, — мовив я, — а ти, Єноху, стули свою пельку!

Єнох збентежив Нур, і я хвилювався, чи не погіршив ситуацію своїми словами.

— То як гадаєте, витворам міг допомогти хтось із наших? — неуважно запитав Мілард, як завжди не зважаючи на емоційну динаміку розмови.

— Вочевидь, так і було, — мовила Бронвін. — Адже в'язниця непохитна, мов скеля, — я це знаю, бо власноруч допомагала її зводити. Вони змогли б пробити ту діру й дістатися до вибухівки тільки за однієї умови: якщо їм допоміг хтось із Диявольського Акра. Але хто?

— Жартуєш? — втрутилася Емма. — Перелік підозрілих тутешніх мешканців довший за мою руку. Це могли бути колишні пірати зі Смердючки, найманці, залежні від амброзії...

— Я гадав, що більшість із них накивали п'ятами, — мовив Єнох.

— Авжеж, *більшість*, — підкреслила Емма. — Припускаю, що дехто приховує своє минуле і вдає, що він тепер на боці імбрин.

— Деякі дивні вже нічого не вдають, — мовив Мілард, — погляньте лишень!

Він зупинився біля візка з газетами. Більшість із них були сучасними виданнями, що їх купували за межами петлі, аби ми, типу, були в курсі життя «великого світу», однак в асортименті траплялися й кілька газет суто для дивних. Однією з них був «Макрейкер», чий заголовок відразу кинувся нам у вічі:

**«ПОВНИЙ ПРОВАЛ: ІМБРИНИ НЕ ВТРИМАЛИ ОБОРО-
НУ! ВИТВОРИ ВТЕКЛИ!»**

Я схопив один примірник і не втримався від вигуку:

— Як вони встигли це надрукувати? Це ж сталося буквально щойно!

— Спеціальний випуск, — зауважив хлопчик-газетяр.

— Один мій старий знайомий працює в «Макрейкері», — загадково зауважив Горацій. — Подеколи йому вдається дізнатися інформацію раніше, аніж її отримують інші.

Я продовжував читати, і моє око вихопило невелику аналітичну статтю трохи нижче на першій шпальті: «ІМБРИНИ НАДТО ЗОСЕРЕДИЛИСЯ НА ПРОБЛЕМАХ АМЕРИКИ, ЗНЕХТУВАВШИ НАШИМИ?».

Це настільки мене розізлило, що я не міг читати далі.

— Поглянь-но на це, — мовила Емма, привертаючи мою увагу до стіни з оголошеннями, де щойно розмістили світлини втікачів. Над ними виднівся напис «РОЗШУКУЮТЬСЯ ЗА ВБИВСТВО», а нижче — довжелезний перелік їхніх злочинів та псевдоніми.

— Нічогенький такий натовп *головорізів*, — зауважив Горацій, — не хотів би я зустрітися з ними в темному провулку.

— А мене вони не лякають, — сказав Єнох. — Оці двоє взагалі видаються спокійними й виваженими, мов ті касири в банку.

Я відразу зрозумів, про яких двох витворів йдеться. Один із них мав круглі окуляри в тонкій оправі й видовжений ніс, а другий був чисто тобі професор! Інші двоє мали більш бандитський вигляд, а надто витвір на верхній світлині — з м'ясистим носом та жорстким волоссям. Він єдиний мав зіниці — звісно ж, несправжні. Його погляд, спрямований вгору й трохи ліворуч, створював довкола чоловіка тривожну ауру абсолютної безтурботності — скидалося на те, що він просто мріє про свою наступну відпустку. Або ж про те, як однієї ночі задушить фотографа. Я прочитав ім'я під світлиною: П. МУРНАУ.

* * *

Невдовзі через гучномовець оголосили, що всім варто повернутися до звичного життя, тож усі без винятку дивні мали прибути на роботу або ж навчання. Нас це, звісно, не стосувалося, бо ж ми мали значно важливіші справи.

— Гадаю, сьогодні нам вдасться зустрітися з пані Шилодзьобкою, — мовив Горацій до Нур, — але мені доведеться організувати цю зустріч, бо вона страшенно заклопотана. Може, *вдасться* вклинитися вдень, якщо дуже вже благатиму.

— Благай, Горацію, будь ласочка! — мовила Бронвін.

— А як не вийде, то й погрожуй, — зауважив Мілард. — А мені стали б у пригоді руки й очі решти з вас, бо треба опрацювати кількасот петельних карт в архівах дивних, тож на цьому етапі зайві руки аж ніяк не завадять.

— Звісно, — сказала Емма.

— Я до твоїх послуг, — докинула Бронвін, — і зараз приведу Оливку та Клер. Певна, що й вони залюбки допоможуть.

— На нас теж можеш розраховувати, — мовив я, обмінявшись поглядами з Нур.

Емма глянула на мене, і її очі звузилися; вона мало не помахала вказівним пальцем, суворо зауваживши:

— Якщо, звісно, твоя допомога не знадобиться імбринам. Так, Джейкобе?

— Авжеж, — мовив я, намагаючись говорити якомога спокійніше. З появою Нур Емма поводитися досить дивно, однак я вирішив на це не зважати. На щастя, Нур, здавалося, нічого не помітила або ж їй узагалі було байдуже. Натомість дівчина обернулася до напіводягненого Міларда, який радше скидався на привида, і сказала:

— Маєш якісь конкретні припущення? Чи це буде суто «сліпий пошук»?

— Не зовсім сліпий, — зауважив Мілард. — Учора ввечері я вислизнув з дому й мав опівнічну розмову зі старим приятелем. Пам'ятаєте Перплексуса Аномалуса?

— Ти потривожив його опівночі? — форкнув Єнох.

— Таким старим людям, як Перплексус, буває геть не спиться, — мовив Мілард, — а відтоді, як ми врятували його від подальшого старіння, він ставиться до мене дуже приязно.

Було видно, що Мілард дуже собою пишається, і я розумів чому: йому вдалося потоваришувати зі своїм кумиром. Однак він вів далі:

— Отож я розповів йому про нашу загадку, фрагмент карти й підказки, що їх пробелькотів колишній порожняк... і Перплексус зауважив: якщо петля Ві розташована в Америці (а скидається на те, що так і є) і якщо там панують шалені буревії (а саме на це натякають фрази «великий вітер» й «у серці бурі»), то найбільш логічним було б шукати її десь на Середньому Заході Сполучених Штатів. По центру країни простягається досить широка смуга, що її зазвичай називають «алеєю торнадо»...

— Авжеж, — кивнула Нур, — Небраска, Оклагома, Канзас... штати «Чарівника з Країни Оз»...

— А як щодо тебе? — поцікавилася Бронвін, кинувши погляд на Єноха.

Той спохмурнів:

— Якщо чесно, я уявляв собі ранок, сповнений відпочинку й повного релаксу... Та, гадаю, цей корабель уже відплив.

— Як тут взагалі можна релаксувати? — мовив я.

— О, Диявольський Акр має свої принади. Завжди можна помилуватися повішанням... чи прийняти грязьову ванну у Смердючці, — він жестом вказав на бруднящий струмок неподалік.

На цій сумній ноті наш гурт почав розходитися.

— *Слухай, Єнох пожартував, чи як?* — пошепки спитала Нур.

— Гадаю, але хто його зна?

Тієї самої миті щось мокро вдарило мене по спині — *бух!*

— Осьде він! — закричав хтось, а коли я розвернувся, щоб подивитися, грудка багнюки влучила просто мені в груди. — Забирайся туди, звідки припхався, фіглярє!

То був Ітч — напівчоловік-напівриба, який аж порскав на мене злістю. Він стояв по пояс у воді, жбурляючи в мене грудки мулу.

— Негайно припини! — загукала Бронвін. Вона роззирнулася, шукаючи, що б його кинути у відповідь, але зреагувала не досить швидко. Тієї миті з низовини виринула ще одна мешканка Смердючки та жбурнула грудку мулу в наш бік.

— Свободу мешканцям петель! — прокричала вона.

Ця грудка поцілила мене й Нур, яка стояла надто близько. Усі мої друзі почали кричати на нападників, а Емма вже тримала в руці вогняну кулю й загрозливо нею розмахувала, однак ми нічого не могли вдіяти, окрім як забратися з цієї веремії. Саме це ми й зробили. З мого одягу стікали брудні патьоки; Нур постраждала менше, але дісталось і їй.

— Чорт забирай, що з ними таке? — поцікавилася Нур, намагаючись відчистити сорочку від мулу.

— Вони лютують, бо їм гірко, що жоден із нас тепер не переймається проблемою прискороеного старіння, — мовила Бронвін.

— Раджу вам змити з себе цю гидоту — і то ретельно, — зауважив Єнох, зморщивши носа, — вона отруйна.

— Я б не відмовився від душу, — мовив я, оглядаючи себе.

— Боюся, він тобі вкрай рекомендований, — сказав Мілард, — ця частина Смердючки населена м'ясоїдними бактеріями.

— М'ясоїдними... *ким?* — вжахнувся я.

— Не хвилюйся, вони досить повільні, — зауважив Єнох, — імовірно, їм знадобиться не менш ніж тиждень, щоби зжерти тебе до останньої крихти.

— Гаразд, зрозуміло, без душу ніяк, — трохи злякано мовила Нур. Я помітив, як Бронвін потихеньку від нас задкує.

— Вам потрібна гаряча вода і мило, — зауважив Єнох, — і знайти їх можна тільки в одному місці... — із цими словами він презирнувся з Еммою.

— Так, є один варіант, — підхопила Емма, закусивши нижню губу, — щоправда, він трохи складний і ризикований...

— Гадаю, в нас немає вибору, чи не так? — мовив я, винувато глипаючи на Нур. — Що б ми не робили, шкіра нам знадобиться для будь-якої справи.

Єнох стенув плечима, а Нур мала геть розгублений і нещасний вигляд. Емма тим часом задкувала, голосно роз'яснюючи нам дорогу до безпечного сховку за межами Диявольського Акра, у сучасному Лондоні. Там були обладнані ванні кімнати, гаряча вона й багато іншого.

— Ми будемо у Відділі Картографії в будівлі міністерств, — мовив Мілард. — Зустрінемося, коли все змиєте, — і стежте за тим, щоб не залишити на собі ані краплини цієї гидоти.

— Еге ж, дивіться мені, — докинув Єнох, — бо я, наприклад, не хочу лишитися без шкіри.

* * *

Отож ми з Нур рушили до причалу з човнами біля Смердючки, намагаючись не думати про мікроскопічних створінь, які, імовірно, вже неквапно пожирали нашу шкіру. В обмін на срібну монету, що її дав мені Гораций, старий сивочолий човняр повів нас спокійними чорними водами річки у славнозвісному каное. Дорогою ми здебільшого мовчали, не бажаючи перемовлятися у присутності незнайомця; майже всю подорож Нур провела із задертою головою, вдивляючись у занедбані будівлі, де жінки вивішували з вікон випрану білизну, а на вуличках галасували діти, вбрані в суцільне лахміття.

— Це звичайні, — зауважив я, — невід'ємна частина петлі. Скидалося на те, що Нур зачарувало це видовище.

— Ти хочеш сказати, що вони щодня роблять одне й те саме?

— Щосекунди кожнісінького дня, — прохрипів човняр, — я живу тут сімдесят два роки, то вже надивився.

Він смикнув за румпель, і човен різко повернув ліворуч. За мить якийсь хлопчак, який саме біг пішохідним мостом над нашими головами, зашпортався і впав у воду за кілька футів від нас — туди, де щойно був наш човен.

— А зараз він назве другого голодранця «мерзенним боягузом», — пробурмотів наш перевізник. Хлопець тим часом вплив на поверхню.

— Ти мерзенний боягуз! — гукнув він до когось на пішохідному містку.

— Це якась *дикість*... — похитала головою Нур.

Коли ми наблизилися до довгого й темного тунелю, що позначав вихід із петлі, дівчина почала щось мугикати собі під носа. То була простенька й приємна мелодія, схожа на дитячу пісеньку, і я помітив, що її плечі трохи розслабилися. Хотів було поцікавитися, *що* вона співає, але раптом нас зусібіч огорнула темрява.

Нас підхопив шалений вир — ми переміщувалися, — і за кілька секунд виринули в зовсім іншому Лондоні із хмарочосами зі скляними стінами та напрочуд чистими вулицями.

Човняр висадив нас на березі, не зронивши ані слова, і, вочевидь, був радий нас здихатися.

Йдучи до місця призначення, ми ретельно дотримувалися вказівок Емми: кілька разів повернули за ріг, перетнули широку вулицю з купою крамниць, компаній та автобусів, проминули житловий квартал, а тоді ще один поворот — і ми опинилися там, де слід. Це був простенький двоповерховий будиночок на вулиці — на цій вулиці було чимало його «близнюків», і всі вони сполучалися між собою. Я повсякчас намагався виявити бодай слід порожняків — бо ж ніколи не знаєш, що на тебе може чигати, — однак не відчував нічого дивного.

Ми подзвонили у двері, і на порозі з'явився незнайомий чоловік, одягнений у чорний костюм та фартух — зовсім як Улісс. Вочевидь, це був іще один клерк Міністерства у справах Часу. Якусь мить він мовчки нас розглядав, а тоді запитав наші імена і запросив всередину. На диво, в будиночку виявилися дві ванні кімнати.

Я ще ніколи в житті не відчував такого задоволення. Просто стояв під гарячими струменями води, доки багно, пісок і м'ясоїдні бактерії стікали з мене й зникали у зливному отворі — принаймні,

я дуже на це сподівався. Опісля я взявся ретельно терти свою шкіру, аж доки вона не заболіла, а тоді витерся великим білим рушником, знайшов у шафі над умивальником нову бритву та дезодорант — і раптом відчув, як стислося серце. Згадав, що перевдягнутися ми могли тільки в брудний одяг, що його добряче заплямувала річечка Смердючка.

Тієї-таки миті хтось постукав у двері, і чоловік, який нас зустрів, повідомив, що в сусідній кімнаті є ціла шафа одягу, тож я можу обрати будь-що на свій смак. Обгорнувши стегна рушником, я вирушив туди, щоби ознайомитися з усіма можливими варіантами. Знайшов сорочку кольору хакі, немов на мене шиту, пару темних штанів і коричневі черевики на шнурівках — як на мене, у такому «прикиді» можна було влитися в будь-який часовий період.

Вдягнувшись у чисте, я пішов до вітальні. Нур іще не було, тож я підійшов до вікна і якусь мить просто спостерігав за життям вулиці: листоноша котив свій візок від одного будинку до іншого, якийсь чолов'яга вигулював свого собаку... Дивовижно, що такий простий, буденний світ існував поряд із нашим.

— Агов, — почувся голос Нур.

Знічев'я обернувшись, я побачив, як вона увійшла до кімнати, і якусь мить не йняв віри своїм очам: здавалося, то була зовсім інша дівчина. У простій білій футболці з комірцем на гудзиках та синіх джинсах, із зачесаним волоссям, що аж сяло чистотою, вона була справжньою *красунею*. Нам так часто доводилося ваятися в бруді й щодуху бігти вперед, рятуючи власні шкури, що я майже забув, яка Нур гарна. Це настільки мене ошелешило, що я не встиг приховати свою реакцію, і тепер — о боже! — просто стояв і витріщався. Але врешті-решт кашлянув, прочищаючи горло і сказав:

— Ти... ем-м... класно виглядаєш.

— Ти теж, — засміялася Нур, трохи засоромившись.

На якусь мить запало мовчання, що тривало не більш ніж кілька секунд, хоч і видалося нескінченним, а тоді дівчина зауважила:

— Гм, певно, нам уже час повертатися, як гадаєш?

Зненацька по всій будівлі рознеслося голосне дзеленчання. До кімнати забіг клерк із Міністерства у справах Часу.

— Що трапилося? — запитав я.

— Хтось подзвонив у двері, — кинув той. Непроханий гість дзвонив так відчайдушно, ніби вже от-от мав настати кінець світу.

Працівник побіг на перший поверх, щоб відчинити, і хтось шалено заторохтів сходами нагору — за якусь мить перед нами постали геть засапані Г'ю та Емма.

— Вам треба повертатися, — мовила Емма.

— Ми намагалися додзвонитися, але лінія була перевантажена, — пояснив Г'ю.

— Що коїться? — запитав я, і ми з Нур обмінялися стривоженими поглядами. — Ви знайшли петлю Ві?

Обличчям Нур промайнув вогник надії, та Емма заперечно похитала головою.

— Ще ні, — мовила вона. — Це Горацій, він зараз із пані Шилодзьобкою. Коли він пояснив їй мету зустрічі, вона відразу на неї погодилася. Тепер вони чекають на нас.

— Мабуть, щось з'ясували, і то дуже важливе. Але поки що нічого нам не кажуть, — докинув Г'ю.

Спотикаючись одне об одного, ми щодуху помчали до сходів. Емма з Г'ю залишили біля причалу човен — цього разу моторний. Емма гаркнула перевізнику, що треба рухатися так, ніби від того залежить його життя, і вже за мить ми настільки швидко пролетіли крізь вхід до петлі, що в мене голова пішла обертом. Річка здійнялася за нами велетенською хвилею брудної води, і, щоб не випасти, ми щосили вчепилися в борти човна, а коли нарешті пристали до берега в центрі містечка, я ще ніколи не був настільки щасливий опинитися на суходолі.

Кабінет пані Шилодзьобки розташовувався в будівлі міністерств дивних, колишньому Притулку Святого Варнави для Душевнохворих, Шахраїв та Бешкетників. Ми кулею промчали через гамірний вестибюль із реєстраційними віконечками та похмурими бюрократами, здолали кілька сходових маршів і опинилися в коридорі. Просто на мене з кімнати вилетів якийсь юнак, і папери, які він тримав у руках, закружляли в повітрі.

— Дідько, ні! Я ж щойно склав їх як слід, — мовив він, вже було впав на коліна, щоб усе позбирати, — і тоді я його впізнав.

— Горацію! — вигукнула Нур. — Це ми!

Він різко підняв голову й глипнув на нас дикими очима. Папери стирчали під обома його пахвами та за крисами капелюха — через це, а ще через свій надто формальний смокінг Горацій скидався на скуповдженого павича.

— О! — вигукнув він. — Чудово! Я так багато маю вам розповісти... З чого б почати...

Ми поприсідали, щоб допомогти йому зібрати розсипані аркуші.

— Отже, щодо тексту, який згадував Ейч, — поспіхом заговорив Горацій. — Пані Шилодзьобка його знає. Він має назву «Апокриф», і, як з'ясувалося, це реальна книжка, — із цими словами хлопець запхав кілька паперів у шкіряну теку, що вже була переповнена, а кілька аркушів напхав під свій жилет. — Цей текст дуже розпливчастий і загадковий навіть за канонами не завжди зрозумілих пророцтв дивних. Та коли я запитав про нього пані Шилодзьобку, вона мало з крісла не впала. А тоді скасувала всі зустрічі, призначені на другу половину дня, і скликала до себе найкращих учениць, яких готують на імбрин, аби над цим попрацювати. Окрім того, пані Шилодзьобка зауважила, що вже багато років не чула згадок щодо «Пророцтва про Сімох» або «Апокрифа» і її завжди жахала думка про те, що цей день таки колись настане.

Зібравши всі папери, Горацій підвівся і жестом вказав на двері в кінці коридору, що були вдвічі більші за всі інші на цьому поверсі та мали на собі табличку із написом: «Е. Шилодзьобка, зустрічі виключно за попереднім записом». Я наблизився до дверей, однак не встиг дотягнутися до ручки, як вони, голосно скрипнувши, різко прочинилися всередину. Кімната була темна, мов печера, і моїм очам знадобилося кілька секунд, аби звикнути до цих сутінків. Протилежну стіну утворювали суцільні вікна, однак їх повністю заклеїли газетами, тож вони пропускали тільки дешицю тьмяного помаранчевого світла. Натомість кабінет освітлювали численні свічки й канделябри — цілі сотні вогників виблискували й витанцьовували довкола, і в цих досить тьмяних озерцях світла я зміг розгледіти тільки безліч книжок і дівчат. Книжки утворювали спіралеподібні башти, заповнювали полиці стелажів із драбинами аж до самісінької стелі, вони лежали велетенськими штабелями, вигинаючись під неймовірними

кутами, і тільки дивом не падали. Коло кожної купи книжок стояла дівчина з напрочуд зосередженим виглядом — усього їх було дванадцять. Неприродно зігнувши свої шиї, юнки невтомно працювали — уважно вивчали кожнісіньку сторінку й робили якісь примітки в записниках. То були учениці з Академії імбрин пані Шилодзьобки — той-таки навчальний заклад свого часу закінчила й пані Сапсан. Дівчата настільки поринули в роботу, що навіть не підняли свої очі, коли ми проходили повз. Оминувши стовпи книжок, ми побачили перед собою добре знайоме обличчя: пані Шилодзьобка вместилася за своїм столом і вивчала якісь папери.

— Ага, нарешті ви тут, — мовила вона. — Заходьте, юне покоління. Фанні, звільни-но трохи місця!

Те, що на перший погляд видалося мені звичайним килимом, раптом голосно заревіло, і великий брунатний ведмегрим піднявся з підлоги й потрюхикав у куток.

— Не бійся, любонько, — мовила пані Шилодзьобка до Нур, — він ручний, мов емураф, але поводитьсь так, ніби це він тут господар.

— Я в нормі, дякую, — сказала Нур, хоч її обличчя все ще демонструвало добрий шок.

— Сподіваюся, ви не проти такого освітлення, — примружилася пані Шилодзьобка, — китовий жир здіймає чималу кіптяву, а газові лампи погано впливають на мої очі.

Вона запропонувала нам сісти на довгу оксамитову канапу перед її столом, начепила на ніс крихітні окуляри в тонкій дротяній оправі і, спершись на лікті, трохи нахилилася вперед. Приязна усмішка, якою вона нас привітала, щезла, а її очі, попри яскраво виражену катаракту, цілеспрямовано блищали.

— Не марнуватиму час, бо його в мене замало, — мовила імбрина, і її голос злегка затремтів. — Уже одна назва — «Апокриф»¹ — дозволяє припустити, що дослідники дивних

¹ Апокрифи — релігійно-легендарні твори, що не визнавалися церквою канонічними й заборонялися; виникли на межі нашої ери в елліністичному, давньоєврейському і давньосирійському середовищі, а також на християнському Сході.

пророцтв ставляться до нього досить скептично. Цей текст досить маловідомий... Власне, це не книга як така — вона не була написана, а радше *записана*. Її повна назва «Апокриф Роберта Лебурже, одкровителя з Авін'йона», однак я чула, що її скоротили, і тепер вона відома, як «Апокриф Боба-одкровителя».

— Хто такий «одкровитель»? — поцікавилася Нур.

— Це таке собі вишукане слівце на позначення пророка, — сказав Горацій.

— Лебурже був яким завгодно, та аж ніяк не вишуканим, — зауважила пані Шилодзьобка. — Старий Боб був неосвіченим фермером, який постійно лепетав якісь незрозумілі дурниці, і більшість його знайомих вважали його одержимим чи ідіотом — або ж і тим, і іншим водночас. Та подеколи цей чоловік, який ледве говорив, міг раптом затреміти, немовби прошитий електричним струмом, і видати цілком сформовані чотиривірші — мелодійні й на перший погляд абсолютно спонтанні римовані рядки. Це було досить дивовижно, а коли люди помітили, що його вірші звучали, мов пророцтва — і деякі з них здійснювалися, — цей чоловік став відомим і оточуючі почали записувати все, що злітало з його вуст.

— Либонь, вони вважали його янголом, — зауважила Нур.

— Він швидше скидався на диявола, — мовила пані Шилодзьобка. — За злочинну пророчу діяльність його кинули в казан з гарячою олією, а йому анічогісінько! Іншим разом Роберта стратили через повішання, однак він тільки вдав, що мертвий, а тоді втік із приміщення для бальзамування. Звісно, він теж був дивним — і до того ж однією з найбільш захопливих фігур у нашій історії! — з цими словами імбрина злегка повернула голову вбік і звернулася до всіх присутніх у кімнаті: — За бажання хтось міг би написати про нього чудову курсову роботу! — а тоді знову перевела свій погляд на нас: — «Апокриф Боба» — це збірник його пророцтв, занотованих усіма тими людьми, які опинилися з ним поряд.

— А як щодо «Пророцтва про Сімох»? — запитав я.

— Це пророцтво з'являється тільки в кількох перекладах тексту. Скидається на те, що, коли він його бурмотів, біля нього опинилися носії різних мов і кожен із них занотував слова Боба своєю. Вони мають певні розбіжності, і найбільш відома версія —

то, швидше, обґрунтоване припущення про те, що саме сказав Боб, бо ж усі варіанти звели воєдино й переклали англійською. На щастя, моя найкраща учениця володіє більшістю цих мов та сумлінно працює, намагаючись розплутати це павутиння.

Після цих слів уперед виступила елегантна темношкіра панна, яка міцно стискала в руках записник. Її волосся було зачесане набік у формі крила, а очі випромінювали неабиякий розум.

— Це Франческа, — мовила пані Шилодзьобка, — і якщо наприкінці цього семестру вона складе іспити — а я очікую, що саме так і буде, — вона стане пані Бугай, нашою новою імбриною, — говорячи це, пані Шилодзьобка аж сяяла від гордості.

Франческа мило всміхнулася.

— Починай, дорогенька, — мовила імбрина, і дівчина відкрила свій записник.

— «Пророцтво про Сімох» було написане близько чотирьохсот років тому, — почала вона, — однак воно розпочинається кількома посиланнями на час, у якому зараз живемо ми. Ось послухайте...

Скупими римами повідать маю,
Що у майбутньому на нас усіх чекає.
Коли людина птахом ввись злетить,
Конем і плугом не захоче більш робить,
Коли думки її полинуть у світи —
Так швидко, що й змигнуть не встигнеш ти,
Коли створіння темні, що несуть з собою страх,
Потягнуться до дітлахів у їхніх ліжечках,
Імбрини оминуть турботою паству свою...

Зненацька дівчина зупинилася й поглянула на нас з-під окулярів:

— Гадаю, ви зрозуміли основну ідею, — із цими словами вона перегорнула кілька сторінок і додала: — Ще трохи в такому ж дусі, а тоді йдеться ось про що...

Коли в'язниці всі розсипляться на порох,
Довкола запанують хаос й морок,
І зрадники закличуть свого короля,
Старійшини пробудяться зі сну і задрижить земля,
Часи розбрату нас усіх чекають...

Кімнатою пробіг холодок, і на мить навіть затремтіли вогники свічок. Франческа відірвалася від своїх нотаток і поглянула на присутніх:

— А далі описується війна...

І потопатимуть у смороді країни,
У світі нашому зотліє все й згниє —
Впадуть на землю мертві люди і тварини,
Засохне під ногами все живе.

— Дякую, Франческо, — мовила пані Шилодзьобка, — гадаю, кожен із нас яскраво уявив собі цю картину, — вона обернулася до нашого гурту й додала: — Як бачите, старий Боб любляв драматизувати.

— Чи означає це, що імбрини зазнають поразки? — запитала Емма. — Невже їм не вдасться зберегти мир?

На мить у великому кабінеті запала тиша, а майбутні імбрини припинили гортати сторінки й відірвалися від книжок.

— Такого не трапиться за жодних умов, — трохи в'їдливо мовила імбрина, — дай-но мені текст, я хочу сама його проглянути.

Франческа простягнула книжку, і пані Шилодзьобка схвилювано зашаруділа сторінками.

— Цей перекладений уривок досить розпливчастий, — зауважила вона, — скажімо, ми не можемо стверджувати, що в ньому описується війна між кланами дивних. Френні, я маю перевірити твою роботу.

— Звісно, пані, — смиренно кивнула дівчина, — можливо, я припустилася помилки під час транслітерації слів з латини, угорської та стародавньої дивної мови...

— Авжеж, саме це, мабуть, і трапилося.

— Я вірю в імбрин, — трохи вимушено зауважила Франческа.

— Знаю, дорогенька, — поплескала її по руці пані Шилодзьобка.

— Але ж цей текст означає, що має трапитися *щось лихе*, — мовив Г'ю. — Те, що призведе до численних жертв.

— А як щодо сімох? — поцікавилася Нур.

— Точно, — кивнув я, — хіба ж вони не мають цього запобігти? Адже ці семеро мають «визволити Дивосвіт», чи не так?

— Слово «визволити» змушує припустити, що лихе *таки* трапиться, — зауважила Емма, — а ті семеро зможуть втрутитися *пізніше*.

— Про це йдеться наприкінці тексту, — мовила пані Шилодзьобка, — ліпше ти прочитай, люба, твої очі молодші, ніж мої, — із цими словами вона віддала книжку Франчесці.

— Щодо визволення... тут теж не все очевидно, — сказала Франческа, — хоч і зрозуміло, що ці семеро напрочуд важливі. Єдиний рядок, щодо якого дійшли згоди всі перекладачі, звучить так: *«Сімом ці двері слід закрити, щоб розбрат лютий зупинити»*.

— І куди ведуть ці двері? — поцікавилася Нур.

— Не знаю, — зморщила носика Франческа.

— Не хочу видатися надто самозакоханою, але чи йдеться там... про мене? — запитала Нур.

— Так, це майже останні рядки, — мовила пані Шилодзьобка, поглянувши на Нур з трохи дивною й водночас теплою усмішкою, немовби вона чекала саме на це запитання: — Пророцтво віщує народження всіх сімох визволителів... власне, тільки *починає* віщувати, бо скидається на те, що ми маємо неповний текст.

— Тоді звідки ви знаєте, що я одна з них? — запитала Нур. — Невже Боб згадує у своєму потоці свідомості мій номер соціального страхування чи...

— Текст обривається, та один рядок таки зберігся, — мовила Франческа, — і в ньому йдеться про «дитя, що світло пожира».

Я відчув, як по моїй спині пробігли мурахи.

— Дитя? — скептично мовила Нур. — Типу... немовля?

Тепер спохмурніла й Емма.

— У немовлят не буває дивних здібностей, — зауважила вона.

— Авжеж, — кивнула пані Шилодзьобка, — зазвичай не буває, і це залізне правило. Це трапляється дуже-дуже рідко. Але *таки* трапляється.

— Я почала це робити лише кілька місяців тому, — мовила Нур, увібравши трохи світла з повітря, — тож йдеться не про мене.

— Гаразд, — серйозно кивнула імбрина, — тоді я маю тобі дещо розповісти. Гадаю, тобі краще сісти й вислухати мене.

— Я вже сиджу.

Пані Шилодзьобка поправила окуляри й примружено глипнула на Нур.

— Добре, — імбриня сперлася підборіддям на переплетені руки, витримала коротку й водночас драматичну паузу, а тоді почала розповідати: — П'ятнадцять років тому до нас доправили немовля. Крихітну дитину, яка просто-таки висмоктувала світло зі своєї дитячої кімнати — і ковтала його.

Нур неначе залякла на місці й невідривно дивилася на імбрину.

— Гадаю, тим немовлям була ти, — нахилилася вперед пані Шилодзьобка. — Скажи-но мені, дороженька, чи є в тебе за правим вухом маленька родимка у формі півмісяця?

Нур витримала паузу, а тоді глибоко вдихнула і відвела рукою волосся, що прикривало її вухо. За ним ми побачили точнісінько таку родимку, що її описала пані Шилодзьобка. Рука Нур затремтіла, і дівчина поправила волосся, сховавши за ним родиму пляму. Я відчув, як у мене стискається в грудях.

— То була я, — тихо мовила Нур, звівши брови.

— Так, ти, — усміхнулася пані Шилодзьобка, — тоді я гадала, чи побачу тебе знову.

— *О господи*, — прошепотів Горацій, приголомшено притиснувши руки до грудей.

Та Нур тільки похитала головою.

— Хто мене сюди привіз? Де мої батьки?

— Тебе доправила сюди імбриня з Бомбея. Вона сказала, що там твоє життя було під загрозою. Твої батьки загинули від рук убивць, а на тебе почали полювати.

— Хто?

— Порожняк, моя любя. Представник особливо жорстокого виду, якого доти ми тут і не бачили. Він з'явився через кілька місяців після твого прибуття. Відбивши кілька його атак, ми вирішили, що найбільш безпечним варіантом для всіх (включно з тобою) буде відправити тебе до Америки. Ми сподівалися, що завдяки цій подорожі через океан ми зможемо замести твої сліди.

— Все одно не розумію, — трохи роздратовано мовила Нур, — донедавна мій дар ніяк себе не проявляв — він з'явився в мене буквально кілька місяців тому. А доти я росла як звичайна дитина і нічого такого не вміла.

Пані Шилодзьобка нахилилася вперед і тихо мовила:

— Перед від'їздом ми дали тобі експериментальну сироватку, що мала суттєво зменшити твій дар і «приспати» його аж до юнацьких років, коли він мав відродитися. Зрозумій, коли ми користуємося своїми вміннями, нас можуть легко унюхати порожняки. Тож ми гадали, що це, як і прихисток в Америці, зможе убезпечити тебе в майбутньому, — з цими словами пані Шилодзьобка всміхнулася, — і я неймовірно щаслива, що саме так і сталося. Ти стала чудовою дівчиною, панно Прадеш. Я часто тебе згадувала й ледве не піддалася спокусі дізнатися, як ти живеш... але боялася, що через це порожняки знову натраплять на твій слід.

Нур уп'ялася очима в підлогу й замислено терла скроні великими пальцями.

— Але ж я не зростала поряд з імбриною чи іншими дивними дітьми. Скільки себе пам'ятаю, мене постійно виховували приємні сім'ї.

— Кого ви послали з нею до Америки? — запитав я.

— То була одна з помічниць твого діда, — мовила пані Шилодзьобка. — Жінка на ім'я Віляна.

У мене просто щелепа відвисла, коли я це почув. Нур різко підняла голову й запитала:

— Як вона виглядала? Хтось має її світлину?

— Я певна, що одна десь та й має бути, — мовила пані Шилодзьобка, махаючи Франчесці.

Майбутні імбрини кинулися до роботи, і менш ніж за хвилину світлину жінки було знайдено.

— На цьому фото вона трохи молодша, ніж тоді, коли тебе супроводжувала, — зауважила пані Шилодзьобка і, коли вона простягала світлину Нур, мені вдалося кинути на неї оком. Жодних сумнівів, то була Ві — таку саму світлину нам показували лозоходці, коли ми опинилися в їхній петлі у Джорджії.

Нур взяла світлину, і за мить її рука затремтіла.

— *Мама*, — прошепотіла дівчина.

Я відчув, як по шкірі пробігли мурахи, і, гадаю, подібне відчуття зринуло в кожного з присутніх.

— Вона була поряд, доки мені не виповнилося шість, — мовила Нур. — А тоді її вбили.

Нур схвильовано крокувала туди-сюди перед столом пані Шилодзьобки, крутячи світлину Ві в руках.

— Вони сказали, то було пограбування, — нарешті говорила дівчина. — Якось увечері ми з мамою кудись йшли і на нас напали кілька чоловіків. Я впала і вдарилася головою... в мене й досі є шрам, — вона несвідомо торкнулася волосся над правим вухом. — А тоді я отямилась у лікарні й дізналася, що мама загинула.

— Запевняю, то не було пограбування, — зауважила пані Шилодзьобка, — і вона не загинула. Ти пережила атаку витворів, яких, імовірно, супроводжував порожняк. Скидається на те, що їй вдалося від них відбитися. Та, коли ти постраждала, вона зрозуміла, що більше не зможе дбати про твою безпеку.

— Тож вона мене віддала, — голос Нур зривався на плач, — і змусила думати, що її вбили.

Імбрина підвелася й вийшла з-за столу, а тоді обхопила долоні Нур своїми й говорила:

— У неї не було вибору. Вона знала, що тобі нічого не загрожуватиме тільки зі звичайними, а будь-який контакт із тобою нагадуватиме тебе на небезпеку.

— Господи, це ж, мабуть, розбило їй серце, — сказала Емма.

— Однак *хтось* таки мав за нею наглядати, — мовив Г'ю. — Авжеж, то навряд чи була Ві, однак...

І тоді мені сяйнула одна думка. Я відвів імбрину вбік і запитав, чи немає в архівах світлин мого діда. Невдовзі одну було знайдено — на ній Ейб сидів на ґанку будиночка, пильно вдивляючись у приціл рушниці. Як пояснила пані Шилодзьобка, фотографію було зроблено багато років тому під час навчальних тренувань із готовності до надзвичайних ситуацій, зокрема атак на контури. Я показав її Нур.

— Тут він виглядає молодшим, та, гадаю, це містер Ґанді, — спантеличено говорила дівчина. — А що? Ти з ним знайомий?

Моє серце тьохнуло. Емма, яка підійшла до нас, щоб теж поглянути на фото, здивовано видихнула:

— Ейб!

Мій дід мав псевдонім Ґанді.

— Це мій дід, — мовив я, і Г'ю з Горацієм поспішили поглянути на світлину.

— Він мене навідував, — сказала Нур, — та я гадала, що він працює на агенцію з усиновлення.

— Ейб *таки* тебе навідував, однак не на прохання агенції з усиновлення, — зауважила Емма.

— Ти завжди була частиною нашої родини, дороженька, — сказала пані Шилодзьобка, — просто не знала про це, — із цими словами вона підвелася та обхопила Нур своїми тендітними руками.

Коли імбрина випустила її з обіймів, дівчина якусь мить намагалася прийти до тями, витираючи зі щоби сльози.

— Ти норм? — запитав я. — Це добрячий шмат інформації, яку треба перетравити.

Нур швидко кивнула й підвела на нас очі, сповнені тихої рішучості:

— Вона жива. І я маю її знайти.

* * *

«Кхе-кхе!»

Я крутнувся на звук і, нічого не побачивши, кинув питальний погляд на друзів, які й самі мали спантеличений вигляд. Ми всі почули, як хтось голосно прочистив горло, та, коли обернулися, на тому місці нікого не було.

— Міларде, це ти? — нарешті допетрала Емма. — Коли ти прийшов?

— Ближче до суті, — гостро зауважила пані Шилодзьобка, — як ти сюди потрапив?

— Я був тут майже весь час, — мовив той, — трохи спізнився, тож не хотів переривати розмову.

— В нас суворі правила щодо невидимок, які розгулюють оголеними, пане Нулінґс.

— Так, пані, страшенно вибачаюся, — скидалося на те, що Мілард рушив до нашого невеликого гурту біля столу пані Шилодзьобки. — Не певен, чи Горацій вам казав, однак ми намагаємося розшифрувати не тільки пророцтво, але й карту, яка, за нашими припущеннями, веде до петлі, де зараз проживає Ві.

Почувши це, імбрина здивовано підняла брови й глипнула на Горація.

— Ні, — неквапно мовила вона, — Горацій про це не згадував.

— Не трапилося слухної миті, пані, — мовив той, — крім того, карти — то Мілардова парафія.

Пані Шилодзьобка тільки зітхнула.

— Гаразд, то які новини? — обличчя Нур посвітлішало, — тобі вдалося щось знайти?

— Поки що ні. Оливка з Клер і досі вниз — шукають географічні розташування на Середньому Заході, що збігалися б із фрагментом карти... однак це як шукати голку в копиці сіна. Утім, я переконаний, що наше нове захоплене відкриття стане нам у пригоді. — Він зробив важкий крок у бік Нур і поцікавився: — Ти жила з Ві, доки тобі не виповнилося шість, чи не так?

— П'ять із половиною, — мовила Нур, а тоді закивала, немовби зрозумівши, що чого веде Мілард: — Ти хочеш дізнатися, чи пам'ятаю я щось про місце, в якому ми жили?

— Так. Якщо більше нічого не знайдемо, принаймні матимемо загальне уявлення про те, де розташована ця територія.

— Навіщо Ві ховатися там, де на неї скоїли напад? — запитав я.

— Якщо вона перебуває у якійсь таємній петлі, це може бути досить близько... власне, близьке розташування не має особливого значення, оскільки вхід до петлі зазвичай вміло маскують... Мені потрібний переконливий доказ, якась конкретна деталь... В ідеалі — назви міст, поблизу яких ви проживали...

Якусь мить Нур напружено міркувала, наморщивши лоба, а тоді заперечно похитала головою:

— Не можу нічого пригадати. Ми часто переїжджали, жили в різних місцях і ніде надовго не затримувалися.

— Звісно, ти пам'ятаєш *бодай щось*, — трохи розпачливо мовив Мілард. — Навіть крихітний фрагмент твоїх спогадів може виявитися вкрай важливим.

Нур замислено прикусила губу.

— Гм, певний час ми жили у великому місті, у крихітній квартирці. Пам'ятаю, як щоночі попискував радіатор, а на вулицю виходили величезні вентилятори, що випускали пару. А ще ми

часто їздили на автобусі — старенькому, із зеленими пластиковими сидіннями, що пахли лимонною олією.

— О, це вже на щось схоже! — підстрибнула на стільці Бронвін.

Мілард страдницьки зітхнув:

— Фрагмент карти не є ілюстрацією міського ландшафту, — мовив він. — Тож ні, подібні спогади не стануть нам у пригоді. Як щодо інших місць?

— Їх було багато, — зауважила Нур, — та ми ніде не затримувалися надовго.

На мить вона замовкла, про щось міркуючи, а тоді додала:

— Крім одного місця. То було маленьке містечко, і ми часто туди поверталися. Та все, що я можу згадати, немов у тумані... — вона різко й розпачливо видихнула. — Спогади неясні й невиразні, і це *дивно*, бо здається...

— Що хтось їх стер?

Франческа. Я й не усвідомлював, що вона весь час уважно нас слухала.

Нур здивовано на неї глипнула:

— Я й гадки не мала, що таке можливо!

Франческа й пані Шилодзьобка зустрілися поглядами.

— Пані, як гадаєте, чи міг хтось стерти спогади панянки Прадеш? — запитала Франческа.

Імбрина ствердно кивнула, склавши руки перед собою.

— Якщо в неї збереглися інші спогади про ті часи, імовірно, хтось стер їх лише почасти — щоб позбутися конкретних.

— Стривайте, *що?* — очі Нур розширилися. — Друзі, ви зараз серйозно?

— Пам'ять стирають досить часто, — зауважила Бронвін.

— Здебільшого *звичайним*, — тихо докинув Г'ю.

Однак Нур це аж ніяк не заспокоїло. Пані Шилодзьобка підбадьорливо накрила руку дівчини своєю рукою.

— Здається, то була зовсім незначна процедура з метою вберегти тебе від лиха, дорогенька. Якщо Ві хвилювалася з приводу твоєї безпеки, імовірно, її тривожив той факт, що одного дня ти захочеш повернутися в рідні місця через ностальгію... чи прагнутимеш знайти місто, де почуватимешся як удома.

Нур не відривала очей від своїх черевиків. Вона мовчала, однак було помітно, що серце дівчини геть розбите.

— Уявіть, що хтось учинив би так зі своєю рідною дитиною, — похмуро мовила Емма.

— Мені довелося так вчинити з власними батьками, — важко зітхнув я, — і то був непростий вибір.

Нур похитала головою.

— Можливо, Ві аж ніяк не дбала про мою безпеку, — тихо мовила вона. — Може, я просто не була їй потрібна.

— Маячня й дурниці, — вигукнула пані Шилодзьобка й так різко підвелася зі свого місця, що аж потягнула якийсь м'яз на спині. Імбрина вхопилася за край столу з болісною гримасою і поволі опустила на стілець. — А бодай йому! Франческо, здається, я знову розтягнула м'язи. Як буде твоя ласка, принеси мені мої олії.

— Я миттю, пані, — мовила дівчина й поспіхом вийшла з кімнати.

Знов почулося голосне кахикання — то давав про себе знати Мілард.

— Нур, ти, звісно, вибач, та в нас немає часу на твою жалість до самої себе, — мовив він. Я мало не закричав на нього через такий прояв нечуйності, однак він не дав мені це зробити. — Абсолютно очевидно, що Ві добре про тебе дбала, бо ж інакше вона просто передала б тебе витворам. Тож чи не час нам змінити тему розмови та зосередитися на не менш важливих справах?

Нур насупилася, та скидалося на те, що вона трохи заспокоїлася. Невдовзі її похмурий погляд пом'якшав й водночас сповнився сталевोї рішучості.

— Дуже добре, — мовила пані Шилодзьобка, якій, судячи з усього, було незручно сидіти за столом через біль у спині, — панно Прадеш, чи згодні ви на невеличку процедуру?

— Процедуру? — здивовано підняла брови дівчина.

— Розумієте, ми, імбрини, подеколи припускаємося помилок, — наморщилася пані Шилодзьобка, якій, певно, було не просто визнати подібний факт, — і стираємо пам'ять не тим, кому слід, або ж знищуємо забагато спогадів... тож нерідко доводиться вдаватися до роботи над помилками. Серед наших працівників є пан Реджі Брідлав, чий унікальний дар допомагає

відновити деякі втрачені спогади. Та оскільки це аж ніяк не науковий підхід, а ваші спогади було стерто досить давно, я не можу гарантувати, що ми отримаємо значні результати.

— О! — вигукнула Нур, у голосі якої забриніли нотки надії. — Гадаю, нам варто спробувати.

— Оце по-нашому! — всміхнулася пані Шилодзьобка.

Через п'ятнадцять хвилин до офісу імбрини прибув Брідлав, а Франческа принесла їй потрібні олії для лікування спини. Пані Шилодзьобка нарешті змогла випростатися, а Брідлав стояв похитуючись, мов п'яничка, чи той, кого щойно витягнули з ліжка, — було видно, що він вдягав свій костюм і краватку у великому поспіху. То був високий чоловік з оливковою шкірою й широким обличчям, а його широко розплющені очі, здавалося, геть не кліпали.

Франческа підвела його до нас. Чолов'яга продовжував спотикатися об купи книжок, заледве втримуючись на ногах.

— Щось він геть не тримає рівновагу, — із сумнівом у голосі мовила Емма.

— Не втрачайте віри у старших, — форкнула імбрина, а Брідлав тим часом одразу взявся до роботи.

Пані Шилодзьобка запевнила Нур, що процедура абсолютно безболісна й не призведе до втрати *інших* спогадів, тож дівчину всадили на стілець із високою спинкою перед каміном. Чоловік став у неї за спиною, мов той перукар.

— Дивися на полум'я, — звелів він, — і намагайся ні про що не думати.

— Я постараюся.

Брідлав заплющив очі й тримав свої долоні обабіч голови Нур. Невдовзі з його ніздрів повалив тоненький струмок диму. Погляд дівчини блукав язиками вогню, немовби вона щось бачила в полум'ї. Пасма її волосся, що вибилися з хвостика, здійнялися вгору й витанцюували в повітрі.

— *З тобою все гаразд?* — прошепотів я, нахилившись до неї.

— Будь ласка, жодних розмов, — суворо мовив чоловік. Я хотів було з ним посперечатися, однак відмовився від цієї ідеї.

Тим часом Мілард нервово міряв кроками килим, а Емма з Бронвін посідали на канапу, обхопивши себе руками, — навіть

не усвідомлюючи цього, дівчата віддзеркалювали жести одна одної. Пані Шилодзьобка сиділа спокійно, і її очі блищали. Я стояв поряд із Нур, уважно вивчаючи її обличчя на предмет будь-яких реакцій, і був готовий негайно припинити процедуру, якщо та завдасть дівчині шкоди. Минуло десь із пів хвилини, і я не втримався від запитання:

— Що ти робиш?

Франческа застерезливо підняла руку, та цього разу Брідлав дозволив мені втрутитися у процес.

— Шукаю «білі плями», — пояснив він.

Я вже хотів було озвучити наступне запитання, як він раптом заляк на місці.

— Ага, ось де воно, — мовив він. — У цій ділянці чимало маленьких дірок, — його великі брови полізли вгору, — і одна велика.

— Щось можна відновити? — поцікавилася пані Шилодзьобка.

— Можливо, — Брідлав підніс долоні ближче до скронь дівчини. Струмочок диму з його носа став густішим, а волосся теж почало здійматися вгору. — Може, кілька спогадів.

А тоді заговорила Нур — повільно, немов перебувала у трансі.

— Пам'ятаю, як я гралася у річці. Глибокій, широкий річці. Вона мала дуже довгу назву.

Пані Шилодзьобка перевела погляд на Франческу:

— Ти це записуєш?

Франческа підняла свій записник; те саме зробили і дві інші учениці, які стояли в неї за спиною.

— А на подвір'ї росло велике дерево. Мама казала, що то в'яз. На ньому була гойдалка... одного разу я впала з неї і вивихнула щиколотку. Після цього мама цілий місяць не дозволяла на ній кататися, і я дуже засмутилася.

— Що ще? — запитав Брідлав, чий голос ставав дедалі мелодійнішим. Дим, що курів із його ніздрів, швидко ставав проблемою, бо здіймався густими завитками аж до балок над нашими головами. Утім, Нур, здавалося, на це зовсім не зважала.

— Яблука, — раптом мовила вона, — дикі яблука, які ми восени збирали в лісі. Вони були такі солодкі й смачні... а їхній сік стікав по моїх руках. А тоді... — вона на мить замовкла, і ми чули тільки шерхіт ручок по папері, і нарешті продовжила: — Свер-

бить, ой, як же свербить... Усе тіло! — Нур почала розчісувати руки й груди, немовби знову відчувала той свербіж. — Той дрібний червоний висип з'явився після того, як я гралася у заростях вересу... неначе трикутники на шкірі. Опісля ми майже не ходили гратися до лісу — мама сказала, що там небезпечно. А ще там були чоловіки з рушницями. Чоловіки в помаранчевих куртках. Якось ми побачили їх на парковці біля супермаркету, і до даху їхнього фургона була прив'язана велика мертва тварина. То було сумне видовище... Побачивши це, я заплакала.

— Як називався той супермаркет? — я трохи підвищив голос, і Брідлав гнівно на мене зиркнув.

Обличчя Нур напружилось, її погляд блукав язиками полум'я. А тоді вона похитала головою:

— Пригадую сморід. Неподалік була фабрика абощо, і подеколи там дуже смерділо... наче тухлими яйцями.

Майбутні імбрини занотовували кожнісіньке її слово з космічною швидкістю.

— Добре, — тихо мовив Мілард, — можеш згадати ще щось?

— Рано-вранці я чула стукіт дятла. Він жив на краю нашого подвір'я. Такий маленький. Подеколи прилітав до мене на підвіконня. Здавалося, що він носив на голові крихітну червону шапочку...

— Схоже, то був пухнастий дятел, — зауважила пані Шилодзьобка.

Нур почала говорити дедалі швидше, і з носа Брідлава просто-таки полився дим.

— Довга, довга дорога... Гора без вершини... «Лакі Чармз»¹ геть розмокли, а молоко стало рожевим... — Нур трохи застогнала, і Брідлав різко забрав долоні від її голови.

— Усе, годі, — мовив він. — Якщо я заглиблюватимуся далі, то ризикую завдати її свідомості непоправної шкоди.

Голова дівчини несвідомо впала на її груди, а сама Нур посунулася на стільці вниз, неначе ганчір'яна лялька. Ми з Мілардом і Бронвін кинулися до неї.

¹ Йдеться про сухі різнокольорові сніданки *Lucky Charms*, що їх виробляє компанія *General Mills* (США) з 1964 року.

— Ти як? — запитав я, ставши на коліна поряд зі стільцем. Нур зачудовано поглянула на нас, немовби вирвавшись з обіймів міцного сну.

— Так, все добре... просто... — вона провела долонею по обличчі, — я трохи втомилася.

Блідлав затиснув свого носа, форкнув і таким чином загасив усе, що ще жевріло в його голові. Він обійшов стілець і, похитуючись на краю килима, поглянув на Нур.

— Упродовж наступних днів в тебе ще зринатимуть фрагменти спогадів, — мовив він. — Однак незначні й уривчасті.

— Дякую, — мовила Нур, виснажено всміхаючись, — це було потужно, — вона важко ковтнула.

— Я певен, що так і було, — мовив Мілард.

Нур поглянула на нього — точніше, на те місце, з якого лунав голос, і запитала:

— То як, бодай щось із цього стане нам у пригоді?

— Я переконаний, що ми зможемо цим скористатися.

— Вже скористалися, — зауважила Франческа, яка обернулася до іншої учениці імбрини — сором'язливої дівчини, яка кивала на свій записник.

— Зважаючи на особливості представників флори й фауни, можна зробити висновок, що місцина, яку ти описуєш, розташована у східній частині Сполучених Штатів, а не на Середньому Заході.

— Що? Ви впевнені? — приголомшено вигукнула Нур.

— У тих штатах трапляються торнадо? — поцікавився я.

— Подеколи, — активно закивав Мілард, — але не дуже часто. Утім, трохи таки є.

— Навіть три-чотири штати перетворюються для нас на величезну копицю сіна, в якій знову доведеться шукати голку, — зітхнув Г'ю.

— Згоден, — підтримав його Мілард, — та все одно вона менша, ніж попередня.

РОЗДІЛ П'ЯТИЙ

Кілька хвилин Нур трохи хитало з боку в бік, однак про відпочинок вона й слухати не хотіла, тож наш гурт рушив униз до Міністерства Картографії. То був приголомшливий лабіринт із високих бібліотечних стелажів і драбин на коліщатках; приміщення заливало яскраве денне світло, що його неначе породжувало саме повітря. Я припустив, що тут застосували якісь дивні штучки, бо ніде не було видно ані вікон, ані ламп. У відкритих зонах поміж стелажами стояли довгі пласкі столи, на яких можна було розгорнути карти. Біля одного з таких столів ми знайшли Оливку, Єноха й Клер — усі троє просто-таки наполовину зарилися в купу гігантських атласів.

— Майже закінчили з Оклагомою! — радісно повідомила Оливка.

— Хвала Аїду, — пробурчав Єнох.

— Ви принесли щось попоїсти? — поцікавилася Клер.

— У нас нема часу на перерви! — мовив Мілард. — Заберіть усе це, бо скидається на те, що ми копаємо не там, де слід.

Почувши це, усі троє застогнали. Ми скинули тепер уже потрібні карти Середнього Заходу на підлогу й почали усе спочатку. Мілард почав роздавати накази, мов той сержант-інструктор, і за будь-яких інших умов ми проти нього повстали б, та це була його парафія і перед нами стояло напрочуд важливе завдання. Звісно, ми трохи побурчали, але зрештою послуухалися.

— Г'ю! — гаркнув Мілард. — Лізь на оту найвищу полицю і дістань звідти всі атласи. Будь *дуже* обережний із найбільшим — то справжня Карта Днів і вона в досить делікатному стані. Джейкобе, склади перелік усіх петель в Огайо, Пенсильванії, Нью-Джерсі, Нью-Йорку й Меріленді, на півночі й заході яких протікають довгі річки. А для тебе, Нур, я маю особливе завдання.

Ми розподілили атласи цих штатів між собою й почали методично їх гортати, шукаючи довгі річки з не менш довжезними назвами, а також топографічні особливості й плани міст, що відповідали фрагменту карти, отриманому від Ейча. Невдовзі ми заглибилися в роботу з головою.

* * *

Минали години, і стоси атласів довкола кожного з нас ставали дедалі вищими, нагадуючи стінки окремих кабінок для офісних працівників. Подеколи Мілард не втримувався від зацікавлених чи здивованих вигуків — надто коли нашттовхувався на якусь дрібну, але важливу деталь. За годину я запитав Нур, чи не хоче вона перепочити, проте дівчина заперечно похитала головою. Минула ще година, і я поставив перед нею склянку води — Нур випила її двома ковтками і підняла на мене здивовані й водночас вдячні очі, немовби за роботою зовсім забула про таку важливу річ, як втамовування спраги, і знову повернулася до атласу, з яким працювала.

А ще за годину почала пхитькати Клер:

— Ну а *тепер* хтось хоче перекусити? — вона підняла палець, який забинтувала після крихітного порізу так, що той став удвічі товстішим за інші. — У кінці Гнійної вулиці є ресторан, де подають рагу. Він отримав дві зірки від ресторанного критика з «Макрейкера».

— Дві зірки зі скількох можливих? — запитав Г'ю.

— Із п'яти. Та це єдиний заклад Акра, що має більш ніж одну зірку, тож...

— Гадаю, перерва нам справді не завадить, — зітхнув Мілард. — Як то кажуть, голодні солдати не годні воювати.

— Вам і справді варто було б перекусити, — мовила Нур, не піднімаючи голови від сторінки.

— А ти не підеш? — поцікавився я.

— Ви собі йдіть, — мовила Нур, — я не голодна.

— Оце сила духу! — вигукнув Мілард.

Г'ю різко закрив книжку, ляснувши палітуркою.

— Дідько, якби ж то ви так переймалися розшуками Фіони, — розгнівано мовив він, — може, нам і вдалося б її повернути!

Почувши це, Емма мала такий вигляд, неначе її хтось ужалив.

— Ох, Г'ю, — мовила вона, але хлопець уже побіг геть, що-сили намагаючись стримати сльози. На його робочому місці залишилася дзижчати самотня бджола. — Я з ним поговорю, — сказала Емма й побігла за Г'ю.

— У чому річ? — глипнула на мене Нур.

— Наша подруга Фіона, що її вже давно кохає Г'ю, не так давно зникла, і її вважають мертвою, — пояснив Мілард.

Бронвін узяла атлас, із яким працював Г'ю, й сумно мовила:

— О ні, він читав про Ірландію, — вона підняла книжку, щоб ми усі це побачили.

— Єноху, ти ж мав за ним наглядати! — скрикнула Клер.

Однак у відповідь той тільки округлив очі.

— Фіона з Ірландії, — пояснив я Нур.

— Мені так прикро, — похитала вона головою, — мабуть, для нього це справді жахливо.

— А знаєте, мені вчора наснилася Фіона, — раптом мовив Гораций.

Наші голови різко повернулися в його бік.

— Справді? То чому ж ти нічого не сказав? — запитав я.

— Не хотів вселяти в нього надію. Не всі мої сни виявляються пророчими, і на те, щоб зрозуміти, що й до чого, знадобиться час.

— Що саме тобі наснилося? — не вгавав я.

Мілард тим часом знову схилився над своїм атласом.

— Я послухаю, — мовив він, — але ж ви знаєте, що я не дуже вірю в сни.

— Знаю, Міларде, ти казав це мені стонадцять разів, — Гораций похитав головою й вів далі: — У моєму сні Фіона їхала кудись автобусом. З нею був маленький хлопчик у зеленій туніці та капелюшку з пір'їною. Вона виглядала наляканою, і я дуже виразно відчув, що їй загрожує небезпека. Звісно, це може нічого не означати, але мені хотілося комусь розповісти.

— А я гадаю, що наші сни можуть багато що означати, — зауважила Нур, — проте усе, що в них бачиш, не варто сприймати буквально.

Гораций кинув на неї вдячний погляд.

— Будь ласка, тільки не розказуйте про це Г'ю, — попросив Мілард, — бо він змусить нас перевірити всі британські автобуси, а як нічого не знайдемо, це ще більше розіб'є йому серце.

* * *

Трохи згодом до нас повернулися Емма та Г'ю, які принесли з ресторану пластикові мисочки з рагу. Г'ю перепросив за свій емоційний зрив, а Емма підігріла страви, занурюючи мізинець у коричневу підливку. Ми заходилися їсти, не відриваючись від роботи.

— Не доведи боже хтось із вас хлопне своїм рагу на ці атласи, — застеріг нас Мілард. — Офіційне покарання за пошкодження бібліотечного фонду — тридцять років ув'язнення плюс добрячий штраф, який буде витрачено на відновлення зіпсованої книжки.

— Упс! — ледь чутно мовив Г'ю, тихцем витираючи сторінку краєчком сорочки.

Минуло ще кілька годин, і світло, що, здавалося, не мало жодного джерела, поступово почало згасати. Ми мружилися й ще більше схилялися над сторінками, налаштовані невпинно працювати, та зненацька з-за стелажів вигулькнув хлопець — імовірно, тутешній працівник, який оголосив:

— На сьогодні все, міністерство зачинається! Просимо покинути приміщення!

— Ліпше нам забратися звідси, — зауважив Горацій. — Подейкують, що кілька пацієнтів старої психлікарні досі тут і вночі тиняються будівлею.

— Ну нарешті, — пробурмотів Єнох. Ми всі були страшенно виснажені. А коли вже йшли до виходу, Нур поцікавилася в Міларда, чи помітний у справі бодай якийсь прогрес.

— Рухаємося хай і поволі, але невпинно, — мовив той. — Порівняно з сьогоднішнім ранком ми значно ближчі до розгадки цієї таємниці. Утім, перед нами ще величезне невіоране поле будяків, через які треба продиратися, — Мілард не втримався і позіхнув, — хіба що ти таки зможеш пригадати назву містечка.

— Я спробую, — зітхнула Нур. — Вибачте, що отак вас виснажила.

— Не переймайся, — мовив я. — Реально, не варто.

— Це стосується нас усіх, — докинула Емма.

Нур лагідно всміхнулася:

— Дякую, це для мене багато значить.

Ми дісталися метушливого вестибюля, в який стікалися працівники всіх міністерств, що вже зачиналися, бо ж робочий день добіг кінця. І тоді я почув те, завдяки чому відчув себе неймовірно щасливим:

— Не хвилюйся, — мовив Г'ю до Нур, поплескавши її по спині, — ми обов'язково її знайдемо.

* * *

Надворі вже сутеніло. Хворобливо-жовте сонце опускалося за горизонт, тьмяно виблискуючи крізь щільну павутину індустріального диму. Дивні, які відпрацювали свої робочі зміни, тинялися вулицями й кількома міськими площами Диявольського Акра, випускаючи пару. А випускати було що, зважаючи на нещодавні драматичні події й наростання напруження, що зависло над усією петлею, мов дамоклів меч, тож усі розмови, які я чув довкола, були непростими й сповненими жаху. Тим часом Нур трохи стишила свій крок і відстала від нашого гурту. Я обернувся й побачив, що вона замислено вдивляється кудись удалечінь крізь діри у стінах житлових будинків. Авжеж, сьогодні вона чимало пережила. Звісно, ми всі багато чого пережили, однак вона найбільше — тим паче, що в Нур навіть не було вільної хвилини, аби все це усвідомити.

Я уповільнив свій крок, щоб дівчина мене наздогнала. Вона помітила мене не одразу, але зрештою повернула голову в мій бік.

— Вибач, що повзу, мов черепаха, — мовила вона, — геть заблукала у власних думках.

— Хочеш про щось поговорити?

Дівчина заперечно похитала головою, а тоді подивилася вниз. На якусь мить наші кроки синхронізувалися на витертій бруківці, і врешті-решт вона мовила:

— Ти коли-небудь думав про те, щоб утекти звідси? Вибрати якісь двері Панконтуркону і просто... піти кудись на деякий час? Забратися від усього подалі?

— Якщо чесно, це ніколи не спадало мені на думку, — спохмурнів я, — хоча звучить спокусливо.

— Ніколи не спадало на думку? — скептично глянула на мене Нур. — Хіба це можливо? Адже перед тобою тисячі дверей, що ведуть до тисяч місць, які тільки й чекають, щоб ти їх відкрив! Жодних аеропортів, паспортів, митного контролю...

— Власне, це не зовсім так. Зараз ми маємо особливий статус тільки тому, що останнім часом сталося чимало лихого... та, коли йдеться про Панконтуркон, більшості дивних зазвичай потрібні квитки. І вони проходять через митний контроль, як і звичайні люди.

— Ти знаєш, про що я, — закотила очі Нур, — це не одне й те саме.

Я усміхнувся, бо знав, що вона хотіла сказати.

— Навіть не знаю, — нарешті заговорив я, вдивляючись у розмитий горизонт, — відтоді, як я уперше потрапив до Диявольського Акра, тут не було нічого, крім трагедій, хаосу й проблем, що їх треба залагоджувати... Мені хотілося б якось дослідити інші куточки цього світу, та в мене не було часу, щоб навіть подумати про це... принаймні досі, — додав я, намагаючись привнести оптимістичну нотку в те, що видавалося геть безнадійним.

— Це чесна відповідь, — мовила Нур і знову перевела свій погляд на горизонт. — Якби ти просто зараз міг обрати інший контур для життя, які двері Панконтуркону тобі захотілося б відчинити?

— Просто цієї миті? — перепитав я.

Вона кивнула.

— Я волів би опинитися у спокійній місцині... там, де багато пляжів і ніколи нічого не трапляється, — не замислюючись мовив я. — Гадаю, я міг би звикнути до неквапного й трохи нудного життя.

Сказавши це, я раптом усвідомив, що описую своє рідне містечко, те місце, із якого так прагнув вирватися ще дитиною. Цікаво, що, чорт забирай, зі мною коїться?

— А я б хотіла потрапити у стародавні часи, — зауважила Нур. — До речі, як далеко можна повернутися в минуле?

— Гадаю, це залежить від того, наскільки довго існують певні контури. Деякі з них налічують кілька тисяч років. У Міларда була велика Карта Днів з безліччю старезних петель, що пере-

бувають у колапсі, і деякі з них розташовувалися у Стародавньому Римі, Греції, Китаї...

— Звучить захопливо, — мовила Нур, і її погляд став замріяним. — Саме це я й зроблю, — трохи помовчавши, вона додала: — Звісно, якщо колись випаде така нагода.

— Звісно, зробиш, — запевнив її я.

— Мені подобається твій оптимізм, — засміялася дівчина.

— Колись ми вирішимо всі проблеми, а тоді зможемо досліджувати Дивосвіт скільки нам заманеться, — мовив я.

Вона поглянула на мене й усміхнулася, а я усвідомив, що сказав «ми», навіть не замислюючись над цим.

— Ми добряче відстали, — тихо зауважила Нур, однак усмішка не зникла з її обличчя.

Щойно ми зрівнялися з нашим гуртом, як повз нас пройшли дивні дівчата, які рухалися у протилежний бік. Вони захихотіли й почали підстрибувати й махати руками, привертаючи нашу увагу.

— Можна ваш автограф? — запитала одна з них. Я відчув, як моє обличчя заливає гарячий рум'янець. Нур ледве стримала здивований сміх, а тоді виразно вигнула брови й поглянула на мене, однак я тільки похитав головою, відводячи очі.

— А поцілунок можна? — вигукнула інша дівчина.

Після цих слів по моїй шкірі побігли мурахи, та я дивився прямо перед собою, сподіваючись, що ця жахлива мить от-от скінчиться.

— Ходіть-но сюди, я вас поцілую! — гукнув їм Єнох, але дівчата проігнорували його й пішли собі далі. Емма вороже дивилася їм услід.

А за якусь мить Нур не втрималася й штовхнула мене ліктем:

— То... це часто трапляється?

— Та буває.

— Це ж, мабуть, так важко, — пожартувала Нур, однак її усмішка була щирою. Хтозна, а раптом усі ці дивні знаки уваги мали і свої плюси? Зрештою я не надто сподівався на те, що Нур вважатиме мене більш привабливим тільки тому, що я тут такий популярний.

— Покваптеся, ви двоє! — тепер Емма сердито зиркала на нас.

Ми трохи пришвидшилися, та я ще не був готовий поставити в нашій розмові крапку. Принаймні доти, доки Нур не поцікавилася:

— Це було дивно? Зустрічатися з колишньою дівчиною свого діда?

Від подиву я мало зі шкіри не вистрибнув.

— Звідки... звідки ти дізналася, що ми...

— Це ж очевидно. Я бачу, як вона на тебе дивиться.

Я не втримався від зітхання, бо сподівався, що ці погляди помічаю тільки я.

— Ну... ми більше не разом.

Коли Нур поцікавилася чому, я *понад усе* не хотів заглиблюватися в цю тему.

«Бо вона не змогла його розлюбити».

Гадаю, якби я озвучив ці слова, то зіщулився б і помер із сорому.

— Як на мене, зрештою свою роль зіграла різниця у віці, — мовив я, і це було правдою тільки на десять відсотків. — Ми просто не могли... перебувати у стосунках.

— М-м, розумію.

Не думаю, що вона на це купилася. Насправді я був певен, що Нур бачить мене наскрізь. Однак у будь-якому разі дівчина пожаліла мене й дозволила змінити тему розмови, і цього наразі було досить.

* * *

На якусь мить ми всі зупинилися, щоб подивитися на змагання з перетягування каната, що його влаштували телекінетики — причому жоден із них не торкався мотузки. Нур таке видовище, як завжди, зачарувало, тож ми знайшли страшенно незручні місця на невисокій старій стіні у Пай-сквер та витріщилися на дивовижу.

— А як тут можна розважитися ввечері? — поцікавилася Нур.

— Тут є паб «Висохла голова» — трактир на вулиці Різників, — мовила Емма, — але здебільшого там подають бальзамувальні рідини й мишаче вино. А ще там доволі людно.

— Крім того, завжди можна подивитися на традиційне повішання, — зауважив Єнох, — щовечора, рівно о шостій, біля доків.

— Я ненавиджу повішання, Єноху, — сказала Оливка.

— Гаразд. Як подивишся на це кілька разів, то й справді стає нудно.

— Дякувати птахам, після поразки витворів кривавий ринг для боїв ведмегримів теж закрили, — зауважив Г'ю. Я помітив, як Емма й Горацій напружилися, почувши про «поразку». В контексті останніх подій у цьому слові вчувалася фальш.

— Здебільшого всі заклади зачинені з суворіших міркувань безпеки, — мовила Бронвін, — до того ж введено комендантську годину, що розпочинається разом із заходом сонця.

— І це правильно. Я переконана, що цивілізовані люди мають лягати спати ще до настання темряви, — докинула Клер.

Нові правила безпеки, вочевидь, передбачали й посилення охорони, що мала за всім наглядати.

Я помітив кілька людей на дахах будівель довкола площі — вони пильно стежили за всіма перехожими. Зауваживши мій погляд, Емма сказала:

— Це сили самооборони. Новобранці, бо більшість із представників старої гвардії загинули під час нальотів порожняків.

— Бідолахи, — пробурмотів Єнох.

— Імбрини не мають наміру ризикувати, — мовила Бронвін, — гадаю, вони добряче налякані.

Саме тоді гурт людей у центрі площі почав ходити по колу — вони марширували і щось скандували.

— Чого ми хочемо? — прокричав один із учасників маршу.

— Свободи петлям! — гукали у відповідь інші.

— Коли це має статися? — не вгавав лідер гурту.

— Скоро! Дуже скоро! — розгнівано скандували люди.

— Гм, це щось, — замислено мовив Горацій. — Погляньте-но: демократія!

Деякі учасники маршу несли плакати з написами «ВИМАГАЄМО ОДНАКОВОГО СТАВЛЕННЯ!», а дехто тримав транспаранти з цитатою із ранкового «Макрейкера»: «ІМБРИНИ НЕ ВТРИМАЛИ ОБОРОНУ!»

— Це дурбеліки, про яких ми розповідали тобі ще у Флориді, — пробурмотів Єнох, — вони хочуть відмовитися від життя у петлях та переселитися в реальний світ.

— Авжеж, щоби нас там зразу спалили, мов відьом, — мовила Емма, — хіба ж нас усіх не навчали за однаковими підручниками з історії дивних?

— Їхній рух набуває сили, — мовив Мілард, — і якщо імбрини не впораються зі своїм завданням та не повернуть контроль над витворами, вони втратять підтримку пересічних членів нашого суспільства.

— Але ж нам вдалося пережити двадцяте століття саме завдяки імбринам! — гнівно вигукнула Клер. — Хіба ж вони не довели, що знають, як буде ліпше для всіх? Та без їхніх петель нас усіх давно би зжерли Коулові порожняки!

— Утім, дехто каже, що ми могли б краще підготуватися до нальотів, — зауважив Мілард. — І що могли б набагато раніше атакувати їхній табір тут, у Диявольському Акрі.

— Скидається на критику заднім числом, — гмикнула Нур.

— Точно, дякую! — вигукнув Мілард. — А що таке «заднє число»?

— Невдячні мерзотники! — заволав Єнох до учасників маршу. Зненацька я відчув поряд із собою холодний протяг, а тоді жахливий сморід, неначе хтось висипав на нас охолоджений компост.

— Ми збираємось цієї суботи, — тихо мовив хтось, — і були б не проти, щоб ти прийшов і виступив перед громадою.

Я обернувся й побачив перед собою семифутовий чорний плащ.

— Вас усіх запрошено, — блиснув зубами Шарон.

— Ти маєш справи з цими придурками? — запитав Єнох.

— Ти ж працюєш на імбрин! — гаркнула Клер.

— Я маю повне право на власні політичні переконання. І вірю, що вже час відібрати в імбрин тривалу монополію на владу й трансформувати її у щось більш рівноправне.

— Вони дослухаються до ідей пересічних дивних, — мовила Емма, — організовують громадські форуми!

— Вони тільки вдають, що слухають, кивають, а тоді чинять так, як вважають за потрібне, — кинув Шарон.

— Гм, вони ж *імбрини*, — мовила Бронвін.

— От бачите, саме такий підхід і є головною проблемою, — сказав Шарон.

— Це *ти* проблема, і то велика, — сердито мовила Клер.

Зненацька землю струснув гучний і потужний вибух, і вікна в будівлях довкола площі забряжчали.

У натовпі хтось скрикнув, а кілька демонстрантів попадали ниць.

— Що це було? — вигукнув Горацій. — Невже чергова втеча із в'язниці?

— Це або катастрофа, або прорив, — мовив Шарон, притупивши долоню до каптура й щосили прислухаючись. — Новий акумулятор ще не мав би повністю зарядитися... це планувалося на сьогоднішній вечір... — із цими словами він помчав до Бентамового будинку так швидко, як тільки міг це зробити такий велетенський чоловік.

* * *

Ми повернулися додому з настанням комендантської години. Усі були страшенно втомлені й хотіли якнайшвидше розслабитися та вкlastися спати. Упродовж важкого дня, проведеного пліч-о-пліч, кожен із нас отримав щедрю порцію спілкування й емоцій. Ну майже кожен.

Так склалося, що ми з Нур опинилися у вітальні верхнього поверху сам-на-сам. Я ніяк не міг викинути з голови нашу останню розмову. Дівчину настільки здивував той факт, що я не користувався можливостями Панконтуркону на свій розсуд, що це змусило мене замислитися. *І справді — чому я цього не робив?* Звісно, я почув власні відповіді, що їх промовив уголос, однак тепер гадав, чи були вони чесними... А найгірше було те, що тепер Нур вважатиме мене хлопцем, який особливо нічим не цікавиться, а це, як на мене, зовсім не так.

Однак мої тихі роздуми тільки спонукали Нур засипати мене запитаннями: *«Щось негаразд? Про що ти думаєш?»*, і я зрозумів, що вона ще так багато про мене не знає, бо я їй нічого до пуття не розповів, хоч і хотів би, щоб вона краще мене пізнала. Про найперші дні, які я провів серед дивних, про нашу першу із ними зустріч, про відчуття, що зринули, коли я дізнався, що я один із них... І я розповів їй свою історію з самого початку: про те, як разом із батьком прибув до загадкового й туманного Кернгольма;

як скористався підказками, що їх озвучив перед смертю дід; про його старі світлини, що зрештою привели мене до зруйнованого будинку пані Сапсан, а тоді й у її контур... Про зустріч із дітьми, які, як я тоді гадав, вже геть старі чи й узагалі померли; про те, як мене спантеличив і шокував той факт, що вони й *досі* діти... А ще про всі сумніви, із якими доводилося повсякчас боротися: чи варто вірити своїм очам? Чи можна довіряти своїй свідомості? Нур аж подих затамувала, дізнавшись, як я зрозумів, що можу бачити порожняків, а ще коли я розповів про незнайомця на острові, що виявився моїм психіатром і водночас витвором.

Я говорив без упину, аж доки не заболіли щелепи, але помітив, що уникаю згадок про незначні деталі, що здебільшого стосувалися мене й Емми. Я не хотів заглиблюватися в цю тему, бо ж саме мої почуття зіграли провідну роль у моєму рішенні відмовитися від звичайного життя. Водночас ця розмова принесла мені неабияке задоволення. Було приємно відчувати зв'язок із тим, хто переживає те саме, що колись пережив і я. Тепер я був не такий самотній. Зрозумівши, що вже бозна-скільки теревеню тільки про себе, я раптом спохопився:

— Гаразд, тепер твоя черга. Я хочу більше дізнатися про *твоє* життя.

— Е ні, — похитала головою дівчина. — Моє життя стало цікавим тільки три місяці тому, і ти це чудово знаєш. А тепер розкажи про все, що сталося після того, як ти покинув острів. Терпіти не можу, коли історія обривається на найцікавішому місці!

— Вибач, але твоє життя *аж ніяк* не могло бути більш нудним, ніж моє до всіх цих подій.

— Ну ж бо, розкажи! А згодом, якщо захочеш послухати про моє нудне існування, я теж піду тобі назустріч. Ти коли-небудь думав про те, щоб розповісти усе батькам?

Почувши це, я мало не розсміявся.

— Звісно. Власне, я намагався це зробити, але мама не змогла нормально сприйняти таку новину, а батько й узагалі волів би мене зректися. Ситуація була кепська, тож пані Сапсан зрештою довелося стерти їхні спогади, і тепер вони нічого про це не пам'ятають.

— Авжеж, ти про це вже згадував, — тихо мовила Нур. — Мені дуже прикро.

— Зараз вони у тривалій відпустці й гадають, що я вдома сам. Припускаю, що почнуть хвилюватися, коли повернуться й побачать, що мене ніде нема.

— Момент із батьками повний відстій... Але решта... це ніби доля, або що. Поряд з мамою і татом ти не відчував себе частиною родини... Повір, я знаю, як це. Та зрештою тобі вдалося знайти нову сім'ю, — Нур усміхнулася й поволі звела долоні до купи, формуючи між ними ідеальну темну кулю. — І те, як це сталося, просто дивовижно.

Після цих слів її погляд змінився, немовби над дівчиною пропливла темна хмара. Ми сиділи на потертому дивані на невеликій відстані одне від одного, і я підсунувся до Нур ближче, щоб ця порожнеча зникла.

— Ти обов'язково її знайдеш, — мовив я, взявши її долоні у свої, — я в цьому певен.

Вона тільки стелула плечима, вдаючи байдужість.

— Може й так, побачимо. Хто зна, а раптом вона взагалі мене не пам'ятає.

— Звісно, пам'ятає. Я певен, що вона й досі за тобою сумує і буде щаслива бачити тебе знову.

Нур зробила глибокий вдих, а тоді зітхнула:

— Може, побудемо тут ще трохи та потеревенимо про свої нудні життєві шляхи?

— Авжеж, — засміявся я, — чом би й ні?

Так ми й зробили. Говорили годинами — про її і моє старе життя, про те, що сталося, коли я покинув острів, і десятки інших речей. Я міг би теревенити з нею аж до світання — мабуть, так і було б, якби Горацій не спустився до нас і, сонно кліпаючи, не зауважив, що чує наші голоси крізь підлогу. Тільки тоді ми усвідомили, яка вже пізня година та наскільки ми втомлені, і з неабияким жалем вклалися спати.

РОЗДІЛ ШОСТИЙ

Уже вдруге за два дні я прокинувся від потужного й гучного удару. Як виявилось, то не був вибух — хтось несамовито гупав у наші двері. Надворі ще навіть не розвиднілося.

— Джейкобе! — загукала Емма з нижнього поверху.

Я виповз із ліжка босий і геть скуйовджений зі сну та поспіхом побіг униз. Сходами залопотіли ноги — усі мої друзі спустилися одночасно. Емма вже стояла коло прочинених дверей.

— Прийшла пані Дрізд, — мовила вона, відступивши, щоб ми побачили імбрину. — Це щодо пані Сапсан.

— Де вона? Вже повернулася? — запитав я.

Не марнуючи часу на вітання, пані Дрізд одразу взялася до справи.

— Пані Сапсан в Америці, у петлі, де тривають мирні переговори, — мовила імбрина, витріщивши на мене всі три ока. — Завдяки нашим зусиллям кілька годин тому запрацював Панконтуркон — і невдовзі після того ми отримали термінове послання, що його доставив папуга.

Із цими словами пані Дрізд рішуче увійшла до будинку. Імбрина мала напрочуд збентежений вигляд.

— Склалася певна ситуація, — чітко мовила вона, — і їй потрібні саме ви.

— Я? — перепитав я. — Мені треба прибути туди?

— І то негайно, — зауважила пані Дрізд.

— Чи можна дізнатися, що сталося? — поцікавилася Емма.

— Якщо вона просить саме про вашу допомогу, я можу припустити, що йдеться про порожняка, — мовила імбрина.

У мене пересохло в горлі, а в грудях з'явилося вже добре знайоме напруження.

— Я тільки вдягнуся, — сказав я.

— Ми *нізащо* не відпустимо його самого, — мовила Нур. Дівчина непомітно прослизнула до кімнати і стояла поряд зі мною, хоч я те й не помітив, а коли здивовано звів на неї очі, вона підбадьорливо стиснула мою долоню.

— Я б ніколи не наполягала на тому, щоби Джейкоб вирушив туди сам, — зауважила імбрина, — однак вам, панно Прадеш, бракує досвіду. Крім того, там будуть Ліо Бернам та його посіпаки, і, якщо вони вас помітять, це розворушить добряче гніздо злющих шершнів...

— Я розумію, — спохмурніла Нур, — однак я не мала наміру пропонувати на цю роль *себе*...

Це мене потішило, адже сама лише ідея про те, щоби привести Нур до порожняка — та ще й добровільно, — змушувала моє серце стискатися.

— Візьми з собою двох друзів, — мовила пані Дрізд, не зважаючи на Нур, — вдягніться, і зустрінемося надворі через три хвилини.

Відтак вона драматично покинула будинок і затраснула за собою двері. Недовго думаючи, я обрав Емму та Єноха. Попри те що Єнох був добрячим гемороєм, а стосунки з Еммою віднедавна стали напруженими, ці двоє були сміливими, кмітливими та добре трималися в стресових ситуаціях. Тож я був певен, що зможу на них покластися.

— Піду візьму свої речі, — мовила Емма. Обличчя дівчини сповнилося рішучості, і вона пішла нагору скрипучими сходами.

— *Гаразд*, врятую твою дупу ще раз... — злісно всміхнувся Єнох, — от тільки прихоплю з собою кілька маринованих сердець.

Із цими словами він помчав за Еммою. Ми всі піднялися нагору, і я вдягнувся в новий одяг та черевики, що їх отримав напередодні, та з усіма попрощався. Проходячи повз мене в коридорі, друзі бажали мені удачі й шепотіли поради.

— Дай їм добрячого перцю, Джейкобе! — казав Г'ю.

— Будь обережний! — застерігав Горацій, а Клер наполягала:

— Роби те, що скаже пані Сапсан!

Я вдавав, ніби нічого не боюся, але відчуття були такі, ніби внизу живота розросталася велика крижана брила.

На якусь мить ми з Нур залишилися наодинці.

— Ти справді єдиний, хто може це зробити? — запитала вона. — Хіба в імбрин немає, типу, дорослих, які могли б із цим упоратися?

— Не з такою проблемою, якщо це те, про що я думаю, — мовив я.

— Розумію, — сказала Нур, — я просто мала спитати.

Вона намагалася виглядати хороброю, та приховати хвилювання їй аж ніяк не вдалося. Я міг тільки сподіватися, що приховав своє.

— Я б хотів, щоб і ти поїхала, однак гадаю, що пані Дрізд має рацію.

— У будь-якому разі мені й тут роботи вистачить, — Нур невпевнено замовкла, а тоді додала: — До речі, вночі я дещо згадала зі свого дитинства, коли ще жила з мамою. Дорожній знак, що його постійно бачила з нашої під'їздної доріжки. Не знаю, важливо це чи ні, але мушу дізнатися.

— Може бути важливо, — мовив я. — Ти певна, що з тобою все буде гаразд?

— Це про тебе слід хвилюватися. Я ж, імовірно, знову зарисуюся у старі книженції з Мілардом і компанією.

Було приємно чути, як вона з такою легкістю називає моїх дивних друзів на ім'я. Авжеж, Нур неймовірно швидко ставала однією з нас.

— Я знаю, що ти її знайдеш, — сказав я, — і мені хотілося б бути поряд, коли це трапиться.

— Мені теж, — зізналася Нур і зненацька вхопила мене в обійми. — Бережи себе, — пробурмотіла вона мені у груди, — ти потрібен мені цілий і неушкоджений.

Здавалося, ми стояли так цілу вічність, не в змозі відірватися одне від одного. І я не хотів це припиняти.

— Зі мною все буде гаразд. Обіцяю.

— Дивись мені.

Я поцілував її в маківку — Нур приємно пахла шампунем і книжками, і крижана брила, що формувалася в моєму животі, поступово почала танути.

«Кхе-кхе!»

На сходах, склавши руки на грудях, вже стовбичив Єнох. А тоді почувся стук у двері, і пані Дрізд загукала:

— Три хвилини минули, пане Портман!

* * *

Ведучи нас за собою Диявольським Акром, пані Дрізд не зринула ані слова. Світанок ще не забринів, і чергові охоронці з самооборони досі забезпечували дотримання комендантської години.

Нарешті ми дісталися Бентамового будинку. Коло нього стояли кілька працівників Міністерства у Справах Часу, а на даху я помітив ще кількох охоронців, які пильно вдивлялися удалечинь, — усі перебували в стані підвищеної готовності. Зайшовши до будівлі, ми почали підніматися сходами, та, замість зупинитися на одному зі звичних поверхів, рушали далі. Двері до петлі, де саме тривали пташині збори, розташовувалися не в головному коридорі Панконтуркону, а на запиленому горищі, де Бентам зберігав у скляних посудинах різні цікавинки.

У протилежному кінці кімнати розташовувався напрочуд красивий вінтажний ліфт. За словами пані Дрізд, це й був вхід до петлі. Вона пояснила, що він новий — імбрини створили його спеціально для зборів. Пані Дрізд натиснула маленьку латунну кнопку на його дверях, і вони поволі роз'їхалися, продемонструвавши нам воістину розкішний інтер'єр: стіни ліфта були оббиті цінним деревом, просякнутим олією. На задній стіні розташовувалася панель із великим важелем, довкола якого у стилі ардеко каліграфічно вивели три слова: *вгору, вниз, петля*.

— Прошу, бережіть себе. Америка — не місце для дітей, — похитала головою імбрина.

— Звучить так, ніби ви вже готові планувати наше поховання, — кинув Єнох, доки ми всі пакувалися в ліфт.

— Звісно, ні, ви що! — мовила пані Дрізд, намагаючись підбадьорливо всміхнутися. — Нехай щастить в усьому, гаразд?

«Що буде, те й буде», — подумав я, щосили опускаючи важіль до позначки «петля». Двері зачинилися, кабіна ліфта спустилася вниз приблизно на один фут, а тоді, смикнувшись, зупинилася.

— Що це, в дідька... — почав було дратуватися Єнох.

І тоді почалося вільне падіння. Мої ноги відірвалися від землі, і я відчув, що останнє з того, що я їв, проситься назовні.

— Що... від... бувається? — насилу мовила Емма, хоч я ледве чув її через закладені вуха.

Зненацька все довкола стало чорним, нас усіх потягнуло в лівий бік, а тоді кинуло об стіну. За кілька секунд почувся приємний дзенькіт — «дзинь!» — і знову з'явилося світло. Усе ще здригаючись, кабіна зупинилася. Я хитався на ногах, намагаючись здолати нудоту, коли двері нарешті відчинилися. За ними панував морок, а нас мало не збив із ніг потік гарячого й вологого повітря — відчуття було таке, ніби тебе тримає в міцних обіймах спітнілий здоровань.

— Де ми? — запитав Єнох, а я відчув, як мене огортає хвиля жаху.

Емма запалила в руці вогник і обережно зробила крок назовні — язичок полум'я освітив довгий нерівний тунель, витесаний у скелях, не вищий і не ширший за мене самого.

Зненацька мене накрило хвилею жажливих відчуттів, і, попри гаряче повітря, я весь вкрився гусячою шкірою. Востаннє, коли я потрапляв у подібне місце, мене підстрілили, а велетенська деревна істота мало не вбила всіх, хто був мені небайдужий. Скидалося на те, що подібні спогади зринули і в Емми.

— Господи, — видихнула вона, — ви ж не думаєте, що нас відправили до...

— Не верзи дурню, — мовив Єнох, — те місце давно змили в міжпросторовий унітаз.

— Ви перебуваєте в золотій шахті за півмилі до поверхні землі.

То був голос пані Сапсан, чиї слова подвоювалися й потроювалися луною, і ми відчули неабияке полегшення. Отже, це не нічне жажіття і нас не відправили до пекельного лабіринту. З'явився вогник, і з-за рогу вийшла імбрина з ліхтарем у руці.

— Пані Сапсан! — вигукнула Емма. — З вами все гаразд? Що коїться?

Ми побігли назустріч одне одному. Емма на мить затримала імбрину у своїх міцних обіймах.

— Зі мною все добре, — швидко відповіла та, — однак ви з паном О'Коннором не мали б тут бути. Це небезпечне місце.

— Ми вже здогадалися, — підхопив Єнох, — саме тому й прийшли.

— Пані Дрізд сказала, що можна взяти з собою друзів, — сказав я на їхній захист, — і я попросив їх про допомогу.

Було помітно, що пані Сапсан це аж ніяк не схвалює, однак вона чудово розуміла, що не варто намагатися відправити їх назад. Я був страшенно вражений: після всього, що нам довелося пережити разом, вона все ще недооцінювала силу свого впливу.

— Гаразд, — мовила імбрина, скрушно похитавши головою, — але маєте поводитися тихо, триматися біля мене, не розмовляти з американцями та в жодному разі не тинятися на самоті. Усе зрозуміло?

— Так, пані, — одноголосно мовили вони.

Вона кивнула:

— Вітаю вас у Марроубоні, діти. Маємо щось робити з усім цим безладом.

— Кому спала на думку божевільна ідея провести збори в *шахті*?

Єноху довелося прокричати своє запитання у спину пані Сапсан — імбрина крокувала так швидко, що ми практично змушені були бігти за нею лабіринтом тунелів.

— Це тільки вхід. Перемовини тривають у містечку над нами, на поверхні. Було б добре, якби ви були вдягнені більш відповідно до епохи, — вона махнула на знак, що вказував на ще одне відгалуження тунелю та містив інформацію про одяг. — Утім, часу на це в нас немає, а звичайні у цій петлі здебільшого відгороджені.

— Відгороджені? — перепитав я, однак вона нічого не відповіла.

Ми дісталися ще одного ліфта — більш примітивного й лячного, аніж попередній, і, коли скупчилися в його дротяній сітці, пані Сапсан потягнула за важіль на підлозі. Немовби пробудившись зі сну, десть заревів велетенський двигун, і кабіна зі скреготом поволі поповзла вгору. То було достоту жахіття клаустрофоба: зусібич ми бачили тільки скелі.

— Це буде довга поїздка, — мовила пані Сапсан, намагаючись трохи заглушити шум, — тож вважатиму це нагодою розповісти

вам дещо. До того ж у Марроубоні важко знайти місце, де твої розмови не намагався б підслухати американський шпигун.

Я не міг не помітити, як втомлено вона виглядала. Волосся імбрини скуйовдилося, а блузка була заправлена в спідницю абияк — а пані Сапсан ніколи не оминала своєю увагою такі важливі деталі.

— Незадовго до вашого прибуття сталося викрадення. Його жертвою стала важлива дивна з Північного клану, і, як виявилось, її забрали представники клану Каліфорніос. Північні одразу сформуvalи рятувальний загін і, попри суворі заперечення імбрин, вирушили до табору «каліфорніос» та полонили їхню дивну. Зчинилася бійка, але, на щастя, нам вдалося її зупинити, перш ніж хтось міг загинути.

— Гадаю, це ще не вся історія, — зауважила Емма.

— Ні, не вся. «Докази» провини клану Каліфорніос надто очевидні, і це наштотує на думку, що їх сфабрикували. Уся справа добряче тхне витворами, не кажучи вже про те, що все сталося буквально через кілька годин після їхньої втечі. Я переконана, що вони пробралися в Північний клан і викрали дівчину, але зробили це так, щоб усе вказувало на «каліфорніос». Навіщо? Бо це гарантія конфлікту між кланами, покликаною знищити усі наші спроби відновити мир. Нам довелося докласти неймовірних зусиль, щоб запобігти бійні у самісінькому центрі міста. Однак боюся, що нам вдалося тільки відстрочити її, хіба що ми зможемо довести, що усе це справа рук витворів.

— І ви гадаєте, що до цього міг бути причетний порожняк, — зауважив я, — а тому вирішили викликати мене.

— Так, — мовила імбрина.

— Ви хочете, щоб я знайшов докази, — вів далі я, — те, що можу бачити тільки я.

— Саме так.

— Ви хочете, щоб Джейкоб запобіг розгортанню війни, надавши американцям докази, які вони не зможуть побачити? — уїдливо мовив Єнох. Він длубався пальцем у вусі, вдаючи, що щось не розчув.

— Ви маєте знайти спосіб, який дозволить їм це побачити, — мовила пані Сапсан, поклавши долоню мені на плече. — Пробач мені, хлопчику, однак ти наша остання надія.

Нарешті ми вибралися з чорного пекла на світло — був чудовий, барвистий день, і нарешті я міг вільно дихати. Пані Сапсан похапцем провела нас повз трьох чоловіків із рушницями. Один із них скидався на горянина й був із ніг до голови одягнений в заношене хутро; другий був чисто тобі ковбой у капелюсі з широкими крисами та довгому шкіряному плащі. Ну а третій, у костюмі й краватці, вочевидь, був одним із посіпак Ліо Бернама. Чоловіки так міряли одне одного поглядами, що й не зауважили нашу присутність.

— По одному вартовому з кожного американського клану, — майже нечутно мовила пані Сапсан. — Краще не зустрічатися з ними поглядами.

Мандрівка от-от мала розпочатися, і я очікував побачити щось на кшталт диліжанса, та натомість на нас уже чекав кінний катафалк зі скляними стінками.

— Це все, що нам змогли надати за терміновим запитом, — ніби вибачаючись, мовила пані Сапсан. — Залазьте!

Єнох охнув, а Ємма скривилася, однак усе-таки промовчала. У нас не було часу на суперечки. Візник відчинив задні двері, і ми полізли всередину — місця було досить, тож ми навіть могли сидіти не пригинаючись.

— Розкішно! — мовив Єнох, провівши рукою по чорних оксамитових фіранках. А я вже вдруте за останні три дні примудрився зайняти місце, призначене для мертвого тіла. Скидалося на те, що всесвіт наполегливо намагається мені на щось натякнути — і то неприховано.

Тим часом пані Сапсан сказала щось візнику — довгобородому чоловіку з пласким обличчям, — і той ляснув віжками. Ми помчали вперед, залишивши його помічника з трьома озброєними вартовими.

З вікон відкривався краєвид на ліси та пагорби; безлісі схили були заставлені гірничою технікою: вузькоколійними вагончиками, наповненими видобутою породою, машинами, що випускали в повітря струмені пари й диму, купами шлаку. Подекуди траплялися й шахтарі — вони курили, втомлено спершись на свої кирки, і я припустив, що то звичайні тієї епохи, які мешкали в цій петлі.

Доки ми їхали, пані Сапсан встигла показати нам табори кланів — зокрема купка наметів зі шкур бізонів на краю лісу належала Північній делегації. «Каліфорніос» розмістилися в бідняцькому кварталі — халупах на околиці міста. А от представники клану П'яти Районів Ліо зупинилися в готелі «Ігл-Пасс» — найкращому (і єдиному) закладі з усіма зручностями в Марроубоні.

— А де ж тоді ночують імбрини? — поцікавився я.

— На деревах, — просто відповіла пані Сапсан.

Ми заїхали до міста через бідняцький квартал — депресивне нагромадження халуп, які мали такий вигляд, ніби їх от-от віднесе сильним поривом вітру. За кілька кварталів ми опинилися в самісінькому центрі Марроубона — типового містечка американського Старого Заходу, і до того ж першого, яке я побачив на власні очі. Обабіч вуличок вишикувалися звичні для цієї місцини крамниці, де продавали сідла, а ще кузні й салуни — саме їх я й хотів побачити, свого часу надивившись вестернів. Бракувало тільки однієї деталі: тут не було ані душі. Коні вповільнилися, а тоді й зовсім зупинилися. Пані Сапсан гукнула візника, щоб дізнатися, у чому річ.

— Ви собі як хочте, а я далі ні ногою, — мовив він, а одна конячка не втрималася від голосного й стривоженого іржання.

— Здається, це наша зупинка, — зауважила імбрини, і ми вибралися з катафалка.

— А де всі? — запитав я.

— Вони перед вами, — махнула рукою пані Сапсан.

Примружившись, я нарешті побачив їх — обабіч вулиці в затінку під навісами стояли десятки людей, а декотрі з них поприсідали за бочками та фургонами. Ліворуч від нас розташувалися представники «північних», а праворуч — «каліфорніос». Рушивши у їхньому напрямку — *авжеж, просто-таки до них*, — ми відразу зрозуміли, що обидва клани перебувають у своєрідному мовчазному протистоянні, подібно до озброєних вартових коло входу до шахти.

— Нейтральна сторона! — вигукнула пані Сапсан, коли ми підійшли ближче. — Не стріляти!

— Не стріляти! — гукнув хтось з боку Північного клану.

— Не стріляти! — одізвалися луною «каліфорніос».

Із вуличної крамниці вигулькнула ще одна імбрина та швидким кроком подріботіла до нас дерев'яною бруківкою. То була пані Зозуля, і її темна шкіра й сріблясте волосся з металевим блиском яскраво вирізнялися на тлі крейдяно-білих, знебарвлених сонцем вулиць.

— Альмо! — занепокоєно мовила геть засапана імбрина, а тоді блиснула на мене очима: — Чудово, він тут. Усі вже чекають.

— Ситуація загострювалася? — поцікавилася пані Сапсан. — Зафіксовано якісь постріли абощо?

— Ще ні, і це можна вважати справжнім дивом, — мовила пані Зозуля.

Ми прудко рушили за нею, глухо стукаючи черевиками по дерев'яній бруківці. Я й уявити не міг, про що говорить імбрина, доки не побачив серед «північних» сувору бліду жінку, озброєну велетенською колодою близько фута завтовшки і щонайменше двадцять футів заввишки, — вона сперла її на плече, мов той спис, який могла жбурнути будь-якої миті. Неподалік від неї стояли двоє чоловіків з рушницями, а з їхніх ременів звисали тушки впольованих птахів. Поряд із ними ми побачили дівчинку, яка кінчиком пальця катала перед собою велетенський валун. З боку «каліфорніос» мою увагу привернув до себе хлопчина в ковбойському капелюсі — він глипав на протилежний бік вулиці, стискаючи перед собою руки, і я помітив, як між його пальцями пробігають електричні розряди.

Ще один, трохи менший за віком хлопчик, безстрашно стояв перед нами з повним патронташем на грудях — його голову увінчувало таке велике сомбреро, що аж вуха згиналися під його крисами.

Обабіч вулиці було чимало людей, які хвацько вимахували своєю зброєю — дивною і звичайною, — тож сумнівів не було: будь-який прояв агресії відразу призведе до кривавої бійні. Тим часом пані Сапсан зупинилася й обернулася до нас.

— Ми от-от маємо зустрітися з очільниками кланів, — мовила вона, — тож, якщо до вас ніхто не заговорить, раджу тримати язика за зубами.

Сказавши це, імбрина розвернулася й увійшла до якогось приміщення, а коли ми попростували за нею, з'ясувалося, що це щось на кшталт салуну з баром, столиками й кислуватим запахом пролитого пива. Всередині перебували близько десяти людей — вони скупчилися довкола кількох столів біля шинквасу і, коли ми увійшли, миттю замовкли й витріщилися на нас. Заступивши нам шлях, пані Зозуля прошипіла: «Чекайте!», а пані Сапсан тим часом підійшла до вишуканого джентльмена в інвалідному візку.

— Це містер Паркінс, — прошепотіла пані Зозуля, — лідер клану Каліфорніос.

У протилежному боці кімнати стояв чоловік в об'ємній буйволячій шубі — він просто-таки увіп'явся очима в Паркінса, перекочуючи монету між пальцями однієї руки. — Антуан Ламот, голова Північного клану, — додала пані Зозуля.

Біля двох лідерів стояли чоловіки, які видалися мені їхніми особистими охоронцями — перший був одягнений, мов мисливець за хутром, тоді як другий був викапаний Джон Вейн¹. Коло них стояла низенька літня жінка — я впізнав її, то була пані Волове Очко, і вона щось тихо говорила, звертаючись до Ламота.

— А ондечки й Ліо Бернам, із яким, я гадаю, ви вже мали нагоду познайомитися, — мовила пані Зозуля.

Авжеж, то був саме він. Неможливо було не впізнати його костюм в тоненьку смужку, фетровий капелюх кремового відтінку й пурпурову краватку. Очільник клану П'яти Районів сперся ліктем на шинквас і сьорбав напій, уважно спостерігаючи за всіма довкола, немовби це неабияк його тішило. Я ледве втримався від того, щоб добряче зарядити в його потворну пику.

Тим часом пані Сапсан приєдналася до пані Волове Очко, яка й досі наполегливо й тихо щось доводила Ламоту. Ще якусь мить ті двоє про щось сперечалися, а тоді до розмови долучилася пані Сапсан.

¹ Джон Вейн (справжнє ім'я — Маріон Роберт Моррісон, 1907—1979) — американський актор, відомий своїми ролями в класичних та історичних вестернах («Велике стеження» (1930), «Довга дорога додому» (1939) тощо).

Dr. M. Tappine

Я намагався читати по її губах, однак марно; утім, скидалося на те, що й наша імбрина не досягла успіху, адже Ламот тільки гнівно хитав головою.

Лідер клану Каліфорніос Паркінс, вочевидь, уважно спостерігав за цією суперечкою, бо зненацька різко ляснув по ручці свого візка. Було помітно, що він неабияк лютує.

— Чорт забирай, Ламоте, та дай їм *шанс*! — прокричав Паркінс.

Той рвучко розвернувся й побуряковів від гніву.

— Поверни мою клятту землеробку! — загукав він.

— Ми *не чіпали* твою клятту землеробку! — вибухнув Паркінс.

Їхні охоронці напружилися, готові за потреби вихопити зброю.

— Авжеж, не чіпали! — не вгавав Ламот. — Упродовж останніх п'ятдесяти років ви тільки й говорили, як вам її бракує!

Візок Паркінса самовільно прокотився на кілька футів вперед.

— «Ми її не чіпали» — он воно як! А тепер послухайте мене: ліпше вам повернути Еллері до нашого табору, перш ніж сяде сонце, бо інакше тут буде море крові!

Я припустив, що бранку звали Еллері і що її забрали із мстивих міркувань. Ця думка змусила мене спохмурніти, бо справа видавалася заплутаною, тож, імовірно, доведеться стежити буквально за всіма. Спостерігаючи за тим, як двоє очільників кланів обмінювалися погрозами й обопільними образами, я відчував, що мої думки стрибають туди-сюди, мов тенісний м'ячик.

— Хоча навіщо чекати сутінків? — заволав Ламот. — До зброї!

Двоє єнотів, що ховалися у складках його пальта, піднялися й засичали до Паркінса. Хвости тварин були міцно прикріплені до підкладки.

Пані Сапсан та пані Волове Очко благали чоловіків заспокоїтися, тоді як пані Зозуля потихеньку тіснила нас до виходу. Однак виявилося, що один із головорізів Ліо заблокував двері ззовні. Тим часом Ліо нарешті відірвався від шинквасу, підійшов до Ламота й Паркінса і, ставши між ними, заволав:

— АНУ СТУЛІТЬ ПИСКИ! ВСІ ДО ОДНОГО!

На диво, вони послухалися.

— Антуане, ти справді хочеш розв'язати війну з Паркінсом через те, до чого він може бути непричетним?

— Це зробив *він*, — проревів Ламот, і його слова мало не спричинили чергову бурхливу суперечку.

— Ми дозволили птахам затягти нас до цієї діри, щоб залагодити певні розбіжності в поглядах, чи не так? То якщо вони гадають, що Паркінс цього не робив, принаймні дозволь їм висловити свою позицію.

— І я ж про те! — докинув Паркінс.

— Дякую, Ліо, гарно сказано, — мовила пані Волове Очко.

— Гаразд, — буркнув Ламот, глипаючи на пані Сапсан, — кажіть, що хтіли.

Тим часом Ліо тицьнув на нас пальцем і мовив:

— Невже це твої відчайдушні детективи, які аналізуватимуть місце злочину, Сапсан? Ховаються під спідницю француженки, еге?

— Ніхто тут не ховається, — мовив я, виступивши вперед. Я помітив, як змінився його вираз обличчя — жодного сумніву, Ліо мене впізнав.

— Чорт забирай, один момент, — мовив він. — *Оцей* хлопака? — головоріз похитав головою, мало не сміючись. — Чого-чого, а витримки тобі не бракує, Сапсан.

— Ти його знаєш? — запитав Ламот.

— Від нього самі проблеми. А його дід був злочинцем.

Мої губи смикнулися, і мені страшенно кортіло його ляснути. Пані Сапсан поклала руку мені на спину, немовби кажучи: «Я все владнаю».

— Ви помиляєтеся щодо обох. Запевняю вас, Джейкоб один із найкращих і найрозумніших членів нашої спільноти, а до того ж найліпше вистежує порожняків.

— То він такий не один? — звузивши очі, Ліо пильно дивився на мене.

— Я можу побачити їх... власне, відчути приблизно за чверть милі, — мовив я. Хотів було розповісти, як мені вдається їх контролювати, однак пані Сапсан стиснула моє плече, змусивши замовкнути.

— Його здатність розпізнавати порожняків не раз рятувала наші життя, — швидко мовила імбрина.

Скидалося на те, що Ліо не надто хоче в це вірити — якусь мить всередині нього точилася справжня боротьба, але зрештою напруження спало. Відтоді, як я востаннє його бачив, пані Сапсан, либонь, доклала чималих зусиль, аби завоювати довіру головоріза, бо ж доти він її на дух не переносив.

— Що змушує вас гадати, що до цього причетний порожняк? — поцікавився Ліо, не зводячи з мене очей.

— Досвід та інтуїція, — зауважила пані Сапсан. — У мене немає доказів, але я гадаю, що Джейкобу вдасться це довести, — із цими словами імбрина повернулася до Паркінса й Ламота: — А якщо він не знайде переконливі докази, ми не стоятимемо вам на заваді і ви зможете вирішити цю проблему по-своєму.

— Та маю вас попередити, — мовила пані Волове Очко з серйозним і блідим обличчям, — якщо почнеться війна, імбрини не стануть на жодний бік і найбільші світові петлі закриються перед вами назавжди.

— Решта світу нехай іде до дідька, — зареготав Ліо.

— Гаразд, нехай поглянуть, якщо так кортить, — з відразою мовив Ламот, а його єноти знову підняли голови й люто засичали на Паркінса. — Я-бо вже знаю, куди приведе слід.

* * *

Сліди вели з табору Північного клану — низки величезних і досить приголомшливих на вигляд наметів зі шкур на околиці містечка. Деякі з них були досить-таки осучаснені, з прорізами у стінах дверима та вікнами, а один виявився двоповерховим — вочевидь, то була резиденція Ламота. Ще один намет ховався у високих кронах дерев над нашими головами.

Ламот показав нам намет, із якого викрали дівчину на ім'я Еллері. Його задня стінка — та, що ближча до лісу, — була розрізана. Всередині ми побачили ліжко, в якому дівчина спала, коли нагодилися викрадачі. Це трапилося того-таки дня, тільки трохи раніше.

Ознак боротьби в наметі не бракувало — перекинуте ліжко, розкидані на підлозі особисті речі... та жодна з них не свідчила

про те, що атаку здійснив саме порожняк. Я не побачив на траві ані змієподібних западин від ударів його язиків, ані слідів від укусів, що їх могли залишити довжелезні, схожі на леза, зуби. Неабияк розчарувало й те, що ніде не було й калюж, що їх він обов'язково залишив би, — смердючого чорного слизу, який невпинно сочився з порожнякових очниць. Однак очільники кланів та імбрини пильно стежили за моїми діями, тож я усвідомлював: якщо вони помітять мою розгубленість, це призведе до неабияких проблем, а тому вдав, що ретельно вивчаю подушку Еллері та продемонстрував великий інтерес до розірваних країв стінки намету. Краєм вуха я чув, що відбувається зовні: Емма показувала присутнім світлини витворів, сподіваючись, що вони бачили бодай когось із них. Однак марно — їх ніхто не впізнав.

Я відчув, як мене огортає тривога. Що трапиться, якщо мені не вдасться нічого знайти? Як, чорт забирай, ми виберемося з цієї петлі, якщо між озброєними до зубів кланами спалахне війна?

Поступово розчарування охопило й Ламота. Він відчув, що я нічого не можу знайти, і покликав одного зі своїх підлеглих, аби той приніс докази, які вдалося зібрати їм.

— Ми знайшли його поміж дерев, — мовив очільник «північних», дістаючи з торби ножа й розмахуючи ним, — саме ним і розрізали стіну намету. Він має зубчастий край, тож жодних сумнівів бути не може. Це їхній ніж, — Ламот вказав на символ, викарбуваний на обтягнутому шкірою руків'ї ножа. Той скидався на літеру *K*, розташовану всередині плетеного ласо.

— Так, це один із наших ножів, — визнав Паркінс, — але ми й гадки не маємо, як він сюди потрапив.

— Ще б пак, чорти б вас вхопили!

— Його могли вкрати! — вигукнув Паркінс. — Це могли зробити оті витвори!

Уперед виступив міцний чолов'яга — охоронець Ламота.

— А як щодо слідів волочіння? — запитав він. — Вони ж ведуть простісінько до вашого табору!

— Мо, їх підробили! — волав Паркінс. — Трясця, може ви самі їх підробили, щоб мати виправдання, коли прийдете до когось із наших!

Я відчув, як градус напруження щосили стрибнув угору — ще трохи й закипить.

— Годі, годі, панове, — примирливо мовила пані Волове Очко, стаючи між двома розлюченими чоловіками. — Я певна, що Джейкоб от-от підтвердить наші припущення!

— Здається, щось є! — збрехав я, намагаючись вторгувати трохи часу. — Дайте мені ще хвилину!

Почувши це, до мене кинулася пані Сапсан.

— *Сподіваюся, ти не жартуєш?* — прошепотіла вона.

Я підморгнув у відповідь, і її обличчя зблідло. Здавалося, на якусь мить імбринна геть втратила надію, але потім вона на щось відволіклася і в її очах з'явилося щось на кшталт натхнення. Вона повернулася до всіх присутніх і голосно мовила:

— Перепрошую! Завдяки пану Портману у справі є прорив! Прошу йти за нами.

Із цими словами пані Сапсан рішуче покинула намет, пома- нивши мене за собою пальцем.

— Саме це я й припускала! — мовила вона, вдаючи неабияке піднесення. — Дуже чіткий слід очної речовини!

— *Чого?* — перепитав Ламот.

— Рідини, що виділяється з очей. В кожного порожняка спостерігається невпинний потік олійних сліз. Їх може бачити тільки Джейкоб — і йому це *вдалося*, а слід веде сюди!

— Джейкобе, це ж геніально! — вигукнула Емма, і на її блідих щоках знову загравав рум'янець.

— Я знав, що ти якось таки станеш нам у пригоді, — легенько штовхнув мене в плече Єнох. Я ж був геть спантеличений... що взагалі замислила пані Сапсан?

— *Знаходитимеш бризки уздовж лінії дерев*, — швидко про- шипіла мені на вухо імбринна.

Вибору я не мав, а отже, мусив підключатися до гри та вдавати, що напав на слід. Ми рушили вздовж узлісся, і пані Сапсан не від- ставала від мене ані на крок. Щойно ці божевільні ковбої та горяни усвідомлять, що перед ними звичайна вистава (а це обов'язково станеться), хтось із них відразу мене пристрелить — і щодо цього я не мав жодного сумніву. Мені спало на думку, що чекати вже не довго, бо ж обидва табори почали неабияк дратуватися.

Першим незадоволено забурчав Ламот.

— От скажіть, у що можна повірити швидше? — мовив він. — У те, що якийсь невидимий монстр викрав мою Еллері й обставив усе так, ніби то справа рук Паркінса і його людей? Чи в те, що її запопав цей каліфорнійський непотріб? Усі-бо знають, як їм бракує землеробки — вони кепські фермери, які ніколи не могли нічого виростити!

— Дозволь мені дещо сказати, — мовив Ліо, який, на диво, поведився напрочуд тихо, — я не хотів про це згадувати, бо пишатися тут нема чим. Буквально кілька днів тому ми пережили атаку витвора. Він увірвався до моєї штаб-квартири разом зі своїм порожняком і викрав дуже цінну «дику» простісінько в мене під носом. Із мого дому!

— Ти бачив це на *власні очі*? — запитав Паркінс, обернувшись до Ліо у своєму кріслі, що його штовхав уперед охоронець, — воно неначе пливло в повітрі за кілька дюймів від землі.

— Ні, Джоне, ті кляті тварюки невидимі. Але я бачив, як через усю кімнату пролетів чоловік, якого жбурнув той порожняк... До того ж сморід був просто неймовірний...

О Господи, подумав я. Бернам вирішив, що Ейч був витвором. У принципі логічно — той керував порожняком, як витвір, а коли вони знайшли його тіло, очей (як і зіниць) не було, тож довести протилежне не вдалося б.

— Все одно це якась маячня, — зауважив Ламот. — Навіщо забирати Еллері? Викрасти інших дивних було б навіть легше. Хіба витворам треба вирощувати зерно чи обробляти поля?

— Щоб спричинити хаос, — похмуро зауважила пані Волове Очко. — Коли в Дивосвіті панує сум'яття, вони процвітають. А коли ми на щось відволікаємося, їм вдається повернути те, що і є їхньою головною метою.

— А це... що? — запитав Ламот.

— Якби ж то ми знали, — зітхнула імбрина.

Увесь цей час я успішно вдавав, що знаходжу бризки гидкого слизу. Тим часом пані Сапсан подеколи глипала на дерева і двічі уздріла там щось таке, що змусило її легенько підштовхувати мене у трохи іншому напрямку.

А тоді я його побачив. *Справжній* слід. І просто не йняв віри своїм очам — клаптик прим'ятої трави завбільшки з відбиток людської ноги, а в центрі — чорна пляма. Я різко зупинився й нахилився, щоб ліпше його роздивитися.

— Що там, хлопче? — поцікавився Паркінс.

— Слиз! — не втримавшись, схвильовано вигукнув я, а тоді похапцем додав: — Е-е, тобто чимала його калюжа.

Я занурих у неї свій палець — слиз був пружний і досі вологий, а на шкірі відразу з'явилося відчуття печіння й пульсації.

Трясця, та ця субстанція діє, мов кислота. Однак, перш ніж її витерти, я підніс палець до носа, понюхав його — і мене мало не вивернуло від огидного смороду гнилого м'яса, що його ні з чим не сплутаєш. Жодних сумнівів — тут побував порожняк, і то не був якийсь зайда. Сліди залишив той, кого я визволив з кривавого рингу... той, хто донедавна підживлював Панконтуркон.

— Я його знаю, — мовив я, — впізнаю його запах.

— Мов той благословенний хорт, — зауважив Ліо.

Я вражено поглянув на пані Сапсан. «Звідки ви дізналися?» — запитували мої очі. Та вона тільки всміхнулася.

Цього разу слід був справжнім, тож я почав рухатися значно швидше. Чорні бризки скупчувалися там, де порожняк уповільнювався, і траплялися рідше, коли він мчав уперед. Я необов'язково мав їх бачити — подеколи вистачало й запаху. З'ясувалося, що я міг відчувати його на відстані десяти-п'ятнадцяти футів.

Слід вів нас за собою уздовж узлісся, а тоді повернув до шахти. Утім, чудовисько оминуло вхід — його сліди повернули вбік, і там я побачив величезну калюжу слизу десь із фут завширшки. Авжеж, він довгенько тут на щось чекав.

Схилившись над калюжею, я почув, як Ламот щось крикнув своєму помічникові, і вони пригнулися, уважно вивчаючи щось на поверхні землі. Відтак обоє випростилися, і Ламот простягнув руку до пані Сапсан — на його долоні звивалося щось маленьке й біле.

— Що це таке? — поцікавилася імбрина.

— Один із хробаків Еллері, — мовив Ламот. — Коли вона засмучена, вони іноді виповзають з-під її пов'язки на оці.

— Тепер ми точно знаємо, що вона тут була. Як і порожняк.

— Авжеж, доказ беззаперечний! — вигукнув Паркінс. — То були витвори з порожняком, і вони забрали її з петлі.

— Але хтось мусив би їх бачити, — зауважив Ліо, — ми ж поставили вартових.

— Необов'язково, якщо вони пішли цим шляхом, — мовив Ламот, ідучи до величезного валуна коло схилу пагорба. — Допоможіть-но мені його відсунути.

Ми змогли відсунути валун на кілька футів убік тільки всімох. За ним відкривався тунель, що вів у повну темряву.

— Чорти б мене вхопили! — не втримався Паркінс. — Невже це запасний вхід до шахти?

— І вихід із петлі, — докинув Ліо.

— Порожняк відсунув би цю каменюку заввиграшки, — зауважив я.

— Гм, гадаю, це трохи прояснило ситуацію, — роздратовано мовив Паркінс. — Послухай-но сюди, Ламоте, ліпше твоїм людям повернути мою дівчину, і то якнайшвидше.

— О, справу ще не закінчено! — зареготав Ламот. — Аж доки ми не отримаємо назад Еллері.

Паркінса аж трусило від розчарування.

— А тепер послухай, Ламоте, хіба ж ти не бачиш, що Бернам не затримує перемовини, бо витвори забрали в нього «дику»...

— Це зовсім інша річ. То був акт військової агресії, спрямований на мене, доки ми мали говорити про мир.

— Пане Ламот, будьте розсудливі! — благала пані Волове Очко.

Той миттю переключився на імбрину:

— Гаразд, а як вам таке? Ви кажете, то були ті самі витвори, які накивали п'ятами з вашої в'язниці. Тож або ви не здатні навести лад у власному домі, або ж я мушу припустити, що ви навмисно їх випустили!

— Це повний абсурд! — скрикнула пані Волове Очко.

— Чого ж, хлоп діло каже, — зауважив Ліо. — Ви, пташечки, ще багато місяців тому мали поставити хрест на всіх витворах та їхніх чудовиськах. А що тепер? Вони знов здійсмають бучу? Як ми можемо довіритися настільки некомпетентним особам?

Ламот загрозово повернувся до мене, і його єноти знову засичали.

— То ти славнозвісний вистежувач порожняків? Краще б тобі ним бути, хлопче.

Із цими словами він підійшов до мене й тицьнув мені до рук невеличку картку. То була світлина дівчини у великій чорній сукні, яка неначе проковтнула її нижню частину. На оці вона мала чорну пов'язку.

— Ні! — висмикнула світлину пані Сапсан. — Джейкоб не братиме в цьому участі.

— Ти сама його сюди затигла, — мовив Ламот, чиї очі блищали, мов розжарені вуглики. — Розберися з усім цим безладом, Сапсан. І поверни мою дівчину, бо інакше можеш забути про будь-яку мирну угоду.

РОЗДІЛ СЬОМИЙ

— **П**робач мені, Джейкобе. Мені прикро, що через мене ти опинився в такій ситуації. Пані Сапсан, Емма та Єнох не відставали від мене ані на крок, рухаючись уздовж тунелів, у яких я відстежував слизькі сліди порожняка. Тут це було досить легко, та як воно буде за межами петлі?

— Що, як у мене нічого не вийде? — запитав я. — Я ще ніколи не вистежував порожняка таким чином. Я ж не Едісон, який здатен унюхати дивного з великої відстані...

— Те, що робиш ти, навіть краще. Ти їх відчуваєш.

Слід вів до петельного входу, яким користувалися американці, — щоправда, ліфт був іншим, а переміщення значно м'якшим — тож уже за мить ми піднялися нагору, потрапивши в сьогодення. Двері розсунулися, і ми опинилися у вестибюлі з силою-силенною туристів.

— Сподіваюся, ви в захваті, друзі! — усміхнений гід ляснув по моїй сорочці, припасовуючи до неї наліпку з написом: «Побував у старовинній золотій шахті, а виніс звідти тільки оцю жалюгідну наліпку!»

На килим біля входу вже добряче просочилася чорна рідина. Авжеж, порожняк пішов цим шляхом і тепер він у сучасному світі. Сліди не обривалися й назовні — вони вели уздовж бруківки, а тоді завертали за ріг, і я відчув, що мені дедалі легше його вистежувати. Вже за якусь мить я навіть не мусив покладатися на власні очі — мене вів мій нюх і те, що можна було б назвати інтуїцією. Я почувався, мов той анімаційний герой, якого вабить до себе аромат пирога, що охолоджується на підвіконні.

Коли ми опинилися в центрі містечка, там було досить людно, тож я хвилювався, що старомодний одяг моїх супутників

привертатиме увагу перехожих; однак тривога зникла, щойно я роззірнувся навсібіч. Довкола було чимало людей у костюмах Дикого Заходу — тут походжали і чоловіки в традиційних ковбойських вбраннях, і пані у старовинних сукнях. Чимало старих будівель збереглися у своєму первісному вигляді. Прикордонне містечко, де колись панувало суцільне беззаконня, перетворилося на такий собі тематичний парк розваг під відкритим небом, присвячений Дикому Заходу. Тут можна було сфотографуватися в одязі тих часів, завітати до крамниці подарунків і придбати ковбойські штани, величезний десятигалонний капелюх¹ чи точну копію кістки бізона, а також побачити костюмовану реконструкцію відомих перестрілок. Одна з них відбувалася на площі просто зараз, і дуелянтів охоче підбадьорював натовп засмаглих туристів та їхніх нахабних дітей, які повсякчас на щось відволікалися. Це не могло не нагадати мені про справжнє збройне протистояння, що й досі тривало в петлі, і я зрозумів, що містечко є ідеальним прикриттям для входу до неї. Нескінченні прибуття й від'їзди туристів у дивакуватих костюмах аж ніяк не викликали особливого інтересу.

— Для звичайних це норма? — раптом поцікавився Єнох. — Отак спостерігати, як люди *вдають*, що стріляють одне в одного?

— Не відволікайся, — прошипіла Емма, чий погляд пробігся обличчями туристів у натовпі, — Мурнау й інші витвори можуть бути десь неподалік. Добре було б углядіти їх раніше, ніж вони помітять нас.

Ці слова змусили мене повернутися до реальності. Авжеж, просто зараз ми полюємо на витворів, та, щойно вони це усвідомлять, на здобич перетворимося ми. Ця думка нагадала мені про запитання, що просто-таки крутилося в мене на язичі трохи раніше, однак я так і не наважився його озвучити в присутності американців:

¹ Передусім ідеться про напрочуд великі розміри, а не фактичний об'єм рідини, що її може вмістити капелюх. Вважається, що це своєрідний жарт, щось на кшталт «ковбойського міфу». Також є версія, що назва походить з іспанської мови, де слово *galón* означає смужку тканини на сомбреро (тож десятигалонним вважався капелюх, на який можна було надягнути десять таких смужок).

— Пані Сапсан, а як вам вдалося знайти місце, з якого починався справжній слід порожняка?

— Ти про що? — різко обернулася Емма.

— У наметі не було чорного слизу, — мовив я, — я тільки вдавав, що він там є. Реальний слід починався за тисячу футів від того місця, і пані Сапсан якось вдалося привести мене просто до нього, — я кинув на імбрину нетерплячий погляд, а вона у відповідь тільки загадково всміхнулася.

— Коли ми оглядали місце злочину, я зрозуміла, що витвори не проникали до петлі в Марроубоні. Натомість вони відправили сюди порожняка, і його хтось супроводжував. Той, хто не привернув би до себе особливої уваги. Саме ця особа прокраслася до намету дівчини й викрала її, а тоді притягнула до місця, де вже чекав порожняк. Саме там ти й виявив його слід.

— Але як вам вдалося вистежити *ту* особу?

— Завдяки інтуїції, що притаманна імбринам, — мовила пані Сапсан.

— Ой, та *годі* вам, — застогнав Єнох.

— Ну гаразд. Я помітила неглибокі, але досить незвичні сліди черевиків, що вели до розірваної стінки намету — так, немовби цей хтось зайшов туди, а потім вийшов. Скидалося на те, що їх залишило взуття з підошвою, що має глибокий рифлений протектор. Це не були гладенькі ковбойські чоботи, що їх так любляють «каліфорніос», або мокасини, які зазвичай носять представники Північного клану. І ці сліди були помітні вздовж лінії дерев.

— Ви не припиняєте нас дивувати, пані, — захоплено мовила Емма.

— То хто ж ця загадкова особа? — запитав Єнох.

— Зважаючи на розмір взуття і, ем-м, мою інтуїцію імбрини, припускаю, що це дівчина — приблизно такого самого віку й статури, як Еллері. Просто рухайся на запах порожняка й відчуй його слід. Ці витвори ніколи не подорожують без порожняків, і я маю дуже великі сумніви, що вони здогадаються про такий варіант стеження. Тож у тебе є перевага — принаймні поки що.

— Вона є доти, доки вони мандрують *нішки*, — зауважив я, — а якщо сядуть в автівку...

Власне, я був готовий до того, що слід може обірватися будь-якої миті — скажімо, цей глухий кут виявиться на паркувальному майданчику... порожньому місці, де щойно стояло якесь авто.

— Запхатися до автівки з порожняком? Який огидний розвиток подій! — не втримався Єнох.

— Огидний чи ні, але в такому разі я їх не відстежу. Жодних чорних крапель... а запах стане геть слабким, — зітхнув я. — Моя здатність вистежувати порожняків не настільки розвинена.

Пані Сапсан тільки вигнула на це брови.

— Гадаю, ви ще себе здивуєте, пане Портман. Погляньте-но, куди ви нас привели.

Я підняв голову й завмер на місці. Слід вів до автобусної станції.

— Ви жартуєте? — мовила Емма. — Вони запхали порожняка в автобус?

— Цього не може бути, — сказав я.

Ми увійшли до приміщення станції. Зона очікування була сіра й депресивна, напевно, тут не прибирали ще з 70-х років. По кутках тинялися волоцюги, а пасажери від довгого очікування мали страшенно роздратований і втомлений вигляд. Я рухався за ледь помітним слідом порожняка, який привів мене до автобусної платформи, а тоді зненацька зник.

Неймовірно — їм таки *вдалося* сісти на автобус! Я помчав назад до друзів і зустрів Емму, яка щодуху бігла до мене з широко розплющеним очима.

— Дехто впізнав одного з них! — загукала дівчина, розмахуючи світлинами витворів, а тоді вхопила мене за руку й потягла до віконечка квиткової каси.

— Так, я бачив їх кілька годин тому, — втомлено мовив працівник каси, — вони взяли квитки на автобус до Клівленда, що рушав о сімнадцятій.

Повідомивши нам цю інформацію, він одразу повернувся до перегляду баскетбольної гри на своєму телефоні. Пані Сапсан зарюкала у віконечко.

— Скільки зупинок робить цей автобус на шляху до Клівленда?

Зітхнувши, працівник висмикнув із ящика столу якийсь папірець і кинув його на прилавок каси зі словами:

— Ось розклад.

Імбрина кинула оком на аркуш і мовила:

— П'ять зупинок. Мандрівка десь на тисячу миль, — і знову забарабанила у вікно: — Коли рушає наступний автобус до Клівленда?

— За сорок п'ять хвилин, — мовив працівник, не піднімаючи голови від телефона.

Пані Сапсан обернулася до мене задоволено всміхаючись:

— От бачите, пане Портман! А ви вже мало не втратили надію!

— Ми виходитимемо на тих самих зупинках, що й вони, — мовила Емма, — і ти зможеш перевіряти їх щодо порожнякового слизу...

Вона схвильовано потирала долоні, як робила завжди, коли наш план нарешті починав триматися купи або ж вирішувалася якась проблема. Мені дуже імпонувала ця її риса, і я гадав, що так буде завжди.

— А я сподівався, що ми зможемо переночувати у своїх ліжках, — застогнав Єнох.

— Ти можеш, — мовив я, — тебе ніхто не змушує їхати з нами.

— Він поїде, — зауважила Емма, — просто не може втратити нагоди на щось поскаржитися.

* * *

Ми знайшли малолюдний закуток і присіли на лавку, до бильця якої був прикручений платний телевізор із монетоприймачем. Здавалося, моя голова важила з добру тонну, стільки в ній було думок. Я аж тремтів від стресу, але водночас міг би заснути просто тут, на металевій лаві, якби вдалося на неї лягти. Наш світ став хаотичним, він розлітався на друзки, та попри це Емма з Єнохом сипали жартами про одяг, що його носили тут звичайні, а пані Сапсан видавалася абсолютно спокійною, міркуючи про щось своє. Можливо, вони настільки звикли жити під дамокловим мечем численних катастроф, що це вже геть на них не впливало, але я ще не міг із цим змиритися.

— Чому ви такі певні, що мені це вдасться? — запитав я, що-сили намагаючись приховати розчарування.

— Бо ти Джейкоб, — стелула плечима Емма.

— Я ніколи не казав, що тобі це до снаги, — зауважив Єнох, — але для мене ця справа цікавіша, аніж цілісінький день робити позначки в атласах під керівництвом Міларда.

Я повернувся до пані Сапсан, нашого оплоту здорового глузду й мудрості.

— Що трапиться, якщо я загублю слід і не зможу їх знайти? Що буде, як нам не вдасться повернути дівчину?

«Будь ласка, скажіть, що нічого страшного не трапиться. Що світ не згасне, якщо мене спіткає невдача».

— Що трапиться? — зітхнула пані Сапсан. — Американці можуть втратити довіру до нас, припинять свою участь у перемовинах і почнуть воювати між собою. Або ж війна розпочалася вже — і байдуже, що ми зробимо.

Її слова прозвучали настільки буденно, що в мене аж щелепа відвисла.

— Пані С, я, звісно, перепрошую, але скидається на те, що вас це не надто хвилює, — зауважила Емма.

— О, це мене хвилює, і то неабияк, — мовила та, — і разом з іншими імбринами ми докладемо всіх зусиль, аби продовжити перемовини незалежно від розвитку подій. Але наразі це все, що ми можемо контролювати. Американці мають бажати миру, ми не можемо їх до цього змусити. І навіть якщо ми доб'ємося ідеальної мирної угоди, завжди залишається можливість, що одного дня все піде шкереберть.

— То навіщо посилати нас виконувати це завдання? — запитав Єнох. — Чому ми маємо марнувати час, рятуючи цю дівчину, якщо зрештою це нічого не вирішить?

Безтурботний вираз на обличчі імбрини зник, а її очі звузилися.

— Бо мене хвилює не дівчина, а витвори, — мовила вона.

Тепер шокований вираз з'явився на обличчі Емми — зазвичай пані Сапсан не висловлювалася настільки різко. Скидалося на те, що імбрина вирішила говорити з нами, як із дорослими.

— Викрадення не було випадковим, — зауважила вона, — я не вірю в теорію пані Волове Очко і гадаю, що ця ситуація є чимось більшим, аніж спробою спричинити хаос та поставити під загрозу мирні перемовини.

— Тоді про що йдеться? — поцікавився я.

— Рушайте за витворами, — мовила імбрина, — і спостерігайте за ними. Можливо, нам вдасться про щось дізнатися.

— А дівчина? — запитав Єнох.

— Заберіть її, якщо зможете, але в жодному разі не ризикуйте без потреби. Я можу змиритися з безліччю особистих невдач, однак не пробачу собі, якщо втрачу когось із вас.

— А що робитимете ви, доки ми здійснюватимемо цю небезпечну місію? — поцікавився Єнох.

— Наглядатиму за вами.

— То ви з нами не підете? — здивувалася Емма.

— Не зовсім так, — мовила пані Сапсан, — але я завжди буду десь поряд. О, і я хотіла б, щоб ви взяли з собою Г'ю.

— Це трохи несподівано, — підняв голову Єнох.

— Він зможе дістатися сюди за півгодини? — запитав я, глипнувши на настінний годинник.

— Має бути з хвилини на хвилину, — мовила пані Сапсан, — я вже відправила за ним посланця.

Тієї самої миті до будівлі зайшов Г'ю в супроводі Улісса Кричлі. Усміхаючись, він помахав нам рукою з касової зали.

— Чому саме Г'ю? — тихо поцікавився Єнох. — Якщо ви вважаєте, що нам потрібна підтримка, то чому, скажімо, не Бронвін?

— Бо він дуже здібний і самовідданий, — зауважила імбрина. — А якщо говорити відверто, пригоди йому не завадять і допоможуть відволіктися від думок про Фіону.

Я не міг із цим сперечатися, адже кожную вільну хвилину цей бідолаха терзав себе переживаннями мало не до смерті.

* * *

Автобусна компанія запозичила свою назву й логотип в персонажа дитячої літератури, який умів літати, товаришував із феями та жив на острові, де ніхто не старішав. Його усміхнене анімаційне зображення на боці автобуса та стильний капелюшок із пір'ям різко контрастували з безнадійно похмурою станцією. Перш ніж я встиг піднятися всередину разом із друзями, пані Сапсан відвела мене вбік, щоб поговорити сам на сам.

— Він тобі снівся, чи не так? Мій брат.

На якусь мить мені перехопило подих.

— Так.

— Однак тобі здавалося, що це більше, ніж просто сон, — вела далі імбрина. — Неначе він перебував у твоїй голові.

— Так, так, — механічно кивав я.

— Подібне снилося й мені.

— *Справді?*

— Мабуть, він намагається дістатися до нас через сни... щоби змусити страждати тих двох, кого він ненавидить найбільше у світі... кого звинувачує у своєму падінні. Але повір мені, Джейкобе, оці-от видіння, що покликані нас мучити, то *все*, на що він здатен.

— Ви впевнені? — запитав я. — Що як вони намагаються його повернути?

Імбрина заперечно похитала головою.

— Це неможливо. Він застряг у дуже глибокій дірі — і то на завжди. Можеш бути у цьому певен.

— Але це не зупинить їх бодай від спроб його витягти, — мовив я. — Як гадаєте, саме це вони й роблять? Намагаються повернути Коула?

— Будь ласка, не так голосно, — мовила пані Сапсан, озирючись навкруги, — і не давай повної волі своїй уяві. Пам'ятай: Боб-одкровенник віщував чимало речей, які ніколи не справилися. Тож маємо зосередитися на нашому завданні й не надто перейматися цими видіннями. І дуже тебе прошу, не розповідай про це іншим.

— Гаразд, — кивнув я.

— А якщо він знову тобі насниться, відразу *скажи мені*.

Водій завів мотор автобуса, і мої друзі вже махали мені з вікон. Я швидко побіг до них.

* * *

— Я тут маю кілька подаруночків, — мовив Г'ю, порпаючись у невеличкій торбині, що її тримав на колінах.

Наша подорож тривала кілька хвилин, а Єнох уже встиг заснути, однак майже одразу й прокинувся. Ми з Еммою перехилилися через свої крісла до протилежного ряду, на якому сидів Г'ю.

— Коли всі дізналися, що я маю їхати, вони дещо мені передали. Клер приготувала сандвічі з тушкованим м'ясом, — хлопець дістав кілька бутербродів, загорнутих у коричневий папір, і розділив між нами. — Чиста білизна і шкарпетки — їх люб'язно передала Бронвін. О, ще круті штуки — два светри з вовни дивних овець від Горація.

— Точно! — вигукнув Єнох. — Я весь час думав, що з них вийшло.

— Їх трохи побила міль, але Горацій церував їх кожнісінької вільної хвилини.

— Вони зупиняють кулі, але не здатні зупинити міль? — мовила Емма.

— У Диявольському Акрі міль може прогризти й залізо, — пояснив Г'ю.

— Та ще й плоть, наскільки я знаю, — мовив Єнох. — Прекрасні створіннячка.

Г'ю дістав із торби пошарпану книжку.

— Це від Оливки — *«Дивна планета: Північна Америка»*, — він труснув нею, і з-поміж сторінок випала карта. — Це Мілард дав мені свіжу карту американських петель. А це тобі, — додав Г'ю, простягаючи мені крихітну коробочку.

— Від кого? — запитав я.

— Здогадайся, — підморгнув той.

Я побачив на ній записку, написану акуратним, округлим почерком: «Захід сонця, який ти пропустив». Відкрив коробочку — і з неї вирвався потік бурштинового саява, що виблискувало й мерехтіло, мов ті часточки пилу, які витанцьовують у сонячному промінні. Вони закружляли довкола мене так швидко, що якусь мить я бачив тільки їх, а тоді розсіялися в повітрі. Залишився тільки приємний трепет на обличчі.

— Ого! — мовив Г'ю. — Це було прекрасно.

— Справді круто, — докинув Єнох.

— Хтось міг це побачити, — похмуро сказала Емма. Утім, близько десятка пасажирів, що перебували разом із нами в автобусі, залипили у своїх телефонах або дивилися у вікно, тож насправді ніхто цього не зауважив.

— Не ревнуй, тобі це не личить, — піддражнив її Єнох.

— Що? Я н-не... — хмурачись, пробурмотіла Емма. — О, *студи* свою *пельку*!

Вона підвелася й пересіла на інше місце.

— Не зважай на неї, — мовив Єнох, — зазвичай їй потрібно чимало часу, щоб із чимось змиритися. Вона сумувала за Ейбом півстоліття.

— Дайте-но мені ту карту петель, — нетерпляче мовив я, понад усе бажаючи змінити тему.

Я запхався на сидіння Єноха й Г'ю, і ми розгорнули карту на колінах, а невдовзі повністю поринули в те, що можна було б назвати справжнісінькою дивовижею.

Мені траплялося чимало карт — із золотими каліграфічними написами, в атласах зі шкіряними палітурками, що важили з добрячу тонну... Я бачив їх нашкрябаними на ресторанних серветках чи інших картах, з маршрутами, позначеними шпильками чи нитками. Однак нічого подібного я досі не бачив. Це була справжня карта — і сучасна, подібна до тих, які можна придбати на заправці під час поїздки. А найбільш дивним було те, що з обох її боків розташовувалися колонки з рекламними оголошеннями.

Тут рекламували *петлі*. Оголошення скидалися на опис зупинок для далекобійників: можливість заправитися, попоїсти, заночувати... з певними дивними перевагами.

«Гарячі страви цілодобово! Готельний затишок з усіма зручностями!» — повідомляли в одному оголошенні. В іншому хвалькувато заявляли: «День у петлі без стихійних лих! Ідеальна погода, мирні звичайні! Відчуйте нашу гостинність!» Було й таке: «Озброєні миротворці забезпечать вам безтурботний відпочинок!» А одне оголошення містило купон: «Виріж та отримай знижку 10 %!»

— Що це за химерна країна? — поцікавився Г'ю.

— Та, в якій немає імбрин, — мовив Єнох.

Авжеж, Дивосвіт був багатогранним, однак я ніколи не сприймав його як осередок капіталізму. Американський Дивосвіт значно відрізнявся від того, який мені довелося пізнати в Європі. Відтоді, як я кілька тижнів тому зустрів Ейча, цей факт підтвердився сотні разів, однак мені й досі було важко це усвідомити.

— Петля, де панує готельний затишок... — сонно пробурмотів Єнох. — Звучить, як справжній рай.

— Облиш ці сподівання, — мовив я, — не думаю, що витвори зацікавлені у всіляких зручностях.

— Гм, але десь їм таки доведеться зупинитися, — зауважив Єнох. — Викрадена дівчина була мешканкою петлі, тож, якщо вони цього не зроблять, вона почне швидко старішати.

— Тобто ти припускаєш, що вона потрібна їм живою? — запитав Г'ю.

— Вони доклали неабияких зусиль, щоб її схопити, — мовив Єнох, — і я певен, що витвори зробили це зовсім не для того, аби ця дівчина перетворилася на купку запилених кісток.

Тим часом ми рухалися далі. Сонце вже сідало, а Єнох із Г'ю розважалися, випустивши одну із бджіл Г'ю, аби та надокучала пасажирам. Я помітив, що Єнох робить усе можливе, аби підняти настрій Г'ю, і тепер він почав подобатися мені трохи більше. Попри те що цей хлопець докладав усіх зусиль, аби видаватися повним засранцем, він усе-таки мав добре серце. Я повернувся на своє місце й задрімав — за подушку мені правив один зі светрів Горація, який я згорнув і підмостив під голову біля вікна. Спати було не дуже зручно, і мене переслідували тривожні сни, які, втім, геть не запам'яталися. Зненацька я прокинувся від того, що хтось сів поряд зі мною. То була Емма. Вона склала руки на колінах та мала досить напружений вигляд, а тоді озирнулася назад, щоб переконатися, що Єнох та Г'ю нас не чують. Помітивши, що хлопці вже поснули, дівчина мовила:

— Нам треба поговорити. Про те, що між нами сталося.

Мій сон мов вітром звіяло.

— О, — сказав я, потираючи обличчя, — гаразд. Але я гадав, що ми ніби...

Домовилися про це не говорити.

— Я намагалася про це не думати, — мовила вона, — не зважати, прикидатися, що цього немає... Вдавати, що ми тільки друзі. Але марно.

— Це досить помітно, — сказав я.

Бо, щойно хтось згадує Нур, ти похмурнієш.

— Я просто ще раз хочу вибачитися. Пробач мені за те, що я зробила. Не варто було йому телефонувати.

Я відчув, як у грудях поступово наростає хвиля непростих емоцій. Почувши її слова, я зрозумів, наскільки незначною насправді була та подія. Я припинив наші стосунки через телефонний дзвінок, і якась частинка мене й досі гадала, чи не надто бурхливою була така моя реакція? Можливо, я розбив їй серце через дрібницю?

— А ти часто це робила? — запитав я. — Телефонувала Ейбу?

— Ні, тільки того разу, під час нашої подорожі. Я просто хотіла з ним попроситися.

Навіть не знаю, чи я їй повірив, та чи не було мені до того байдуже. Зненацька мене огорнуло відчуття, що зринуло того дня: сумне усвідомлення, що ця дівчина ніколи не була моєю — і ніколи не буде. Що я дунив сам себе, прикипівши до думки, що хтось на кшталт Емми міг би в мене закохатися.

— Почасти я навіть радий, що ти так учинила, — зауважив я. — Це змусило мене поглянути у вічі тому, чого я постійно уникав.

— Це ти про що? — несміливо поцікавилася Емма.

— Ти сама сказала про це кілька днів тому. Я не Ейб — і ніколи ним не стану.

— Ох, Джейкобе, пробач мені. Я просто розсердилася.

— Знаю. І саме тому дозволила собі бути зі мною чесною. Бо правда в тому, що ти й досі його кохаєш.

Вона мовчала. Це й була її відповідь. Усе просто.

Емма не могла опиратися своїм почуттям до мене, бо я нагадував їй його. І я не розбив їй серце, бо вона ніколи мені його не дарувала.

— Я не хочу, щоб ти мене ненавидів, — мовила дівчина, опустивши голову. Тієї миті, у тому освітленні вона виглядала такою молодою, і мені стало її шкода.

— Я ніколи не зміг би тебе ненавидіти.

Емма притулилася головою до мого плеча, і я був не проти.

За вікном автобуса вже сутеніло. Я спостерігав за тим, як останній промінь багряного сонця ковзнув за верхівки гір віддалік від дороги, а все довкола поступово набувало сумного відтінку вечірньої синяви.

— То що він сказав? — запитав я. — Про що ви говорили під час тієї розмови?

— Насправді він нічого не сказав, — зітхнула Емма, — тільки розсердився. Сказав, що мені не слід було йому телефонувати.

— Але ж ти не могла опиратися цьому бажанню.

Вона заговорила так тихо, що я ледве зміг розібрати її слова:

— *Він сказав, що я відволікаю його від обіду. А тоді кинув слухавку,* — Емма підняла на мене очі, сповнені сліз. — Я почувалася такою ідіоткою... Після цього мені довелося повернутися до автівки, де чекали ви, і вдати, що нічого не трапилось.

На якусь мить мене пронизав біль, а в голові промайнула геть несподівана думка: «Невже мій дід міг бути таким негідником?»

— Вибач, Ем, — мовив я, обіймаючи її рукою.

— Не варто вибачатися, — сказала вона. — Мені треба було це почути, щоб нарешті його відпустити.

Нарешті. Але запізно для нас.

— Я розумію, що ми вже не зможемо бути такими близькими, як раніше, — зауважила Емма, — але між нами була й дружба — справжня дружба, яка чогось та й варта.

— Вона нікуди не зникла, — мовив я. Всередині дівчини неначе щось вивільнилося, і плечі Емми затремтіли. Я сказав те, що думав. І досі вірив, що всі мої прекрасні почуття до неї були щирими. Просто тепер вони не підживлювали мою закоханість, як раніше, і вона зникла.

— Дякую, — мовила Емма, шморгаючи носом. — То як воно буде далі?

— Отак, — мовив я, обіймаючи її трохи міцніше. — А зараз нам обом не завадить поспати.

Хтось поторсав мене за руку, і почувся шепіт Емми:

— Ми зупинилися.

Я сонно моргнув — була глупа ніч, і ми прибули до якоїсь станції у штаті Айова.

— Йди перший, — мовив Єнох, легенько штовхаючи мене вузьким проходом до дверей. Я вийшов з автобуса й уважно оглянув землю довкола паркувальної зони, сподіваючись знайти сліди порожняка. Анічогісінько. Вони тут не зупинялися. Ми подибали до станції, де працював цілодобовий фудкорт. Єнох

із Г'ю купили собі хотдоги (на вигляд вони були мов та гума), а Емма зупинила свій вибір на бурито з квасолею і сиром. Тепер вони дорослішали з кожним днем, це були підлітки, чії тіла швидко розвивалися, — мабуть, уперше за ціле століття — і завжди голодні, мов вовки. На противагу, мій шлунок неначе зав'язався в тугий вузол і сама лише думка про їжу спричиняла в мене нудоту. Дивовижно, думав я, подеколи мої друзі видаються вихідцями з сивої давнини, а буває й таке, що я почуваюся набагато старшим за них. Ми знову запхалися до автобуса й поїхали далі. Я то поринав у тривожний сон, то прокидався, а десь перед світанком Емма знов почала мене торсати, намагаючись розбудити.

Ми зупинилися на шосе, і автобус сердито буркотів, змушений стояти у довжелезному заторі. Десь попереду блимали вогні рятувальних машин, і в мене з'явилося погане передчуття.

Три смуги руху зливалися в одну, і поступово перед нами відкрилася вся картина: на шосе сталося лихо. Усюди були поліцейські автівки, стояла швидка допомога, пожежна машина, блимали спалахи... Поліцейські керували рухом автівок, і все це скидалося на якийсь похмурий цирк. Я не міг відірвати очей від чорних завитків, що їх залишили по собі під час гальмування шини, а тоді мій погляд перекинувся на божевільний парад факелоподібних язиків вогню, що вели до задньої частини розтросценого автобуса.

— *О Господи*, — прошепотіла Емма. На її обличчі танцювали червоні й помаранчеві спалахи.

— Це може бути той самий автобус? — запитав Г'ю. — Яким їхали вони?

— Краще б нам про це дізнатися, — мовив я.

Єнох промовчав, однак кивнув на знак згоди.

Рух на дорозі практично завмер, тож я вивів усіх з автобуса, не зважаючи на сердиті заперечення водія.

— Навряд чи копи дозволять нам щось винюхувати на місці аварії, — мовив я.

— Ти здивуєшся, як далеко можна зайти, якщо поводитися як риба у воді, — зауважила Емма.

Коло розтросценого автобуса ще метушилося кілька парамедиків, однак скидалося на те, що аварія сталася кілька годин тому, тож постраждалих уже давно забрали до лікарні.

Автобус лежав на боці, немов повалений велет, а його зігнута й посічена рама виблискувала у хаотичному світлі вогнів. Було схоже, що він скотився з дороги, перекинувся набік і проорав носом землю, намагаючись дістатися узлісся. Розстроєних транспортних засобів тут більше не було, тож, імовірно, автобус втратив керування й розбився сам.

Мені не знадобилося багато часу, щоб виявити слід порожняка. Бризок чорної рідини довкола автобуса не бракувало, а з місця аварії вони вели в бік лісу. Там не було ані поліції, ані медиків. Анічогісінько, окрім темних силуетів дерев.

Я рушив за слідом, а друзі намагалися від мене не відставати. Пройшовши зо двадцять-тридцять футів від узлісся, Емма запалила в долоні вогник, щоб підсвічувати нам шлях.

Ми проминули купу сміття і зарості наїжачених кущів. А тоді знайшли її на купі сухого листя.

Це була та дівчина, Еллері. Вона вмирала, стікаючи кров'ю через глибоку рану на голові. Одна її нога неприродно вигнулася під тілом. Ми кинулися до неї.

— Покличте на допомогу! — крикнула Емма, і Г'ю побіг назад до автівок із парамедиками.

Перед нами лежала тендітна й бліда дівчинка. Вона мала тільки одне око, а чорна пов'язка, що зазвичай прикривала друге, кудись зникла, і на її місці зяяла зморшківата чорна діра. Очікуючи на допомогу, ми спробували з'ясувати, що трапилося. Однак Еллері була геть дезорієнтована, вона то непритомніла, то приходила до тями.

— Вони хотіли, щоб я плакала, — бурмотіла дівчина. — Чоловіки з порожніми очима. Вони змушували мене плакати.

Тієї миті з її очниці виповз крихітний маленький хробак. Звиваючись, він поповз її обличчям і впав на землю, де я помітив ще із добру сотню таких самих створінь — вони звивалися поміж опалим листям. Від цього видовища мене мало не знудило, хоча Єнох із Еммою здавалися незворушними.

— Вони її вкрали, — схлипуючи, мовила дівчина, — забрали її в мене.

— Кого? — запитала Емма.

— *Maderwurm*, — прошепотіла дівчина, і її голос затремтів. — Тепер вона помре, бо не зможе жити назовні.

Почувши це, ми нажахано перезирнулися.

— А де ці чоловіки зараз? — запитав я.

— Втекли, — ледь чутно мовила Еллері. — Ви їх уб'єте?

— О, безперечно, — зауважив Єнох.

— Але не чіпайте дівчину. Вона не хоче робити те, що робить.
Це вони її змушують.

— Яку ще дівчину? — поцікавився я.

— Це зробила вона. Вона зупинила автобус.

— Як?

— Своїми мотузками. А ще вона подарувала мені просто неймовірні квіти...

Щойно прибула швидка допомога, як Еллері почала корчитися в судамах. Усе довкола освітили спалахи ліхтарів, і за мить ми відступили, щоб їй змогли допомогти.

Еллері вигиналася й стогнала — попри те, що її заступили медики, я розумів, що там відбувається щось іще. Я почув, як один із них вилаявся, і раптом усі відсахнулися.

— Що тут, у біса, відбувається? — запитав хтось.

І раптом я знову її побачив. Дівчину скрутило від чергової конвульсії, і здавалося, що довкола неї розростається гніздо з шовкових ниток.

— Ісусе, — видихнув Єнох, — це ж прискорене старіння!

На голові в дівчини із шаленою швидкістю росло волосся, і його відтінок змінювався просто на очах — від брунатного до сріблясто-сивого, — а тоді воно набуло кольору слонов'ячої кістки.

Зненацька здійнявся потужний вихор, що пригинав до землі гілля дерев та здіймав у повітря сухе листя. Ми озирнулися й побачили, що за лісом приземлився вертоліт, а тоді присіли навпочіпки, тривожно міркуючи, як діяти далі. Із вертольота вистрибули кілька людей і помчали просто до нас.

То були американці. Ламот із охоронцем щодуху продиралися крізь лісові хащі, вигукуючи ім'я Еллері. Пані Сапсан, Волове Очко й Зозуля намагалися від них не відставати та спочатку навіть не зауважили нашу присутність. Працівників швидкої допомоги відтіснили вбік — нажахані, вони вже були готові накивати п'ятами, а коли американці схилилися над Еллері,

я помітив, що імбрини вливають щось із скляного слоїка до рота дівчини, яка ледве ворушила губами.

Я розумів, що вони намагалися її врятувати, однак процес старіння не припинявся. Підхопивши її на руки, вони рушили геть, а коли проходили повз мене, я побачив, що менш ніж за півхвилини шкіра Еллері стоншилася майже до напівпрозорості, а її око затягло молочним туманом.

Імбрини були безсилі. Американці забрали Еллері, а пані Сапсан відірвалася від них і підійшла до дерева, коло якого ми всі тулилися.

— Пані Сапсан! — вигукнула Емма, обіймаючи імбрину. — Звідкіля ви тут узялися?

— Я ж казала, що наглядатиму за вами, — мовила та. Її волосся тріпотіло на вітрі, що його здійняли гвинти вертольота. — На щастя...

— А вона помре? — прокричав Єнох.

— Ми дали їй екстрену сироватку, що має уповільнити процес старіння, однак вона все одно може йому піддатися. А де Г'ю?

— Побіг кликати на допомогу і ще не повернувся, — мовила Емма.

Обличчя імбрини на мить спалахнуло тривогою.

Ми помчали на пошуки Г'ю і невдовзі виявили його коло розбитого автобуса — той був геть зім'ятий і лежав на боці, оточений спалахами й поліцейською стрічкою. Копи, які охороняли місце катастрофи, пішли з'ясовувати, звідки взявся вертолёт, тож зупинити нас не було кому, і ми підбігли до розтрощеної ходової частини автобуса. Наблизившись, я помітив, що всі його шини розірвані, а осі зламані. Г'ю стояв біля однієї з них, смикаючи за те, що на перший погляд видалося нам мотузкою. Такі самі мотузки щільно намоталися на осі й геть забили ніші коліс.

— Еллері згадувала щось про мотузки, — мовила Емма, коли ми бігли до Г'ю. — Вона сказала, що була ще одна дівчина, яка зупинила автобус своїми мотузками...

— Ви мали рацію, — звернувся я до пані Сапсан, — була ще одна особа. Дівчина.

Підійшовши ближче, ми побачили, що Г'ю тримав у руках аж ніяк не мотузку. То була лоза. Це гнучкі *лози* обплелися довкола автобусних осей та коліс.

— Що, заради бога... — мовила Емма, піднімаючи одну гілку. Вона була зелена й колюча, поцяткована ніжними бузковими квіточками.

— Еллері щось казала і про квіти, — зауважив я, — мовляв, вона отримала їх у подарунок від тієї дівчини.

Єнох зірвав одну квітку і уважно на неї поглянув.

— Щось дуже знайоме... Такі квіти росли довкола нашого будинку в Кернгольмі...

Г'ю не зронив ані слова. Він узяв квітку з рук Єноха і почав роздивлятися її у яскравому мерехтливому світлі спалахів.

— Пані? — збентежено мовив Г'ю, і тендітні риси його обличчя викривила болісна гримаса. — Це ж шипшина.

— Не розумію, — мовив я.

Однак усі інші, здається, знали, про що йдеться.

— Це були квіти Фіони, — тихо сказала Емма. — Вона могла їх виростити, сама того не бажаючи. Подеколи вони проростали за нею, коли вона кудись ішла.

Повітря неначе розрідилося, і в мене трохи запаморочилося в голові.

— То ви хочете сказати...

— Подібне могла зробити тільки Фі, — зауважив Єнох, дивлячись на довгі стебла.

— О Господи! — скрикнув Г'ю, і по його щоках заструменіли сльози. — Вона *жива*!

Емма пригорнула його до себе, і він вдячно прихилився до дівчини. Бідолаха неймовірно тішився й водночас почувався геть спустошеним.

— Вона у них. Вона у *них*! Моя кохана! О Господи!

— Ми визволимо її, — мовила пані Сапсан, — не сумнівайся в цьому ані на мить.

РОЗДІЛ ВОСЬМИЙ

На нас чекав політ у вертольоті американців — там не бракувало місця і то був найшвидший і найзручніший спосіб забратися з місця пригоди. Довелося трохи зачекати, перш ніж його підготують до злету. Замурзані і мов з хреста зняті, ми стомлено попадали на землю поміж рятувальних машин. Дивовижно, але пані Волове Очко вдавалося стримувати поліцію — імовірно, вона вже встигла підготувати для них якусь божевільну історію або ж вчасно стерла копам пам'ять. Тим часом Ламот навіть не присів — він знервовано міряв кроками землю, доки пані Зозуля і пані Сапсан метушилися коло Еллері, змашуючи їй чоло бальзамом та закапуючи якісь лікувальні краплі в неушкоджене око. Діра, що її раніше прикривала чорна пов'язка, тепер наполовину сховалася за довгим волоссям дівчини. Зненацька крізь сріблясті пасма просунув свою голову блідий хробак — здригнувшись, я одразу відвернувся, однак зміна картинки не надто допомогла притлумити відчуття нудоти.

Я розумів, що Г'ю перебуває на межі істерики. Емма з Єнохом намагалися його заспокоїти, однак хлопець і досі видавався надто впертим, аби закликати його дослухатися до здорового глузду. А найгірше було те, що він знову заплакав. Я піднявся й рушив до нього, однак Емма ще міцніше притисла його до себе і вони сплелися в обіймах, доки дівчина щось нетерпляче шепотіла йому на вухо. Я зробив іще один крок уперед, але вона зупинила мене поглядом, примружено глянувши на мене через його плече. «Дозволь мені з цим розібратися», — мовила вона одними губами. Тож я дав їм спокій.

Так я опинився на самоті, відчуваючись геть непотрібним, але водночас відчув і неабияке полегшення від того, що не мушу

нічого робити. Страшенна втома, якій я досі опирався, проникла в кожную клітину мого тіла, затуманюючи свідомість, хоч я щосили намагався пильнувати все довкола. Я сперся ліктем на сусідню поліцейську машину і щосекунди поступово сповзав униз, доки спостерігав за тим, як пані Зозуля метушиться на дорозі. Її дії були суто формальні — імбрина стирала пам'ять усім звичайним, які потрапили в той затор і надто зацікавилися тим, що тут сталося. Я мало не розсміявся й відчув легке запаморочення.

А тоді несподівано почув голос.

— *Радий бачити тебе знову.*

Тоненьке волосся ззаду на шиї стало сторч, і я просто-таки заляк на місці. Цей мелодійний голос піддражнював мене, він був ніжним і водночас сильним — і, на диво, напрочуд знайомим. Я обернувся, роззираючись навсібіч, однак нікого стороннього там не було. А тоді я знову його почув.

— *Гаразд. А ти радий?*

Відчуття було таке, ніби слова зароджувалися десь глибоко всередині мене, неначе їхнім творцем був мій власний мозок. Я настільки втомився, що почав гадати, чи це якийсь сон наяву. Точніше нічне жахіття.

Мою голову наповнили ледь помітні, мерзенні звуки — я чув, як плямають губи, як протяжно вимовляються голосні... Це нагадувало надмірну втіху, на кшталт тієї, що її відчуває людина, пірнаючи під затишне й чисте простирадло після важкого дня.

— *М-м-м-м-м*, — прошепотів голос. — *А оце вже краще. Я міг би звикнути до цього знову...*

— Хто тут? — вигукнув я, крутячись на місці.

— Джейкобе, з тобою все гаразд? — витріщилася на мене Емма.

Я кліпнув очима й перелякано зіщулився, на мить забувши, де взагалі перебуваю.

— Так, — мовив я. — Вибач, усе гаразд. Гадаю, я просто... заснув, — брехня змусила мене спохмурніти. — Можливо, мені краще прогулятися. Трохи подихати і провітрити голову.

Емма неуважно кивнула, бо вони з Єнохом надто зосередилися на своєму завданні — будь-що заспокоїти Г'ю, і моя дивна

поведінка її не збентежила. Я пішов геть — не надто далеко, бо це було б нерозумно, але досить далеко, щоб позбутися голосу в голові й переконати себе у власній брехні: це нічого не означає. Насправді я нічого не чув.

Я рухався широкими, впевненими кроками, що вели мене в порожнечу, пробираючись крізь скупчення рятувальних машин. Мене добряче хилитало, бо донедавна приємний вітерець ставав дедалі агресивнішим. Раптовий вихор різко вдарив мене по ногах, і я поточився, а щоб не впасти, вхопився за задні двері швидкої допомоги.

І знову почув той голос.

— *Зовсім скоро настане нова доба, — шепотів він, — і вона буде не така прекрасна, як...*

— Хто ти? — засичав я у темряву.

— *Просто старий знайомий.*

— І що все це означає? — мовив я, затрусивши головою. Мое серце стугоніло в грудях.

Голос засміявся. То був похмурий, грубий, гортанний звук. А тоді я почув знайомі слова:

І потопатимуть у смороді країни,
У світі нашому зотліє все й згниє —
Впадуть на землю мертві люди і тварини,
Засохне під ногами все живе.

Зненацька брязнув замок і задні двері швидкої розчахнулися, мало не збивши мене з ніг. Я вже встиг добряче перепудитися, однак темні нутрощі автівки вабили мене до себе — і гадки не маю чому. Я й сам не відав, що саме шукаю, аж доки не побачив це на власні очі й не зрозумів, що тут узагалі можна знайти.

Тіло. Нерухоме тіло під простирадлом.

Усі мої інстинкти просто-таки волали, щоб я побіг геть, покликав на допомогу чи зрештою сів на літак до свого нудного й такого передбачуваного життя у Флориді. Та я змусив їх замовкнути. Змусив померти. А тоді зібрався з духом і заліз до швидкої. Серце калатало, мов скажене, і, здавалося, от-от вистрибне з грудей. Я підняв краєчок простирадла й побачив обличчя юнака — він був мертвий, йому сплющило півголови.

Ісусе.

— *Просто старий знайомий*, — повторив голос, і тепер він лунав з боку тіла, із закривавленого рота цього мерця. — *Однак зовсім скоро я повернуся...*

Простирadlo впало на місце, а мене взяли дрижаки, що їх ніяк не можна було вгамувати. Тим часом у кабіні голосно заграло радіо — то була пісня «Як друзі трохи допоможуть»¹. Я відчув, як по спині поповз холодок. А тоді зненацька знавіснів і втратив над собою контроль. Я кулею вилетів зі швидкої та вривався просто в Єноха. Він підхопив мене, здивовано виричавши очі.

— Куди тебе понесло? — він щосили намагався перекричати шум. Я й не помітив, як заревів двигун вертольота. — Ходімо, нам час вирушати, — мовив Єнох, тягнучи мене за собою до металевого птаха.

* * *

За дві хвилини ми піднялися в небо, вмостившись у кріслах та пристебнувши паски безпеки, а спеціальна гарнітура трохи стишувала ревіння лопатей вертольота. Ламот із охоронцем розмістилися в першому ряді, поклавши Еллері до себе на коліна, а нас усіх запхали назад. Щоб усі помістилися, пані Волове Очко та пані Зозуля були змушені перетворитися на птахів та влаштувалися біля пілота, уважно вивчаючи небесний простір, якого вже торкалося легке сяйво світанку. Імбрини доклали всіх можливих зусиль, щоб стабілізувати стан Еллері, однак її слід було доправити до якоїсь петлі — то був єдиний шанс уникнути смерті. Отож ми націлилися на найближчу петлю в глухому містечку Лоукест-Геп.

Мене все ще трусило від нещодавніх подій. Може, то було видіння? Чи галюцинація?

Бо я чув голос Коула.

Це він цитував мені найбільш апокаліптичні уривки з пророчтва, які мали означати... що?

¹ Йдеться про пісню «With a Little Help of My Friends», яку свого часу виконували Джо Кокер (Joe Cocker) та гурт «The Beatles».

Можливо, вони свідчили про те, що я божеволію. Авжеж, чом би й ні? Або ж Коул просто знайшов новий і досить творчий підхід до знущань.

Тим часом Г'ю геть розкис і, попри всі зусилля Емми та Єноха, йому ставало дедалі гірше.

— Фіона зараз у них, — він заговорив у мікрофон своєї гарнітури, щоб ми всі його чули, — і що більше часу ми змарнуємо, то важче буде її повернути. Треба обшукати кожну петлю в радіусі двохсот... ні, ліпше трьохсот миль. І починати треба вже, бо...

— Г'ю, це так не робиться, — Емма поклала свою руку на долоню хлопця, намагаючись його заспокоїти.

— Звісно, робиться! У нас же є вертоліт!

Ламот обернувся до нас і сердито глипнув на Г'ю.

— Це мій вертоліт, хлопче, і єдине місце, куди він зараз прямує, — найближча петля, де ми зможемо врятувати життя цієї дівчини, — сказавши це, чоловік перевів свій погляд на пані Сапсан: — Саме час вгамувати своїх вихованців.

— Будь ласка, Г'ю, ти маєш заспокоїтися, — мовила імбрина. — Нам треба ретельно обмірковувати кожний наступний крок. Повір, ми всі через це засмучені і всі до одного переймаємося долею панни Фрауенфельд. Однак цей критичний момент — найгірший час для бездумного й необґрунтованого поспіху, що не підкріплений жодним планом.

— Фіона має жити в петлі, — пробурмотів Г'ю, — бо за її межами вона теж почне старішати.

— О Господи! — пополотніла Емма. — Я й забула!

Як і я. Коли Бібліотеку Душ було зруйновано, Фіони з нами не було, тож її внутрішній годинник не перезапустився, як це сталося з іншими. А це означало, що наша подруга може стати жертвою прискороеного старіння.

— Імовірно, вони схопили Фіону після того, як петля пані Волове Очко припинила своє існування... а відтоді минули місяці, — зауважила пані Сапсан. — Дехто бачив, як вона стрибнула зі скелі... Ми можемо тільки припускати, що після падіння Фіона вижила і її забрали вже з лісу, що розкинувся під тією скелею.

Г'ю заплющив очі, уявляючи цю картину.

— Що вони з нею робили? Навіщо вона їм?

— Це нам поки що не відомо, — зауважила імбрина, — та можеш бути певен, що увесь цей час вони підтримували в ній життя зовсім не для того, щоб дозволити їй зістаритися десь посеред... — пані Сапсан глипнула у вікно, — Айови.

— Авжеж, — сумно мовив Г'ю, — це можна припустити.

— Нам доведеться зробити одну зупинку, — вела далі імбрина, — а тоді ми повернемося до Диявольського Акра, зберемо усіх наших людей, організуємо мозковий штурм та розробимо ефективний план. І вже тоді повернемо її додому.

— Як скажете, пані, — кивнув хлопець.

Вертоліт приземлився на полі неподалік від старого сараю, і дерева та кущі, що росли навсбіч, залопотіли від сильного вітру. Імбрини й американці покинули борт, навіть не дочекавшись, доки втихомиряться гвинти. Пані Волове Очко й пані Зозуля полетіли до сараю у вигляді птахів, а коли туди дісталися ми, імбрини вже встигли набути людської подоби і стояли повністю одягнені й зачесані — кожна волосинка була на своєму місці. Ми допомогли Ламоту та його охоронцеві затягти Еллері драбиною на горище, де розташовувався вхід до петлі, а після швидкого переміщення, що спричинило в мене легку нудоту, перенесли її вниз — у теплий і туманний ранок.

— Ані руш! — гукнув хтось, і я побачив чоловіка, який націлив на нас револьвер. Він недбало розвалився на дерев'яному кріслі у високому циліндрі й дивній масці з вусами. — Ваші імена та назва клану, до якого належите! — гаркнув чоловіча.

— Ти не знаєш, хто я такий? — заревів у відповідь Ламот.

— Та мені начхати — хіба що ти не янкі та маєш п'ятдесят баксів, щоб заплатити за вхід, — зненацька він похитав головою, трохи посунувся вперед і пробурмотів: — Чорти б мене забрали, стривайте-но...

— Саме так, це Антуан Ламот, — втрутився охоронець, — і якщо не хочеш, щоб тебе зрешетили просто на цьому місці...

Чолов'яга миттю відкинув свій револьвер і припав до землі.

— Перепрошую, пане Ламот... Сер, я просто вас не впізнав... тобто... я не чекав...

Наблизившись до чоловіка, пані Волове Очко змусила його підвестися.

— Нам потрібне ліжко для цієї бідолашної дівчини, — мовила вона. — Затишне місце, де ми зможемо зручно її розмістити та зробити кілька компресів.

— Звісно, авжеж, — нервово засміявся той, — неподалік є заклад саме такого ґтибу, з усіма зручностями... і я певен, що там із таких видатних людей, як ви, і копійки не візьмуть...

Ми пішли за чоловіком, який показував нам дорогу, поштиво кланяючись і шаркаючи ногою, і зрештою дісталися купи будинків, оббитих дошками. Найбільший з-поміж них мав вивіску «Ристоран» — авжеж, саме так і було написано. Біля входу до будівлі тирлувалися троє — офіціант у білому піджаку та дві кухарки у таких самих фартушках. Чоловік у масці гукнув, щоб вони приготували кімнату, і всі троє виструнчилися та миттю зникли в приміщенні.

Імбрини залишили нас стояти на вулиці.

— Це недовго, — пообіцяла пані Сапсан, — ми тільки переконаємося, що її стан стабільний, а тоді рушимо далі.

Тим часом Г'ю перетворився на справжній згусток нервової енергії. Він щосили намагався тримати свій вир емоцій під контролем, а на його чолі туго пульсувала вена. Я не звинувачував цього хлопця, адже його кохана потрапила до лап найжахливіших посіпак Коула й один Господь знав, що вони з нею роблять — а чи вже зробили. Утім, просто зараз ми нічим не могли йому зарадити, тож я обвів блякле містечко поглядом, намагаючись знайти те, що зможе бодай на певний час відволікти Г'ю від гнітючих думок.

— Хоче знати, чому Карл носить маску? Б'юся об заклад, що так, — задзеленчав чийсь тоненький голосок, і з-за рогу ресторану з'явилася маленька дівчинка. На вигляд їй можна було дати не більш ніж шість років. На ній був зовсім простий одяг і шапочка каштанового волосся на голові.

— Чому? — з нудьгою в голосі поцікавився Єнох. — Залежність від амброзії?

— Це для ано-ні-мо-нім-но-сті, — затинаючись, мовила мала, а тоді спробувала вимовити це слово ще кілька разів, однак це їй так і не вдалося. — Хто б не охороняв вхід до петлі, він має вдягати маску. Бо ж раптом доведеться когось убити? Щоби їм не мстилися, ясно?

— Та ти що, — мовив Єнох вже з більшим зацікавленням.

— Я Елсі, а ви, бачу, новенькі. Прибули сюди з тими напівімбринами, щоб полагодити шестерні годинника нашої петлі? Щось він останнім часом відстає, і через те є певні проблеми, — дівчинка говорила швидко, немов виспівуючи слова, а її обличчя аж напружилось від цікавості.

— То не напівімбрини, — зауважила Емма, — а справжні імбрини!

— Ха! — вигукнула мала. — А ви народ *весели-и-ий*!

— Ми не жартуємо, — мовив я.

— А чоловік у хутрі — очільник Північного клану, — докинув Єнох.

— Та невже? — очі Елсі здивовано розширилися. — І що ви всі тутечка робите?

— Не можемо сказати. Це конфіденційна інформація, — зауважив Єнох.

— Та й довго ми тут не затримаємося, — багатозначно мовив Г'ю, після чого замислено підняв брови. — Хіба що... Ти часом не бачила тут сьогодні чотирьох чоловіків із дівчиною?

— Ніт. Тут уже багато місяців нікого не було.

Почувши це, Г'ю страшенно засмутився.

— Крім отого старого повішальника, — дівчинка вказала на висохле тіло, що теліпалося на шибениці на протилежному боці вулиці. — Цей розбійник хотів нас пограбувати. Тож ми застрелили його й повісили отам як пересторогу іншим. Ми-бо не схвалюємо крадіжки відтоді, як у Братика Теда вкрали вогняний камінь... — із цими словами дівчинка кинула на нас погляд, сповнений надії. — Ви часом не з *цього* приводу до нас прибули?

— З якого саме? — перепитав Єнох.

— З приводу вогняного каменя Братика Теда. Я сподівалася, що такі важливі люди прибули сюди, бо крадія вдалося впіймати і ви маєте камінь з собою, щоб повернути...

— Вибач, ми нічого про це не чули, — мовила Емма з ноткою щирого співчуття у голосі.

— О, — піднесений настрій дівчинки трохи похитнувся. — А ви часом не хочте зустрітися з Братиком Тедом? Гадаю, це його підбадьорить, бо він уже сам на себе не схожий.

— Навряд чи нам варто це робити, — мовила Емма, і дівчинка розчаровано похнюпилася.

— Ох, я все розумію, — не вгавала мала, глипаючи на невеличкий будиночок неподалік, — але він живе зовсім поряд...

— Чом би й ні, — втрутився я, — якщо це справді недалеко...

Я зустрівся очима з Еммою, мовчки кивнув на Г'ю, і вона мене зрозуміла.

— Гаразд, давайте з ним познайомимось, — мовила вона, беручи Г'ю під руку.

— Юху-у-у! Тоді помчали! — звеселилася мала.

Г'ю неохоче пристав на цю пропозицію, і ми гуртом посунули до маленького будиночка, а Елсі тим часом невпинно торохтіла, сиплячи словами, мов тим горохом.

— Віднедавна час тут тягнеться так повільно... *мов та черепаха*, і нікого ніде нема. Хіба побачиш якогось продавця чи вартового петлі... Невдовзі має прийти вчитель, котрий дасть мені завдання. І все — тут страшенно нудно. А ви самі звідки?

— З Лондона, — відповіла Емма.

— О! Мені завжди хотілося потрапити до такого великого міста. Воно гарне?

— Не дуже, — засміявся Єнох.

— Ну нічого, я все одно хотіла б його побачити. А з якої ви епохи? Тобто коли народилися?

— Чи не забагато запитань? — зауважив Г'ю.

— Авжеж, я цим і славлюся. Братик Тед називає мене тутешньою слідчою. А ви заберете мене з собою, коли рушатимете додому?

— Тобі тут не подобається? — здивувалася Емма.

— Я просто хочу побувати за межами Лоукест-Гіпа. До речі, народилася я в Цинциннаті. А тут я відтоді, як мені виповнилося чотири.

— Не так і довго, — мовив я.

— Авжеж, гадаю, що ні, — кивнула мала, — мені тільки сорок чотири.

Тим часом ми вже увійшли до будиночка. Відчуття було таке, ніби тебе запхали у розжарену піч. У велетенському каміні посеред кімнати ревіли язики вогню, а коло нього височіла купа грубих ковдр.

— Привіт, Братику, — мовила Елсі, і купа легенько ворухнулася в нашому напрямку. У коконі з теплих ковдр лежав хлопчик.

— Боже мій, — видихнув Г'ю, — та він згорить живцем!

— Не чіпайте його, — застерегла Елсі, — бо обморозите собі шкіру. В нього температура мінус п'ятдесят.

— П-п-п-привіт, — ледве пробелькотів хлопчина, чії губи тремтіли від холоду. Його шкіра геть посиніла, а очі облямовували яскраво-червоні повіки.

— *Бідолашний*, — прошепотіла Емма.

На моєму лобі вже виступили краплі поту, та щойно я намагався наблизитися до хлопця, як від нього віяло крижаним холодом, що легко долав задуху й піт. Обернувшись до Елсі, я поцікавився:

— Ти казала, що в нього вкрали... нагадай, що саме?

— *Його вогняний камінь*, — мовила мала, сумно всміхнувшись хлопцеві. — Він би й сам вам про це розказав, але йому важко говорити, бо від холоду закладає язик.

— Можливо, я зможу допомогти, хай і ненадовго, — сказала Емма, і на обох її долонях з'явилися язики полум'я. Вона трохи помахала руками, аби вогонь розгорівся, а тоді стала біля хлопця, тримаючи над ним долоні.

— Це ч-ч-ч-чудово, д-д-д-дякую, п-п-п-пані, — зацокотів зубами той.

Витримувати таку температуру було просто неможливо, і що спекотніше ставало в кімнаті, то частіше я зауважував якийсь дивний різкий запах, неначе хтось готував юшку зі сміття. Я спробував не зважати на нього й зосередитися, бо хлопець вже досить зігрівся, щоби формулювати закінчені речення.

— У мене є з-захворювання, — мовив Тед, чия насичено-синя шкіра вже встигла посвітлішати на кілька тонів. — Єдине, що допомагало мені жити більш-менш нормальним життям, — це вогняний камінь. Маленький зелений камінець, який завжди палав і ніколи не згасав... колись давно мені дала його моя імбрина, — засмучено й тужно мовив хлопець. — Це було ще в ті часи, коли ми мали імбрин. Вона привезла його десь іздалеку, за її словами, з-з-за моря. Казала, як триматиму його у ш-шлунку, він мене завжди зігріє. І довгий час саме так і було.

Сморід уже був нестерпнішим за спеку, і це змусило мене затиснути носа. На диво, решті присутніх було до нього байдуже.

— А тоді до нашого містечка прибув чоловік, — вів далі хлопчик, і його слова лилися вже значно легше, — і сказав, що він лікар. Мене завжди переслідувала легка застуда, і я нікуди не виходив без светра й пальта, а він сказав, що зможе її вилікувати. Мені тільки треба було викашляти вогняний камінь, щоб цей лікар із ним трохи попрацював.

Я ловив кожнісіньке слово хлопця й навіть не усвідомлював, що поступово рухаюся до кутка кімнати, аж доки не здолав половину шляху. Щось тягнуло мене до себе... Сморід і відчуття нудоти.

— Він забрав його в мене, — мовив хлопчик, — а коли я спробував побігти за ним, щоб відібрати камінь, мене щось зупинило. Воно було дуже сильне, але я не міг його побачити, — Тед затрусив головою, намагаючись стримати сльози. — Цей невидимий нападник притиснув мене до стіни й закрив мені рота, щоб я не міг кричати. Я знепритомнів...

На підлозі в кутку кімнати виднілася чорна пляма. Це й було джерело нестерпного смороду.

— Джейкобе, — мовила Емма, — це ж дуже схоже на...

— Порожняка, — сказав я. — А отут він залишив свій слід.

— Саме там він мене і схопив, — кивнув хлопчик.

— Коли це сталося? — поцікавився я.

— П'ять чи шість місяців тому, — відповіла Елсі.

— А як виглядав той чоловік?

— Як будь-хто, — закліпав очима хлопець, — як... ніхто.

— Він був у окулярах, чи не так, Теде? — докинула Елсі. — Темних окулярах, які ніколи не знімав.

Зненацька у двері голосно постукали. Вони відчинилися, і до кімнати увійшла пані Сапсан, яка рвучко вдихнула повітря, вражена такою задухою.

— Нам треба йти, — мовила вона.

Г'ю з Єнохом швидко попрощалися й побігли за імбриною. Елсі благально дивилася на мене, а тоді запитала:

— Може, ви могли б якось допомогти? Ви ж знаєте впливових людей...

— Зараз нам самим клопотів не бракує, — зауважив я, — однак ми про вас не забудемо.

Мала мовчки кивнула і прикусила губу.

— Дякую вам, — сказав Тед, — завжди приємно бачити коло себе доброзичливі обличчя. Тут цього дуже бракує.

— Мені так прикро, — мовила Емма, — якби ж то ми могли побути тут трохи довше...

— Та все гаразд, — зітхнув хлопець, сумно переводячи свій погляд на камін. Елсі теж відвернулася, і на тлі яскравого полум'я вона якусь мить виглядала зовсім юною і водночас дуже старою, а ще геть розгубленою.

Емма поволі стулила свої долоні. Я бачив, як сумно і прикро вона почувалася. Ми ледве знали цих людей, але я завжди помічав, що ця дівчина має велике і добре серце.

Перш ніж ми встигли дістатися дверей, хлопчик знову почав синіти.

РОЗДІЛ ДЕВ'ЯТИЙ

Ми залишили Еллері в Лоукест-Гепі під наглядом охоронця Ламота. Я хотів було її навідати, однак імбрини дотримувалися думки, що дівчині насамперед потрібні відпочинок і тиша, та аж ніяк не відвідувачі. Ми діяли оперативно, і це врятувало їй життя, однак наразі не можна було з певністю сказати, яким воно тепер буде. За один вечір промайнула більша його частина, а вплив прискороженого старіння на мозок нерідко досить драматичний. Утім, Ламот, здавалося, був нам безмежно вдячний. Він майже нічого не сказав, та це було помітно. На борту вертольота, що мав доправити нас до Марроубона, чоловік поводився незвично тихо, не форкав і не бурчав, а його єноти нарешті припинили дзявкати й загрозливо звиватися.

Та й решта присутніх здебільшого мовчали. Єнох задрімав, а Емма протягом усієї подорожі про щось тихенько перемовлялася зі Г'ю, розтираючи його стиснуті в кулаки долоні.

Тим часом я згадував Нур. Віднедавна думки про неї зринали дедалі частіше — і переважно тоді, коли я не мусив відволікатися на менш цікавих для мене людей чи загрозливих для життя подій. У такі тихі миті було досить уявити її обличчя і я відчував, як стрес поступово покидає моє тіло. Напруження, яке останнім часом постійно стискало мої груди, послаблювалося, а іноді, коли я уявляв, що ми поряд і я її цілую, оте саме напруження перетворювалося на дещо інше — нестримний потяг чи то пак чисте бажання. Якщо відверто, такі відчуття ніколи не зринали в мене щодо Емми. Наші стосунки були підкреслено цнотливими — вікторіанськими, якщо хочете. Однак мої почуття до Нур були геть іншими — чуттєвими і водночас ніжними. Це була справжня хімія.

Я згадав, що Нур абсолютний новачок у цьому світі, і мені хотілося дізнатися, як вона зараз почувається, чи звикає? Чи все із нею гаразд? Чи вдалося їм досягнути успіхів з картами Міларда? Чи знайшли вони підказки щодо того, де шукати петлю Ві? Як воно буде, якщо Нур її зрештою знайде? Хоча ні — коли вона її знайде.

Під час цих роздумів у мене зринула ще одна думка: що трапиться, коли ми знайдемо Фіону?

Оскільки на борту вертольота вже не було Еллері та охоронців Ламота, місця вистачало всім, і пані Волове Очко й пані Зозуля не мусили перетворюватися на птахів. Упродовж усієї мандрівки вони тихо й серйозно перемовлялися про щось із пані Сапсан. Я сподівався, що імбрини щиро переймаються долями Фіони та Г'ю й діляться припущеннями щодо того, куди витвори могли забрати дівчину, однак певності у цьому в мене не було. До всіх цих подій Г'ю вже трохи заспокоївся, в нього траплялися моменти радості й піднесення, однак тепер стара рана знову відкрилася і стала удвічі більшою. Я знав його досить добре, щоб розуміти: хлопець не заспокоїться, доки Фіона не повернеться до нас цілою й неушкодженою, а як, не доведи птах, із нею щось трапиться, це його просто вб'є.

Я прогнав цю думку, однак натомість у моїй голові зринуло запитання, яке мені страх як кортіло озвучити пані Сапсан. Звісно, я не міг зробити це через гарнітуру, бо не хотів, щоб його почув Ламот, хоч і здавалося, що він уже заснув, притулившись головою до ілюмінатора.

Водночас я не міг і чекати.

— *Я хочу децю запитати*, — прошепотів я, нахилившись до крісла пані Сапсан, і вона обернулася до мене, перервавши розмову з імбринами, — там, у Марроубоні, коли ми були в таборі і ви знайшли, де починався слід порожняка... То ж був не просто слід від черевика?

— Ні, — похитала головою імбрина.

Г'ю ловив кожнісіньке наше слово.

— Я знайшла це поміж дерев, неподалік від намету, — пані Сапсан дістала з кишеньки блузки зім'яту квітку бузкового кольору. Шипшина.

Г'ю простягнув руку й торкнувся до неї.

— Вона там була?

— Так, тоді як витворів там не було, — імбрина говорила так тихо, що мені майже доводилося читати по її губах. — Це Фіона привела дівчину до порожняка, який заचाївся на безпечній відстані від табору Північного клану.

— Не розумію, — хлопець наморщив лоба, і його очі стривожено забігали, — вона їм допомагала?

— Не з власної волі. Ми саме обговорювали це з пані Волове Очко та пані Зозулею і припускаємо, що свідомість Фіони, очевидно, контролювали — і продовжують це робити. Автотроща за участю автобуса — то результат тимчасового послаблення контролю. Фіона намагалася втекти, а може, навіть убити своїх викрадачів.

Емма вражено охнула, однак Г'ю не зронив ані слова — хлопець так сильно стиснув щелепи, що я почав боятися за його зуби.

— Чорт забирай, тепер вони, мабуть, хочуть її прикінчити, — пробурмотів Єнох, а тоді, спохопившись, закрив рота рукою. Я помітив, як Емма кинула на нього гнівний погляд.

— Зовсім ні, — мовила пані Сапсан, — витвори надто зосереджені на своїй меті, їм притаманний суто практичний підхід. Вони їй нічого не заподіяли та мали багато клопоту, доставляючи її сюди з Уельсу, і все це не просто так. Якою б не була їхня мета, вона ще не втілена в життя. Витвори не вбивають Фіону.

— Поки що, — зауважив Г'ю. — Доки вона не стане непотрібною.

Тим часом Ламот заворушився у своєму кріслі, а жоден із нас не знав, що ще можна сказати. Тож решту шляху до Марроубона у салоні вертольота панувала напружена тиша.

* * *

Ми саме стояли на вулиці сучасного Марроубона — біля вже знайомої шахти-музею, де розташовувався вхід до петлі, — як раптом якийсь турист спробував нас сфотографувати. Ламот гаркнув чоловікові, щоб той забирався геть, і бідолаха відразу накивав п'ятами. Пані Сапсан напружено всміхнулася.

— Ми не зможемо брати участь у зборах щонайменше кілька днів, — мовила вона, — бо наразі маємо більш нагальну справу.

— Сподіваюся, ви знайдете вашу дівчину, — кивнув Ламот. Несподівано для всіх він нахилився вперед, щоб потиснути імбрині руку.

— Дякую, — мовила пані Сапсан. — А ми, зі свого боку, зробимо все можливе для Еллері, щойно вона трохи оклигає та зможе подорожувати. У Диявольському Акрі є чудовий цілитель, тож, якщо ви зможете ненадовго довірити її нам...

Ламот вдячно кивнув, а тоді повернувся й уперше звернувся до мене:

— Вибач, що мав щодо тебе сумніви, хлопче. Ти маєш цінний дар, — мовив він і так плеснув мене по спині, що я мало не впав.

Очільник Північного клану вже хотів було йти геть, як пані Волове Очко раптом затримала його, вхопившись за єнотовий хвіст.

— Будь ласка, утримайтеся від війни, доки нас тут не буде, — благально мовила вона.

— Якщо подібне й трапиться, перший постріл пролунає не з нашого боку, — мовив Ламот, вдягаючи свого циліндра та йдучи геть.

* * *

Уже за кілька хвилин завдяки Панконтуркону ми знову опинилися на Бентамовому горищі, а коли двері ліфта роз'їхалися, нас зустрів дивний звук. То були оплески. Горище було вщерть заповнене людом — тут були імбрини, наші друзі, працівники міністерства та випадкові дивні, яких я побіжно знав, — і всі вони аплодували, а їхні усміхнені обличчя сповнювала щира радість. Усе це було для мене. Я відчув, як хтось доброзичливо підштовхнув мене до виходу — то була пані Сапсан.

— Вони знають, що ти зробив, — прошепотіла імбрина, — і всі до одного неймовірно тобою пишаються.

Я побачив Горація — він сяяв від щастя та щось вигукував; тут була і Бронвін, яка всадила Оливку і Клер на плечі, аби ті могли ліпше мене бачити... всі друзі раділи моєму поверненню. Мене привітали пані Дрізд та пані Бабакс, і навіть Шарон поплескав мене по спині. Я навіть не можу описати дивне відчуття, що зринуло, коли я побачив цей натовп — усі ці усміхнені обличчя,

спрямовані в мій бік... Це неабияк мене вразило, сповнило радістю, і я відчув себе неймовірно жвавим — здавалося, що кожну клітину мого тіла переповнює дофамін. Це вкотре нагадало мені мою мету — те, за що ми так відчайдушно боролися. За найщиріших друзів і за справжню домівку.

Я полюбив свою дивну родину всім серцем і знав, що боротимуся пліч-о-пліч із ними — і за них — протягом усього свого життя.

Рука пані Сапсан лягла на моє плече, і я обернувся, щоб стати свідком рідкісної миті ніжності — очі імбрини щасливо сяяли.

— Ви добре попрацювали, пане Портман, — м'яко мовила вона. — Чудова робота.

Я стояв, мов усміхнений ідіот, намагаючись допетрати, як би то обійняти кожного з друзів окремо, як натовп знаenzaцька принишк; і щойно я її побачив, усе довкола неначе щезло. Перешіптування, запитання, зацікавлені погляди — я вже ні на що не зважав. Відчуття було таке, ніби мій мозок заляк, бо тут — простісінько на цьому горіщі, через гурт широкоплечих Шаронових братчиків намагалася проштовхнутися вона. Дівчина геть засапалася й намагалася рухатися якнайшвидше, а на її обличчі спостерігалися відчай і водночас неймовірно щастя.

Це була Нур.

— Джейкобе! — видихнула вона, проштовхуючись крізь стіну людських тіл та геть не зважаючи на прожектор, спрямований у її бік. — Ти повернувся... Я щойно дізналася... Ми з Мілардом були в бібліотеці... Я так хвилювалася...

Я розвів руками, змушуючи натовп розступитися, і ми опинилися в кільці присутніх. А тоді просто поцілував її, навіть не сказавши «привіт», — прямо там, на очах у всіх. Її подив одразу розтанув, він перетворився на щось інше, коли Нур притулилася до мене всім тілом. Світ довкола неначе завмер, а в моїх грудях і голові вибухали мільйони іскор. Врешті-решт ми відірвалися одне від одного — щоправда, тільки тому, що усвідомили, як тихо стало в кімнаті і скільки людей не зводять із нас очей. А ще я зрозумів, що мені забракло повітря.

— Привіт, — мовив я, по-дурному всміхаючись та відчуваючи, як спалахує і буряковіє моє лице.

— Привіт, — всміхнулася у відповідь Нур.

А тоді ми розсміялися. Вибухнули сміхом, відчуваючи полегшення, радість і нервово збудження, що переповнювали кожного з нас. Здавалося, ми обоє усвідомили, що перетнули межу неповернення й стрімголов увірвалися на нову й незвідану територію, і, залишивши дружбу позаду, дісталися...

Я не був певен, чого саме. Та від самої думки про те, що з цього може вийти, мені перехоплювало подих. А тоді я відчув неабияке здивування. Мене вразила здатність одночасно відчувати стільки емоцій — радість, жах, страх, горе... Усмішка згасла, а у свідомість вихором увірвався реальний світ — неначе різко протверезівши, я знову побачив перед собою кімнату й усіх присутніх. Водночас суворі межі реальності тепер здавалися трохи м'якшими — дивина та й годі.

Я чув, як десь неподалік пані Сапсан тихо розмовляє із кимсь про Фіону, а до нас тим часом пробирався Шарон. Ми з Нур усе ще стояли поряд, не обмінюючись поглядами й не торкаючись одне одного, однак я відчував: щось змінилося. А тоді хтось поплескав мене по плечу; спохмурнівши, я різко обернувся, готовий сказати Шаронові, щоб той забирався, бо в мене немає бажання спілкуватися на тему свободи петель.

Та переді мною стояв Горацій.

— Джейкобе, — нетерпляче мовив він, — я знаю, ти щойно прибув, але нам треба багато про що поговорити. Доки вас не було, ми з Мілардом і Нур зробили кілька дивовижних відкриттів.

Я перевів погляд на Нур, і вона прикусила губу.

— Так, у мене просто не було можливості про це згадати, — сором'язливо мовила дівчина, — однак Горацій слушно каже. Нам є про що поговорити. Це просто якесь божевілля...

— У справі вже є прорив? — поцікавився я, відчуваючи, як у грудях починає жевріти надія.

— Власне, так і є, — сміючись, мовила Нур. — Пам'ятаєш, я згадала дорожній знак, що його бачила на протилежному боці вулиці? З'ясувалося, що то була реклама одного з магазинів мережі, що розташовується тільки в Огайо та Пенсильванії. Тож тепер нам вдалося звузити пошук до двох штатів!

— Дивовижно! — вигукнув я. — Ви вже зовсім близько!

— Не *так* уже й близько, — зауважила дівчина. — Мілард каже, що пошуки петлі на такій великій території можуть тривати тижнями... А сьогодні й узагалі довелося трохи пригальмувати, бо він працює над чимось іншим...

— Чимось іншим? — спохмурнів я. — Що може бути важливішим, ніж це?

Нур тільки стенула плечима. Я перевів погляд на Горація, однак той зробив те саме, замислено смикаючи свою краватку.

— Хто його знає? Його важко затримати на місці, щоб з'ясувати деталі, — мовив хлопець. — Надто коли він наполягає на тому, щоб валандатися без одягу, як нецивілізована тварина.

— Деякі тварини носять одяг, — зауважив я, згадавши Едісона.

— Я ж кажу — *нецивілізована*.

Я вже хотів було змінити тему розмови, аж раптом через натовп до нас пробився Єнох і схопив Горація за плече.

— Ти вже чув про Фіону? — прокричав він. — Вона жива! Чорт забирай, вона вижила!

Горацій підстрибнув, неначе доторкнувся до оголеного дроту.

— Що?!

Звісно, він про це нічого не чув. Вони ще не встигли дізнатися.

— Хто тут згадував про Фіону? — гукнула Бронвін, відштовхуючи Улісса Кричлі, щоб дістатися до нас. — Вона жива?

— О Господи! — скрикнула Оливка. Вона настільки розхвилювалася, що злетіла з плеча Бронвін і заплуталася в кроках.

— Це... це ж просто... — затинаючись пробурмотіла Клер і раптом знепритомніла, зісковзнувши просто в руки Бронвін, а тоді простогнала: — Неймовірно!

— Гаразд, то де вона? — роззиралася навсібіч Бронвін. — Це треба відсвяткувати!

— Її викрали витвори, — мовила Емма, кидаючи Оливці мотузку. Вона ковзнула поглядом по мені з Нур і швидко відвернулася.

— О! — вражено вигукнув Горацій. — Дідько!

— Ми її визволимо! — як ніколи рішуче мовила Бронвін. — Сьогодні ж організуємо рятувальну місію — просто зараз! Де вони її тримають?

— Проблема в тому, що ми не знаємо, — зауважив я.

— Чорт! — плечі Бронвін розчаровано опустилися.

Я обернувся, шукаючи поглядом Г'ю. Він і досі стояв коло ліфтових кабін, поринувши в серйозну розмову з пані Сапсан і пані Дрізд.

— Не розумію, навіщо пані Сапсан наполягала на тому, щоб ми взяли його з собою, — зауважив Єнох. — Вона ж бо знала: якщо ми *таки* знайдемо Фіону, та може бути у важкому стані — як мінімум, її свідомість могли контролювати. Або ж навіть вона могла бути... — він ледве стримався, щоб не сказати «мертвою». — Це б його геть розчавило.

— О Господи, Єноху, ти виростив собі серце? — не втримався Горацій.

Той зміряв його гнівним поглядом.

— Як на мене, це досить жорстоко, от і все.

— Зовсім ні, — твердо мовила Емма. — Якби він не брав у цьому участі, це аж ніяк не допомогло б. Якби ми знайшли Фіону без нього, а він дізнався, що пані Сапсан чудово знала, що ми натрапимо на її слід, *оце* його геть розчавило б. Хай там як, а він заслуговував на те, щоби бути там.

— Як він це сприйняв? — запитала Нур.

— Як і варто було очікувати, — мовила Емма, — Г'ю сильний хлопчина. Але він розлючений і дуже хвилюється.

— Як і всі ми, — докинув я, повертаючись до Нур та Горація. — Тож... такі новини.

— Ця тема не для публічного обговорення, — зауважив Горацій. — Пропоную поговорити там, де принаймні на кілька децибелів тихіше. І без цікавих вух.

— Де завгодно, аби тільки там була їжа, — зауважив Єнох, — бо я просто вмираю з голоду.

* * *

Було ще досить рано, і до настання комендантської години лишалося чимало часу. У смердючому небі Диявольського Акра ще виднілося сонце, а в пабі «Висохла голова» було малолюдно.

— Зазвичай я не схвалюю відвідування подібних закладів, — мовила пані Сапсан, із неабияким сумнівом глипаючи на добряче випалену сонцем і геть висохлу голову, що висіла просто

над дверима, — та оскільки наші кухонні шафи порожні, а останні дні для всіх були непрості, зробимо виняток.

— Забирайся до пекла, бундючна стара корово! — прохрипіла у відповідь голова.

Або ж пані Сапсан вдала, що не почула цих слів, або просто не хотіла реагувати на подібний закид.

Ми зайняли два столи у кутку біля задньої стіни пабу та зсунули їх до купи, щоб досягнути бодай якоїсь приватності. Тут були всі, крім Міларда, який теж привітав нас із поверненням до Панконтуркону, але потому знов кудись швидко втік — либонь, у своїй нагальній справі — забувши навіть попрощатися.

Я сів до Нур, а поряд зі мною вмовстився Горацій. Пані Сапсан, Єнох та Емма зайняли місця з протилежного боку потрісканого столу, поверхню якого щедро помережали ініціалами й прізвиськами на будь-який смак. Бронвін, Оливка та Клер розмістилися в кінці столу.

Я аж вмирав від цікавості й понад усе хотів почути останні новини — надто після того, як Горацій нас заінтригував, — однак спершу вони з Нур змусили нас розповісти про все, що трапилося під час мандрівки. Ми з Єнохом та Еммою по черзі розповідали нашу історію, доки Г'ю міркував про щось своє, потроху цмучлячи пінту каламутного елю. Табір, автотроща, Еллері і хробак, що його вирвали з її ока, Братик Тед і вогняний камінь, який поцупив злодій... Коли ж розповідь нарешті добігла кінця, я здивовано усвідомив, як багато дивних речей були тісно пов'язані з одним-єдиним запитанням: чого насправді прагнули витвори?

— Як не дивно, — мовив Горацій, підсовуючи свого стільця ближче, — в нас є одна ідея з цього приводу...

Щойно він це сказав, як нам принесли наше замовлення. Ну, авжеж — саме вчасно. Ми розподілили між собою миски з картопляно-рибним супом, так і не наважившись поцікавитися, що то була за риба. Бармен, який приніс нам страви, теж не переймався подібними уточненнями.

— Пані Шилодзьобка зі своєю командою взялися аналізувати «Апокриф» на значно глибшому рівні, — зауважив Горацій, — а Франческа працювала понаднормово, перекладаючи новий розділ пророцтва, який ми досі не розуміли.

Ми всі нахилилися ближче до нього.

— І що? — поцікавилася Емма.

— Пророцтво — це щось значно більше, аніж ми припускали.

Почувши це, пані Сапсан гучно брязнула ложкою об тарілку.

— Ви мали повідомити мене про це, щойно ми повернулися, — гнівно говорила вона. — Тож про що йдеться?

— Ми щойно виявили одну примітку, — вів далі Горацій, — яка передує уривку про настання темних часів тощо, і в ній ідеться про повстання групи людей, що їх називають «зрадниками»... Пророцтво описує їх як «мерзотників безжальних, що спробували викривити природи душу й натомість прокляті були».

— Це дуже схоже на витворів, — говорила Емма, а Бронвін із Оливкою похмуро кивнули на знак згоди.

— Пані Шилодзьобка теж спершу так подумала, — сказав Горацій. — Однак наступний уривок виявився більш дивним і... значно гіршим. У ньому згадується Коул власною персоною, а ще Бібліотека Душ.

Я відчув, що мені забракло повітря.

— Я ще ніколи не бачив, щоби в одному пророцтві містилося посилення на інше, однак скидається на те, що це цитата з Об'явлень у Біблії: «І мала вона над собою царя, ангола безодні; йому по-єврейському ім'я Аваддон»¹. А далі йшлося про те, що зрадники воскресять його із означеної безодні.

— Воскресять? — Єнох мало не вдавився своїм супом.

— А коли він повернеться, то володітиме воістину жахливою силою.

— Якою силою? — заклала на своєму стільці Бронвін.

У мене потемніло в очах, а тіло неначе заціпеніло від холоду. Я згадав труп під простирадлом. І голос Коула, який цитував мені пророцтво.

— Силою з безодні стародавніх духів, — мовив я, дивуючись із того, наскільки порожнім виявився звук мого голосу. — Це має бути Бібліотека Душ.

Я помітив занепокоєний погляд Нур, однак не наважився зустрітися з нею очима. Не хотів демонструвати свій страх, бо

¹ Об'явлення 9:11 (переклад І. Огієнка).

не був до цього готовий, тож зробив те, що частенько робив, коли боявся: поглянув на пані Сапсан. Однак обличчя імбрини неначе скам'яніло — судячи з усього, вона обмірковувала по-чуте. Усі страшенно стривожилися, а Гораций почав жадібно пити воду ковток за ковтком, немовби від того тягара жахів, які він нам щойно озвучив, у нього геть пересохло в горлі. Утім, Єноха це, здавалося, зовсім не вразило.

— Але ж і згряя дурбеліків, — мовив він і голосно сьорбнув свій суп.

— Єноху, це не смішно! — мало не спопелила його поглядом Емма.

— Авжеж смішно. Тепер усе тримається купи — зокрема те, чому вони так хотіли викрасти Фіону. І *maderwurm* тієї американки... — він похитав головою і тихо розсміявся.

— Це ти про що? — запитав я, відчуваючи, як жах розсіюється, а натомість починає наростати гнів.

— Це ж просто, як раз-два-три, — мовив він. — Витвори дотримуються рецепту, — Єнох урочисто дзенькнув ложкою по своїй тарілці. — Вони, мов ті відьми на шабаші, варять суп, що воскресить їхнього царя. «Булькай, пахай, чакхай, чан! Зварюйсь трута і дурман!»¹

— Це *жахливо*, Єноху, — немовби звертаючись до малої дитини, мовила Бронвін.

Той зітхнув і відклав ложку вбік.

— Невже тільки я з-поміж нас усіх дослухаюся до слів пані Сапсан? Коул у пастці — у зруйнованій петлі. На віки вічні. А звідти не повертаються.

— А якщо таки повертаються? — зауважила Оливка.

— Мілард теж казав, що йому звідти не вибратися, — втрутилася Клер.

— Витвори у розпачі — це ж ясно, як Божий день, — похитав головою Єнох. — Вони намагаються вхопитися за будь-яку соломинку. Їм би варто було поступово відійти в тінь і визнати свою поразку з такою-сякою гідністю, але ж їм таке не при-таманне. Тож вони вдаються до якогось божевілля, бо тільки

¹ Цитату наведено з «Макбета» Вільяма Шекспіра в перекладі Б. Тена.

подібне й може спасти їм на думку. У будь-якому разі в них нічого не вийде, — із цими словами Єнох тицьнув ложкою, із якої скрапував суп, у бік пані Сапсан, — ви самі про це казали!

Я помітив: що довше він говорив, то відчайдушніше прагнув, аби хтось усе це підтвердив. Тепер ми повернулися до пані Сапсан, покладаючи всі свої надії на те, що скаже вона. Однак імбрина, здавалося, про щось замислилася.

— Припускаю, що я таки про це казала...

Щось у її голосі змусило Єноха відірватися від страви, і його ложка завмерла на півдорозі до рота.

— Ви *припускаєте*?

— Цілком можливо, що вони просто у відчаї, як каже Єнох, а тому хапаються за будь-яку можливість. Утім, кидати всі свої сили на втілення в життя якоїсь дурної затії — то аж ніяк не в їхньому стилі, надто коли йдеться про Мурнау. Підозрюю, що він отримує накази безпосередньо від Коула, вочевидь, у сновидіннях, — із цими словами імбрина кинула на мене багатозначний погляд. — Кілька таких снів бачив і пан Портман. Та і я теж.

— Ой-йой, — пискнув Горацій.

Я різко повернув голову в його бік.

— Що це за «ой-йой»? — запитав Єнох.

— Щось не так із супом? — поцікавився бармен з-за мого плеча. — Додати ще порошку сушеного вугра абощо?

— НЕ ЗАРАЗ! — визвірився на нього Єнох, і той миттю забрався геть. Він знову повернувся до Горація: — То що означає твоє «ой-йой», га?

— Мені він теж снівся, — мовив той, не відводячи погляду від своєї порожньої склянки.

— Серйозно? — не втримався я.

— Пригадуєте оті нічні жахіття, від яких я з криками прокидався? Вони мучили мене, коли Джейкоб уперше до нас потрапив. Про киплячі криваві моря й вогонь, що лив на землю з неба? Згадали? — Помітивши по очах присутніх, що вони розуміють, про що йдеться, він схвально кивнув, а тоді важко ковтнув і продовжив: — Гм, минулої ночі мені наснилося ще одне жахіття. Тільки цього разу в ньому був Коул.

— Чому ти нічого не сказав? — ображено мовила Бронвін. — Ти ж завжди приходиш до мене, коли тебе переслідують жажіття.

— Я вирішив, що це, швидше, прояв моїх власних страхів, а не пророче сновидіння, — із неабияким зусиллям мовив Горацій. — Та якщо Коул навідував уві сні Джейкоба й пані Сапсан... — Хлопець провів тремтячою рукою по обличчю, а тоді зібрався з духом і додав: — Я ще ніколи не бачив його у своїх снах — ані в пророчих, ані в будь-яких інших... Та цього разу видіння було дуже чітке: Коул ширяв у небі, керуючи апокаліпсисом, неначе вправний диригент оркестру, — із цими словами він поглянув на мене: — Гадаю, що саме він та його воскресіння мають породити оту епоху темряви й міжусобиць.

— Яку я, вочевидь, маю допомогти завершити, — з важким серцем мовила Нур. — «Визволити» нас усіх разом із шістьма іншими помічниками.

— Стривай-но, — мовив я, — ми ліземо поперед батька в пекло. Почнімо з головного: чому витвори вирішили, що їм вдасться його воскресити? Бо теж прочитали пророцтво? А потім, як і ми, припустили, що там ідеться про них із Коулом?

— *Саме про них із Коулом* там і йдеться, — зауважив Горацій.

Пані Сапсан примирливо підняла руки, бажаючи нас заспокоїтися й згадати про здоровий глузд.

— Гаразд, суто теоретично припустімо, що Горацій має рацію і йдеться саме про них. Як вони це роблять? Якщо вони, як ви кажете, готують «суп для воскресіння», то за чийм рецептом? Що він має містити? І де вони беруть складники? Я гадаю...

— У вашого брата, пані Сапсан. Майрона Бентама.

То був Мілард. Він геть засапався, бо щойно звідкись примчав і вже стояв за спиною імбрини на чолі стола. Директорка, яка не звикла озвучувати запитання, на які сама не знала відповіді, приголомшено залякла на місці.

— Я щойно побував у таємному офісі Бентама, — мовив Мілард, — і, гадаю, нам усім треба терміново туди повернутися.

* * *

Бентамів таємний офіс розташовувався прямо над його звичним кабінетом, і дістатися туди можна було тільки драбиною, майстерно

схованою у стелі. Вона ховалася за величезним портретом самого Бентама — одного з багатьох, що вкривали всю стелю (але, на диво, не стіни). Видряпавшись нагору, ми побачили щось на кшталт крихітної печери монаха-самітника: тут були етажерки, заставлені книжками, секретер та звичайний стілець із жорстким сидінням.

Старий Бентамів слуга Нім знервовано чекав у кутку, доки ми по одному піднімалися до кабінету.

— Я ніколи не бачила цю кімнату, — мовила пані Сапсан, поволі роззираючись навсібіч. — Господи, я ж попросила пані Дрізд та її помічників обшукати кожний дюйм цієї будівлі...

— Про це місце знав Нім, — зауважив Мілард, і дивний маленький чоловічок закивав, — а ще, либонь, витвори...

— Пан Бентам зберігав тут найбільш конфіденційні документи й книжки, — мовив Нім, — ховаючи їх подалі від цікавих очей... але старому Німу він довіряв, ова! — чоловічок нервово смикав себе за руки, відтягуючи шкіру на кінчиках пальців, а його очі стривожено бігали кімнатою. — Це Нім мав витирати пилюку, розставляти книжки, дотримуватися алфавітного порядку, каталогізува...ти...

— Перепрошую, ми можемо перейти до обговорення витворів та їхнього бажання воскресити Коула? — не витримала Емма.

— І як усе це пов'язано з Фіоною? — буркнув Г'ю.

Мілард відкашлявся, прочищаючи горло:

— Авжеж, гаразд. Усі завжди казали, що вибратися із петлі, яка перебуває в часовому колапсі, неможливо. Аналогічної думки дотримуються всі експерти, які займалися вивченням цього питання: або ти загинеш чи перетворишся на порожняка, а на сотні миль довкола буде знищене все живе — саме це й трапилося під час Тунгуської події 1908 року, — або ж, якщо тобі пощастило запопасти душу одного з найбільш сильних старійшин (а саме це і зробив Коул, перш ніж ми знищили Бібліотеку Душ), тоді ти назавжди лишаєшся всередині феномена, який ми називали езотеричною секвестрацією...

— Ближче до суті, пане Нулінґс, — втрутилася пані Сапсан.

— Отож усі погодилися, що це неможливо. Чи майже всі — бо Бентам, імовірно, дотримувався іншої думки. А тепер твоя черга. Розкажи їм усе, що знаєш, — мовив Мілард, киваючи Німу.

Чоловічок виступив уперед, не припиняючи смикати себе за руки.

— Пан Бентам не хотів цього робити, його змусив пан Коул.

— Змусив до чого? — запитала пані Сапсан.

— Знайти спосіб вибратися з часового колапсу, — Нім крадькома глипнув на нас, немовби боячись, що його хтось лясне, а тоді знову опустив очі. — Пан Коул переслідував пана Бентама роками, наполягаючи на своєму. Я згадав. Я чую різні речі. Нім завжди слухає. Нім — то моє ім'я.

— І йому це вдалося? — поцікавився я. — Знайти отакий спосіб?

— Та певно що так! Бо ж пан Бентам геній! Але він збрехав пану Коулу, сказав, що це неможливо. Хоч і записав таємний рецепт, який йому вдалося знайти, і поклав його у книжку, а тоді дав її старому Німу, щоби той сховав... І наказав мені ніколи не зізнаватися йому, куди я запхав ту книжку, щоб не розповісти про це навіть під час тортур, якщо до того дійде...

— Дай-но вгадаю, — втрутився Єнох, — цього разу ти добряче лажанув і погано її сховав.

— Ні, сер, ні-ні-ні. Якраз навпаки, але вони все одно її знайшли.

— Отож витвори вирвалися з в'язниці і, перш ніж забратися з Диявольського Акра, прийшли сюди — просто до цієї кімнати — і викрали одну-єдину книжку. Ту, в якій було заховано Бентамів рецепт.

— Мерзенні крадії, — підтакнув Нім, вказуючи на порожнє місце на полиці.

Емма розпачливо здійняла руки.

— Це ж просто жахливо. Ба більше — огидно! Але як ця інформація допоможе нам зупинити їх...

— Чи знайти Фіону? — мовив Г'ю. Він, здавалося, вже був готовий рвати на собі волосся.

Протягом усієї розмови пані Сапсан видавалася, на диво, спокійною, а тепер вона неквапом ковзнула до Німа і м'яко поклала руки на його плечі. Чоловічок здригнувся.

— Німе, — мовила імбрина, всміхаючись до нього, мов до малої дитини, — ти часом не зробив копію Бентамового рецепта?

Він глянув на її руку, що лежала в нього на плечі, а тоді на саму пані Сапсан.

— Пан Бентам її зробив, авжеж, — сказав Нім, — а тоді звелів мені заховати обидва папірці.

Почувши це, імбрина всміхнулася трохи ширше:

— І ця копія досі тут?

— Так, мем, — розгублено кліпнув чоловічок. — Ви... ви хотіли б її побачити?

— Авжеж, Німе, не відмовлюся.

Бентамів слуга підійшов до секретера й відімкнув його — той був ушент забитий різними паперами. І доки він узявся їх перебирати, Нур підняла руку й мовила тоном, що, здавалося, не мав на меті когось образити:

— Я можу дещо запитати?

Ми всі повернулися до неї.

— Чому ми маємо бути певні, що цей рецепт справді спрацює? Тільки тому, що витвори досить відчайдушні, аби спробувати такий спосіб, зовсім не означає, що вони досягнуть бодай якогось результату. Цей чувак був якимсь чаклуном, або що?

— Чаклунів не буває, — округлив очі Єнох.

Нур уже хотіла було з ним посперечатися, як раптом у розмову втрутився Мілард.

— Запитання цілком доречне, — мовив він, — і логічне, зважаючи на те, що ти не була з ним знайома.

— Бентам був подібний до... архітектора, — мовив я, і Нур скептично вигнула брівку.

— Він спеціалізувався на науковому підході до петель, — пояснив Мілард, — зокрема спроектував Панконтуркон. І саме він, як ми вже знаємо, відповідальний за катастрофу, що перетворила Коула та його прибічників на порожняків... а ще це той, хто загнав себе у пастку разом із Коулом у Бібліотеці Душ...

— Гарзд, я зрозуміла, — мовила Нур, зупинивши його жестом. — Чувак знав свою справу.

— І досить добре, — зауважила пані Сапсан. Я помітив, що вона аж позеленіла, тривожно спостерігаючи за Німом.

Тим часом чоловічок висмикнув із шухляди столу зім'ятий папірець і взявся розмахувати ним у повітрі:

— Ось він, ось! Знайшов!

Пані Сапсан узяла його до рук, щоб прочитати, але майже відразу спохмурніла:

— Це що, якийсь жарт?

Горацій нахилився, щоб глянути на текст:

— Перепелині яйця... холодець із вугра... капуста...

— Ой, ні, це перелік продуктів, — замахав руками Нім. Він потягнувся до аркуша і перевернув його в руках імбрини. — З іншого боку.

Очі пані Сапсан ковзнули текстом, але з виразу на її обличчі було неможливо щось зрозуміти. Тим часом Бронвін повернулася до Міларда й прошепотіла:

— Як на мене, досить дивне місце, аби записувати на ньому щось справді важливе.

Однак той тільки шикнув на неї. Очі імбрини не відривалися від тексту, а в кімнаті стало так тихо, що можна було почути, як пролетить муха. Відтак вона видихнула, і я помітив, що пані Сапсан трохи пополотніла.

— Так, — тихо мовила вона, — це багато що пояснює.

А тоді зненацька впала на підлогу.

Усі кинулися допомагати: Бронвін підхопила пані Сапсан на руки, Мілард обмахував її книжкою, Емма запалила перед її очима маленький вогник, а Горацій побіг за склянкою води. За кілька секунд імбрини прийшла до тями й заговорила — запитала, котра година та чи приготували чай; а коли усвідомила, що трапилося, зніяковіла і звеліла нам негайно поставити її на землю. Щойно ми це зробили, вона знову мало не знепритомніла.

— Усе через той суп, от і все, — мовила пані Сапсан, доки Бронвін і Нур намагалися допомогти їй відновити рівновагу. — Мені стало зле через той жахливий суп.

Однак ніхто з нас — і навіть Клер — їй не повірив.

Пані Сапсан продемонструвала нам свій страх, а тепер намагалася щосили його приховати, бо це вжахнуло і нас.

Випивши води та зібравшись із духом, імбрини сіла за Бентамів секретер. Ми аж вмирали від цікавості й понад усе прагнули дізнатися, що було написано на зворотному боці

переліку продуктів. Пані Сапсан розгладила аркушик, який був геть зіжмаканий та заплямований — імовірно, кавою, — а тоді сказала:

— Не хочу тягнути kota за хвоста, а тому сідайте і слухайте.

Ми посідали на підлогу довкола неї, мов дітлахи в дитячому садочку, готові вислухати найтривожнішу історію, що її можна було собі уявити. Нур сіла поряд зі мною, і її близькість була для мене благословенним бальзамом — навіть попри те, що вона повсякчас стискала й розтискала свій кулак у повітрі, ловлячи ним світло, а тоді відпускаючи.

— Верхній рядок написано латиною, — зауважила пані Сапсан і зачитала його. Ми з Нур Perezирнулися, однак скидалося на те, що всіх інших це аж ніяк не здивувало. Перш ніж імбрина взялася читати далі, я підняв руку. Вона глянула на мене.

— Е-ем, — я трохи прочистив горло, — а можна переклад?

Навіть зараз, за умов такої непростой ситуації, пані Сапсан знайшла час для довгої паузи, що свідчила про її неабияке розчарування.

— Ви це серйозно, пане Портман? — мовила вона, скрушно хитаючи головою, після чого додала: — Тут сказано: «Щоб із глибокої безодні душу дістати, потрібно все для того мати».

— Ваш брат був поганеньким поетом, — зауважив Мілард.

— Відтак переходимо до переліку, — імбрина багатозначно глипнула на мене, — англійською. Тут ідеться про шість складників.

Те, що ми почули далі, дуже скидалося на перелік продуктів зі зворотного боку аркуша, хіба що інгредієнти були більш екзотичні й досить-таки тривожні.

— Перше: виливки надхробака.

— Надхробак... — я різко повернув голову в бік Емми та Єноха, які вже витріщалися на мене. — Еллері казала, що витвори забрали в неї...

— Її *maderwurm*, — мовив Єнох. — Який, як я можу здогадуватися, є...

— Великим і огидним хробаком, — підхопила Емма.

— Тож один інгредієнт вони вже мають, — злякано видихнула Бронвін.

— Мені продовжувати? — поцікавилася пані Сапсан. — Друге: свіжозрізаний язик пророщувача.

— Хто такий пророщувач? — запитала Оливка.

На обличчі пані Сапсан з'явилася гримаса болю.

— Це Фіона, — мовила імбрина, — так у давнину називали дивних із таким даром.

Г'ю в розпачі обхопив обличчя руками.

— Свіжозрізаний, — зауважив Мілард, — либонь, саме тому вони її і не вбивають...

— *Будь ласка*, Міларде, — засичала пані Сапсан. — Г'ю, вибач...

— Усе гаразд, читайте далі, — мовив той. Він відвів долоні від обличчя, і я помітив, що його очі почервоніли. Бронвін міцно пригорнула хлопця до себе й не забирала своєї руки з його плеча.

— Третє: незнищенне полум'я.

Усі забурмотіли, намагаючись допетрати, що б це мало означати.

— Може, це Емма? — припустив Горацій, а Єнох голосно охнув.

— Для цього я мала би бути безсмертною, — похитала головою Емма. — Але мене можна знищити, тож і мій вогонь незнищеним аж ніяк не назвеш.

І тут мене осяяло:

— Хлопчик під ковдрами — там, у Лоукест-Гепі.

Очі Емми радісно спалахнули.

— Ну авжеж! Він страшенно мерз, а доти його могла зігріти тільки одна-єдина річ — вогняний камінь у шлунку...

— Вогняний камінь, кажете, — мовила пані Сапсан, зацікавлено нахиливши голову в Еммин бік. — У світі є тільки один такий.

— І кілька місяців тому його викрав якийсь витвір, — сказала Емма.

Ми не розповідали пані Сапсан про хлопчика, однак імбрина відразу нас зрозуміла й смиренно кивнула:

— Тож три інгредієнти вони вже мають, — із цими словами вона знову повернулася до переліку: — Четверте: жуки смерті з підземелля хеттів.

— Ох! — Нім злякано прикрив рота рукою, а ми всі повернулися в його бік.

— Що трапилося? — різко мовив Мілард.

Щоки Німа порожевіли.

— Донедавна вони були під склом... як частина колекції пана Бентама...

— Аж доки їх не викрав Мурнау зі своїми посіпаками, — припустив я.

— Е-е-е, якщо зважати на час їх зникнення, то так, боюся... — затинаючись, забурмотів слуга.

Звідусіль чулися прикрі стогони й бурчання, а Єнох навіть вилаявся. Нур сиділа тихо, просто-таки завмерла на місці. А Мілард почав бурмотіти, що це гірше, значно гірше, ніж він собі уявляв... Тим часом пані Сапсан прикрила очі й почала розтирати перенісся, немовби прагнула позбутися мігрені.

— Господи! — вигукнув Горацій, і в його голосі вчувалася неабияка паніка. — Та вони зібрали майже всі складники! Щось лишилося?

— Прошу всіх заспокоїтися і не втрачати здоровий глузд, — зауважила пані Сапсан, — тут зазначені ще два інгредієнти.

У кімнаті запала тиша. Імбрина знову розгладила перед собою папірець і невпевнено увіп'ялася в нього очима, неначе не могла розібрати Бентамів почерк. Але зрештою таки заговорила знову:

— П'яте: альфачереп з Криниці надії (5—10 міліграмів у вигляді порошку).

Усі присутні заклаkli на місці, обмінюючись стривоженими поглядами в очікуванні поганих новин. Відчуття було таке, ніби хтось от-от мав заявити: авжеж, витвори вже запопали цей альфачереп, та й узагалі цей інгредієнт досить поширений — просто-таки росте на деревах або ж його (у вигляді порошку, а точніше 5—10 його міліграмів) можна легко придбати оптом у «Costco»¹, тож для воскресіння Коула витворам бракує дрібнички — клубної картки покупця цієї мережі.

Однак ніхто не зронив ані слова.

— Що це за Криниця надії? — врешті-решт поцікавилася Нур, і ми всі повернулися до пані Сапсан.

¹ Американська мережа супермаркетів, що працює за членською системою та продає товари обмеженої кількості виробників за невисокими цінами.

— І гадки не маю, — мовила та і звернулася до Єноха: — Пане О'Коннор, ви як експерт у танатосних справах маєте якісь ідеї? Чи доводилося вам чути про альфачереп?

Однак хлопець тільки похитав головою. Імбрина стенула плечима.

— Гаразд, тоді лишилося останнє. Шосте: пульсуюче серце матері птахів.

Звідусіль почулося стривожене охкання, і пані Сапсан різко підняла голову:

— Перш ніж ви зробите якийсь висновок...

— Це ж ви, пані! — перелякано скрикнула Клер.

— Вони прийдуть і по вас! — заквалив Горацій.

— Горацію, Клер, негайно припиніть! — форкнула пані Сапсан. — Авжеж, на перший погляд може видатися, що йдеться про імбрину, але я не найстарша й мене не можна назвати головною материнською фігурою з-поміж усіх. Якщо вже й припускати подібне, то, швидше, йдеться про пані Шилодзьобку.

— Але ж *нам* ви як мати і для нас ви найближча людина, — зауважила Емма.

— Як і для Фіони, — докинув Г'ю, — а вона ж бо теж є в цьому переліку.

— До того ж ви сестра Коула, — підкреслив Мілард, — його плоть і кров. Як би жахливо це не звучало, однак для повернення йому може знадобитися частинка вас.

Я чекав від неї заперечень і понад усе прагнув, аби пані Сапсан сказала Міларду, що той помиляється. Однак вона мовчала, а її погляд замислено блукав голою стіною. Врешті-решт імбрина заговорила:

— Авжеж. Так, це має певний сенс.

Запала довга, важка тиша, і нам усім здавалося, що ми зриваємося у якусь глибоку й темну прірву — склавши зброю, піддавшись страху.

А тоді заговорив Г'ю.

— Байдуже, — мовив він, — ми ніколи не дозволимо їм вас забрати.

Його голос був твердим, мов криця, у ньому не було ані краплини паніки, і він, здавалося, по черзі витягав нас із тієї безодні.

— Саме так! — мовила Оливка.

— Ніколи й нізащо! — підтакнула Бронвін.

— А якщо вони й досі за вами не прийшли, це означає, що ви найміцніший горішок, який вони залишили наостанок, — мовив Мілард. — Тож виходить, що в них немає ще одного складника — альфачерепа.

— Що б це, в біса, не було, — докинув Єнох.

Пані Сапсан підвелася з-за столу і тепер твердо стояла на ногах.

— Тоді ми знайдемо це, що б воно, в біса, не було, і не дозволимо витворам заволодіти ним.

— І повернемо Фіону, — втрутилася Бронвін.

— І прикрасимо Диявольський Акр їхніми головами! — прокричав Г'ю, а всі присутні підтримали його схвальними вигуками. Уперше за багато днів я побачив, як на його обличчі з'являється нерішуча усмішка.

РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ

Ми опинилися в непростій ситуації: з одного боку, мали чітку мету — знайти той череп та Криницю надії, перш ніж до них дістануться витвори, а з іншого — і гадки не мали, як її досягти. Відстежити витворів за чорним слідом порожняка вже було практично неможливо; імовірно, вони втекли з місця пригоди автівкою, і бог його зна, куди подалися. Ніхто не чув ані про череп, ані про криницю, тож ми розуміли: доки не дізнаємося, де перебуває перше чи друге, наші дії повністю паралізовані. Залишаючись вірною собі, пані Сапсан наполягла на тому, щоб до залагодження проблеми взялися імбрини, а тому звеліла нам іти додому й залишатися там, доки вони не поспілкуються.

— Вам усім треба відпочити, — мовила вона. — Попереду велика битва, і я хочу, щоб ви були в найкращій формі, — не встигли ми й оком змигнути, як перед нами зашелестіло пір'я: імбрини перетворилися на пташку й полетіла геть.

До біса відпочинок! Ми й думати про таке не могли, зважаючи на всі загрози, що зависли над нашими головами, тож одразу розділилися й узялися до роботи. Мілард помчав до архіву з картами, щоб переглянути атласи американських петель і, як пощастить, знайти хоч якусь згадку про Криницю надії. Горацій, для якого робота й сон були майже тотожними поняттями, таки подався додому, щоб відпочити, — його план полягав у тому, щоб вирішити проблему сном — поринути у дрімоту, подібну до транс, яка могла б підказати йому вірне рішення. Г'ю щось похмуро бурмотів про необхідність допитати витворів, які все ще залишалися за ґратами. «Їм щось відомо», — казав він, погрожуючи «вибити з них інформацію, якщо вони не заговорять». Утім, зрештою переміг здоровий глузд, бо ж це не тільки призвело б до

порушення численних законів із кодексу імбрин, але й поставило б під загрозу всю справу, адже розповідати витворам (хай навіть і ув'язненим) про все, що нам відомо, було ризиковано.

А тоді Клер згадала, що в Міністерстві Загадкових Тварин їй доводилося працювати з дивними, які багато років тому проживали в Америці, і одразу побігла розпитувати їх про альфа-череп та криницю. Саме тоді мені сяйнула логічна думка:

— Якщо ми гадаємо, що ця річ в Америці, чому просто не запитати американців? Зрештою Ламот винен мені послугу...

Отож ми рушили до Бентамового горища, де розташовувався вхід до петлі в Марроубоні, тільки для того, щоб побачити, що ліфт заблокувала стіна з працівників Міністерства у справах Часу, одягнених у чорне.

— О ні, вам туди не можна, — мовив Улісс Кричлі, піднявши долоню, мов шкільний регулювальник. — Пані Сапсан щойно відбула і суворо наказала не пускати сюди ані вас, ані будь-кого іншого. Пані Волове Очко й пані Зозуля вже поінформовані щодо ситуації, і зараз вони з американцями.

Я вже хотів було з ним сперечатися, як Оливка звернула мою увагу на те, що Г'ю із Єнохом десь зникли. Ми роззирнулися навсібіч — вона таки мала рацію, бо хлопців ніде не було.

Емма настільки розгнівалася, що мало не підпалила власний рукав.

— Я знаю, куди вони попхалися, — сердито пробурмотіла вона, — ходімо, Бронвін, зупинимо їх, доки вони не утнули величезну дурницю.

Отож ми з Оливкою та Нур лишилися самі. Було зрозуміло, що до Марроубона ми не потрапимо — та й у будь-якому разі двом імбринам, імовірно, краще вдасться отримати інформацію від американців (якщо взагалі є що отримувати). Тому ми з добру годину валандалися Диявольським Акром, почуваячись геть безсилими.

Ми були вже зовсім близько, та втім...

Зрештою наші ноги таки повели нас додому, де з'ясувалося, що решті теж не вдалося дізнатися бодай щось корисне для справи. Мілард анічогісінько не знайшов у колекції атласів американських петель, що її зібрали імбрини; він-бо й так майже

вивчив їх напам'ять, переглядаючи цілими днями в надії виявити петлю Ві. Попри всі зусилля побачити одкровення, Горацій присоромлено зізнався, що йому наснилася тільки піца. Всі зусилля наразі виявилися марними, а пані Сапсан ще не повернулася, тож у будинку зібралася сумна й невесела компанія.

Я поглянув на своїх змучених друзів: згорьованого Г'ю, виснажену Емму, стривожену Нур та навіть сонного Єноха, і зрозумів — треба діяти. Все одно спати ніхто з нас сьогодні не збирався.

— Гаразд, — плеснув я в долоні. — Ми спробували, чи не так? Намагалися знайти більше інформації, дотримуючись правил... Доклали всіх можливих зусиль, еге ж?

Ніхто не зронив ані слова, тож я кивнув, немовби підбадьорюючи самого себе.

— Як то кажуть, ще не вечір, тож, гадаю, нам стане часу на те, щоб спробувати ще дещо.

Друзі по черзі глипали на мене, спантеличено кліпаючи очима й не розуміючи, про що йдеться.

— Я не розумію, — мовила Клер, позіхаючи обома ротами.

— Я теж, — не втрималася від позіхання Оливка.

— А я розумію, — мовив Г'ю, випроставши плечі, — чудово тебе розумію, Джейкобе. І схиляюся до того, щоб погодитися з тобою.

— Як і я, — усміхнулася Нур. Ця усмішка стрілою пронизала моє серце і збурила все моє єство. Ох, як мені це сподобалося! Я усміхнувся їй у відповідь — широко і трохи по-дурному, а тоді, спохопившись, усміхнувся всім.

Бронвін примружено глянула на мене, вочевидь, про щось міркуючи, а тоді зненацька повернулася в інший бік.

— Оливочко, — гукнула вона через плече, — будь гарною дівчинкою і вклади Клер спати. Ви вже давно мали би бути в ліжку, адже ти знаєш, що пані Сапсан любить, коли ви обидві вкладаєтеся рівно о восьмій.

— Гаразд, — мовила Оливка, щосили придушуючи ще одне позіхання. — Ходімо, Клер, — додала вона, беручи дівчинку за руку.

Оливчині свинцеві черевики глухо застукали сходами, і обоє дівчат вже здолали половину шляху нагору, коли я почув голос Клер, що м'яко відбивався луною від стін:

— Але ж ми читали це останнього разу, — мовила вона, — ти обіцяла, що сьогодні ми прочитаємо «Жахливу казку про ведмегра і дев'ятьох цікавих звичайних»... Або ж... О! Ми можемо почитати про «Відьму, яка у вогні не горіла», це одна з моїх улюблених...

Тільки коли найменші нарешті пішли спати, всі інші повернулися до мене — Єнох, Бронвін, Емма, Горацій, Г'ю, Нур і Мілард. На мене дивилися шість пар очей — і сьома, щоправда, невидима.

— Тоді гаразд, — мовив я, — хто хоче допомогти мені прорватися до петлі в Марроубоні?

У повітря злетіли шість рук.

— Я теж підняв руку! — зауважив Мілард.

Я так широко всміхнувся, що аж щелепи заболіли.

* * *

Сонце вже давно закотилося за похмурий горизонт, і за відсутності світла Диявольський Акр видавався особливо жахливим. Ми не були зірвиголовами, які хотіли порушити комендантську годину, аби валандатися вулицями гупої ночі; у нас просто не було іншого вибору. Щоб дістатися до Бентамового горища, де розташовувався вхід до Марроубона, і максимально зменшити шанси на те, що дорогою нас упіймає патруль, довелося піти туди найжахливішою частиною міста. А це означало, що ми можемо зустріти найбрудніших покидьків Диявольського Акра — залежних від амброзії, хитромудрих злодіїв, немислимих страхіть, що ховалися в гідкій багнюці. Емма запалила крихітний вогник, аби ми не занурилися у багнюку по вуха, однак Мілард наказав їй його загасити, бо ж інакше нас будь-якої миті оточать представники влади.

— Враховуючи високі штрафи, мені аж ніяк не імponує спати голяка на холодній підлозі в'язниці — дякую, але не хочу, — пошепки прокричав він.

— То, може, тобі вже час носити одяг? — підколов його Горацій. — Я пропонував тобі вдягтися вже десятки разів, але марно...

Мілард тільки застогнав.

— Тихо, обоє! — гукнула Емма. — Ми не повинні втрачати голови, а якщо ви двоє не вгамуетесь, в нас нічого не вийде.

— Коли так темно, здається, що Бентамів будинок дуже далеко, — зітхнула Бронвін. — Ви впевнені, що ми його не проминули?

— Вже зовсім близько, — тихо мовив Г'ю. Я чув невтомне дзижчання його бджіл, які вели нас за собою в темряві. — Маємо повернути за ліхтарем, а тоді трохи піднятися вулицею вгору.

Оскільки попереду горів тільки один ліхтар, помітити його було досить легко. Але й він був щонайменше за тисячу футів від нас. Тисяча футів нічної темряви, де повсякчас щось скрадалося чи повзло. А тоді віддалік почулося якесь сичання. Ми рушили далі — цього разу мовчки, і всіх сімох поглинула темрява. А ще страх — авжеж, здебільшого він.

Саме тоді я відчув на своїй руці легкий і теплий подих вітру. Здивовано глипнув униз і помітив крихітну цяточку світла, що блимала біля моєї долоні; зупинився й підніс її вгору, намагаючись ліпше роздивитися дивну іскорку. Хотів було вже сказати про неї друзям, як раптом до мене наблизилася Нур.

Я відчув її одразу. Знав, що то саме вона, — навіть без візуального підтвердження. Про те, що дівчина зовсім близько, сигналізували яскраві іскорки в моїй голові.

— Я просто намагалася тебе знайти, — ніжно мовила Нур, беручи мене за руку й притягуючи до себе. Наші пальці переплелися, і сяйво зникло.

— *Сподіваюся, я тебе не злякала*, — прошепотіла дівчина.

Мій хребет нагадував оголений дріт. Я заперечно похитав головою, забувши, що вона цього не побачить. І водночас відчув легке запаморочення, навіть не розуміючи, чому цього разу все інакше, чому настільки незвично? Я не був великим експертом у цій справі, однак мені ніколи не врзалася в пам'ять така річ, як просто триматися з дівчиною за руки. Проте сьогодні всі мої нервові закінчення були неймовірно чутливими. Я не бачив нічого, окрім розмитого сяйва газового ліхтаря, що блимав віддалік, тож за відсутності одного з основних чуттів активно прокинулися інші.

Її рука торкалася моєї, і це змусило мене забути про все на світі, тож я хотів попросити її відпустити мою руку, щоб до мене знову повернувся здоровий глузд. І водночас хотів триматися за руки вічно.

Врешті-решт я зробив один різкий, тремтливий вдих, щоби прочистити думки, як раптом одночасно трапилися три речі:

— Вже близько! — мовив Мілард.

— Ні! — відказав Г'ю, а Горацій зненацька скрикнув.

І тут-таки спалахнула Емма.

Останнє трапилося геть несподівано, і Еммі було страшенно незручно, адже вона не могла загасити полум'я миттєво. Дівчина страшенно розхвилювалася, бурмочучи, що її злякав Горацій, — мовляв, якого біса взагалі так кричати, якщо все гаразд, чи не так? Але язики полум'я продовжували перестрибувати з її руки на ногу, потилицю і зрештою на кінчики пальців — вони нагадували десять свічок на святковому торті, що їх ніяк не вдається загасити. Емма затрусила долонями, однак через це полум'я розгорілося ще більше, а тим часом заговорив Горацій.

— Я щойно згадав! — вигукнув він. — Я згадав!

— Що ти згадав? — роздратовано поцікавилася Емма, взявшись гасити свої маленькі пожежі.

— Ліхтар — я саме надивився на нього, як раптом згадав про свій сон, власне, одну деталь, яка залишилася поза моєю увагою. Пригадуєте, я розповідав, як у моєму сні Коул ширяв у небі, керуючи апокаліпсисом...

— ...мов той диригент оркестром. Авжеж, ми вже це чули, — пробурмотів Мілард.

— Не зважай на нього, Горацію, — втрутився Г'ю. — Продовжуй.

— Ну от, він таки ширяв у небі, а те небо простягалось над великим пагорбом. Палало сонце — про це й нагадало мені сяйво ліхтаря, — і тепер я згадав, що поряд були могили з викарбуваними написами. Тепер я це бачу, і то дуже чітко. Назва якогось американського міста. Щось «нове».

— Тобто нове місто? — знову втрутився Мілард. — Нове порівняно з чим? Залежно від історичного контексту новим можна вважати будь-що.

— Логічно, — мовив Єнох, у голосі якого бриніло роздратування. Голосно позіхнувши, він поцікавився: — Ми можемо рушати далі? Я змерз і добряче зголоднів, а ще сподівався, що тут буде трохи веселіше.

— Приховувати страх — то не дуже добре з твого боку, — зауважила Бронвін. — І несправедливо щодо решти, бо ж ти знаєш, що ми всі налякані.

— Я не боюся! — фоккнув Єнох.

— Стривайте! — вигукнула Нур. — Стривайте! — з голосу було чути, що дівчина спохмурніла: — Ти кажеш, це «нове» американське місто. Можливо, йдеться про Нью-Йорк¹?

Горацій аж охнув.

— Так, — одноголосно мовили двоє. Перший голос належав стривоженому Горацію, а другий — Емма висікла новий вогник, який продемонстрував нам її страх і водночас гнів нашої імбрини — пані Сапсан.

Утім, там була не тільки вона. До нас наблизився цілий гурт імбрин — пані Сапсан, Волове Очко, Зозуля, Дрізд... усі вони щойно повернулися з Марроубона.

— Бігом спати, усі до одного! — сердито мовила імбрина. — Просто зараз! І це не обговорюється!

— Але ж, пані, ми просто...

— Годі! — важко дихаючи, мовила імбрина. — Порушити комендантську годину? Знехтувати моїми наказами? Я більш ніж шокована, панно Брантлі, я страшенно розчарована! А тепер розверніться й негайно вирушайте додому!

— Але, пані, — не вгавав Г'ю, — вам вдалося... дізнатися якісь новини?

На мить запала тиша.

— Так.

— Це пов'язано з Нью-Йорком? — поцікавився Горацій.

Імбрина зітхнула, і ми відчули, як її злість потроху вгамовується.

— Гаразд, — мовила вона, — поговоримо про це вдома. Вибачте, що накричала на вас, діти, але це був непростий вечір.

— Усе гаразд, пані, — сказала Емма. — Клопотів вам не бракує. Зараз ми підемо додому, і Горацій приготує вам велику чашку гарячого шоколаду. Правда ж, Горацію?

— Залюбки!

¹ Англійською *new* означає «новий».

— Підлабузники, — пробурмотів Єнох.
— Що ви сказали, пане О'Коннор?
— Нічого, пані.
— Авжеж, — імбрина різко втягнула в себе повітря, — отже, шановні імбрини, пропоную зустрітися в нашому будинку.
У відповідь почулося шалене тріпотіння крил.

* * *

Ми розмістилися у вітальні — усі діти й імбрини зручно вместилися, тримаючи в руках чашки з гарячим шоколадом, і пані Сапсан нарешті перейшла до новин. Точніше дозволила озвучити їх пані Волове Очко. Та, попри це, ми всі як на голках сиділи. Пані Волове Очко відокремилася від зграйки імбрин і виступила вперед.

— Нарешті американці надали нам інформацію, якою ми зможемо скористатися. А йдеться от про що: у верхній частині штату Нью-Йорк розташоване містечко Гоупвелл¹, а в ньому — петля воскресителів.

— Нью-Йорк! — вигукнув Горацій. — Саме це й було викарбувано на могильній плиті в моєму сні!

Вони з Нур незграбно, але й водночас переможно плеснули одне одного по долонях.

— І Гоупвелл! — не втрималася від вигуку Бронвін. — Криниця надії!

— Чому ж Бентам просто не зазначив це у своєму переліку? — поцікавилася Емма.

— Мій брат обожнював загадки, — зауважила пані Сапсан. — І я певна, що він намагався ввести Коула в оману, зашифрувавши той список на випадок, якщо його знайдуть.

— А як щодо альфачерепа? — запитав Мілард.

— Якщо ми шукаємо особливий череп, було б непогано почати саме з петлі воскресителів, — зауважив Єнох. — Що вам про них відомо?

¹ Йдеться про гру слів: *Well of Hope* — Криниця надії; *Hopewell* (Гоупвелл) — назва американського міста.

— Небагато, — мовила пані Зозуля. — Тільки те, що вони живуть досить ізольовано й не раді гостям.

— Як на мене, в нас багато спільного, — докинув Єнох.

Зненацька Г'ю ляснув рукою об стіл.

— Мусимо зібрати армію та штурмувати це місце! Увірватися туди і влаштувати стрілянину!

— Не так швидко, — мовила пані Сапсан. — Я розумію, які пристрасі зараз вирують всередині кожного з вас, однак ми й гадки не маємо, *що* знайдемо в тій петлі. Чи встигли там побувати витвори? Із якими дивними доведеться мати справу? Треба діяти дуже обережно — крок за кроком — і водночас бути готовими до конфлікту.

— Там на нас уже можуть чекати витвори з цілою армією, — припустила Бронвін.

— У них немає армії, — зневажливо мовив Єнох, — це просто зграя злочинців-утікачів.

— Та ще порожняк, — сказала Оливка.

— Може й не один, — додав я.

— Не варто їх недооцінювати, — зауважила імбрина, — і саме тому для виконання цієї місії ми вже почали збирати елітний загін, до складу якого увійдуть найкращі дивні.

— Це ж хто? — спохмурніла Емма, схрестивши руки на грудях.

— Звісно, ви, — усміхнулася пані Сапсан.

— Саме вам вдалося визволити Диявольський Акр, — підхопила пані Волове Очко, — а подібного досвіду й підготовки немає ні в кого.

Ми всі заусміхалися й засяяли, неабияк собою пишаючись.

— Безперечно, у вас буде й підкріплення, — похапцем додала пані Сапсан. — Така собі група підтримки.

— Себто ми, — мовила пані Зозуля, — і кілька дивних, яких обиратимуть за їхніми унікальними вміннями.

— В мене є кілька ведмегримів, яким страшенно кортить розім'яти лапи, — додала пані Волове Очко, — крім того, вже розпочав підготовку й загін самооборони.

— Однак авангардом станете саме ви, — зауважила пані Сапсан.

— Якщо ви, звісно, не проти, — докинула пані Зозуля.

— Ви серйозно? — здивувалася Бронвін. — Та ми пішли б туди, навіть якби ви нам заборонили!

— І прикували ланцюгами до в'язниці! — додав Г'ю.

— Я знаю, — голос пані Сапсан сповнився гордістю. — Отож попереду в нас чимало роботи, чи не так?

— Давайте вб'ємо кількох витворів! — запропонував Г'ю, і всі присутні вибухнули схвальними вигуками.

— Авжеж, авжеж, але спершу треба виспатися, — мовила пані Сапсан підводячись, — тож негайно до ліжок, діти! І не забудьте почистити зуби!

Усі розчаровано застогнали.

* * *

А вранці в будинку загуло мов у вулику: усі метушилися й бігали сходами туди-сюди, збираючи усілякі дрібнички, що могли стати в пригоді під час нашої небезпечної місії. Їжа, запасний одяг, улюблений ніж... те, що могло поміститися в кишені або маленькій сумці. У будь-якому разі ніхто з нас не мав тут багато речей.

Я порпався у спільному комоді для хлопців, шукаючи свіжі шкарпетки, а Нур пішла вмиватися.

— Я готова убити за можливість іще раз прийняти душ, — мовила вона, — але ж не можна отримати все й одразу.

Я побіг за нею.

— Агов, ми можемо хвилику поговорити?

Дівчина припинила витирати обличчя, кинула на мене погляд і спохмурніла.

— Я знаю, що ти хочеш сказати, — зауважила вона, — і моя відповідь така: «Навіть не думай».

— А що я хотів сказати?

Вона потягнула мене до порожньої кімнати.

— Що я не мушу цього робити. І, може, ліпше мені лишитися тут, де цілком безпечно. Але я можу про себе подбати.

— Я знаю. Однак це не твоя битва... і вона не мусить бути твоєю.

Нур замахала головою, і я помітив, що дівчина починає гніватися.

— Якби ти вирішила зосередитися на пошуку Ві, я б тебе зрозумів, — зауважив я.

— Коли ви сказали, що я одна з вас, це було серйозно? — поцікавилася Нур. — Чи задля красивого слова?

— Звісно, ти одна з нас.

— Тоді це стосується мене так само, як і тебе. Ба навіть більше, бо, якщо ми не закриємо тих мерзотників, перш ніж вони воскресять свого диявольського короля абощо, скидається на те, що саме мені доведеться розгрібати весь їхній безлад. Тож ліпше я долучуся до справи зараз, а не чекатиму апокаліпсису.

— Гарзд, — мовив я, — слушне зауваження.

— Я *знайду* Ві, коли ми покінчимо з цією справою. А зараз це й моя битва, тож я не збираюся залишатися осторонь. Тому прошу: більше не треба оцього «я-не-проти-якщо-ти-залишишся-тут-і-сидітимеш-склавши-руки-доки-ми-ризикуватимемо-життям», гарзд? Це стосується нас обох.

— Добре, — погодився я, — ми одна команда.

— Саме так — команда, — засяяла Нур.

— Авжеж. А якщо кінець світу таки настане, я, чорт забирай, не дозволю тобі розрулювати все самотужки!

— Домовилися, — усміхнулася Нур. — Але пропоную зробити все, щоб до цього не дійшло.

— Підтримую! — засміявся я.

Тієї миті у коридорі почувся голос Єноха:

— Ходімте, голубки. Час вирушати.

РОЗДІЛ ОДИНАДЦЯТИЙ

Вже за годину ми щодуху мчали американським шосе у супроводі невеликого конвою позашляховиків. Надворі запала ніч, а ще добряче дощило. За кермом нашої автівки сидів огрядний працівник Міністерства у Справах Часу, а пані Сапсан розмістилася на пасажирському сидінні поряд із ним та щось плела на колінах. Ми з Нур та Мілардом зайняли місця в середньому ряді, а Єнох, Емма та Бронвін розташувалися ззаду. Решта наших друзів та імбрини їхали за нами в іншому позашляховику, за ними рухалася автівка з обіцяним «підкріпленням», а десь неподалік під сильним дощем мчав наш американський ескорт.

Транспортом нас забезпечили американці. Ми скористалися дверима Панконтуркону, що вели до Нью-Йорка, де Ліо гарантував нам безпечний коридор. Імбрини сказали йому, що мені вдалося знайти Нур і тепер вона житиме з нами, однак вирішили, що Ліо варто й надалі вірити в те, що дівчину викрали з його петлі витвір із порожняком, а не Ейч. На диво, головоріз погодився про все забути і в рамках угоди американців з імбринами пообіцяв ніколи не посилати за нею своїх посіпак. Ми з Нур просто не йняли віри своїм вухам. Пані Волове Очко відмовилася розповідати про те, що імбрини пообіцяли йому натомість, однак це мало бути не абищо.

Під час поїздки схвилюваний запал моїх друзів поступово трансформувався в напружену тишу. Хвилина минала за хвилиною, а ніхто так і не зронив ані слова. Нур поклала ліву руку на моє коліно, і наші пальці переплелися, а правою бавилася зі світлом фар зустрічних автівок — збирала їхнє світло в кулак, а тоді відпускала, а потім ще раз, і ще... Це добряче гіпнотизувало й заспокоювало.

— Останнім часом мені не дає спокою одна думка, — зненацька мовила Емма, і її слова, що пролунали в повній тиші, неабияк мене злякали.

— Про що? — поцікавилася Нур.

— Чому Коул був настільки одержимий пошуками способу, що допоміг би вибратися з петлі в часовому колапсі?

— Гм, — замислено мовив Мілард. — Невже він *сподівався*, що колись потрапить у таку петлю?

— Ніхто не сподівається потрапити в часовий колапс, — мовила Бронвін, — може, він робив це про всяк випадок?

— Якщо й так, це досить незвично, — зауважив Мілард.

— Він точно знав про пророцтво, — сказала Нур, розтягуючи світло пальцями, — і, якщо гадав, що «ангол безодні» — то про нього, мабуть, припустив, що просто мусить потрапити в пастку, бо це доля.

— Що, як це було частиною його плану? — Мілард, здавалося, прагнув підтвердити якусь теорію. — Бути похованим у Бібліотеці Душ...

— Це смішно, — форкнув я. — Він цього не хотів і страшенно лютував.

— Можливо, він хотів, щоб *ми* так думали.

— О дідько! — не втримався Єнох. — Ви геть зійшли на манівці.

— Тільки подумайте, — тон Міларда став глибоким і серйозним, — він повсякчас говорив про давніх і дуже сильних дивних, а ще про те, що вони були справжнім втіленням Дивосвіту, — і тому подібне. Ось чому він так прагнув захопити Бібліотеку — хотів отримати всі сили, що в ній крилися. І, певно, міг досягнути цього тільки одним способом: дозволити поховати себе в руїнах, а тоді воскреснути, отримавши жадане.

— *Друге прищезтя*, — голосно прошепотіла Емма. — *Тільки цього разу він бог*.

Мене вхопили дрижаки, а пані Сапсан дзенькнула своїми шпицями і мовила:

— Мій брат був спраглим до влади безумцем з отруйною душею. Але він ніколи не був і не стане богом.

— Але ж він до цього готується, — зауважила Емма. — Власне, вони всі готуються.

— Навіть якщо й так, він іще не повернувся, а ми не дозволимо йому це зробити. Тож не варто вдаватися до лячних розмірковувань і доводити себе до морального виснаження.

— Авжеж, мем.

— Свенсоне, чому ти не вмикаєш радіо?

Водій натиснув кнопку, і в кабіні заграла пісня у стилі поп — щось про розрив стосунків. Я почув, як Емма прикро зітхнула. Тим часом Нур притисла долоню до губ і видихнула на скло трохи примарного світла — воно розпливлося, мов туман, а тоді поступово розвіялося і зрештою розчинилося в повітрі.

* * *

Можливо, Гоупвелл колись і був на щось схожий, однак зараз у мене язик не повертався назвати його містом. Ми проминули розтрошені руїни промислового заводу, а потім — вулиця за вулицею — суцільні порожні парковки та напівзруйновані будинки. То було містечко промислового «іржавого пояса», яке померло разом із індустрією, що його створила; я припустив, що за один день подорожі ми могли б проминути із добру сотню подібних містечок.

Я максимально напружив усі органи чуттів, намагаючись виявити порожняка. Власне, ми всі роззиралися навсбіч, сподіваючись помітити ознаки присутності витворів чи бодай автівок, якими вони сюди дісталися, а потім десь сховали, перш ніж пробратися до петлі... чи взагалі бодай щось дивне. Ми не знали, чи витвори справді тут були; вони могли побувати в Гоупвеллі і встигнути звідси забратися... та й загалом жоден із нас не був певен, що інформація про це містечко справді чогось варта. Досі ми не знайшли нічого, окрім куп уламків та сміття і заростей чагарників — тут було багато зручних місць, де можна сховати транспортні засоби, а нам бракувало часу, щоб обшукати їх усі.

На диво, вхід до петлі воскресителів не розташовувався на цвинтарі чи в похоронному бюро, як можна було припустити. Його створили в маленькому парку посеред містечка — єдиному освітленому й доглянутому місці з-поміж усіх інших. У центрі стояв великий кам'яний обеліск, а за дверима, що ховалися в його постаменті, розташовувався вхід до петлі.

Дощ почав потроху вщухати. Конвой із позашляховиків припаркувався неподалік і просто собі стояв, доки імбрини про щось перемовлялися. Було вирішено, що ми підемо до петлі всі разом, аби не розділитися, тож усі гуртом побігли до обеліска через мокру траву. Бронвін зі скрипом відчинила двері — всередині було хоч око виколи. На передній частині пам'ятника ми побачили численні рядки з іменами й прізвищами, а також напис «НЕ ЗАБУДЕМО».

Кімнатка виявилася крихітною — в ній ледве вистачало місця для двох людей. Я зайшов перший, щоб переконатися у відсутності порожняків. Зі мною пішла Нур.

— Коли дістанетеся на той бік, залишайтеся на місці, — звеліла пані Сапсан. — Побачимось за тридцять секунд.

Двері зачинилися, і на якусь мить нас поглинула темрява, а тоді з'явилося відчуття легкого поспіху. Ми вийшли й побачили, що світ кардинально змінився. Був день — чудова сонячна літня днина. Занедбані вулиці, що ми їх бачили по той бік, прикрашали милі й крихітні будиночки з невеликими ділянками, і одним із таким будинків виявився наш кам'яний обеліск — ми вийшли з нього прямо на завітчані сходи.

— Зовсім не те, чого я очікувала, — зауважила Нур, глипаючи на неймовірно приємний краєвид.

Ми трохи зачекали, роззираючись навсібіч. Подвір'я прикрашали крихітні американські прапорці, а будинки на протилежному боці вулиці причепурили червоними, білими і синіми прикрасами. Скидалося на те, що мешканці містечка готуються до параду на честь Дня незалежності. Або готувалися — і саме тоді й було створено цю петлю. Вздовж вулиці на під'їзних доріжках стояли автомобілі з 1940-х і 1950-х років. Якийсь собака виліз зі своєї яскраво-червоної будки й потрохикав до нас, щоби обгавкати.

— А де всі? — поцікавилася Нур, пильно вивчаючи вулицю.

Утім, якщо не зважати на галасливого собаку, тут було незвично тихо. Попри всі ознаки жвавого й населеного містечка, відчуття було таке, ніби вночі усіх його мешканців викрали.

Минуло тридцять секунд, а тоді хвилина. Із дверей більше ніхто не вийшов.

— Дивно, — мовив я, намагаючись приховати тривогу, що невинно зростала.

Нур поторсала двері, однак ті були зачинені. Я спробував зазірнути всередину крізь крихітне віконце, та в будинку панувала темрява.

— Зачекаймо ще хвилину, — вдавано спокійно запропонувала Нур. Утім, було очевидно, що ми обоє починали нервувати.

Але що ще можна було зробити? Ми почекали ще хвилину, сподіваючись, що до нас от-от приєднаються друзі. Відтак Нур почала тихенько мугикати — то була та сама пісня, мелодію якої я вже колись чув. Однак із будинку ніхто не вийшов.

— Це кепсько, — зрештою визнав я. — Гадаю, що насправді це дуже, дуже погано.

Ми обійшли будинок і оглянули його з іншого боку. Ані дверей, ані вікон — із абсолютно порожніми стінами він скидався на величезну замкнену коробку.

Я відчув, як всередині мене наростає страх.

— Мабуть, їм заблокували шлях.

— Або це нас тут замкнули, — припустила Нур.

Ми обмінялися тривожними поглядами, і я зауважив легку нудоту. Але ні — то була не нудота. Легке поколювання в нижній частині мого живота було чимось іншим.

Десь у цій петлі тинявся порожняк.

* * *

— Я припускала, що ми тут не самі, — мовила Нур, дізнавшись про порожняка. Її це, здавалося, зовсім не злякало: те, що спричиняло в мене паніку, змушувало дівчину виключно зосереджуватися на проблемі. — Ти можеш його відстежити?

— На жаль, поки що ні, — мовив я, — бо відчуття ще не дуже сильне.

Авжеж, проблема могла бути саме в цьому, або ж щось впливало на мій унікальний «нюх», що безпомилково спрямовував мене в напрямку порожняків. Скидалося на те, що моє чуття трохи виснажилося й безпорадно коливалося, мов та стрілка компаса, що торкається магніту.

Ми вирішили не чекати, доки вхід до петлі знову відкриється. Тут, біля будинку, ми були надто легкою здобиччю і будь-хто міг нас помітити. До того ж, що швидше я знайду цього порожняка, то швидше ми виявимо витворів.

Як і Фіону — принаймні я дуже на це сподівався.

Ми попросували до кінця кварталу, а тоді повернули за ріг. Довкола анікогісінько — не було видно навіть звичайних, які мешкали в цій петлі. Віддалік виднівся пагорб, затінений деревами, і, судячи з усього, саме він був джерелом далекого й протяжного скреготу — такі звуки часто можна почути на промислових заводах. Якийсь час його гучність коливалася від високої до низької, після чого все стихло.

— Мабуть, це старий завод, який ми проминули дорогою сюди, — зауважив я.

Здолавши ще півкварталу, ми почули голоси, що лунали в одному з будинків неподалік — там про щось жваво перемовлялися чоловік із жінкою. Підбігли до дверей і постукали, однак нам ніхто не відчинив, але тієї миті було не до гарних манер. Я спробував штовхнути двері — вони виявилися незамкненими й одразу відчинилися; вочевидь, хтось добре змащував їхні петлі.

Гукнувши «Агов!», я увійшов до цілком звичайного приміського будиночка середини минулого століття. Відразу зрозумів, що саме було джерелом тих голосів — телевізор показував якийсь старий фільм. Він стояв на підставці поряд зі штучною ялинкою (хоч для неї був не сезон) та кріслом-качалкою із плетеною серветкою на спинці. Увесь антураж видавався химерним і похмурим, неначе мешканцями цієї оселі були чоловік із жінкою, які навіки потрапили в пастку чорно-білого телевізійного світу.

Я натиснув на кнопку — екран згас, і в кімнаті стало незвично тихо. Нур пішла коридором навшпиньках, рухаючись у бік задньої частини будинку, і раптом зупинилася біля входу до якоїсь кімнати.

— Агов? — мовила вона, а тоді обернулася до мене: — Джейкобе, тут хтось є!

Примчавши до кімнати, я побачив дівчину, яка міцно спала під ковдрами, натягнутими аж до підборіддя. Усі стіни в кімнаті були обклеєні вирізками з журналів.

— Агов? — гукнув я. — Перепрошую...

Однак та навіть не поворухнулася. Пройшовши ще кілька кроків, я знову обвів поглядом стіни. Там були виключно світлини Елвіса Преслі.

Наблизившись до ліжка, Нур легенько його поторсала, і ми обоє схилилися над дівчиною.

— Вона взагалі дихає? — запитав я, намагаючись розгледіти, чи здіймаються під простирадлом її груди.

З вітальні почувся якийсь звук, і ми замерли на місці.

— *То двері*, — прошепотів я.

Якби порожняк був поряд, я відчув би його своїм нутром, однак тієї миті знову-таки спостерігалось вже знайоме незначне поколювання.

Вийшовши з кімнати, ми рушили коридором назад.

— У вас гості, — гукнув я, не бажаючи когось шокувати.

Коло прочинених вхідних дверей стояв білявий хлопчик у штанях із завищеною талією та підтяжками. Він дивився на нас холодними й відстороненими очима.

— Привіт, — мовила Нур, — ми просто...

— Якщо маєте зброю, негайно киньте її на підлогу, — спокійно, але твердо мовив той.

— Ми не маємо наміру тобі зашкодити, — сказав я, — просто хочемо поговорити.

Позаду нас почулися кроки; я обернувся й побачив, що дівчина вже прокинулася. Її розплющені очі були немов скляні, а погляд ні на чому не зосереджувався. Вдягнена в нічну сорочку, вона тримала в руці тесак для м'яса.

— Жодних балачок! — мовив хлопчик. — А тепер ходіть зі мною.

— Будь ласка, просто вислухайте... — почала було вмовляти його Нур.

— **МОВЧАТИ!** — гримнув хлопчик і двічі клацнув язиком.

Хтось відчинив двері з ґанку, і я побачив невеликий натовп людей, які скупчилися на газоні перед будинком. Вони стояли непорушно й мовчки на нас витріщалися, і кожен тримав у руці тесак.

— Йдіть за мною, — повторив хлопчик, — і жодних різких рухів.

Цього разу ми вирішили не сперечатися.

Розмахуючи тесаками, нас оточили містяни з мертвими очима. Вони мовчки повели нас вулицею, а процесію очолив хлопчик з підтяжками. Він цокав язиком, і всі повертали ліворуч або праворуч, а варто нам було зронити бодай слово, як у повітря здіймалися тесаки. Якщо ми йшли не туди, куди слід, ті люди починали завивати, мов тварини.

Скрегіт, що лунав з боку пагорба, стих, а тоді віддалік щось голосно бомкнуло. Утім, ніхто на це не зважав.

— Що то було? — запитав я.

Немолодий чоловік у піжамах, який ішов позаду, загарчав і загрозливо здійняв свій тесак. За кілька хвилин ми дісталися до великого будинку у вікторіанському стилі — значно старішого й величнішого за всі місцеві споруди. Увінчаний вежею з баштою, він був облямований великою терасою з декоративними перилами. Це нагадало мені про будинок пані Сапсан, і навіть за цих жахливих обставин я зміг відчутти ностальгію за місцем, що ми його втратили.

Нас змусили стояти посеред газону в оточенні містян у піжамах, а хлопчик з підтяжками пішов до будинку. Вхідні двері зі скрипом прочинилися, і він почав із кимсь перемовлятися, однак розмова була надто тихою, тож не вдалося розчути ані слова.

Я помітив, що з усіх вікон будинку на нас витріщаються дитячі обличчя. А тоді двері прочинилися трохи ширше і звідти почувся зовсім юний голос:

— Як вас звуть?

Ми назвали себе.

— Ви з ким?

— З лондонськими імбринами, — гукнув у відповідь я. Мені не хотілося кричати про те, що вони чекають по той бік входу до петлі і ми прибули сюди, аби зупинити витворів, адже ті тварюки могли мене почути.

Хлопчик з підтяжками повернувся до нас на газон і сказав кілька слів, що їх годі було розібрати. Увесь «піжамний люд» із тесаками попадав на траву.

— Ходімо всередину, — мовив він. — З вами хоче зустрітися Жозеп.

Ми з Нур презирнулися — принаймні це був хоч якийсь прогрес.

Хлопчик повів нас до ґанку, а тоді всередину будівлі, де нас привітав інший хлопець. На вигляд йому було не більше восьми років; він був одягнений у двобортне пальтечко та картуз у такому самому стилі. Саме таких малих бабусі називають «мій маленький мужичок» і аж мліють від них. Хлопчик поволі рушив до нас із незмінно похмурою гримасою.

— Я Жозеп, і я тут головний. Що ви намагаєтеся винюхати в нашій петлі? — його голос був значно нижчий та більш дорослий, аніж можна було б очікувати від такого малого, і на якусь мить я відволікся, уявивши, що тут працює якийсь червоновець.

— Ми шукаємо небезпечних людей, — мовила Нур. — Витворів. Гадаємо, що вони мають бути тут.

— Їх супроводжує порожняк, — докинув я, — а ці тварюки — справжня загроза.

— Авжеж, — форкнув хлопчик, — я знаю, хто такі порожняки.

— Я можу їх бачити і вистежувати, — зауважив я.

Жозеп злегка підняв брови — скептично чи вражено — я так і не зміг зрозуміти.

— Витвори шукають череп — і то особливий, — мовила Нур. — У вас тут є щось подібне?

Брови хлопчика поповзли вище, і він мовив:

— Ми воскресителі, тож черепів тут не бракує.

— Послухайте, по той бік входу до вашої петлі чекає ціла команда — наші друзі й імбрини. Ми вже мали справу з цими витворами і знаємо, як їх зупинити.

— Вам треба просто впустити сюди наших друзів, — підхопила Нур, — перш ніж витвори заволодіють черепом. Альфа-черепом.

Жозеп зайшовся сухим кашлем, прочищаючи горло.

— Минулої ночі сюди увірвалася група розлючених чужинців — вони погрожували нам і висували вимоги, а ще привели з собою чудовисько, яке тепер тероризує наші мирні вулиці. Зараз тут з'являється ви зі своїми дивними історіями, і ваша маленька армія вже в нас на порозі. Я був би несповна розуму,

якби вирішив її випустити. А якби дотримувався протоколу, то мав би прикінчити вас просто на цьому місці, — він кинув погляд на хлопчика з підтяжками, немовби обмірковуючи таку можливість. — Однак я гадаю, що спершу нам не завадить випити лимонаду.

* * *

Разом із Жозепом ми поволі побрели будинком. Це була оселя, де панували низькі стелі, чорне дерево, важкі тіні й тихе бурмотіння. У кожній кімнаті я помітив дивні рослини, які квітнули у майже суцільній темряві, а по кутках стояли чоловіки й жінки — вони не рухалися, зачаївшись, мов ті коти.

— Чужинці прибули вчора, пізно ввечері, — зауважив Жозеп. — Ми відправили до них піших солдатів, що їх свого часу воскресили, однак їхнє чудовисько розірвало наш загін на шмаття. Вони відразу рушили до Грейвгілла¹, і ми сподівалися, що цим усе й закінчиться, але вчора ці покидьки повернулися, щоб схопити Сааді — нашого найперспективнішого учня, — і забрали його з собою до пагорба.

Ззаду поступово збиралася юрба з дітей, які рухалися за нами на безпечній відстані й повсякчас про щось перешіптувалися.

— Саме тоді й з'явилися ці звуки, — вів далі Жозеп. — Скрегіт, голосне бухкання... Вони розкопують могили.

— Щодо альфачерепа, — знову мовив я, — це слово про щось вам говорить?

— Так. Назва Грейвгілл говорить сама за себе — це цілий курган давніх могил. Задовго до того, як ми тут опинилися, — власне, задовго до того, як європейці оселилися в Америці, на цій території розташовувалося поселення дивних. Цей курган був місцем, де вони ховали своїх славетних лідерів, включно з одним відомим вождем. Тож якщо чийсь кістки там і наділені особливою силою, то це тільки його. Утім, могили дуже старі, на них немає жодних позначок, а тому знайти конкретний череп буде непросто.

¹ Англійською *grave* означає «могила», *hill* — «пагорб».

— То ось чим вони там займаються, — мовив я, — шукають його.

Ми проминули комору, заповнену скляними банками з організмами й формальдегідом — сморід стояв такий, що аж у голові паморочилося, і це нагадало мені стару підвальну лабораторію Єноха. Нарешті увійшли до вітальні з низкою вікон, що виходили на вулицю, розташовану на крутому схилі. Будинок стояв біля підніжжя пагорба.

Стільців не бракувало, однак Жозеп чомусь не сів. Зграйка дітей лишилася за дверима — вочевидь, із поваги до свого лідера.

Хлопчик мав стривожений вигляд, і його голос сповнився хвилювання, але він ще не вирішив, що з нами робити. Я міркував про наших друзів, які залишилися зовні, і про витворів на пагорбі, однак розумів, що зараз на нього ліпше не тиснути. Тим часом Жозеп клацнув пальцями і наказав:

— Чоловіче, принеси-но нашим гостям лимонаду.

З'ясувалося, що в кутку кімнати стояв чоловік, якого я спершу не помітив, — він одразу виструнчився і слухняно вибіг із кімнати.

— Ви контролюєте його свідомість? — поцікавилася Нур.

— О ні, він мертвий.

Дівчина трохи зблідла — гадаю, так само сполотнів і я.

— У цій петлі всі дорослі мертві, — зауважив Жозеп. — Живі тільки діти, себто ми.

Це неабияк нас приголомшило, і хлопчик, здавалося, трохи засмутився.

— Ви ніколи не чули про Гоупвелл? — запитав він, задерши підборіддя. — Це своєрідна оранжерея, де квітнуть найкращі таланти. Вони прибувають сюди зовсім юними, аби відшліфувати своє ремесло та практикувати найбільш загадкове й витончене мистецтво воскресіння — і йдеться зовсім не про сеанси... і не про те, щоб бути на побігеньках у кожного осиротілого йолопа, який хоче поцікавитися в мертвого дядечка Генрі, де той заховав сімейне золото.

Доки він говорив, до кімнати повернувся воскреслий слуга, який намагався тримати рівновагу, несучи перед собою тацю з кришталевими склянками. Жозеп глипнув на столик коло нас

і скорчив якусь гримасу — це нагадувало несвідомий нервовий тик. Немовби щось відчувши, чоловік розвернувся до столика, зігнувся й поставив тацю.

— Міркуючи про воскреслих, більшість людей уявляють їх у вигляді зомбі, чиї тіла гниють та розпадаються. Але в нас усе по-іншому! Наші мертві добре пахнуть і завжди охайно вдягнені. За умов правильного керування вони можуть робити практично те саме, що й живі люди.

Ідучи кімнатою, слуга трохи спотикався, і на обличчі Жозепа промайнуло роздратування. Хлопчик узяв з таці дві склянки і звернувся до нас:

— Лимонаду?

Ми не відмовилися, однак жоден із нас не підніс склянку до рота. Утім, мені здалося, що хлопчик був би не проти лестошів з нашого боку, тож вирішив трохи йому підіграти.

— Звучить просто фантастично! — мовив я. — Як ви підтримуєте їх у такому свіжому стані? Невже вони сплять у холодильниках? — я глипнув на Нур і вимушено розсміявся. Вона відразу зрозуміла, що й до чого, і теж захихотіла.

— Ха-ха! О ні, — Жозепів настрій значно поліпшився, — вони частина петлі, і їхні тіла перезавантажуються разом із нею. Однієї ночі всі вони мирно померли у своїх ліжках, а петлю було створено вранці.

— Усі померли? — здивувався я. — А чому?

— На хімічному заводі сталася аварія, і в повітря потрапила смертельно небезпечна речовина. Усе місцеве населення задихнулося уві сні — принаймні точно всі дорослі, бо діти тоді здебільшого перебували в таборі...

— О Господи, — видихнув я, відчуваючи, що геть сполотнів.

— Авжеж, страшна трагедія, — зауважив Жозеп. — Та, дякуючи одній кмітливій імбрині й заповзятливому воскресителю, тут з'явилася чудова навчальна лабораторія. Містяни не тільки уособлюють численні можливості для відточування нашої майстерності — як бачите, вони стають нам у пригоді в багатьох ситуаціях, зокрема виконують обов'язки офіціантів, кухарів, прибиральників та навіть охоронців... — імовірно, вперше за всю розмову хлопчик усміхнувся. — Ти ба, щось я трохи

захопився. Ми не приймаємо відвідувачів, окрім тих небагатьох, що належать до нашого виду, і маю визнати: я пишаюся всім, що нам вдалося тут створити. Це майбутнє — і я бачу його саме таким. Кількість померлих у світі значно перевищує кількість живих, тож чом би не скористатися їхніми силами?

— І вам є чим пишатися, — я відставив склянку з лимонадом, до якого так і не торкнувся. — Ви тяжко працювали, щоби створити це місце, однак його зруйнують витвори — якщо ви дозволите їм це зробити.

Жозеп важко зітхнув і хотів було щось сказати, як із дверей висунулася голова маленької дівчинки.

— Вибач, Жозепе...

Ми розвернулися й побачили, що в кімнаті з'явилося двійко дітей: мила маленька дівчинка років десяти у забризканому кров'ю фартушку та гумових чоботях і хлопчик в інвалідному візку приблизно такого самого віку. Візок штовхала перед собою сутула жінка в яскраво-жовтій домашній сукні. Її очі закотилися, а щелепа відвисла.

Побачивши їх, Жозеп спохмурнів.

— Євгеніє, Лайле, я ж звелів вам лишатися у своїх кімнатах, доки все не закінчиться.

— А вони справді прибули сюди, щоб змусити чужинців забратися? — голос хлопчика був сповнений надії.

— Саме так, — мовила Нур.

— Їхнє чудовисько теж? — додала дівчинка, до очей якої вже підступали сльози. — Минулої ночі воно вешталось біля моєї кімнати. Гадаю, воно може відчути мій запах.

Жозеп уже хотів було їх насварити, аж раптом вираз на його обличчі змінився і хлопчик повернувся до мене.

— Я не збираюся дозволити комусь зруйнувати це місце, — мовив він, — але водночас і не можу пустити сюди гурт незнайомців, повіривши вам на слово.

— Гаразд, — погодився я, — що я маю зробити, аби довести, що кажу правду?

— Чужинці привели з собою двох порожняків. Одного забрали на Грейвгілл, щоб охороняв їх під час роботи. А другий патрулює місто, бо вони хочуть бути певні, що ми не спричинимо

жодних проблем, — із цими словами хлопчик зробив крок у мій бік, а в його погляді простежувалася неабияка сила. — Я дозволю твоїм людям увійти до петлі за однієї умови.

— Якої? — запитав я, відчуюючи, як моє ество охоплює колючий страх.

— Доведи, що ти той, за кого себе видаєш, — очі Жозепа ковзнули на дівчинку. — Якщо ти справді маєш дар вистежувати тих монстрів, позбудься того, що тут вештається. І тоді я відкрию вхід до петлі.

Мене неначе пронизало жахом, але водночас я відчув і надію. Я сподівався, що я можу бути сильнішим, ніж думаю. Кращим. Сміливішим.

Нур вхопила мене за руку.

— *У тебе все вийде*, — прошепотіла вона.

— Відведіть мене туди, де бачили його востаннє, — мовив я.

* * *

Тридцять два гоупвелльські мерці зібралися на галявині перед будинком, і я сподівався, що в очах порожняка це скидатиметься на таку собі вечірку на свіжому повітрі. Жозеп погодився нам допомогти і разом із трьома іншими дітьми-воскресителями контролював це мертво-живе товариство: Лайл та Євгенія пильнували їх із вікон великого вікторіанського будинку, а Жозеп із хлопчиком у підтяжках спостерігали за ними з маленького будиночка на протилежному боці вулиці.

Тим часом ми з Нур ховалися в кінці кварталу, зсунувшись униз на передньому сидінні найбільшої автівки, яку я тільки міг знайти, — то був «додж-делюкс» 1940-х років, передній бампер якого дуже скидався на таран.

За словами Жозепа, регулярні обходи порожняка-патрульного були досить передбачувані, і рясні сліди його слизу, які я знайшов на вулиці за межами будинку, свідчили про те, що він походжав цим кварталом безліч разів. Крім того, я усвідомив, що мій внутрішній компас трохи розгубився, оскільки в цій петлі перебували два порожняки: один видавався мені знайомим, тоді як інший — ні. Та коли я почав уявляти кожного з них, мені стало значно легше виокремлювати їхні сигнали. Якщо до

цієї петлі вдерлися витвори-втікачі з Диявольського Акра, вони, мабуть, і досі подорожували з порожняком із підвалу Панконтуркону; і саме його сигнал, як я сподівався, був мені знайомий. Я відчував його на відстані — ймовірно, чудовисько перебувало у Грейвгіллі разом із витворами. Тим часом порожняк, який патрулював містечко, був неподалік і наближався до нас.

Як я й очікував, мені не вдалося вмовити Нур залишити цю справу мені, і, правду кажучи, сам хотів, щоб вона була поряд. А тому вирішив із нею не сперечатися.

Ми зачаїлися в «доджі», висунувши голови на рівні керма, що нагадувало стерно яхти, і пильно вдивлялися в кінець вулиці, очікуючи на появу чудовиська. Воскреслі мерці тинялися неподалік — вони неквапно бродили колами по газонах.

Час від часу до нас доносилося віддалене бухкання — вочевидь, витвори продовжували свої розкопки. Я відчув, як мій шлунок зав'язується тугим вузлом.

— Вони там, мабуть, просто божеволіють, — мовила Нур. — Це я про наших друзів, — дівчина висмикнула з повітря смужку світла й почала перекидати її з одного кулака в інший. Знову почулося мугикання — та сама мелодія, авжеж.

— У цій пісні є слова? — поцікавився я.

Нур кивнула.

— Я вивчила її ще в дитинстві, — мовила дівчина, а тоді підняла на мене здивовані очі, немовби щось згадавши: — Це мама мене навчила.

— Справді?

— «Як потрапиш у халепу, співай», — мовила Нур, — «і тобі стане легше». Так зазвичай і буває, — докинула вона, глянувши на мене.

Я відчув порожняка за кілька секунд до того, як побачив його на власні очі. Завмер і нахилився вперед, спершись підборіддям на кермо. Нур припинила мугикати й поцікавилася:

— Ти його бачиш?

І я побачив — той виринув з-за будинку трохи далі по вулиці.

— Онде він. Бачиш його тінь? Чорт, він такий огидний!

Не те слово, який огидний. Імовірно, це був найбільший і найгидкіший порожняк з-поміж усіх, що я будь-коли бачив:

щонайменше дев'ять футів заввишки, два з яких припадали на роззявлений чорний рот. Його гострі зуби були такі довгі, що їх можна було розгледіти навіть на відстані, а в повітрі звивалися три язики, що швидше нагадували гладких пітонів у джунглях. На відміну від інших порожняків, ця потвора мала волосся — довге, жорстке і чорне; воно звисало з його вкритої струпами голови заплутаними пасмами. Назустріч нам ішов справжній хаос, нічне жахіття, що стало реальністю. Утім, це було логічно, адже він мав наводити жах на воскресителів, аби ті втихомирилися й навіть не думали боротися. Звісно, вони не могли його бачити — на відміну від мене, і велетенська впізнавана тінь, що її кидала на землю потвора, за обрисами нагадувала морське чудовисько, припасоване на гігантську мавпу, та жахала не менш ніж сам порожняк.

Я спостерігав, як він тиняється від одного боку вулиці до іншого; якоїсь миті порожняк вирвав своїми язиками вкопану в землю поштову скриньку та жбурнув її у вікно будинку.

— Що він робить? — поцікавилася Нур.

— Іде до нас. Намагається бути лячним.

— І як — йому це вдається?

Я відчув, як руки вкриваються гусячою шкірою.

— Так, і то непогано.

Я встромив у замок запалювання ключ, що його знайшов під сонцезахисним козирком, і автівка загула. Порожняк завмер прямо посеред дороги, піднявши свої язики і спрямувавши їх на мене, мов три перископи, а тоді швидко рушив у наш бік.

Я перемкнув важіль коробки передач у режим руху, однак ногою продовжував тиснути на гальма.

Порожняк перебував на відстані трьох будинків від «вечірки на свіжому повітрі», що її влаштували мерці, і щомиті прискорювався, допомагаючи собі язиками і рухаючись дедалі швидше. Сумнівів не було — його мішенню були саме ми.

Потворі лишилося проминути два будинки, і я тричі натиснув на клаксон. Тепер воскресителі, які зачалися в будинках, почнуть бурмотіти й клацати язиками — усе, як ми запланували. Мерці припинили кружляти газоном і повернули голови в бік дороги. Вони тягнулися до своїх ременів та схилилися над

травою, дістаючи ножі й тесаки. Один хлопець, взутий у м'які домашні капці, підхопив садову мотику. Кілька секунд уся компанія похитувалася на мертвих ногах, а тоді потоком рушила до дороги, щоби перехопити порожняка.

Я не сподівався, що їм вдасться його прикінчити. У цьому протистоянні вони мали стати першою хвилею.

Порожняк спробував розкидати мерців своїми язиками, однак тих було забагато. Озброєні ножами, вони налетіли на нього, сліпо завдаючи ударів і розсікаючи шкіру. Чудовисько заверещало — однак, здавалося, не від поранень, а через роздратування. Воно взялося розправлятися зі своїми ворогами, хапаючи їх по одному, ба навіть і по два зразу. Одного мерця порожняк перекусив навпіл, другому скрутив шию, а третього жбурнув на частокіл, насадивши тіло на гострі палі.

— Господи, — знервовано засміялася Нур, — та він їх знищує!

— Тепер моя черга, — мовив я, відпускаючи гальма й натискаючи на педаль газу. Колеса верескнули, і автівка трохи завиляла з боку в бік, але зрештою вирівнялася й помчала вперед, тоді як нас із Нур відкинуло на спинки сидінь. Дорогу вкривали тіла й калюжі присохлої крові, але порожняк і досі там вештався, намагаючись відірвати від себе кількох останніх мерців.

— Тримайся! — гукнув я.

Ми приготувалися до удару. Зіткнення супроводжувалося гучним звуком і хлюпанням, почувся страшний хрускіт, немовби щось розлетілося на тисячі шматків. Один із мерців відскочив від лобового скла, залишивши на ньому павутиння з тріщин, а двох підкинуло високо вгору. Від болю й подиву порожняк заревів — ми завдали йому удару, коли він повернувся до нас спиною, — і відлетів на пішохідну доріжку. Наступної миті він опинився під крилом автівки, яка потягнула його потворне тіло за собою. Передня права шина луснула, і я вдарив по гальмах. «Додж» закрутило божевільним вихором, і, перш ніж ми зупинилися, його заднє вікно розлетілося на друзки.

Нур повернулася до мене, і в її очах хлюпався страх.

— З тобою все гаразд? — запитала вона, швидко оглядаючи мене, щоб переконатися у відсутності порізів і синців.

Я кивнув і так само швидко оглянув її.

— А з тобою?

— Як гадаєш, він...

Зненацька автівка здригнулася від потужного удару. Передній бампер відірвався від землі на кілька футів, а тоді з жахливим скреготом гепнувся назад.

— Час звідси забиратися! — гукнув я.

Ми відкрили дверцята й вистрибнули на асфальт, тим часом як автівка знову піднялася в повітря й упала на землю. Порожняк застряг під задніми колесами і щосили борсався та викручувався, намагаючись звільнитися. Я крикнув Нур, щоб вона трималася від його язиків якнайдалі, і, дякувати богу, цього разу дівчина мене послухала й позадкувала до тротуару.

Я стояв посеред вулиці й пильно дивився на чудовисько. А потім звернувся до нього його мовою:

— *Не рухайся.*

Натомість вийшла якась плутанина — то була і не англійська, і не порожняцька. Потвора не звертала на мене уваги.

— *Зупинись,* — не вгавав я, — *ані руш!*

То була більш вдала спроба, бо цього разу порожняк мав зрозуміти *всі* слова. Однак чудовисько було надто заклопотане, бо намагалося підважити «додж» своїми язиками; воно навіть не скинуло з себе останнього мерця — беззбройного чоловіка у закришавленій піжамі, який вчепився в нього мертвою хваткою.

Повторивши свій наказ кілька разів, я поволі рушив до порожняка.

— Будь ласка, обережніше! — загукав хтось. То була Євгенія, яка визирала з вікна будиночка.

Врешті-решт потворі вдалося перевернути автівку, і та гепнулася на дах із вражаючим хрускотом скла й металу.

— *Лежи,* — знову спробував я. — *Не підводься.*

Чудовисько сіло.

— *Не рухайся.*

Порожняк відірвав від себе мерця і жбурнув його в телефонний стовп, а тоді підвівся. У нього була понівечена нога й вибиті зуби, а з десятків невеликих ран сочилася чорна кров, однак здавалося, що все це тільки розлютило чудовисько. Тепер він був озброєний тільки двома язиками, бо третій використовував

як костур для скаліченої ноги; утім, для того щоб мене вбити, вистачило б і одного, — і я вже був цілком досяжний.

Я подумки благав, щоб цим монстром виявився вже знайомий мені порожняк — той, якого мені вдавалося контролювати, чудовисько з акумуляторного відсіку Панконтуркону, учасник кривавих рингів. Тоді я міг би просто клацнути пальцями — і потвора сама впала б до моїх ніг. Але ні, звісно ж, мені не могло так пощастити. Бо ж легко ніколи не буває.

— *Стояти. Сидіти. Сядь!* — скандував я.

На якусь мить він завагався, але не більше. А тоді різко стрельнув язиком у мій бік. Той двічі оповив мій стан і груди, витиснувши з легенів усе повітря.

— Джейкобе! — скрикнула Нур.

— Не підходь! — намагався гукнути я, однак мені забракло повітря.

Нур рушила в мій бік; на вулицю вибігло двійко дітей-воскресителів, за якими чеберяли мерці.

— Ні, — спробував прокричати я, але тільки закашлявся, — не підходьте!

Порожняк потягнув мене до себе, і мої ноги волочилися по землі. Можливо, ця потвора відрізняється від тих, яких мені доводилося приборкувати й долати? Більший, сильніший, із броньованою свідомістю... Що, як витвори навчилися чогось від мене під час наших сутичок у Диявольському Акрі? Я не знав, що думати — а якщо вони певним чином оновили «мікро-процесор» у його мозку?

— Відпусти його, сволото! — крикнула Нур, і це привернуло увагу порожняка.

Він завагався, а тоді повернувся до неї. Тієї-таки миті я побачив, що їй вдалося зробити: від одного тротуару до іншого розливалася чорнюща темрява — і все це посеред сонячної днини. Голос дівчини лунав звідкілясь із мороку. Той був досить об'ємний, щоб скидатися на своєрідний екран, і водночас досить дивний, щоби спантеличити порожняка.

Чудовисько ляснуло вільним язиком, і той потягнувся у темряву на звук голосу Нур. Моє серце мало не вибухнуло, однак язик повернувся порожній.

— Схибив! — піддражнила його дівчина, і її голос перемістився трохи праворуч.

Порожняк знову вдарив язиком, однак марно.

— Знов не туди! Слабак!

Вона добряче роздратувала порожняка й відволікла його увагу на себе, тож чудовисько трохи ослабило хватку. Я знову міг говорити, тож відразу зашепотів його мовою:

— *Відпусти мене, сядь, зупинись.*

Він знову завдав удару язиком, і цього разу той просвистів у темряві, мов бейсбольна битка, рухаючись горизонтально. Я відчув, як моє серце стискає страх за Нур — однак вона, імовірно, встигла лягти на землю. А тоді почув веселий вигук:

— Промазав — не плач, куплю тобі калач!

Язик знову метнувся в темряву — і цього разу я почув огидний звук удару, а тоді протяжне жіноче «ух-х-х».

Груди стиснуло від жаху, і я закричав англійською: «ПРИПІНИ!», однак це не допомогло, бо язик порожняка вже волочив свою жертву.

То була не Нур, а мертва дівчина з будинку — фанатка Елвіса Преслі, і, коли порожняк здійняв її у повітря, щоб ліпше розгледіти, вона хрипко й невлад заспівала одну зі старих пісень свого кумира.

Порожняк люто загарчав, а дівчина незворушно дістала ножа, що його ховала в кишені, та з усієї сили загнала лезо в праве око чудовиська. Воно заверещало так голосно, що його крики луною відбивалися від стін, а тоді відкусило їй голову й жбурнуло тіло на дах будинку, немов ганчір'яну ляльку.

— *Відпусти мене,* — прокричав я у приголомшливій тиші.

Порожняк заляк на місці й нахилив голову, мов той собака, що почув свист господаря.

— *Відпусти,* — повторив я, і цього разу він опустив мене на землю й прибрав язик, що оповив моє тіло.

Дякувати Богу.

Скидалося на те, що ніж, який стирчав із його ока, добряче ослабив його тіло й дух, і я не збирався прогавити таку можливість.

— *Закрий рота.*

Порожняк слухняно втягнув усі три язика і клацнув щелепами. Без свого «костура» він захитався і зрештою був змушений сісти на землю.

Зненацька темрява розсіялася і я побачив, як Нур підводиться з бруківки, на яку впала долілиць, та відчув неабияке полегшення.

— Це було надто близько, — мовила вона, шукаючи мене очима. — Господи, з тобою все гаразд? Ти можеш дихати?

— Зі мною все буде добре, — закашлявся я, — але ближче не підходь.

Вона мовчки кивнула.

— *Поклади руки на голову*, — наказав я порожнякові, і той послухався.

— А ти можеш змусити його перевернутися на спину й випрошувати смаколики? — поцікавився Лайл, чий візок саме обережно викотився з будинку.

— Гадаю, він уже добряче поласував, — зауважила Євгенія.

Я відчував, що чудовисько заспокоїлося та не чинило жодного опору.

— Усе добре, — мовив я, — тепер я його контролюю.

Перестрибуючи через непорушні тіла, Нур вибігла на дорогу і кинулася до мене в обійми.

— Ти був просто дивовижний! — вигукнула вона. — Дивовижний!

— *Це все ти*, — прошепотів я, — *якби ти не зробила те, що зробила...*

— Я навіть не встигла нічого обміркувати — просто почала діяти.

— Але ти до смерті мене налякала! Будь ласка, більше не дражни порожняків! — і я *майже* засміявся. — Їм це страшенно не подобається.

Із будинків до нас повибігали діти-воскресителі, однак вони все одно трималися на певній відстані. Чимало воскресителів глипали на моторошну картину з вікон сусідніх будинків, однак на вулицю наважилися вийти тільки ті, з якими ми встигли познайомитися.

Жозеп наблизився до жертв страшної різанини. Хлопець був просто приголомшений.

— Я чув, що мисливців на порожняків уже не лишилося, тож, коли ти сказав, що ти один із них, я тобі не повірив. Та бачу, що ти таки справжній!

— Тепер ти дозволиш нашим увійти до петлі?

— Двері вже відкриті.

Тієї самої миті я почув радісний вигук — моє ім'я злетіло з вуст Бронвін Брантлі.

РОЗДІЛ ДВАНАДЦЯТИЙ

Наше возз'єднання було щасливим, але коротким і до того ж затьмареним жахливою картиною розкиданих понівечених тіл, а тому мені довелося похапцем усе пояснити. З'ясувалося, що імбрини дуже довго намагалися пробитися крізь заблокований вхід до петлі, що його зачинили після нашествия витворів, тож ми з Нур потрапили сюди виключно дивом. Уже за годину пані Сапсан і пані Волове Очко були готові здатися й летіти за іншими, більш кардинальними засобами, що дозволили б увірватися до петлі, як двері раптом відчинилися самі. Тривале очікування просто-таки виснажило наших друзів — вони відчували неабиякий розпач і тривогу, а Г'ю аж тремтів від люті. На воскресителів гнівалися всі без винятку, однак наразі треба було розібратися з важливішими справами.

Скажімо, з витворами на пагорбі — авжеж, вони перебували саме там. Для мене підтвердженням цього факту слугувала присутність порожняків, тож я був певен у цьому ще до того, як почув історію воскресителів. Саме так — витвори прибули сюди за черепом із Бентамового переліку, а, зважаючи на те, що вони обшукують Грейвгілл ще з минулої ночі, шукати вже недовго. Кожна крихта подібної негативної інформації змушувала моїх друзів напружуватися ще більше.

— Коли вони сюди вдерлися, з ними була дівчина? — Г'ю звернувся до Лайла, щосили стримуючи себе від того, аби не накинутися на хлопця, і описав Фіону.

— Я бачила схожу дівчину, — мовила Євгенія. — Її ноги були в кайданках.

Обличчя Г'ю скам'яніло, і Бронвін мусила схопити хлопця, щоб той не побіг на пагорб тієї самої миті.

Звісно, ми всі прагнули атакувати витворів, однак передусім нам потрібен був план.

— Як гадаєте, вони знають, що ми тут? — поцікавилася Емма, не відводячи погляду від пагорба, що височів віддалік.

— Навіть якщо не знають, то невдовзі дізнаються, — зауважила пані Сапсан. — Вони чекатимуть від нього звіту, а якщо він його не надасть... — із цими словами вона глянула на пораненого порожняка. Безперечно, імбрина не могла його бачити, однак він був забризканий людською кров'ю, тож якісь обриси таки простежувалися. — Отож, якщо хочемо захопити їх зненацька — припустімо, що в нас і досі є така можливість, — треба вирушати просто зараз.

— Перепрошую, пані, — почувся голос Міларда, — але ви не підете з нами.

— Звісно, піду! — хрипко мовила імбрина. Вона мала геть виснажений вигляд.

— Але ж ви фінальний інгредієнт, — зауважив Горацій, — і якщо їм вдасться знайти альфачереп, а тоді нагодитеся ви...

Пані Сапсан намагалася сперечатися, та, на щастя, в розмову втрутилися пані Зозуля й Волове Очко. Погладивши імбрину по руці, пані Волове Очко мовила:

— Альмо, вони мають рацію. Коли йдеться про наших вихованців, ми всі поводимося як матері, але ж ти ще й Коулова сестра. І якщо той пекельний перелік стосується когось із нас, то майже напевне йдеться саме про тебе.

— Ти маєш лишитися в тилу, — підхопила пані Зозуля, — хоч ми чудово розуміємо, що для тебе це непросте рішення.

— Гаразд, я триматимуся позаду, однак це не означає, що я не братиму в цьому участь, — неохоче мовила імбрина.

Довелося цим задовольнитися.

Ми стояли біля низенького білого парканчика на зеленому подвір'ї воскресителів за кілька метрів від скривавлених жертв і планували те, що цілком могло перетворитися на ще одне жорстоке протистояння. Отож, ми мали піднятися на пагорб, намагаючись якнайдовше залишатися непоміченими, і бути готовими до будь-якого повороту подій. Г'ю вже багато днів виروضував нових бджіл, і його живіт просто-таки дзижчав. Емма

розігріла свої долоні, а коли підняла їх, вони пульсували в повітрі. Клер нагостила зуби у роті, що розташовувався ззаду, і щосили ними клацала, демонструючи свою міць. Єнох наповнив рюкзак консервованими серцями та вже почав вставляти їх у пошматовані тіла мерців.

— Я міг би полагодити значно більше таких бідак, — мовив він до Жозепа, — якби ви мали трохи зайвих органів.

— Не забувайте, що витвори віддають перевагу рушницям, — сказала пані Зозуля, — тож краще не мчати прямо на них, хіба що ви будете зовсім близько.

— Послухай, Г'ю, — обережно мовила пані Сапсан, благально стискаючи долоні, — якщо ми зустрінемо Фіону, не забувай, що вони можуть і досі її контролювати. Тож підходити до неї треба дуже обережно.

Хлопець поволі похитав головою, відвівши погляд убік. А тоді сказав — так тихо, що ми ледве його почули:

— Гаразд.

Треба було вирушати. Жозеп почав розповідати, де шукати таємну стежку, що веде на верхівку пагорба. Озвучивши плутаний перелік численних поворотів та орієнтирів, хлопчик зрештою махнув рукою:

— Забудьте про це, ліпше я сам вас туди відведу.

— Ти певен? — запитала Євгенія. — Це може бути небезпечно.

— Ці люди готові ризикувати своїм життям, аби визволити нашу домівку від загарбників. Тож, якщо я ризикну своїм, аби їм допомогти, це буде справедливо.

* * *

Я хотів було лишити порожняка в містечку, однак розумів: як не буду поряд із ним, мій контроль поступово слабшатиме і зрештою доведеться приборкувати потвору знову. До того ж я знав, що чудовисько — хай навіть зранене — може стати нам у пригоді, адже на мене чекала зустріч з іншим порожняком. Отож ми подибали до пагорба у супроводі величезного кульгавого монстра, і, попри те що зараз він був досить сумирний, я все-таки тримав його подалі від гурту. Біля підніжжя височіло кілька будинків, та, вийшовши на схил, ми побачили, що це одне суцільне кладовище.

— Точнісінько як у моєму сні, — мовив Горацій, заворожено роззираючись навсібіч. Посередині пагорба звивалася брукова-на доріжка, з якої наша стежка, що ховалася в затінку дерев, була майже непомітною.

Пані Сапсан дотрималася своєї обіцянки й трималася позаду разом із пані Волове Очко. Мені було не по собі, адже, відірвавшись від гурту, імбрина перетворювалася на легку мішень. Імовірно, їй краще було б узагалі тут не з'являтися.

Земля здригнулася від чергового потужного удару.

— Це значно голосніше, — стривожилася Бронвін.

Ми чули витворів, однак і досі не бачили. Я сподівався, що вони теж не встигли нас помітити. На щастя, вони повністю довірилися великому й огидному порожняку, що мав охороняти їх, доки триватимуть розкопки. Емма попередила всіх про те, що на вершині пагорба на нас можуть чигати вартові, але ми так нікого й не зустріли.

— Можливо, нам справді вдасться захопити їх зненацька, — радів Горацій. Хлопець, який вдягнув краватку навіть на битву. Який усеньку ніч церував светри з вовни дивних овець — попри теплу погоду більшість із нас сьогодні вдягнули їх під одяг для додаткового захисту. Коли все скінчиться, я обов'язково скажу йому, як сильно його люблю.

Позаду нас пленталися кілька мерців, яких Єноху вдалося воскресити вдруге, — вони мали досить пошарпаний вигляд, кульгали й спотикалися. Я й гадки не мав, навіщо вони нам, адже їх можна було збити з ніг одним пальцем.

Після тривалого й неквапного сходження ми помітили, що поверхня пагорба вирівнюється та стає більш пласкою, і мені спало на думку, що ми дісталися вершини. Однак я помилявся — проминувши останні дерева, усі побачили ще один пагорб — крутий та майже ідеально округлий, він здіймався угору з центру плато. Зусібіч його вкривали кам'яні надгробки й пам'ятники.

Ми зупинилися неподалік від того місця, де закінчувалася лінія дерев, розуміючи, що тепер залишатися непоміченими буде непросто, бо між нами й відкритим простором лишилася тільки тонка завіса з гілок. Нур зішкребла тоненький шар світла

біля клаптика землі, де ми прихилили свої коліна, утворивши своєрідний захисний екран.

— Принаймні він не виглядає настільки дивно, щоб привертати до себе увагу, — пояснила вона, — однак цього досить, щоб змусити того, хто нас шукає, шукати в іншому місці.

Сховавшись за екраном, ми стали на коліна й подивилися вгору. Жозеп сказав, що на вершині пагорба є ще одне плато завширшки з сотню ярдів — найстаріша частина кладовища. Саме там я відчував другого порожняка. Тієї самої миті земля знову здригнулася від потужного поштовху, і згори линув дрібний земляний дощ.

— Вони часом не зруйнують могилу, яку намагаються розкопати? — поцікавилася Оливка.

— У Диявольському Акрі був один дивний, який жив у норах, — мовила пані Зозуля. — Він міг зариватися глибоко в землю, мов той кріт, і викидав землю назовні з шаленою швидкістю... Цікаво, чи не може він бути їхнім заручником...

— Я знаю цього чувака, — втрутився Єнох, — він був залежним від амброзії. Гадаю, їм навіть не треба контролювати його свідомість.

— Он там! — прошипіла Емма. — Погляньте!

На вершині пагорба маячили дві фігури.

— Це вартові, — мовила пані Сапсан, — не рухайтесь!

— І сподівайтесь, що нас не помітили, — додала Бронвін.

Я дивився на них крізь тонку завісу з гілок. Ми були надто далеко й не могли розгледіти їхні обличчя, та, якби наблизилися, гадаю, нам вдалося б упізнати цих негідників за їхніми світлинами. Фігури поволі розвернулися, і жоден із їхніх рухів не свідчив про стривоженість або ж про те, що нас помітили, і невдовзі вони зникли з нашого поля зору.

— Треба дістатися вершини цього пагорба, — рішуче мовив Г'ю, чий гнів поступово почав перетворюватися на абсолютну зосередженість. — Бойова стратегія номер один: ніколи не атакуй ворогів знизу, бо вони отримують усі можливі переваги.

Усі погодилися, що нам не вдасться піднятися на пагорб гуртом навіть із допомогою Нур, яка могла легко «гратися» зі світлом, тож довелося розділитися на дві групи. Одна мала піти

праворуч, а друга ліворуч, і, якщо пощастить, ми непомітно дістанемося вершини й оточимо витворів. І коли вони побачать, що з нами їхній порожняк, можливо, вирішать здатися без жодного пострілу.

Мій мозок, як завжди, продукував самі сподівання на краще.

Бронвін по черзі підійшла до кожного з нас, щоб підбадьорливо поплескати по спині або погладити по плечі.

— Не зупиняйся до самої вершини! — порадила вона Горацію. — Якщо хтось підійде ближче, не бійся пролити кров! — це вже стосувалося Клер.

Я нагадав друзям, що витвори теж мають порожняка і той може відчути наші унікальні здібності, якщо ми ними скористаємося.

— Намагайтеся не користуватися своїми особливими талантами, доки не підберемося до них якомога ближче, — порадив я.

— Доки не побачите своє відображення в їхніх очах, — мовив Єнох, добряче роздратувавшись, що ніхто не оцінив жарт.

— І не забувайте про светри, — нагадав Горацій, відсовуючи краватку, щоб показати свій. — Якщо таки доведеться потрапити на лінію вогню, краще, щоб куля поцілила нижче шиї і вище талії.

— Що ще краще, то це не потрапити під обстріл взагалі, — зауважила Нур. — Ми ж щойно познайомилася, тож я просто не можу дозволити вам померти, гаразд?

— Гаразд, панночко Нур, — мовила Оливка, обіймаючи її за стегна (дівчина була досить висока на зріст, тож маленькі руки Оливки могли дотягнутися тільки до цього рівня).

Ми розділилися. До моєї групи долучилися Нур, Г'ю та Бронвін, тоді як у іншій лишилися Горацій, Мілард, Емма, Єнох і Клер. Я наказав порожнякові супроводжувати нас на відстані, щоб він не видав наші позиції, якщо раптом впаде, загарчить чи надто голосно шарудітиме листям. Єнох лишив свій батальйон мерців у лісі.

— За потреби ви будете другою хвилею, — гукнув до них хлопець, і хтось гмикнув йому у відповідь.

Тим часом Мілард скинув із себе одяг, бо мав виконувати роль посланця, за допомогою якого обидві групи за потреби

зможуть передавати одна одній повідомлення, а Оливка дозволила пані Сапсан себе вмовити та лишилася віддалік разом із імбринами й Жозепом. Пані Сапсан з нами не пішла, і, перш ніж ми рушили, вона збрала нас для швидкого прощання.

— Часу на промови немає, та, навіть якби його не бракувало, я не певна, що змогла б дібрати всі необхідні слова, аби висловити свою глибоку й незмінну повагу, що її відчую до кожного з вас. Попереду на всіх нас чигає надзвичайна небезпека. Ніхто не відає, коли настане його кінець та чи зможемо ми залишитися одним цілим і родиною в повному її складі. Тож хочу, аби ви знали: я шкодую про кожен день, коли щось відволікало мою увагу від вас і, якщо мирні перемовини або відновлення петель змушували мене перекладати власну відповідальність на ваші плечі, пробачте мені. Зрештою я ваша наставниця і слуга, і ви важите для мене більше, аніж усі птахи в небі та небеса над ними. І, якщо ви мене любите, сподіваюся, я це справді заслужила, — імбрина похапцем витерла сльози. — Дякую вам.

Сльози підступили не тільки до очей пані Сапсан — я відчув, як мої груди стискає ніжний щем. На прощання вона мовчки підняла руку, і ми з важким серцем рушили далі.

* * *

Моя група подалася праворуч, тоді як друга пішла ліворуч. Я не відчував тривоги, доки мої друзі не зникли за звивиною пагорба. Ми використовували могили як прикриття, перебігаючи між надгробками й постаментами — досить великими, аби сховати за собою всіх чотирьох. На щастя, пагорб був густо поцяткований ними, і, пройшовши трохи вбік, ми почали підніматися. Половину шляху здолали досить легко, і я почав гадати, куди поділися вартіві. Ми постійно глипали нагору, однак відтоді, як уперше їх побачили, жоден із них більше не висовувався. Що ж вони робили?

Я хвилювався, що вони знають про нашу присутність, а тому просто чекають, аби ми підійшли якомога ближче, щоб нас легше було розстріляти.

Перетнувши клаптик відкритої місцевості, ми присіли за мавзолеєм, стіни якого померejala пліснява.

— Знаєте, мабуть, вони *хочуть*, щоб ми підійшли ближче, — зауважив я і ледве встиг закінчити речення, як застрекотіли постріли.

Ми завмерли на місці. Вичікували. Аж раптом пролунало ще кілька коротких черг. Стріляли не в нас, а в наших друзів із протилежного боку пагорба.

— Залишайтеся тут! — прошипів я і, перш ніж вони встигли мене зупинити, побіг назад, щоб оцінити ситуацію. Присів за кам'яним хрестом, аби відсапатися, і помітив іншу групу трохи далі на схилі — наші друзі скупчилися за величезним мармуровим янголом. Я бачив, як від його крил відлітають друзки — бідолаха поливали прицільним вогнем, — а тоді почув кроки, хоч довкола нікого не було. Тієї-таки миті я усвідомив, що не маю при собі жодної зброї, аж раптом мало не зіштовхнувся з Мілардом.

— Я прийшов сказати тобі, щоб ти туди *не* пхався! — прохрипів той. — Емма каже, щоб ви не зупинялися!

— Але ж їх загнали в кут! — вигукнув я.

— В них добре прикриття, а ви тим часом маєте можливість дістатися вершини з іншого боку!

— Гаразд, — мовив я, — але я відправлю до них порожняка.

— Ні! Він вам знадобиться!

Однак я вже покликав потвору, щоб та підійшла ближче, і хрипко бурмотів подальші інструкції порожняцькою. Я настільки глибоко проник у його крихітний мозок, що навіть дозволяв порожняку рухатися на автопілоті — принаймні почасти.

— *Убий витворів*, — мовив я. — *Дивних не чіпай*.

Чудовисько на мить присіло — мов той спринтер, що готується стартувати, а тоді щосили помчало кладовищем, нагадуючи химерного одноногого коня з трьома язиками.

— Іди! — наказав Мілард, буквально виштовхуючи мене звідти. Перш ніж розвернутися, я помітив, як Емма вигулькнула з-за мармурового янгола й жбурнула в бік витворів вогняну бомбу.

Коли я дістався до своїх, Нур із Бронвін схопили мене й потягнули в безпечне місце.

— Ми цього не планували! — гнівно загукала перелякана Нур. — Ти не можеш отак зриватися й бігти кудись!

Вибачившись, я розповів про те, що мені вдалося побачити, а ще про послання від іншої групи, що його передав Мілард. Відтак роззирнувся й запитав:

— А куди подівся Г'ю?

Нур із Бронвін закрутили головами в усі боки.

— Та ж він щойно був тут! — мовила Бронвін.

Однак зараз його не було.

— О Господи! — не втрималася від вигуку Нур, вказуючи на щось на землі за десять футів від нас. — Погляньте!

То був слід із бузкових квітів, що звивався вгору поміж надгробками.

Ох, Г'ю. Який же ти бовдур.

Ми помчали вперед, орієнтуючись на квітковий слід, та навіть забули про необхідність ховатися за могилами. Лоза обкрутила-ся довкола пам'ятника солдатам, які загинули в Громадянській війні, й плелася далі — повз склеп, прикрашений порожніми вазами для квітів, до могил, розташованих колом. У його центрі в легкій білій сукенці стояла Фіона, яку зусібіч обплітали квітучі бузкові лози. Дівчина дивилася в інший бік, а Г'ю обережно підкрадався до неї ззаду, простягаючи до неї руку й промовляючи її ім'я.

— Г'ю! Не треба! — скрикнула Бронвін.

Фіона повернулася до нас, і ми побачили її заковані очі. Г'ю чомусь теж завмер на місці, глипнув униз, а тоді знов на Фіону і мовив:

— Серденько, не треба...

Тієї миті щось обвилосся довкола моїх ніг; втративши рівновагу, я гепнувся на землю, а обіч мене попадали Бронвін та Нур. Килим із квітучих лоз під нашими ногами зненацька ожив і почав швидко нас обплітати — вже за якусь мить ми скидалися на мумій, що не ладні були ворухнути жодним м'язом. Ми щосили борсалися, намагаючись звільнитися, однак невдовзі були повністю знерухомлені й безпорадні. Саме тоді я відчув, що до нас наближається другий порожняк. Я прохрипів про це друзям — потвора вже з'явилася перед нами на вершині пагорба, а тоді покликав свого порожняка-велетня, що його вдалося приборкати раніше. Еммі й іншим доведеться трохи протриматися без його захисту.

— Фіоно! — загукав Г'ю. — Кохана, прошу тебе, не роби цього! Лози стиснулися сильніше.

Порожняк витворів мчав прямо до мене, однак, коли відчув наближення мого чудовиська, зненацька зупинився й на мить розгублено завмер, після чого, здавалося, вже був готовий до бою. Та, перш ніж вони зішлися в запеклому поєдинку, я помітив на вершині двох витворів — мерзотники хотіли спостерігати за битвою.

Порожняки помчали схилом назустріч одне одному, перестрибуючи через надгробки, мов ті бар'єристи. Їхнє зіткнення було настільки сильним, що обоє злетіли в повітря. Опинившись на землі, потвори міцно схопили одне одного й почали вовтузитися, люто цокаючи язиками — ті звивалися так швидко, що я не розумів, кому належить той чи інший язык. Тоді я спробував наказувати своєму велетню — *Души! Кусай! Дряпай!* — однак це видавалося зайвим, зважаючи на те, наскільки запекло він бився. Тепер порожняк боровся не тільки за моє, але й за власне життя.

Це скидалося на поєдинок двох морських чудовиськ, що супроводжувався оглушливим вереском. Я помітив, що знівечена нога мого порожняка не така вже й проблема — за умов такої близькості супротивників переможе той, хто має найгостріші зуби й найсильніші язики. Чесно кажучи, ніколи не думав, що побачу подібне на власні очі: видовище просто заворожувало.

Нур марно намагалася виборсатися зі своїх лоз.

— Що там відбувається? — поцікавилася вона.

Я спробував коментувати бій, однак усе відбувалося так швидко, що я просто не встигав це робити. Мій порожняк потрапив у підлий захват — чудовисько витворів міцно стиснуло його шию обома руками і єдиним язиком. Я відчув, що мого велетня покидають життєві сили. Чудовиська переплелися у смертельному двобої, і жодне не могло поворухнутися: порожняк витворів не міг розслабитися ані на мить, бо тоді гострі зуби моєї тварюки відкусили б йому останній язык. Зненацька він потягнувся назад, видер із землі один із надгробків та вперішив ним мого порожняка по голові. І я відчув, як свідомість велетня згасла.

Мій порожняк *помер*. І я не мав жодних сумнівів, що ми наступні.

До нас почали спускатися двоє витворів, і порожняк закульгав їм назустріч. Я пошепки звернувся до нього, адже це був той самий монстр, котрого мені вдавалося контролювати на кривавому ринзі та в акумуляторному відсіку... однак потвора не реагувала. Імовірно, для відновлення зв'язку я мав би підійти ближче та говорити голосніше, та що я міг зробити з міцними лозами, що прикували мене до землі?

Усі витвори були в типових ділових костюмах, що легко допомогли б їм «розчинитися» в сучасному житті. Я упізнав їх виключно за світлинами імбрин, зокрема чолов'ягу з товстою шиєю та ластовинням — то був *Мурнау*. До його спини була навхрест прив'язана шкіряна сумка. Другий витвір був досить худорлявий — на кінчику його носа, що радше скидався на дзьоб, розмістилися круглі окуляри. За ним виднівся третій, обличчя якого перетворилося на масу розплавленої плоти.

Стрілянина на іншому боці пагорба не припинялася, а отже, наші друзі продовжували боротися. Надія ще не згасла.

Витвори стояли серед нас — нахабні й пихаті, а позаду них стовбичив порожняк. Чудовисько тихо стогнало, а з його численних ран сочився чорний слиз. Чоловік зі спотвореним обличчям щось шепотів Фіоні, а Мурнау тим часом звернувся до мене.

— Смілива спроба, хлопче, це справді вражає. Якби ж то ти не розпорошував свої таланти на птахів, спільними зусиллями ми б могли розвернути добрячий хаос. Але що ж...

— Може, ми все-таки зможемо домовитися, — запропонував я.

— Тобі не бракувало нагод долучитися до наших лав, однак ти завжди відмовлявся. А тепер надто пізно. Тобі вже не вдасться усе це зупинити, — негідник запхав руку до своєї сумки й витяг звідти потемнілий від часу череп, якому бракувало щелепи. — Хіба що ти тут з іншої причини. Може, подорожував до Кетскілла¹?

¹ Кетскілл (Catskills) — гірський хребет у північних Аппалачах, розташований у південно-західній частині штату Нью-Йорк.

Він поклав череп назад до сумки, пробурмотівши щось на кшталт «хазяїн буде дуже задоволений», однак я не слухав його, а натомість зашепотів, відчайдушно намагаючись відновити контроль над їхнім порожняком.

Тим часом почулося голосне дзижчання і всі перевели погляди на Г'ю. Хлопець розкрив рота, і з нього почали вилітати бджоли. Мурнау крикнув щось до чоловіка зі спотвореним обличчям, а той, своєю чергою, щось наказав Фіоні. Та смикнулася, і одна з її лоз міцно обвилася навколо рота Г'ю.

— М-м-м-м-ф! — безпорадно вирячив очі хлопець. Втекти вдалося лише кільком бджолам, і худорлявий витвір прикінчив одну з них, плеснувши руками в повітрі.

Я зрозумів, що свідомість Фіони контролював саме чоловік зі спотвореним обличчям. Він не був витвором і мав залежність від амброзії, а більшість таких покидьків уже давно присягли на вірність витворам. Найімовірніше, його дивним талантом було вміння контролювати свідомість.

Тим часом я все ще намагався відновити контроль над свідомістю порожняка, однак той мені опирався.

— Відпустіть нас, — мовила Бронвін, — і ми не позбавимо вас життя, коли все скінчиться.

Однак Мурнау тільки розреготався.

— А ти, — він опустився на коліна біля Нур. — Як триває пошук матусі? Гадаєш, вона аж вмирає, так хоче тебе побачити? То ось чому вона тебе покинула — бо *дуже-дуже любить свою манєсеньку дитинку?*

Нур щосили стиснула щелепи й намагалася дивитися кудись убік.

— Здохни, мудаче! — плюнув я.

— Хлопчик поспішає на захист своєї дівчинки! Як романтично! — зітхнув Мурнау. — Гаразд, годі. Мені вже нудно, а ще треба встигнути на літак.

Він підвівся й потягнувся за пістолетом, що його ховав під піджаком.

— Хто хоче померти першим?

Тієї миті почувся дивний звук — неначе на вітрі затріпотів брезент, а тоді щось голосно верескнуло й зіткнулося з головою Мурнау.

Пані Сапсан.

Витвір упав на землю і випустив з руки пістолет, а тоді заходився боротися з пташкою голіруч. Імбринна залопотіла потужними крилами, рвучи його обличчя кігтями.

— А-а-а-а! Заберіть її з мене!

Худорлявий витвір кинувся йому на допомогу.

— Джейкобе! — почувся голос Нур. Вона повернула до мене голову й трохи відкрила рот. Я побачив, що в її горлі засяяло яскраве світло. — Я берегла його — тут на один удар, не більше. Хто буде мішенню?

Пані Сапсан ще утримувала Мурнау на землі, тож я кивнув на залежного від амброзії.

Спершу могло здатися, що Нур захлинулася, а тоді дівчина закашляла й випустила з рота розжарену кулю чистого світла — розкручуючись, мов дзиґа, та шугнула над землею на рівні трави. За мить потік гарячого світла оповив ноги наркомана і той заволав від болю — пекло, мабуть, нестерпно — і повалився на землю.

Зненацька пролунав жалісний крик — то була пані Сапсан. Відірвавши пташку від Мурнау, порожняк тримав її своїм язиком, розмахуючи ним у повітрі.

Тепер вона у них, а це означало, що витвори мають все необхідне. Я відчув, як мене засліпили люті і страх, і розумів, що маю щось зробити — і то негайно.

Мурнау вже почав підводитися.

Я почув, як хтось із силою втягнув у себе повітря. То була Фіона — її очі вже не закочувалися, і я відчув, що лози довкола нас ослабли. Залежний від амброзії потроху втрачав контроль над дівчиною.

Мурнау щось нерозбірливо заволав, а тоді побіг до наркомана зі слоїком у руках, притиснув його своїм тілом до землі й залив рідину тому в очі.

Тим часом лози, що стискали наші тіла, слабшали — однак повільно. Утім, цього було досить, щоб вивільнити спершу одну руку, а тоді ногу. Г'ю навіть вдалося випустити бджіл, і ті роєм вирвалися на волю та полетіли шукати своїх жертв — витворів та порожняка.

Із очей наркомана вирвалися два однакові конуси світла; негідник скрикнув і перевернувся на живіт. Мурнау не зважав на бджіл, що вже почали його жалити, — його обличчя вже й так заливала кров від ран, яких завдали кігті пані Сапсан, — тож він перевернув чоловіка так, щоб той дивився на Фіону.

Дівчина знову залякла, і лози почали стискатися. Перш ніж вони остаточно мене обхопили, я щосили смикнув другою ногою, і мені вдалося вирватися, тоді як Бронвін із Нур ще перебували у пастці.

Мурнау цього не бачив — принаймні поки що. Я щодуху помчав до порожняка, який тримав нашу імбрину над своїм жадібно роззявленим ротом — мов ту цукерку. Пані Сапсан щосили борсалася, тоді як чудовисько, здавалося, насміхалося з того, що їй от-от настане кінець.

Я врізався в нього й ведмежою хваткою вчепився за шию. Відчув, як він здивувався — його просто шокувало, що така слабка істота наважилася на подібну атаку, і це дало мені кілька секунд для рішучих дій. Я обхопив обличчя порожняка руками.

— ПОСЛУХАЙ МЕНЕ! — закричав я, притискаючи свою голову до його довбешки та пильно вдивляючись у його чорнющі вологі очі. — *Ти мій, ти мій, мій!*

Нарешті сталося.

Привіт, старий друже.

— *Відпусти.*

Порожнюк відпустив імбрину, і тієї-таки миті я відчув гострий біль у спині. Худорлявий витвір чимось мене поцілів. Я притиснувся до порожняка й не мав наміру його відпускати.

— *Убий!*

Порожнюк ляснув своїм останнім язиком, мов батогом, і наступної миті витвір уже був мертвий.

Я почув, як скрикнула Нур, а тоді й Бронвін.

— *Розвернися.*

Порожнюк слухняно виконав наказ. Наркоман щось кричав Фіоні, його очі палали та куріли, а шкіра довкола них почала плавитися. Скрізь, куди не кинь оком, звивалися лози, вони кублилися під ногами, мов ті гадюки. Дівчата й Г'ю боролися з ними із останніх сил, однак ті оповивали їх дедалі щільніше.

— Убий, убий, убий.

Язик порожняка відірвав наркоману голову, і вона покотилася схилом, блимаючи світлом з очей.

Лози ослабли й розкрутилися, а тоді безсило впали на землю. Мої друзі теж припали до землі, жадібно ковтаючи повітря. Побачивши це, Фіона злякано застогнала, бо не йняла віри своїм очам.

— Розвернися.

Дякувати Богу, пані Сапсан була жива і вже перетворювалася на людину, а це означало, що порожняк не завдав їй серйозних ушкоджень. Я пошукав очима Мурнау і, побачивши, що той щодуху тікає, наказав порожнякові його наздогнати. Та не встигли ми з ним пройти й десяти кроків, як опинилися під градом куль, що зрешетили землю й надгробки довкола нас. Цього негідника хтось прикривав. Одна з куль зачепила ногу чудовиська, і воно поточилося.

— Нехай тікає! — крикнула мені пані Сапсан. — Забирай інших, нам треба дістатися безпечного місця!

Ми скупчилися довкола Фіони. Г'ю підхопив її, і вона безсило повисла в його руках. Хлопець відмовився від будь-якої допомоги й ніс її самотужки; його обличчя сповнилося рішучості, однак по щоках струменіли сльози.

Тим часом я змусив пані Сапсан піти з нами, хоч і знав, що вона б воліла кинутися навздогін за Мурнау — утім, саме цього той мерзотник, либонь, і прагнув.

Ми побігли пагорбом назад — саме вчасно, щоб стати свідками воістину неймовірного видовища. Наші друзі вже не ховалися за мармуровим янголом — вони мчали вгору, переслідуючи витворів, які намагалися втекти. А з тилу виступав напрочуд еkleктичний батальйон: пані Волове Очко осідлала ведмегра, трохи далі кульгали Єнохові мерці — їх було не менше десятка, а ще немалий гурт американців. Тут була жінка з Північного клану, яка рішуче мчала пагорбом із деревом середнього розміру під пахвою (на ньому навіть були гілки!), а ще чолов'яга з «каліфорніос», який котив перед собою велетенський валун. Хлопчик, між долонями якого спалахували електричні розряди. Озброєні рушницями ковбої зайняли зручні позиції й підготували цілу ковдру з кулями, аби розчищати нам шлях.

Невдовзі пагорб було захоплено і нашим силам вдалося вбити або полонити шістьох витворів та кількох залежних від амброзії відступників. Утім, Мурнау щез. Йому таки вдалося втекти й забрати з собою сумку з інгредієнтами, необхідними для воскресіння. Імбрини відправили йому навздогін пошукову групу, однак особливої надії в їхніх очах не було.

Та менше з тим — пані Сапсан була в безпеці і нам вдалося повернути Фіону.

Фіона.

Господи, як чудово, що вона знову з нами. Щоби підбити підсумки нашої місії, ми зібралися біля місця розкопок на вершині Грейвгілла — то була суцільна руїна з численними ямами, кістками й купами землі.

Відтоді, як Г'ю вдалося звільнитися від лоз, він не випускав Фіону з рук, але зрештою погодився на те, щоб її оглянули імбрини.

Ми оточили її колом, стривожено спостерігаючи за всім, що відбувається. Імбрини тихо заговорили до неї, про щось запитуючи. Дівчина видавалася спантеличеною, однак уже не перебувала під дією гіпнозу; її погляд був цілком нормальний, якщо не зважати на червоні повіки й дрібні крововиливи, а на руках і обличчі ми помітили синці.

— Вони з'явилися після аварії? — запитала пані Сапсан.

Дівчина мовчки кивнула.

— Вони часом не завдали тобі ще якоїсь шкоди?

Кліпнувши кілька разів, Фіона відвернулася.

— Серденько? — мовив Г'ю, хапаючи її за руку. — Вони щось тобі заподіяли?

Дівчина заплющила очі.

— Благаю, не мовчи! — не вгавав хлопець. — Скажи мені, що вони накоїли.

Фіона розплющила очі, глянула на Г'ю і поволі кивнула. А тоді відкрила рот, і з нього полилася кров. Вона стікала підборіддям просто на білу сукенку.

Язик пророкувача. Свіжозрізаний.

Зрештою Мурнау отримав від неї те, що хотів.

РОЗДІЛ ТРИНАДЦЯТИЙ

Ми забрали Фіону з собою до Диявольського Акра, де відразу звернулися до костоправа Рефеєла, бо ж після таких потрясінь дівчина мала відновитися. Г'ю не відходив від неї ані на крок, як і всі ми. Збиралися в її кімнаті всім гуртом, розповідали про все, що трапилося, доки її не було, і просто сиділи поряд, сподіваючись, що невдовзі дівчина почуватиметься як удома навіть попри те, що її домівка — будинок пані Сапсан — була назавжди втрачена.

Зізнаюся: ми гадали, що оця-от вдавана веселість зможе зміцнити її дух.

І перша усмішка дісталася Єнохові, який розповів про те, як гепнувся в річку Смердючку та вийшов із неї зі зморшкуватою головою, що вчепилася зубами за його штани. А невдовзі я відчув, що наш фальшивий ентузіазм стає реальним.

Фіона ожила.

Вона жива, вона серед нас! Авжеж, їй добряче дісталася, і так — Мурнау вдалося втекти, прихопивши з собою язик Фіони, альфа-череп та майже всі інгредієнти з Бентамового переліку, що були вкрай необхідними для операції «Воскресіння». Утім, йому не вдалося схопити пані Сапсан — і ніколи не вдасться. Ми запевняли себе в тому, що здобули перемогу. Нам вдалося здолати витворів — ми вбили або захопили всіх, окрім одного, а ще приборкали порожняків. Останнього з них я забрав до Акра, повернувши туди, де вперше його приборкав, — у вольєр для ведмегримів на кривавому ринзі. Лишився Мурнау, і, якщо «свіжозрізаний» язик Фіони мав бути саме таким, часу в нас було зовсім мало.

Скидалося на те, що ми таки перемогли.

Довкола витворів, яких ми полонили в петлі воскресителів, панувала похмура аура поразки, і для мене це було чимось новим,

адже такого я ще не бачив. Повернувшись до Диявольського Акра, ми з Нур якось помітили їх на вулиці в кайданках — мерзотників саме вивели з кімнати для допитів у Бентамовому будинку. Я не мав жодного наміру підходити ближче, та коли Нур їх зауважила, то знервовано підстрибнула й вигукнула: «О Боже!», а тоді потягнула мене до них.

Представник самооборони зупинив нас, перш ніж ми підійшли надто близько.

— Це вони, — мовила Нур, і її голос злегка затремтів. Дівчина підняла руку та вказала на двох витворів, чоловіка й жінку. Вони й справді видавалися знайомими. — Саме ці люди стежили за мною в школі.

На якусь мить мені перехопило подих, а тоді все стало на свої місця. То були заступники директора, які повсякчас переслідували Нур. Згодом ми зустріли їх знову — якраз перед нападом на її схованку в недобудованій споруді.

Ейч вважав їх абсолютно нормальними — своєрідним «таємним товариством», покликаним нас контролювати.

— От лайно, — пробурмотів я, беручи Нур за руку.

Обоє витворів повернули голови та увіп'ялися в нас сповненими ненависті очима. А тоді їх завели в якісь двері.

Усе це трохи згодом підтвердила й пані Сапсан: цих витворів ніколи не тримали під вартою і досі вони не потрапляли до рук імбрин. Зовсім навпаки — ці мерзотники роками ховалися в Америці, а їхні імена було включено до переліку найбільш розшукуваних злочинців.

Їм вдалося обманути Ейча. Вони роками дурили Ейба, змушуючи вірити в те, що за більшість злочинів, скоєних витворами, має відповідати якась інша група.

Я дав собі слово, що більше ніколи не дозволю жодному витвору себе обдурити.

Швиденько доправивши нас до Акра, імбрини одразу вирушили до Марроубона, де мали завершити перемовини. Ламот із Паркінсом особисто побували в Гоупвеллі разом зі своїми бійцями і, ставши свідками неабиякої катавасії, схилилися до того, щоб долучитися до «команди імбрин». За словами пані Сапсан, Ліо вмовили забути про старе ще раніше, тож лишилися

виключно формальності — і міцну угоду про мир от-от буде складено й підписано.

* * *

Тим часом ми знову взялися до пошуків Ві, хоч тепер ця місія не вимагала великого поспіху, бо наші життя й безпека від неї вже не залежали. Мені стало цікаво, чим насправді керувався Ейч: він відправив нас на її пошуки, бо не довіряв імбринам чи Ві була ключем до чогось значно важливішого? Чесно кажучи, цього я не знав. Однак *знав*, що Ві треба знайти хоча б тому, що це важливо для Нур. Вона була для неї найближчою людиною, майже матір'ю — останньою ниточкою, що зв'язувала дівчину з її дитинством.

Ми з Нур та Мілардом присвячували пошукам увесь свій час; за можливості нам допомагали інші. Мілард відчував, що ми вже зовсім близько. Якось за вечерею в Нур зринув іще один фрагмент спогадів про її дитячі роки — йшлося про якусь гірську вершину, помережану смугами від видобутку мінералів, і Мілард вирішив, що з нашого переліку вже можна викреслити Огайо. Отож нам лишилося дослідити Пенсильванію — і я відчував, що то було виключно питання часу.

Ми з Нур майже завжди були разом, тоді як Емма здебільшого нас ігнорувала. Ні, вона не сердилася, однак щось таки переживала, і я, на жаль, нічого не міг із цим удіяти. А тому дав їй спокій та сподівався, що невдовзі ми знову будемо друзями.

На перший погляд, усе було добре. Ба ні — навіть чудово.

* * *

Після одного з таких «марафонів» у Міністерстві Картографії ми з Нур схилюлися над бутербродами з вирізкою в пабі «Висохла голова». Нам довелося переглянути цілу купу нових атласів, позичених американцями, шукаючи те, що бодай віддалено нагадувало б місцевість із фрагмента карти, отриманого від Ейча. Та після п'яти годин роботи купа майже не зменшилася, і навіть нескінченний ентузіазм, із яким Мілард завжди брався до картографії, почав вичерпуватися.

Я відкусив шматок бутерброда, скривився і виплюнув у руку маленьку металеву дробинку.

— Перепрошую, — мовив офіціант, який саме проходив повз, — іноді їм не вдається дістати з туші весь дріб.

— Принесіть натомість кави, — сказав я, відштовхуючи тарілку.

Чоловік пішов за кавою, а я помітив, що Нур задивилася на висохлу голову, що виднілася крізь тьмяне вікно. Та обсипала перехожих добірною лайкою.

— Агов, — тихо мовив я, — про що задумалася?

— Ми вже так близько до того, щоб її знайти. Здається, що лишилося кілька кроків...

— І це просто чудово, — мовив я, а тоді додав: — Чи не так?

— Так, — поволи мовила Нур, — але якщо ми таки її знайдемо, нам доведеться поговорити, а це означає, що я муситиму зустрітися з усім цим віч-на-віч, розкопати відчуття, що їх давно поховала...

— Просто ти не відчуваєш, що готова.

— Думаєш? — дівчина зітхнула. — Навіть не знаю.

— А знаєш, що думаю я?

Нур скинула на мене очі.

— Гадаю, тобі не завадила б невеличка відпустка.

Офіціант приніс каву і поставив її на дерев'яний стіл із таким грюкотом, що я аж підстрибнув.

— Можливо, нам обом не завадило б відпочити. Ми чимало пережили, а тоді знову кинулися до роботи, і в тебе не було жодної вільної хвилини, щоб обміркувати все, що сталося. Та її ні в кого не було.

Однак Нур, здавалося, майже боялася себе обнадіювати.

— Може, таки зробимо невеличку перерву? Власне, я вже думала, що було б непогано повернутися до Нью-Йорка й забрати там деякі з моїх речей. Одяг, взуття. Мій рюкзак... — дівчина невпевнено стенула плечима.

— Чудова ідея, — мовив я.

— Просто... якщо я справді житиму... тут...

— Ходімо, — рішуче сказав я.

— Ти серйозно? — завагалася Нур. — Ми зможемо повернутися вже за кілька годин, правильно? Skorистаємося Панконтурконом?

— Так, — я відкинувся на спинку стільця. — Легко!

Ми дісталися туди менш ніж за годину. Скористалися дверима Панконтуркону, що вели до Нью-Йорка, — тепер ми з Нур мали повну свободу дій, аби за бажання його запустити, — і сіли на метро до Брукліну.

Потяг торохкотів станціями, Нур сіла поряд зі мною, і наші руки переплелися. Ми говорили про майбутнє. Вона хотіла закінчити школу. Казала, що було б незле їздити з Диявольського Акра до Бард-коледжу в Нью-Йорку, де її зарахували б на прискорений курс з мистецтва для старшокласників. Нур обожнювала історію мистецтва й музику, але мала нахил і до точних і природничих наук, тож просто розривалася, не знаючи, що варто обрати. Я припустив, що на неї може чекати майбутнє в обох напрямках.

Здавалося, що ми таки перекреслили оте пророцтво й запобігли найстрашнішим його наслідкам, а тому попереду на нас чекало щось дуже подібне на майбутнє. Для неї. Для нас.

— Можливо, і мені варто було б долучитися до того курсу, — мовив я. — Як усе остаточно втихомириться, я теж був би не проти здобути вищу освіту.

— Житимемо однією ногою в дивному світі, а другою — у звичайному, — зауважила дівчина.

— Точно!

Усі мої дивні друзі вже давно покинули думати про те, щоб мати справу з реальним світом. Від нього мало не відрікся і я. Й досі навіть не усвідомлював, наскільки сумую за цією втратою.

А що, як нам таки вдасться дізнатися, як воно — бути водночас звичайними і дивними, простими сімнадцятирічними підлітками серед однолітків, чий вік насправді сягає століття? Бути тією, чие народження провістило пророцтво, і тим, кому пощастило стати онуком справжньої легенди — і, хоч подеколи це змушувало мене почуватися досить незручно, — тим, хто й сам уже трохи став легендарною особистістю. Для нас обох ця територія була «білою плямою», її не позначили на жодній карті.

Ми вийшли з метро на потрібній станції, піднялися сходами й пірнули в сонячну днину, а тоді пішки здолали десять кварталів, тримаючись за руки в затінку зелених дерев. Якийсь час мені

здавалося, що світ чудовий — і завжди був таким. Нарешті ми зупинилися і Нур зауважила:

— Це тут.

Я не відчув у її голосі ані краплини ностальгії. Нур ввела код, і ми потрапили до будівлі. Піднялися сходами на третій поверх, де розташовувалася квартира її прийомних батьків. Їх не було вдома, на відміну від її прийомної сестри Ембер, яка дивилася телевизор у затемненій кімнаті.

Коли Нур увійшла, дівчина ледве підняла на неї очі.

— Я думала, ти втекла, — мовила вона, — а це хто?

— Я Джейкоб.

Ембер обдивилася мене, скептично піднявши брову. Тим часом Нур пішла коридором далі.

— А де мої речі? — заукала вона з однієї кімнати.

— У гардеробній, — прокричала у відповідь Ембер. — Коли ти не повернулася, я забрала твою частину кімнати. Тато каже, що тепер вона моя.

Ми знайшли одяг, взуття, книжки й рюкзак Нур у гардеробній — вони валялися безладною купою на підлозі. Дівчина почала діставати все необхідне, а тоді різко підвелася, тримаючи щось у руці.

Листівка.

— Звідки вона тут узялася? — крикнула Нур. — Оця листівка.

— Е-е, з пошти?

Нур роздивлялася листівку, перевертаючи то на один, то на інший бік, і її рука затремтіла.

— Що там? — поцікавився я.

Вона мовчки простягнула її мені. На лицьовому боці я побачив світлинку з торнадо, а нижче напис: «ВЕЙНОКА. ПЕН-СИЛЬВАНІЯ».

На зворотному боці зазначалися ім'я й адреса Нур, а знизу акуратним почерком було виведено: «Я дуже скучила за тобою, люба. Вибач, що так довго не надсилала тобі звістку. Чула новини — страшенно тобою пишаюся. В мене була тільки ця твоя адреса... але сподіваюся, ти отримаєш мого листа та навідаєш мене». А нижче підпис: «З любов'ю, мама Ві». І адреса.

— Господи, — прошепотіла Нур.

ДЖ. Ф. ГРИН,

ФОТОГРАФ
І ЮВЕЛІР.

Вейнока,

Пенс.

Я вражено дивився на неї.

— Вона дізналася про те, що ти зробила. Вона знає, що ти її шукаєш!

— То ти гадаєш, ця листівка справжня? Думаєш, вона від неї?

Я спантеличено кліпнув очима, бо мені й на думку не спало, що листівка може бути підробкою. Але, зважаючи на те, що нам довелося пережити за останні кілька тижнів, я чудово розумів Нур: довіряти чомусь тепер було непросто.

Однак я просто ненавидів це відчуття і воно страшенно мене втомило. Мені хотілося згадати, як знову чомусь радіти. Я хотів пригадати, як воно — знову мати надію. Тож зітхнув і мовив:

— Так, гадаю, що вона справжня. Тобто, як на мене, вона досить розлого повідомляє про те, що тепер вона в повній безпеці й може з тобою зустрітись. Що раніше це було неможливо, але тепер, коли ми з усім розібралися, ваш зв'язок можна відновити.

— Так, — тихо погодилася Нур.

— Ти як?

Дівчина шморгнула носом і намагалася на мене не дивитися. А тоді спробувала всміхнутися.

— Гадаю, я просто звикла сумніватися в усьому хорошому, що трапляється в моєму житті.

— Розумію, — тихо мовив я, пригортаючи її до себе. Нур поклала голову мені на груди і на мить завмерла, а тоді відсунулася. Її очі були червоні й сухі.

— Тож... Вейнока, Пенсильванія, еге ж?

Ми ввели адресу в мій телефон — дістатися туди можна було за кілька годин. Нур здивовано глипала на мене, ледве стримуючи радість:

— Хочеш познайомитися з моєю мамою?

* * *

Якщо бути зовсім точним, то до Вейноки, штат Пенсильванія, треба було їхати зо дві з половиною години, і, щоб туди дістатися, Нур узяла (ясна річ, без дозволу) автівку своєї сестри. Ембер без дозволу захопила її частину кімнати, тож тепер рахунок, як то кажуть, зрівнявся. У будь-якому разі Нур планувала її повернути — звісно, якщо вдасться.

Мабуть, ми мали б повернутися до Диявольського Акра й розповісти усе друзям — за інших обставин я саме так і вчинив би та захопив би кількох із собою. Авжеж, нам варто було це зробити, однак це означало витратити добрі дві години на поїздку туди й назад; до того ж клопотів нашим друзям не бракувало — зокрема вони мали дбати про Фіону, яка щойно до нас повернулася. Та й у будь-якому разі я відчував, що ця мандрівка виключно для нас обох. Для мене й Нур. Ми почали шукати Ві разом — і буде краще, якщо наша місія завершиться саме так.

Вейнока нас не вразила — ми їхали рівною сільською дорогою, проминаючи поля, ферми й самотні будиночки в кінці довгих вулиць. Згодом обіч дороги нам трапилися кілька мисливців у камуфляжі, які прив'язували оленячу тушу до капота джипа. Пеньок від велетенського дерева, в яке колись поцілила блискавка... Це місце видавалося загубленим... а ще трохи проклятим. Нур десь за хвилину дивилася в дзеркало заднього огляду, після чого зауважила:

— Просто зараз у мене зринає найбільш дивне відчуття дежавю.

— Неначе ти вже тут була?

— Так, хоч і гадаю, що цього насправді не було, — мовила дівчина, і я помітив, що їй трохи не по собі.

Невдовзі ми дісталися малонаселеної торгівельної зони. Крамничка «Будь-що за \$1», експрес-кредити — і таке інше. Це був типовий (хоч і трохи заіржавілий) взірець маленького американського містечка. Ми з'їхали з основної дороги, кілька разів повернули, а тоді нарешті дісталися потрібного місця — старого цегляного складу. На ньому виднілася вивіска: «Зберігайте речі у Великого Мо».

Склад розташовувався на березі замуленої річки, і я припустив, що колись це приміщення використовували як млин. Однак тепер будівля перетворилася на місце, де зберігали зайвий мотлох.

Заїхавши на майже порожній паркувальний майданчик, я швидко оглянув будівлю зовні, намагаючись сфотографувати її очима: один головний вхід, великі підйомні двері для завантажування й розвантажування фур, старі вітражні фабричні

вікна, що рядами здіймалися на п'ять поверхів угору, і дах — що на ньому було, я звісно, не бачив, однак пожежних сходів не помітив, а отже, швидко втекти звідти не вдасться.

— Якби ти була входом до петлі на старому складі, де тебе треба було б шукати? — поцікавився я.

— На даху? — припустила Нур, не зводячи з нього очей.

Я припаркувався й заглушив двигун. Почав було виходити з автівки, як раптом помітив, що Нур не рухається з місця — вона гралася світлом, перекидаючи його між своїми колінами. Повернувшись на місце, я зазирнув у її обличчя.

— З тобою все гаразд?

— Ця жінка одинадцять років залишалася моїм спогадом — болісним і водночас приємним. Та, щойно ми туди потрапимо, вона стане реальною, — дівчина пропустила світло між пальцями і глянула на мене: — Що, як зараз вона просто жаклива? Чи божевільна? Що, як вона не має нічого спільного з тією жінкою, яка живе в моїй пам'яті?

— Тоді ми заберемося звідти і забудемо про неї. Та, якщо ти не хочеш туди йти, ми не повинні цього робити. Може, досить і того, що ти знаєш: вона там.

Кілька секунд Нур не відводила від будівлі очей.

— Ні, — нарешті мовила вона і рвучко відчинила дверцята. — Я маю її побачити. Хочу, щоб вона розповіла мені про те, що трапилося тієї ночі.

Ночі, коли вона інсценувала свою загибель.

— Ти знаєш, що трапилося, — м'яко мовив я, вибравшись з автівки.

— Я хочу почути це від неї.

* * *

У крихітній кімнатці, підсвіченій флуоресцентними лампами, ми побачили такого собі бородатого хіпстера у червоній картатій сорочці. Чоловік сидів за комп'ютером і на вигляд був як обкурений.

— Чим можу допомогти?

— Підкажіть нам найкоротший шлях до даху.

— Доступ заборонений.

— Гаразд, — мовила Нур, — але як нам туди потрапити?

— Е-е-е, *ніяк*? Доступ на дах заборонено, — працівник відкинувся на спинку стільця і розправив плечі. — Маєте тут відсік?

— Чотириста четвертий, — навмання мовив я, підштовхуючи Нур до внутрішніх дверей.

Хіпстер щось крикнув нам навздогін, однак ми й не думали зупинятися, а йому, напевно, було ліньки нас переслідувати.

Ми дісталися частини складу Великого Мо, де розташовувалися численні відсіки: те, що колись було величезним млином, перетворили на тісний лабіринт із дротяних кліток. Вони тягнулися довгими рядами і зникали в темряві, а бліде світло з вікон розбивало їх на квадрати. Повітря тут було прохолодне, а ще відчувався ледь помітний кислуватий запах.

— *Наче якась гробниця*, — прошепотіла Нур, і мені здалося, що її зуби зацокотіли.

Попри те що вона говорила пошепки, слова голосною луною відбивалися від стін — звук був такий, ніби хтось кинув у криницю монету.

Дорогою сюди я уявляв собі значно гостинніше місце — скажімо, мальовничу долину з розсіяним світлом, що пробивається крізь крони дерев. Мені так хотілося побачити щось на кшталт чарівних порталів із дитячих книжок! Однак це місце було гнітючим і негостинним, і мені вкотре довелося собі нагадати: зазвичай входи до петель розташовують саме в таких закутках, щоби люди трималися від них подалі.

Зрештою наші очі трохи призвичаїлися до напівмороку і ми почали шукати бодай якісь сходи чи ліфт. Та щойно робили крок, як на стелі над нами спалахували флуоресцентні лампи.

— Що за... — мовила Нур, і ми обоє підстрибнули.

Я глянув на лампи, що тихо дзижчали на стелі, а тоді на довгий прохід між складськими відсіками. Попереду були ще сотні лампочок — поки що темних.

— Сенсор руху, — нарешті допетрав я. Зробив іще кілька кроків — і на стелі спалахнуло ще кілька лампочок. З'явилося дивне відчуття, ніби за нами хтось спостерігає.

Ми помчали вздовж рядів зі складськими відсіками, і світло спалахувало без упину — аж доки ми не дісталися сходів. Вони

закінчувалися на четвертому поверсі, тоді як вихід на дах розташовувався на п'ятому. Десь на четвертому поверсі мали бути ще одні сходи, тож ми взялися їх шукати. Цей поверх нічим не відрізнявся від першого — його заповнювали довгі ряди дротяних відсіків, напханих усіляким мотлохом: башти з непотрібних картонних коробок, накриті простирадлами меблі, купи речей у пакетах для сміття, старе спортивне обладнання. Піднявши руку, Нур змусила мене уповільнити крок, приклала палець до губ і нахилила голову. Ми зупинилися й прислухалися.

Якусь мить на поверсі панувала тиша, а тоді десь попереду щось голосно гепнуло і моє серце стривожено закалатало. Відтак почувся звук тертя заліза об бетон. Хтось роздратовано забурмотів і вилаявся. Рушивши далі, ми зрештою дісталися потрібного проходу і зупинилися, щоб поглянути, що там відбувається. Посеред темряви у плямі блакитного світла якийсь старигань намагався запхати в один із відсіків гігантську плиту, що швидше нагадувала монстра. Борючись із залізним чудовиськом, чоловік геть засапався.

Одна його рука була загіпсована. Нур похитала головою:

— Я знаю, що ми не можемо зупинятися, але...

Старий нахилився і зробив іще одну спробу, штовхнувши плиту обома руками і здоровим плечем. Та зненацька його ноги ковзнули підлогою і чоловік упав, обхопивши себе руками — і неущкодженою, і загіпсованою. Він перекотився на один бік і жалібно застогнав. Старий нас не помітив, бо ми постійно бачили тільки його спину. Нур важко зітхнула.

— Гадаю, одна хвилина нічого не вирішить. Я просто не можу на це дивитися.

Ми рушили в його бік, і на стелі знову спалахували лампочки — їхнє світло неначе малювало на підлозі стрілу, що вела до бідолашного старого. Тим часом тому вдалося сісти і, почувши наші кроки, він стривожено озирнувся.

— О!

— Скидається на те, що допомога вам не завадить, — говорила Нур.

— Таки так — нехай Господь вас оберігає!

Він говорив із південним акцентом та щонайменше кілька тижнів не голився, бо на обличчі вже встигла вирости довгенька сива борода. Погляд цього чоловіка був трохи скляний, а очі налилися кров'ю; гіпс геть брудний, а коричнева роба вкрита масними плямами від олії чи якогось іншого жиру.

Я простягнув йому руку, допомагаючи підвестися, і, доки старий сипав численними подяками, ми з Нур почали штовхати його стару плиту до відсіку, де не бракувало важкої техніки, усіляких штуkenцій для кемпінгу та відкритих упаковок із сухими продуктами. Один закуток був вільний від подібного мотлоху, і я помітив у ньому скручений спальний мішок — вочевидь, старигань тут жив.

— Бачте, живу на звалищі, — старий аж здригнувся, коли плита заторохтіла підлогою, — а коли нероби... у цьому містечку чимало ледарів, які не сплачують борги... і, коли вони їх не сплачують і втрачають свої відсіки, менеджер... ми з ним порозумілися... менеджер дозволяє мені вибирати тут гарні речі, бо я знаю, де їх можна продати за добру ціну... і це не Крейгліст¹.

Здоровою рукою чоловік спрямував нас до відкритого простору в задній частині на диво величезного відсіку, до якого ми вже встигли увійти.

— Он туди, в куток, чудово...

Нам майже вдалося запхати плиту в тісний куток, як я помітив інший простір попереду нас — неприродну чорноту, що за обрисами нагадувала двері. Припинив штовхати і здивовано скинув на старого очі.

Тепер його погляд став гострим, а обличчя, здавалося, трохи напружилося.

— Якщо хочете, можете піти туди, — зауважив він, — але це не дуже хороша ідея.

— Це ви про що? — різко скинулася Нур.

Чоловік кивнув у бік темряви і стишив голос:

— Ці двері ведуть до петлі.

У нас аж щелепи відвисли.

¹ Craigslist — американський сайт електронних рекламних оголошень, зокрема про продаж товарів.

— Що вам про неї відомо? — запитала Нур.

— Я пильную тут пані Ві.

— Ви знайомі з Ві? — вражено видихнув я.

— Звісно, щоправда, ми не бачилися вже багато років. Вона більше звідти не виходить. Чесно кажучи, гадаю, їй не завадить невеличка компанія.

— Ми йдемо туди, — рішуче мовила Нур.

— Це вільна країна. Та маю вас попередити — це трішечки небезпечно.

— Чому?

— Там може зіпсуватися погода, — люб'язно повідомив старий. — Однак ви, як на мене, дітки розумні. Тож певен, що з вами все буде гаразд.

Звісно, ми не збиралися розвертатися і йти геть, а тому рушили вперед.

— А ви йдете? — кинула Нур через плече.

— Чорта з два, — криво всміхнувся старигань.

РОЗДІЛ ЧОТИРНАДЦЯТИЙ

Я падав і падав — абсолютно невагомий, і мене зусібіч сповивала оксамитова порожнеча. Намагався рахувати секунди, однак вони неначе тікали від мене

Одна, дві
три
чотири
п'ять
чотири

Мені наснилося, що я стою в гущавині флоридських лісів просто посеред літньої зливи. Мені наснився дід — одягнений у свій халат, він тримав ліхтарик, а я намагався крикнути, щоб він зупинився: «Стій! Повернись до будинку! Це небезпечно!» Однак я вимовив ці слова порожняцькою, і коли дід їх почув, то, здавалося, спершу злякався, а тоді розлютився — і зрештою стрімголов кинувся на мене з ножем для розрізання конвертів, занісши його над головою. Я побіг уперед, не припиняючи кричати:

— Зупинись, це я, Джейкоб, твій онук...

І в моєму сні він сказав: «ЗУПИНИСЬ, ТИ МАЄШ ЗУПИНИТИСЯ».

А тоді всадив мідного ножа в моє плече.

Всередині все неначе вибухнуло болем — і мене викинуло в повітря, в якому я описав широку, неквапну дугу. Мене закрутило, а перед очима замерехтіли яскраве сонце та брунатна поверхня землі, які постійно мінялися місцями; здійнявши бризки, я зрештою приземлився у велику калюжу багна. Спробував сісти, однак з першої спроби це мені не вдалося — запаморочення було надто сильне, тож я знову гепнувся в багнюку.

Наступної миті обіч мене з сильним сплеском приземлилося щось важке — і мене накрило хвилею брудних бризок.

То була Нур. Геть дезорієнтовані і вкриті грязюкою, ми дивовижним чином уціліли.

Куди ми впали? І звідки? Я ще ніколи не бачив такого входу до петлі. Роззирнувся навсібіч: хлів, сарай, зерносховище, поля... Зловісно-сіре небо. Десь удалині протяжно засвистів потяг.

— Як ми звідси виберемось? — роззирнулася Нур.

— Сподіваюся, Ві щось підкаже.

«Якщо ми її знайдемо», — подумав я про себе. Бо ж якщо ця петля така сама дивна, як і її двері, легко, мабуть, не буде.

Ми допомогли одне одному підвестися й почали зчищати з себе багнюку, бо не мали бажання зустрічатися з «мамою» Нур у такому вигляді. Відтак Нур зненацька завмерла і нахилила голову, прислухаючись.

— Що це?

То був той самий потяг, свист якого я чув раніше, однак зараз він став набагато голоснішим, і на цей звук накладався ще один, що нагадував сильне тріпотіння корабельних вітрил під час бурі.

Я підняв голову, вдивляючись у небо. Високо над землею — просто-таки над нами — ширяв невеликий темний предмет, який щомиті збільшувався.

— Що то таке? — запитала Нур.

— Дуже схоже на будинок, — відповів я.

Видовище було настільки нереальне, що нам знадобилася якась мить, аби просто усвідомити: авжеж, то справді будинок.

І тоді я щосили заволав: «БУДИНОК, БУДИНОК, БУДИ-И-ИНОК», і ми обоє почали борсатися в глибокому липкому багні, намагаючись якнайшвидше із нього вибратися. Я схопив Нур за руку й потягнув уперед, ми зашпорталися, і дівчина допомогла мені підвестися — ми нагадували дві ланки гусеничної стрічки, яка щосили намагалася вчепитися за поверхню. А тоді Нур підштовхнула мене, і мої ноги торкнулися сухої землі. Ми щодуху помчали вперед, оглушені свистом потяга й тріпотінням вітрил.

Зненацька земля тріснула, і за нами ринуло ціле море багна; водночас щось боляче штовхнуло мене в спину й відкинуло

вперед. Я побачив на землі подряпану дверну ручку, знову підвівся й гукнув до Нур:

— З тобою все гаразд?

Вона була ціла й неушкоджена, як і я. Раптом дівчина завмерла на місці, не відводячи від будинку сповнених жаху очей.

— Гадаю, я тут жила, — мовила вона. — У тому будинку, коли була зовсім маленька.

Звісно, будинок перетворився на руїну, хоч йому дивом вдалося приземлитися на правий бік.

Я не знав, що сказати. Нур заплющила очі й почала мугикати пісеньку, якою зазвичай себе заспокоювала, і я пригорнув її до себе. Гадаю, ми обоє були в шоці.

За мить почувся ще один звук, що змусив нас відсахнутися одне від одного. Здавалося, що сам Бог прочищає горло, — то був протяжний, глибокий гуркіт з важких і похмурих хмар.

Позаду нас із неба поволі спускалося щось дуже схоже на хобот велетенського слона. То була лійка торнадо.

— Великий вітер, — пригнічено мовив я.

— Їх два, — зауважила Нур, вказуючи на щось рукою у протилежному напрямку.

Два. Тут здійнялися два смерчі — поки що досить тихі, якщо не зважати на далекий ритмічний гуркіт, низький, майже неспівомий гул, що змушував гармонійно вібрувати все довкола — і навіть землю під нашими ногами. За мить обидва смерчі торкнулися поверхні землі — спершу один, а потім інший — немов удари грому в стереоформаті. Та, на відміну від грому, звук не вщухав — він виключно набирив сили й котився далі. Торнадо ще не встигли нас накрити, однак ми застрягли між ними, мов у пастці, тоді як їхні лійки рухалися назустріч одна одній, прагнучи злитися в одне ціле.

Нам не було куди тікати. Звісно, ми не могли сховатися у старому зруйнованому будинку Нур, тож мали бігти тільки вперед — але куди?

Я відчайдушно потягнув Нур за собою.

— Треба знайти... — мої слова перервав величезний пожежний гідрант, що гепнувся з неба, пробивши дах будинку та здійнявши фонтан розбитої на друзки черепиці й дерев'яних трісок.

Цей потужний удар, здавалося, вирвав Нур зі своєрідного загипнотизованого стану, в якому вона перебувала.

— Треба десь заховатися, — мовила дівчина. — У глибокому льосі чи банківському сховищі...

Однак там, де ми приземлилися, сховків не було — нас оточували поля й зерносховища, через які вже пройшли смерчі (і можуть пройти знову). Вони лишили по собі сліди — вирвані з корінням дерева, глибокі канали, прорізані крізь зарості кукурудзи, та випадкову стару вантажівку, що тепер лежала на своєму даху.

Ми вибігли на дорогу й побачили, що неподалік видніється центр невеликого містечка. Не гаючи ані хвилини, помчали туди.

Саме тоді почався сильний дощ, і його краплі періщили нам в обличчя.

— Ти можеш пригадати ще щось про це місце? — запитав я. — Те, що могло б стати нам у пригоді?

— Я постійно ламаю над цим голову, — мовила Нур, — але все як у тумані...

Я кинув погляд через плече. Один із смерчів був прямо за нами, десь за півмилі, і рухався зигзагами від одного боку дороги до іншого. Я ще ніколи не бачив подібне явище так близько — навіть по телевізору, — і в мене перехопило подих. Туга, закручена хмароподібна спіраль з'єднувала небо із землею, мов пуповина із милою завдовжки, а там, де вона торкалася землі, панував жадливий вихор із бруду й усілякого мотлоху, ширший, ніж футбольне поле.

Він рухався прямо до нас. Переслідував.

— Він наближається! — скрикнув я, однак Нур уже й сама встигла це помітити або ж відчутти, бо повітря почали розколювати хвилі зниженого тиску. Ми пришвидшилися, викачуючи з кінцівок усі можливі сили, доки в мене не почали горіти легени й ноги, і нарешті дісталися маленького містечка.

Точніше того, що від нього лишилося.

Щоб трохи перевести подих, ми зупинилися на площі, оточеній зруйнованими будинками — уціліти вдалося лише декільком. Повз нас пробігла зграйка курчат без жодної пір'їни — неприродно голі, вони перелякано попискували.

Тим часом з іншого боку містечка ревів другий смерч — він немовби міркував над тим, що йому робити: знищити нас, злитися в одне ціле зі своїм братом чи лютувати далі.

Ми відчайдушно шукали бодай якийсь сховок. Я потягнув Нур до одного з будинків на площі, а тоді вона потягнула мене за собою до іншого, однак нам довелося покинути обидва, бо в жодному з них не було підвалу. Ми встигли відійти від другого будинку лише на сто футів, як раптом він сильно задрижав, а тоді з нього зірвався дах — він упав на землю на задньому дворі, розлетівшись на мільйони друзок.

Ми тут померемо.

Ці слова блискавкою промайнули в моєму мозку, перш ніж я встиг їх прогнати. Нам терміново потрібне було якесь укриття, і ми помчали площею назад, щоб сховатися за великим земляним насипом — і саме вчасно, бо, щойно він прикрив наші голови, як повітря над нами розірвало шквалом уламків, що їх ніс за собою вітер. Ми з Нур лежали поряд і здригалися, чекаючи, доки шалений порив хоч трохи ослабне.

— Вибач, — мовила вона. — Джейкобе, мені так прикро. Я не повинна була тягнути тебе сюди.

— Ти ж не знала, — мовив я, і моя рука знайшла її руку на вологій землі. — Це стосується нас обох, пам'ятаєш?

Десь неподалік почувся ще один потужний вибух, і небо лизнули високі язики вогню.

«Заправка», — подумав я.

Нур знову почала мугикати, а невдовзі її нерозбірливе мугикання перетворилося на спів, і я вперше почув слова тієї пісні.

— Один, два, три, онде йде пані Макгі...

Тієї миті на дорозі перед нами з'явилася перша людина, яку нам вдалося тут побачити. То була старенька, яка несла в руках kota. Мене вхопив легкий дріж. Невже...

— Продовжуй співати! — мовив я.

— Два, три, чотири, до крамниці мчи щосили.

Старенька побігла сходами до продуктової крамниці, рвучко штовхнула двері й зникла всередині.

Я глипнув на Нур. Вона дивилася на мене широко розплющеними очима.

— Який наступний рядок?

— Три, чотири, п'ять, живі туди лиш добіжать.

Я схопив її за руку.

— Нам треба...

— Біжімо до крамниці! — скрикнула Нур.

Ми підстрибнули й перебігли вулицю, пригинаючись, мов солдати в тилу ворога, а тоді увірвалися до крамниці через двостулкові двері. Пані Макгі, чи як там її було звати, присіла за касовим апаратом. Двоє чоловіків у робочих фартухах визирали із дверей у підлозі — імовірно, там розташовувався підземний склад.

Нур знову заспівала:

— Чотири, п'ять, шість, між кориці зачайсь.

— Де ви тримаєте корицю? — гукнув я до працівників крамниці.

— Дев'ятий прохід! — крикнув один із них. Чоловік був шокований і відповів автоматично.

— Швидше сюди! — загукав другий, махаючи нам рукою з дверей підвалу. — Ви ж не хочете...

Решта його слів потонули в апокаліптичному ревінні. Ми з Нур попадали долілиць на підлогу. Повітря сповнилося металевим вереском, і я заплющив очі та почав благати про швидку смерть. За мить стало значно світліше й водночас ревіння посилилося — а це означало, що з крамниці зірвало дах. Відтак я почув, як потужний смерч зриває стіни, а тоді зненацька запала тиша — і я вирішив, що помер.

Однак цього не сталося. Я забрав руки від голови і знову розплющив очі.

Ми обоє вціліли. З нами все було гаразд. Увесь прохід зі спеціями не постраждав — насправді смерч його навіть не торкнувся. Усі крихітні баночки стояли на своїх місцях, тоді як решту крамниці, включно із пані Макгі, засмоктало в небо.

— Твоя пісня, — зачудовано мовив я, відчуваючи, що мій голос страшенно тихий порівняно з тим, як дзвенить у вухах.

— Це мама мене навчила. І тепер я знаю, навіщо, — похитуючись Нур звелася на ноги. — Саме так я і мушу її знайти.

Перший смерч рушив далі вулицею, але наближався другий, і звук був такий, неначе якесь чудовисько хрумтіло склом.

— Який наступний рядок? — запитав я.

Нур тихенько замугикала, силкуючись згадати, а тоді спохмурніла:

— Я завжди забуваю цю частину.

Я страдницьки мовчав, доки Нур опустила очі й тихо щось мугикала, тоді як лютий смерч ставав дедалі ближчим.

Звісно, провини Нур тут не було. Ві ніколи не зауважувала, що їй треба завчити цю дитячу пісеньку, бо саме від неї залежатимуть наші життя. Якесь нісенітниця, міркував я. Чому ця петля така небезпечна? І навіщо Ві запросила сюди Нур, ані словом не обмовившись про те, що може на нас чекати?

«Це трішечки небезпечно», — саме це сказав старигань біля входу до петлі. Ідіот.

Тим часом Нур знову заспівала пісеньку.

— Чотири, п'ять, шість, між кориці зачайсь...

Дівчина опустила голову, не припиняючи бурмотіти, аж раптом сплеснула в долоні й прокричала:

— П'ять, шість, сім — з неба грошей сипле всім!

Вона рвучко повернулася і схопила мене за руки.

— Гроші! Банківське сховище!

Ми вибігли на вулицю й побачили, що в протилежний від нас бік біжить чоловік в одязі фермера.

— Де тут банк? — гукнув я до нього.

— Там, за рогом! — мовив він, показуючи на вулицю позаду нас.

Він глянув на нас, мов на божевільних, а тоді хотів щось сказати, але не встиг, бо в нього поціливі якийсь предмет. Чоловік поточився і приголомшено глянув на свої груди, з яких стирчало кукурудзяне стебло. Фермер зігнувся і впав на землю, а ми щодуху помчали до банку. Повернувши за рогом, побачили, що його будівля повністю зруйнована. З вікон виривалися язики вогню, а стіни й дах майже розвалилися.

От і пісеньці кінець. Та бігти вже не було куди, тож ми могли тільки рухатися вперед, а тому пішли вулицею, глухо стукаючи черевиками об бруківку й марно сподіваючись побачити бодай одну вцілілу душу.

Проминувши зруйнований банк, ми помітили попереду химерне видовище — вихор із того, що на перший погляд скидалося на сніг.

Хоча ні, то був папір.

Ні. То були гроші. Гроші зі зруйнованого банківського сейфа... вони кружляли в повітрі, мов заметіль.

— П'ять, шість, сім, — засапано скандувала Нур, — з неба грошей сипле всім... Шість, сім, вісім... чекай і стій на місці.

Зненацька вона пришвидшила крок, добряче мене випередивши.

— Сюди! — гукнула дівчина. — Йди за мною!

Ми увірвалися в зливу з банкнот, а коли опинилися в її центрі, зупинилися й завмерли в чеканні.

Смерч мчав просто на нас, однак ми продовжували вичікувати. Усе довкола було зруйновано або ж розривалося на шматки просто на наших очах. Утім, ми вже навчилися довіряти пісні. А тому просто стояли в центрі грошової завірюхи, а численні банкноти вихором кружляли довкола нас, прилипаючи до наших заляпаних багном тіл. Смерч щосили заревів — то було жахливе й водночас дивовижне видовище — і рушив до нас. Та, перш ніж встиг торкнутися дороги, на якій ми стояли, раптом зупинився і якусь мить неначе витріщався прямо на нас, а тоді розвернувся й розірвав на друзки сарай.

Ревіння вщухло. Нам знову вдалося вціліти.

— Наступний рядок! — мовив я, перекрикуючи шелест мільйонів банкнот.

— Сім, вісім, дев'ять, свист сосни запевнить! — згадала Нур.

Зовсім неподалік, за дахами будинків на сусідній вулиці, виднілося високе дерево, крона якого хилиталася від бурі. Ми помчали до нього, продаючись через подвір'я, завалене ще живою рибою — вочевидь, смерч всмоктав її з якогось віддаленого озера, — а тоді повз коня, який жалібно заіржав до нас із даху хліва.

Сосна росла на лісистій ділянці біля перетину двох вулиць поміж нижчими деревами, що їх смерч видер із землі й жбурнув геть. Там, де були їхні стовбури, лишилися тільки зазубрені пеньки. Уціліло тільки одне дерево — старезне й високе, завтовшки із двадцять футів, а вітер у його кроні видавав високий пронизливий звук, дуже схожий на свист чи навіть пісню. Тональність цього свисту змінювалася разом із поривами вітру.

Ми витріщилися на верхівку гігантської сосни, шукаючи будиночок на дереві чи якісь таємні двері, бо все ще сподівалися знайти вхід до бункера Ві. Однак там нічого не було.

— І що тепер? — запитав я. — Нам треба на неї видертися?

Нур похитала головою і спохмурніла, про щось міркуючи.

— Вісім дев'ять, десять, троє мудреців є десь тут! — проспівала дівчина.

Жоден із нас і гадки не мав, що нам із цим робити, та й часу на роздуми бракувало. Може, це код? Чи якась метафора? Кожний рядок пісні спрямовував нас до якоїсь людини чи місця, але мудреці? Довкола не було ані душі, всі звичайні у цій петлі або загинули, або сховалися.

За тридцять футів від нас, просто посеред вулиці, гепнулося ще одне дерево, обсіпавши нас гострими сосновими голками та крихітними кришталіками граду. Ми прикрили обличчя, а коли я наважився відвести руки, побачив вуличний знак, який хилило від вітру, що його раніше не помічав. На ньому був напис: «Вайзмен-стрит»¹.

Закашлявшись від істеричного сміху, Нур втішено заплескала в долоні, і ми побігли в тому напрямку. Нумери будинків були виведені фарбою просто на тротуарі й починалися з двадцятого, однак на Вайзмен-стрит лишився тільки один. Номер три.

То було миле й водночас скромне бунгало — один поверх, світло-блакитні стіни, нічого особливого — окрім того, що воно повністю вціліло. На мотузці, натягнутій між двома жердинами, тріпотіла випрана білизна. Поштова скринька хиталася від вітру, однак лишилася стояти, як і флюгер, що несамовито обертався на даху.

А на ганку в кріслі-гойдалці сиділа жінка — звісно, це могла бути тільки Ві. Зараз вона мала коротке й сиве волосся, однак я відразу впізнав її за гострими рисами обличчя, що їх запам'ятав зі світлини. Поверх сукні вона вдягла заношений червоний кардиган, а на колінах тримала дробовик. Жінка поволі похитувалася у кріслі, спостерігаючи за смерчем подібно до того, як дехто милується заходом сонця. Помітивши нас, вона завмерла, а тоді скочила на ноги й націлила на нас рушницю.

¹ Wiseman Street — дослівно «вулиця мудреця».

— Не стріляйте! — скрикнув я, залякнувши на місці. Ми обое замахали руками. — Ми прийшли з миром!

Жінка рушила в наш бік. Її очі палали.

— Хто ви такі і чого вам треба? — прогриміла вона.

— Це я! — мовила Нур.

Дробовик смикнувся в її бік. Ві неабияк здивувалася, а тоді на її обличчі з'явився спантеличений і водночас засмучений вираз. Якусь мить вона пильно дивилася на Нур, після чого її густі, схожі на гусінь, брови злилися в одне ціле — Ві розлютилася.

— Що ти, в біса, тут робиш? — прокричала вона.

Не на такий прийом ми сподівалися.

— Я хотіла з тобою побачитися! — мовила Нур, і я відчув, як вона щосили намагається говорити спокійно і рівно.

— Гаразд, — нетерпляче кинула Ві, — але як ти мене знайшла?

Нур вирячила на мене очі. *Ти можеш у це повірити?*

— У нас була адреса! — мовила дівчина.

— З листівки! — докинув я.

Ві, здавалося, нічого не розуміла. Зненацька вона сполотніла.

— Я ніколи не надсилала жодних листівок.

Нур зачудовано глипала на жінку, імовірно гадаючи, що неправильно її зрозуміла.

— Що? — перепитав я.

Тієї миті мотузка з випраною білизною зірвалася з жердин і полетіла просто на нас — ми різко присіли, щоб нам не знесло голови.

— Заходьте, доки ми тут усі не загинули, — мовила Ві, запихаючи дробовик під пахву та беручи нас обох за руки.

Ми побігли до будинку. Ві з грюкотом зачинила вхідні двері й замкнула їх на кілька важких засувів, а тоді заметушилася між вікнами, опускаючи важкі металеві жалюзі.

— Ми й так уже добрих п'ять разів мало не загинули, — зауважив я. — Навіщо ви живете в такому смертоносному місці?

Будинок був чимось середнім між домівкою літньої пані та музеєм зброї. Біля столу з чайними чашками на підставці стояли три снайперські гвинтівки, а з бильця зеленого оксамитового

дивана звисав пояс із боєприпасами. Це нагадало мені будинок мого діда.

— Бо саме так я утворила петлю, — мовила жінка, смикнувши за мотузок, що звисав зі стелі. Звідти з'їхав перископ. — Я зробила її непроникною: протягом півгодини тут відтворюється найбільш смертоносна подія в історії цього регіону, — із цими словами жінка прикипіла до перископа: — Хтось із вас вміє стріляти з рушниці?

Я мало не впав на місці.

— Стривайте — ви її *утворили*?

Жінка відірвалася від перископа й повернулася обличчям до мене.

— Я імбрина. І, звісно ж, ти вмієш стріляти, адже ти онук Ейба Портмана.

Ві перевела погляд на Нур, яка, здавалося, була надто приголомшена, аби вичавити з себе бодай слово, і вираз на її обличчі пом'якшився.

— Дороженька, ми більше ніколи не мали бачитися. Не те щоб я цього не хотіла — я мріяла про це тисячі разів...

— Але вона не непроникна, — нарешті заговорила Нур. — Адже є пісенька.

Попри те що я стояв поряд, тієї миті дівчина видавалася зовсім самотньою.

Ві відсмикнула руки від перископа.

— Я ніколи не думала, що ти пам'ятатимеш її після всіх цих років...

— Звісно, я пам'ятала, — голос Нур ледве вчувався за сильними поривами вітру, що лютував надворі. — Ти ж хотіла, щоб я прийшла.

Жінка всміхнулася, підійшла до нас, і мені здалося, що вона от-от пригорне Нур до себе. Та раптом Ві зупинилася.

— Сентиментальна помилка, — її усмішка зів'яла. — Я усвідомлювала, що мені не варто прикипати до тебе всім серцем, але ти була такою милою, солоденькою дівчинкою. Знала, що настане час, коли мені доведеться відмовитися від тебе заради твоєї безпеки, але, вочевидь, хотіла вірити, що одного дня ми з тобою могли б... — Ві опустила очі й глибоко вдихнула. —

Мені не варто було співати тобі цю пісню. Нею можна скористатися виключно за умов надзвичайної ситуації, — жінка знову опустила погляд і тепер видавалася наляканою, — якщо я сама до тебе звернуся.

— Але ти цього не робила?

— Ні.

— Не розумію, — втрутився я, — якщо ви не надсилали тієї листівки, то хто ж тоді це зробив?

— То був я, — почувся ззаду веселий голос.

Ми крутнулися на місці й побачили чоловіка, який стояв біля дверей, що вели до кухні. Старигань зі складського відсіку. Його гіпс зник, і він націлив на нас револьвер. — Я надіслав кілька таких листівок на різні адреси. Знаю, що пошта нині трохи старомодний спосіб зв'язку... але й Віля теж далека від сучасності...

— Мурнау, — пробурмотіла Ві.

Він сухо реготнув, а тоді виструнчився й розправив плечі, і на його обличчі з'явилася знайома зверхня посмішка. І в мене мов полуда з очей спала: хоч він добряче загримувався та начепив бороду, переді мною таки стояв Мурнау, а на його спині виднілася шкіряна сумка.

— Невже я перервав возз'єднання родини? У мене все за графіком — як завжди, бездоганна точність.

Він зробив кілька кроків у наш бік — дуло його револьвера здебільшого цілилося на Ві.

— Гаразд, солоденькі, де ми це зробимо? На підлозі кухні? У ванній, щоб не заплямувати килим? За кілька годин тут усе одно вже нічого не буде.

— Не чіпай її! — вигукнула Нур. — Якщо маєш до неї якісь претензії, озвуч їх мені!

— Дякую, але ні. Ти вже й так добряче допомогла. Та, як спробуєш щось утнути, твоя мама страждатиме більше, ніж треба, — він перевів погляд на мене, — як і твій хлопець.

— Я знаю, що тобі потрібно, — мовив я, — але тут для тебе нічого немає.

Мурнау не зважав на мої слова.

— А ви знаєте, що ми роками намагалися потрапити до цієї петлі? Довелося пожертвувати багатьма... але вдертися сюди ми

не могли... до сьогодні, — із цими словами він задоволено вишкірився до Нур. — Ти забула зачинити задні двері, Вілю.

А тоді пролунав постріл.

* * *

І перш ніж його звук розчинився в повітрі, а Ві впала на підлогу, перш ніж я встиг бодай якось зреагувати, Нур кинулася до Мурнау. Вона не мала зброї, як не мала й запасів світла — тільки дві руки й хвилю лютої ненависті. Та він був готовий: спритно відступив вбік, відвів свою м'язисту руку і щосили вдарив Нур, зваливши її на підлогу. Тієї самої миті до нього кинувся і я, готовий розірвати мерзотника на шматки, та, доки мені вдалося скоротити між нами відстань, Мурнау встиг вихопити ще один револьвер, а тоді підняв його і вистрелив.

Щось тихо клацнуло, і я відчув біль у боці, а коли повалився на підлогу, почув іще одне *клац!* — він поціливі у Нур.

Я не міг підвестися і схопився за бік, у якому щось стирчало. То був дротик.

Відчув, як тілом розливається біль, а очі застеляє темрява.

За мить чи за хвилину — й гадки не маю, скільки минуло часу, — я відчув на обличчі краплі дощу. Нас витягнули надвір.

Я змусив себе розплющити очі та сфокусувати погляд. Побачив, що вже прикутий наручниками до ганкових перил, а Мурнау тим часом приковував поряд зі мною Нур. Вона геть обм'якла, а її очі були напівзаплющені.

Ві лежала долілиць на траві. Вгорі лютувало небо.

Я ледве вичавив із себе кілька слів:

— Ви ж не збираєтесь... нас убивати?

— На жаль, доведеться відмовитися від такого задоволення.

Маю виконувати накази боса, — Мурнау клацнув наручниками і глипнув через плече на Ві. — Він хоче, аби ви все бачили й відчували, як воно — опинитися в зруйнованій петлі.

— У вас нічого... не вийде, — пробурмотів я. — У вас навіть немає... правиль... них... інгре... дієнтів...

Він скинув брови, немовби щось згадав.

— О, точно! Ви, дітки, й досі гадаєте...

Мерзотник зареготав, а тоді я почув тихе *фур-р-р!* — і Мурнау здивовано закліпав й зігнувся. Із його стегна стирчав хвіст стріли. Він заревів і різко розвернувся в бік Ві.

Скривавлена жінка підвелася на лікті й тримала в руці компактний арбалет, що його дивом приховала.

Вона стрільнула знову, і цього разу стріла поцілила йому в плече.

Негідник заревів, підняв револьвер і знову вистрелив. Ві випустила арбалет із рук і впала на землю.

Нур застогнала від люті.

Мурнау знову повернувся до нас.

— Отож, як я вже казав... — він продовжував кривлятися, однак було помітно, що його відволікає біль, — Бентам гадав, що може обдурити нас за допомогою неточного перекладу. Та нам вдалося розгледіти його хитрість — в оригінальному тексті «Апокрифа» не йдеться про матір птахів. Такого там немає. Насправді ж йдеться про пульсуюче серце матері *ураганів*, — після цих слів чоловік заховав револьвер, зняв зі спини шкіряну сумку й дістав ніж із довгим лезом. — До слова, мені вже час братися до роботи.

Він поспішив до того місця, де в траві лежала Ві.

Небо перетворилося на хаос лійкоподібних хмар.

Я намагався закричати, покликати Нур чи бодай повернути голову і глянути на неї, але не міг. В очах потемніло, а світ довкола крутився із неймовірною швидкістю.

Коли темрява трохи розвіялася, я побачив, що Мурнау схилився над застиглим тілом Ві. Його рука рухалася туди-сюди, мов поршень.

Знову запанував морок, і невдовзі щось почало ляскати мене по обличчю — сухе листя, дрібний пісок. Відтак почувся звук, що дуже нагадував пронизливий свист товарняка. Із нелюдським зусиллям я змусив себе підняти повіки.

На протилежному боці вулиці смерч виривав із землі гігантське дерево, і його гілки тріпотіли на вітрі, мов одержимі дияволом. Із землі видиралося коріння — неначе хтось щосили тягнув до неба руки, — і Мурнау рушив прямо туди. На його плечі висіла шкіряна сумка, а в піднятій руці він тріумфально стискав якийсь маленький і темний предмет.

Перш ніж його віднесло вітром, негідник озирнувся на нас — і я можу запрягтися, що на його обличчі застигла зловісна посмішка. А тоді його підхопив вітер — і Мурнау зник.

Я ж, певно, знову знепритомнів. Наступне, що пам'ятаю, — скупчення яскраво-жовтих хмар, що зливалися в одне ціле, рухаючись до лійки торнадо; вони утворювали конусоподібне вістря, що вказувало на небо. Смерч вирвав дерево з землі, і, поволі обертаючись, воно зависло там, у центрі лійки, за сто футів від землі.

Тоді почувся низький стогін — він наростав дедалі більше, і я відчув, що в мене от-от лусне голова. Це було схоже на уповільнену людську промову; чийсь голос нерозбірливо гомонів всередині вітру, і незрозумілі голосні звуки здіймалися протяжними хвилями — а тоді спадали. Вістря, що його утворили жовті хмари, згустилося і злилося з деревом, а тоді хмари набули чіткої голографічної форми.

То було обличчя.

Знайоме обличчя.

А тоді його рот розкрився; почулося неквапне гуркотіння грому, і небеса проревіли моє ім'я.

ΕΠΙΛΟΓΉ

Коли Пенсевус почав шепотіти, маленька дівчинка міцно спала. Вона й гадки не мала, як довго це тривало, та, коли очі нарешті розплющилися, її мозок сповнили нічні жахіття.

Дівчинка знала, що їй треба зробити.

Вона підвелася й перетнула кімнату.

Пенсевус шепотів. (Його шепіт майже ніколи не припинявся.) Вона не випускала його з руки. (Вона носила його всюди.)

Досі вона користувалася телефоном тільки раз, однак Пенсевус сказав, що їй слід зробити.

Він завжди казав.

Узявши з кутка стілець, дівчинка підштовхнула його до стіни, на якій висів телефон, а тоді вилізла на нього, щоб дістатися слухавки.

Один за одним зробила шість телефонних дзвінків. Вона ще не встигла завершити свою місію, як на підвіконні її відкритого вікна вже з'явилася перша імбрина.

Щоразу, коли хтось брав слухавку, дівчинка казала два слова:
— Він повернувся.

ПРО ФОТОГРАФІЇ

Фотографії, які надруковано в цій книжці, автентичні, вінтажні, знайдені шляхом тривалих пошуків. За винятком жменьки тих, які зазнали цифрової обробки, вони лишилися незмінними. Їх старанно збирали впродовж кількох років: на блошиних ринках, виставках старих газет і частенько в архівах колекціонерів фотографій, набагато успішніших, ніж я. Вони щедро поділилися зі мною своїми найціннішими скарбами й допомогли створити цю книжку.

Такі фотографії було люб'язно надано власниками для використання:

Сторінка	Назва	З колекції
37	Хетті	Джек Морд/Архів «Танатос»
127	Брідлав	Джон Ван Ноут
157	Катафалк, запряжений кіньми	Джон Ван Ноут
164	Ламот	Джек Морд / Архів «Танатос»
175	Еллері	Джон Ван Ноут
212	Елсі	Біллі Перротт
266	Жозеп	Біллі Перротт
305	Ураган	Джек Морд / Архів «Танатос»
332	Дівчинка з телефоном	Біллі Перротт

Літературно-художнє видання

РІГґЗ Ренсом
Пташині збори
Роман

Головний редактор *С. І. Мозгова*
Відповідальний за випуск *О. В. Приходченко*
Художній редактор *А. В. Белякова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *Т. М. Віланова*

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61001, м. Харків, вул. Б. Хмельницького, буд. 24.
E-mail: cor@bookclub.ua

Рігґз Р.

Р49 Пташині збори : роман / Ренсом Рігґз ; пер. з англ. В. Кучменко. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2020. — 336 с. : іл.

ISBN 978-617-12-7967-4 (PDF)

ISBN 978-0-7352-3150-4 (англ.)

Останній заповіт Джейкобового дідуся виявився химерним і небезпечним. Хоча хлопцеві не звикати до... дивного. Тепер він має нову місію: врятувати Нур. Вона — ще одна дивна, на яку вже почали полювати. Про неї йшлося у давньому пророцтві. Від того, чи залишиться Нур живою, залежить існування всього світу. Незважаючи на те що підказок надто мало, Джейкоб має передати Нур одному з наймогутніших і найзагадковіших колишніх партнерів свого діда. Однак той, кого шукає Джейкоб, не хоче, щоб його знайшли...

УДК 821.111(73)

